

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא חמישה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם הרגים רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועתק מספרי הימן המדויקים ישנים נושנים מכמה כאית שנים כאשר עין הקורא החזינה מישרים. ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף צאלח זלה"ה שהיה ראב"ד ור"ם ומ"צ בעי"ת צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועתק מכתובת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא תחזינה בהקדמתו. ועם ההפטרות מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזאל וללה"ה.

חלק חמישי

ספר דברים

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המגיהים הר"ר שלום ין כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו וה"ר שלום ין יהוא כסאר הי"ו וה"ר יחיא ין שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

נדפס

פעה"ק ירושלים תובב"א

בשנת תרס"א לפ"ק

בדפוס הר"ר שמואל הלוי צוקערמאן הי"ו

נוסח תפלה

שנהנו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בהורחך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתו. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מבשול. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתו. פנה אלי. צדיק דרכיך ישרני. קרבני ומעושק (ג"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתו. תמיד יומם ולילה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להנות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להנות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלהי חק. ומוסי' חק. ותוראתה חק. אעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך אלה למנול לנא אתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם נתן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלך יי' לעולם אמן ואמן:

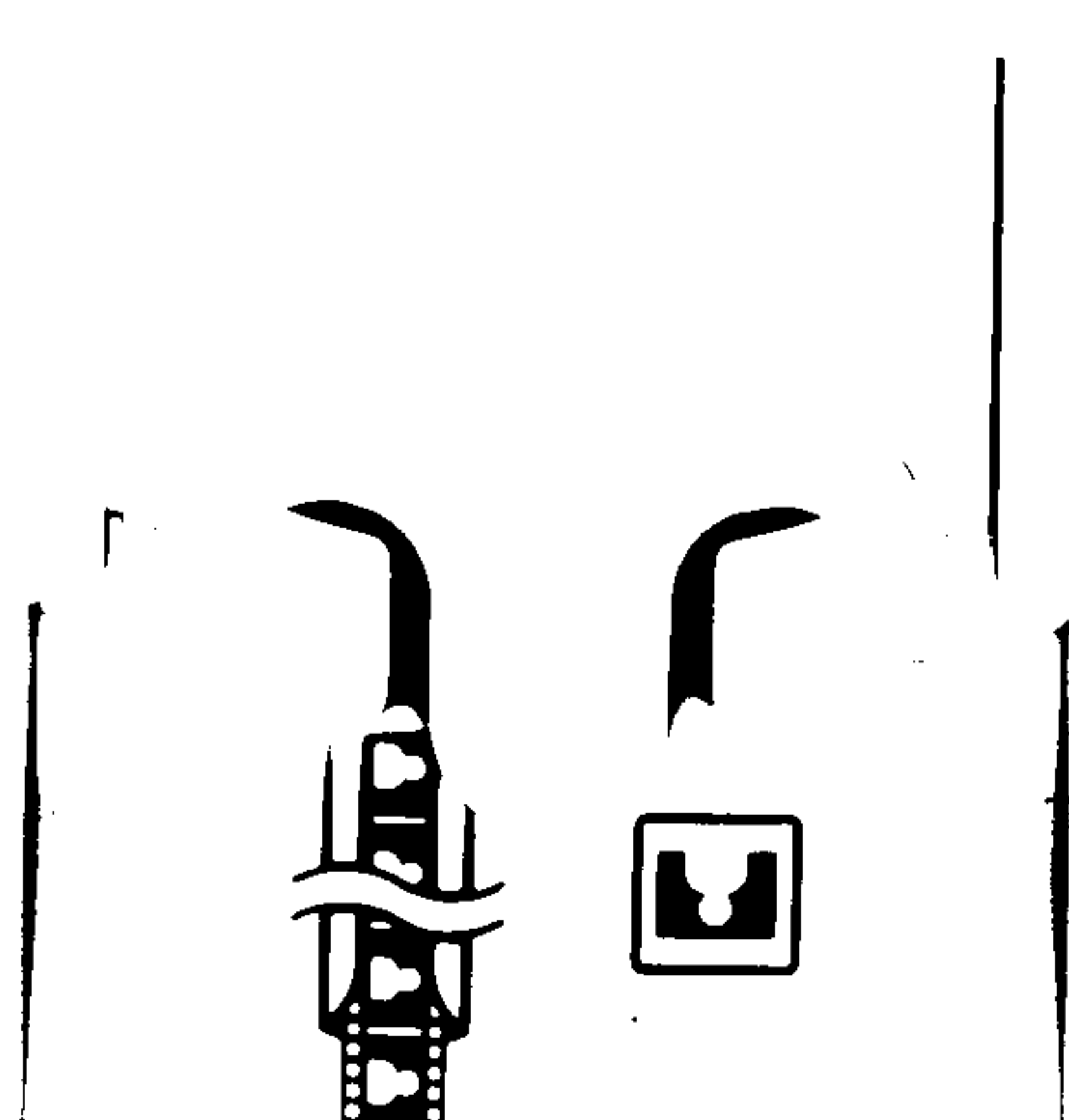
זכרה אלקי' לטובה למעלת אחינו היקרים הרמים ארבעים אדני' כסף המשתדלים להוציא לאור יקרות הספר היקר הזה אשר מעולם לא שופתו עין רואה. הזלים זהב מכים ויתנו לכסף מוצא אנב דוחק'יהו. דחקו ונכנסו ליטול כל א' מהם חלק במצוה הרבה הזאת איש איש לפי ערכו כברכת ה' אשר נתן לו העשיר לז' ירבה והדל לא ימעיט לתת פזרונו לגשת אל הקדש. זאת תורת הקדשים. וזאת תורת העולה על כל העובר על הפקודים על ישר האל"ף ספרים האלה:

180 סי' יוסף בן סאלם דאר הי"ו.	22 ח"ר שלום חמדי הלוי ונוב"צ.
44 סי' שלמה אברהם ג'א"ה.	22 ח"ר יוסף צפירה וחנניא כהן וחיים חמדי.
40 סי' שלמה מוסא נמאל.	22 סי' אהרן יוסף דאר.
22 סי' שלמה עראקי ואחיו חיים.	22 סי' שכר כהן ושלמה מורחיו ויחייא דוד.
20 סי' יחייא דוד עראקי הכהן.	22 סי' שמואל אהרן וחבריו.
22 סי' ישראל ב"ר יוסף מסעוד.	22 סי' חיים לוי ויוסף שרפי ויוסף חאסר.
22 סי' יחייא בן שלום סרי הלוי ואחיו.	22 סי' יוסף דמתי וחיים סעודר וסעיד ימני.
22 סי' שלום יוסף טובי ויעיש קצ'אעי.	22 סי' דוד כהן ויוסף גופאן ויוסף נמל ומ' סעדה קהא.
22 סי' סעיד יחייא מוסי' ויוסף נמל.	22 סי' סאלם קרואני ודוד צארם ודוד עזידי וחיים יורא.
22 סי' שלמה חאזי ויחייא מנצור.	22 סי' אהרן מסעוד ושלום גהפי וחיים ימני.

ותשואות הן והודות, משאת ברכה עשר ידות, יאתיו לנהל השכל ומעין התבונה, ה"ה השר היקר והנכבד, נשיא נשיאים, וראש הנגידים, מזר"ק חכמים נכבדים, כקש"ת האדון הנעלה וכו', נו"מ ח' ענת יבי הי"ו, אשר היה לנו כעת לאחיסמ"ך, ויתן לכסף מוצא סך מה בהלואת הן והסד, תהי משכורתו שלימה מטבמי מעונים, אורך ימים ושנים, בעושר וכבוד בבנים משבילים ונבונים. שקמים ושאננים. על מי מנוחות חונים. אבי"ר.

יה"ר חפץ ה' בידם יצלה ויזכו לגומרה. ברוך והדרה. וזכות התורה הקדושה וזכות לומדיה תינוקות של בית רבן הבל שאין בו הטא. עליהם תנן. אלף המגן. ויהי שלום בחילם, ושלוה בכל גבולם. ובתיהם שלום כנה"ר וכנא"ה הבעה"ה ברוב עוז ושלום. וממלאים מקום הפקודים להשלים החשבון על ש"ר האל"ף ספרים. פעה"ק ירושלם ת"ו:

שלום ה' כה"ר יוסף עראקי כ"ן הי"ו
 שלום ה' יחייא כסאר הי"ו
 יחייא ה' שלמה עראקי כ"ן הי"ו

ספר

כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם הרגים רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועתק מספרי היבין הסדויקים ישנים נושנים מכמה מאות שנים כאשר עין הקורא החוינה מישרים. ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יהויא בן כה"ר יוסף צאלח ולה"ה שהיה ראב"ד הר"ם וס"צ בע"ה צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום הועתק מכהיכת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא החוינה בהקדמתו. ועם ההפטרות מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזאל וללה"ה.

חלק חמישי

ספר דברים

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המנהיגים הר"ר שלום בן כה"ר יוסף עראקי ב"ן הר"ר יה"ר שלום בן יהוא כסא הר"ר יה"ר יהוא בן שלמה עראקי ב"ן הר"ר

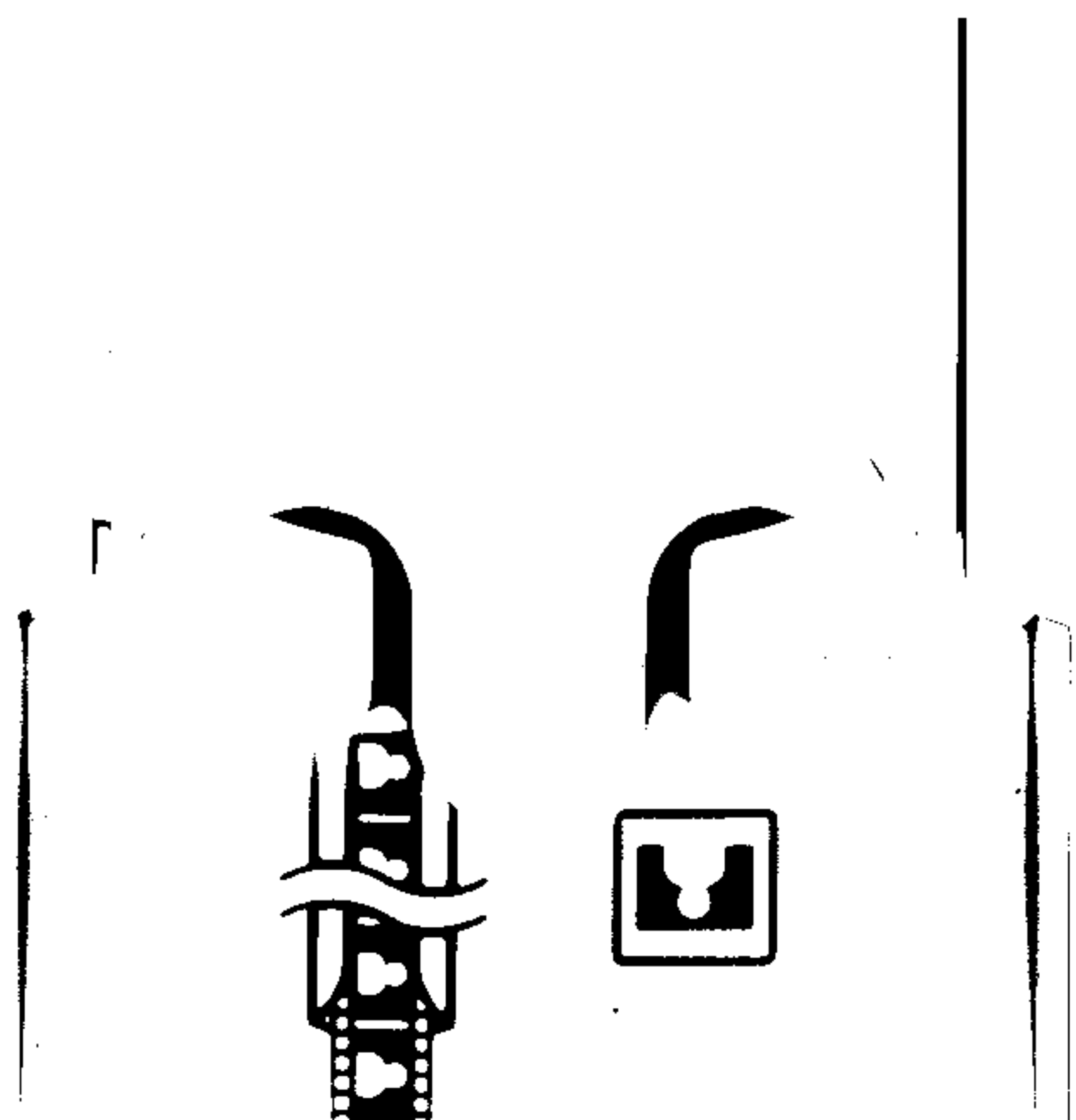
נדפס

פעם"ק ירושלים תובב"א

נוסח תפלה

שנהגו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתו. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מבשול. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכיך ישרני. קרבני ומעושק (ג"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתו. המיד יומם ולילה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להנות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להנות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק. ותוראתה חק. אעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך אלה למנול לנא אתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן:

בסימנא דברים א טבא

גנ"ד למנחת שבת וכו' וה'

אבתנייה . אמקים פי עשתרות פי אדרעאת : בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר אתיהתורה הזאת לאמר : בעברא דירדנא בארעא דמואב . שרי משה . פרישית אולפן אוריתא הדא למימר : פי עבר אארדן פי בלד מואב . אמען מוסי . בביאן הדה אשריעה קאילא : יהוה אלהינו דבר אלינו בחרב לאמר רב לכם שבת בהר הזה : יי אלהנא . מליד עמנא בחורב למימר . סני לכו דיתבתון בטורא הדין : אלה רבנא . קא לנא פי חריב . הסככם אמקאם פי הדא אנבל : פנו וסעו לכם ובאו הר האמרי וארץ פדשכנו בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים ארץ הפנעני והלבנון עד הנחל הגדל נהר פרת : אתפנו וטונו לכו . ועולו לטורא דאמוראה ולכל מגירואה . פמישרא בטורא . ובשפילתא ובדרומא ובספר יפא . ארע פנענאה ולכנו . עד נהרא רבא נהרא פרת : ולו וארחלו . ואדכלו אי נבל אמורי וגמיע גיראנה . פי אגור ואנבל . ואסהל וארארום וסאחל אבחר . בלד אכנאעניין ואלבנאן . אי אנהר אכביר נהר אפראת : ראה נתתי לפניכם את הארץ באו ורשו את הארץ אשר נשבע יהוה לאבותיכם לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם ולזרעם אחריהם : חזו . דיתהבית קדמיכון ית ארעא . עולו ואחסינו ית ארעא . דקיים יי . לאבהתכון . לאברהם ליצחק וליעקב למתן להון . ולבניהון בתריהון : אנצרו קד געלת אכלד בין ידיכם . אצעדו * וחווה . כמאקסם אלה לאבאיכם .

לאברהם

אלה הדברים אשר דבר משה ארץ פל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מזל סוף בין פארן ובין תפל ולבן וחצרת ודי זהב : אלן פתגמיא . דמליד משה עם פל ישראל . בעברא דירדנא . אוכח יתהון על דחבו במדברא . ועל דארניזו פמישרא לקביל ים סוף . בפארן אתפלדו על מנא . ובחצרות ארניזו על בשרא ועל דעברו עיגל דדהב : הדה אכלמאת . אדי כלם בהא מוסי בני אסראיל . פי עבר אארדן . פי ברייה אבירא מקאבל בחר אקלום . בין פארן ובין תופל . ולבן וחצרות וראת אדהב : אחד עשר יום מתרב דרך הרישעיר עד קדש ברנע : מהדך חד עשר יומין מתורב . אורח טורא דישעיר . עד רקס גיאה : עלי מסאפה אחדי עשר יום מן חריב . עלי טריק גבל סעיר . אי רקים ברנע : ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חדש באתר לחדש דבר משה ארץ בני ישראל ככל אשר צוה יהוה אתו אלהם : והוה בארבעין שנין . בחד עשר ירחין בחד לירחא . מליד משה עם בני ישראל . ככל דפקיד יי . יתיה דותהון : ולמא כאן פי סנה ארבעין . פי איום אאול מן אשר אחר עשר . כלם מוסי בני אסראיל . כגמיע מא אמרה אלה אליהם : אחרי הפתו את סיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון ואת עוג מלך הבשן אשר יושב בעשתרת באררעי : בתר דמחא . ית סיחון מלכא אמוראה . דיתיב בחשבון . וית . עוג מלכא דמתנן . דיתיב בעשתרות באררעי : בעד פתחה בלד סיחון * מלך אמוריין . אמקים פי חשבון . ועוג מלך

א (כתר תורה)

לאברהם יצחק ויעקוב או יעמיה להם. ולנסלהם בערהם: ואמר אלכם בעת ההוא לאמר לא אוכל לבדי שאת אתכם: ואמרית לבון. בעדנא ההוא למימר. לית אנא יכיל בלחודי לסוברא יתכון: פקלת לכם. פי דאך אוקת קאילא. לא אסתטיע וחדו או אחתמלכם: יהוה אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי השמים לרב: "אלהכון אסני יתכון. והא איתכון ומא דין. ככוכבי שמיא לסני: או אלה רבכם כהרכם. והוראנכם אום. ככוכבי אסמא כתרה: יהוה אלהי אבותכם יסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם: "אלהא ואתתכון. יסף עליכון. כותכון אלף ומנין. ויברך יתכון. כמא דמליד לבון: ואסא אלה אהא אבאיכם. או יוד עליכם. מתלכם אף מרה. ויבארך פיכם. כמא ועדכם: איכה אשא לבדי מרחכם ומשאכם וריבכם: איכרין אסובר בלחודי. מורחיוכו ועסקיוכו ודינכו: כיה אחתמל וחדו. תקלכם וקצצכם וכלצאיכם: הבו לכם אנשים חכמים ונבנים וידעים לשבטיכם ואשימם בראשיכם: הבו לבון. גוברין חכימין וסוכלתנין. ומדען (כ"ו ומדען בריש וק עיקר) לשבטיכון. ואמנינון רישין עליכון: האתו ברנא. חכמא פהמא. מערופין לאסבאטכם. אציירהם רויסא עליכם: ותענו אתי ותאמרו טוב הדבר אשר דברת לעשות: ואתיבתון יתי. ואמרתון. תקין פתגמא דמלידתא למעבר: פאגבתמוני וקלתם. מא אצלח או יעמל הדא לאמר אדי קלתאה: ואקח אתי ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים ואתון אותם ראשים עליכם שרי אלפים ושרי מאות ושרי חמשים ושרי עשרות ושטרין לשבטיכם: ודברית ית רישי שבטיכון. גוברין חכימין ומדען. ומניתי יתהון. רישין עליכון. רבני אלפי ורבני מאותא. ורבני חמשין ורבני עשרותא.

וסרכין לשבטיכון: פאכרת מן רויסא אסבאטכם. רנאא חכמא מערופין. פגעלתהמא רויסא עליכם. רויסא אף ומיין. וכמסין ועשאראת. וערפא לאסבאטכם: ואצוה את שבטיכם בעת ההוא לאמר שמע בין אחיכם ושפטתם צדק בין איש ובין אחיו ובין גרו: ופקידית ית דיניכון. בעדנא ההוא למימר. שמעו בין אחיכון ותדינון קושטא. בין גוברא ובין אחוהי ובין גיוריה (כ"ו גיורא): ואמרת חכאמכם. פי דאך אוקת וקלת להם. אסמעו פי מא בין אבותכם ואחכמו באערל. בין אנל ואכיה וציפה: לא תפירו פנים פמשפט פקטן כגדל תשמעון לא תגורו מפני איש כי המשפט לא להים הוא והדבר אשר יקשה מכם תקרבון אלי ושמעתי: לא תשתמודעון אפי בדינא. מלי ועירא כרבא תשמעון. לא תדחלו מן קדם גוברא. ארי דינא די הוא. ופתגמא דיקשי סוכון. תקרבון דותי ואשמענה: לא תתבתו (כ"ו תחאבו) אגוה פי אחכם. ואסמעו מן אצניר כאכביר. ולא תחדרו אחדא. לאן אחכם ללה. ואי אמר צעב עליכם. ארפעו אי חתא אנצור פיה: ואצוה אתכם בעת ההוא את פלי הדברים אשר תעשון: ופקידית יתכון בעדנא ההוא. ית כל פתגמיא דתעברון: ואועיתכם פי דאך אוקת. בגמיע אמור אדי יב או תצנעוהא: ונסע מחרב ונגד את כל הדבר הגדול והנורא ההוא אשר ראיתם בדרך הר האמרי כאשר צוה יהוה אלהינו אתנו ונבא עד קדש ברנע: ונטלנא מחורב. והליכנא. ית כל מדברא רבא ודחילא ההוא דחזיתון. אורח מורא דאמוראה. כמא דפקיד. "אלהנא יתנא. ואתנא עד רקם גיאה: תם רחלנא מן חריב. וסרנא גמיע תרך: אברייה אעצימה אמכיפה אתי ראיתמוהא. עלי מריק גבל אמוריי. כמא אמרנא אלה רבנא.

חתא צדנא אי רקים ברנע: ואמר אלכם
 באתם עדיהר האמרי אשר יהיה אלהינו
 נתן לנו: ואמרית לבון. אתיתון עד מורא
 דאמוראה. דיי אלהנא יהיב לנו: פקלת
 לכם. קד גיתם אי גבל אמוריין. אדי
 אלה רבנא מעטיה לנו: ראה נתן יהיה
 אלהיך לפניך את הארץ עליה רש כאשר
 דבר יהיה אלהי אבותיך לך אריתורא
 ואריתחת: חזי דיהב יי אלהיך. קדמך
 ית ארעא. סק אחסין. פמא דמליל יי.
 אלהא דאבהתך לך. לא תדהר ולא
 תתבר: אנצר. קד געל אלה רבך אגלד
 בין ידך. אצער וחווה. כמא וערך אלה
 אהא אבאיך. לא תכאף ולא תדער:
 ותקרבוני אלי פלכם ותאמרו נשלחה
 אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ
 וישבו אתנו דבר אתיהדרך אשר נעלה
 בה ואת העדים אשר נבא אליהן:
 וקריתון לותי בולבון. ואמרתון. נשלח
 גוברין קדמנא. ויאליהן לנו ית ארעא.
 ויתיבון יתנא פתגמא. ית אורחא דנסק
 בה. וית קרויא. דניעול דהון: פתקדם
 אי כתיר מנכם. וקלתם. נבעת ברנא
 בין ידנא. ירומון לנו אגלד. וירדון
 עלינא גואבא. ען אטריק אדי נצעד פיה.
 ואקרא אדי נדכל איהא: וייטב בעיני
 הדבר ואקח כפם/שנים עשר אנשים
 איש אחד לשבת: ושפר בעיני פתגמא.
 ודברית מנכון תרי עשר גוברין. גוברא
 חד לשבתא: פחסן דאך ענדי. פאכדת
 מנכם אתני עשר רגלא. רגל ואחד מן
 כל סבט: ויפנו ויעלו ההרה ויבאו עד
 נחר אשבל וירגלו אתה: ואתפניאו
 וסליקו לשורא. ואתו עד נחלא דאתפלא.
 ואלידו יתה: פולו וצעדו אי אגבר. וגאו
 אי ואד אענקוד. וגסוה: ויקחו בידם
 ספרי הארץ ויורדו אלינו וישבו אתנו
 דבר ויאמרו טובה הארץ אשר יהיה
 אלהינו נתן לנו: ונסיבו בידהון מאבא
 דארעא. ואחיתו לנו. ואתיבו יתנא

פתגמא ואמרו מבא ארעא. דיי אלהנא
 יהיב לנו: ואכדו מעהם מן תמרה.
 ואחרוה אינא. ורדו עלינא גואבא וקא.
 אן אגלד אדי אלה רבנא מעטינאה
 לגייד: ולא אביתם לעלת ותמרו אתי
 פי יהיה אלהיכם: ולא אביתון למסק.
 וסריתון. על מימרא דיי אלהכון: ולם
 תשו אצעוד איה. בל כאפתם אמר אלה
 רבכם: ותרננו באהליכם ותאמרו בשנאת
 יהיה אתנו הוציאנו מארץ מצרים לתת
 אתנו ביד האמרי להשמידנו: ואתרעמתון
 במשבניכון ואמרתון. פדשני יי יתנא.
 אפקנא מארעא דמצרים. למסר יתנא.
 בידא דאמוראה לשיציו יתנא: ותברסתם:
 פי אביתכם וקלתם. מן שנאה אלה
 לנו. אכרגנא מן בלד מצר. ליסלמנא
 פי יד אמוריין פינפרונא: אנה אנחנו
 עלים אחינו המסו את לבבנו לאמר
 עם גדול ורם מפנו ערים גדלות וכצורת
 בשמים ויסיבני ענקים דאינו שם: לאן
 אנחנא סלקין. אחנא תברו ית לפנא
 למימר. עם רב ותקיף מנא. קרוין.
 רברבן וכריבן עד צית שמיא. ואף בני
 גברא חזינא תמן: אי אין נחן צאעדין.
 ואכותנא קד אמאסו. קלובנא בקולהם.
 אן אקום אכתרו ואעצם מנא. ואן קראהם
 כבאר חצינה תדאני אסמא. חתא בני
 אנבאברה ראינאהם הנאך: ואמר אלכם
 לאיתערצון ולא תיראון מהם: ואמרית
 לבון. לא תתברון ולא תדחון מנהון:
 פקלת לכם. לא תרהבוהם ולא
 תכאפוהם: יהיה אלהיכם ההך לפניכם
 הוא ירחם לכם בכל אשר עשה אתכם
 במצרים לעיניכם: יי אלהכון המדבר
 קדמיכון. מימריה יגית לבון. בכל דעבר
 עמכון. במצרים לעיניכון: אלה רבכם
 אסאיר נורה בין אידים. הו יחארב
 ענכם. כגמיע מא צנע מעכם. במצר
 בחצרתכם: ובמדבר אשר ראית אשר
 נשאך יהיה אלהיך כאשר ישא איש

(א) את פי ה' אליכם. תיבת פי בפסחא בכל התינאו המדומדמות: (ב) ותרננו. הריש כממז חמו כי המאריך בתיו והגיסל בשוא נח: את

את־פְּנֵי בְּכַל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הִלַּכְתֶּם עִיר־
 בְּאַחַם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה : וּבַמִּדְבָּרָא
 הַחַזִּיתָא דְסוּבְרַךְ־יְיָ אֱלֹהֶיךָ כִּמְאֵד מְסוּבֵר
 וּבִכְרָא יְתֵב בְּרִיתָהּ בְּכָל־אֹרְחָא דְהַלְיֻכְתוּן.
 עַד מִיתִיכּוֹן עַד אֲתֵרָא הַדִּין : וּכְמָא
 רֵאיתָ פִי אֲבֵר אֵן אֵלֵה רֵבֶךְ חַמְלֶךְ.
 כְּמָא יַחְמַל אִמְרֵ וּלְדָה אֲשַׁפְּאֵקָא פִי כִל
 טְרִיק סִרְתֵם אִי אֵן גִּיתֵם אִי הִדָּא
 אֲמוּזַע : וּבְדִבְרֵ הַזֶּה אֵינְכֶם מְאַמִּינִם
 בִּיהוֹה אֱלֹהֵיכֶם : וּבַפְּתִנְמָא הַדִּין לִיתִיכּוֹן
 מְהִימְנִין בְּמִימְרָא דִי־יְיָ אֱלֹהֵכּוֹן : וּפִיהִרָא
 אֲאִמְרֵ אִפְרָא תוּמְנוֹן בְּאֵלֵה רֵבְכֶם :
 הַהִלֵךְ לְפָנֵיכֶם בְּדֶרֶךְ דְּתוֹרָה לְכֶם מְקוֹם
 דְּחִנְתֶּכֶם בְּאֲשׁוּלֵיָהּ לְרֵאֲתֶכֶם בְּדֶרֶךְ
 אֲשֶׁר תִּלְכּוּ־בָהּ וּבְעֵנֵן יוֹמָם : דְּמִדְּבַר
 קְדַמִּיכּוֹן בְּאֹרְחָא לְרֵאֲתֶנָּא לְכוּן אֲתֵר
 בֵּית מְשָׁרֵי לְאֲשֵׁרִיוֹתְכוֹן בְּעֵמּוּדָא
 דְּאִישְׁתָּא בְּלִילִיא לְאֲחִיוֹתְכוֹן בְּאֹרְחָא
 דְּתַחְכוֹן פִּהּ וּבְעֵמּוּדָא דְעֵנְנָא בִּימְמָא :
 אֲסֵאִיר נֹרָה אֲמֵאמְכֶם פִּי אֲטְרִיק
 לִי צִלָּח לְכֶם מְכֵאנָא לְנוּזֹלְכֶם וּבֵאנָאֵר
 לִילָא לִידְלְכֶם : אֲטְרִיק אֲדִי תִסְלַכּוּנָהּ
 וּבֵאנְמָאם נְהֵאֲרָא : וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל־
 דְּבַרְיֶכֶם וַיִּקְצֹף וַיִּשְׁבַּע לֵאמֹר : וַיִּשְׁמַע
 קְדָם יְיָ יְתֵב קֵד פְּתִנְמִיכּוֹן וּרְגִיזֵי וּקְיִים
 לְמִימְרֵ : תֵם סַמַּע אֵלֵה כְּלֵאמְכֶם פִּסְכַּט
 וְאִקְסִם קֵאִילָא : אִם־יִרְאֵה אִישׁ בְּאַנְשִׁים
 הָאֵלֵה הַדִּוּר הִרְעֵ הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ תִּפְסוּבָהּ
 אֲשֶׁר נִשְׁפַּעְתִּי לְתַת לְאַבְתֵיכֶם : אִם
 יִחַזֵי גֵבֵר בְּנוּבְרִיא הָאֵלִין דְּרָא בִישָׂא
 הַדִּין יְתֵב אֲרַעָא טַבְתָּא דְקִימִית לְמַתָּן
 לְאַבְתֵיכּוֹן : אֵן רֵאֵא רֵגֵל מִן הוּלָאֵ
 אֲנָאִם הִדָּא אֵיגֵל אֲרִדִי אֲבֵרֵד אֲנִידִי :
 אֲדִי קִסְמַת בְּאֵעֲטָאִיה לְאַבְאִיכֶם : זִקְלִי
 בְּלֵב בְּנֵי־יִפְנָה הוּא יִרְאֵנָה וּלְזִי־אֲתָן אֲתֵר
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר דְּרֻדְבָּהּ וּלְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 סָלָא אַחֲרֵי יְהוָה : אֱלֹהִין בְּלֵב בְּרֵי יִפְנָה
 הוּא יִחַזְנָה וְלִיה אֲתִין יְתֵב אֲרַעָא דְּדֶרֶךְ
 בְּהַלְכּוּנָהּ חֲלָף דְּאֲשֵׁלִים בְּתֵר דְּחִלְתָּא
 דִּי־יָ : סוּא כְּלֵב אֲבֵן יִפְנָה פֵאנָה יִרְאֵה.

ולֹה אֲעִטִי אֲבֵרֵד אֲדִי סִלְכָה וּלְבִנֵיה
 לְמָא אֲתַבַּע טֵאעֵה אֵלֵה : גַּם־בִּי דְחֵאֲנָף
 יְהוֹה בְּגִלְדְכֶם לֵאמֹר גַּם־אֲתָה לֹא־תִבְא
 שָׁם : אֵף עַלִי הוּא רֵגֵז מִן קְדָם יְיָ.
 בְּדִילְכוֹן לְמִימְרֵ אֵף אֲתֵ לֹא תִיעוּל
 דְּתַפְּן : וְעַלִי אֵיצָא וְגֵר אֵלֵה בְּסַבֵּב מָא
 חֲדַת אֲדֵ תֵאכְרֵתֶם יְיָ וּקֵץ אֲנֵת
 אֵיצָא לֹא תִדְכַל אִי תֵם : יְהוֹשַׁע בּוֹרִינּוֹן
 הָעַמֵּד לְפָנֶיךָ הוּא יִבְא שְׁמָה אֲתוּ חִזְק
 פִּי־הוּא יִנְחִלְנָה אֲתֵ־יִשְׂרָאֵל : יְהוֹשַׁע בְּרֵ
 נּוֹן דְּקֵאִים קְדַמְךָ הוּא יִיעוּל לְתַפְּן יִתִּיה
 תִּקְרִיף אֲרִי הוּא יִחְסַנְנָה לְיִשְׂרָאֵל : בֵּל
 יְהוֹשַׁע אֲבֵן נּוֹן אֲקֵאִים בֵּין יָדֶיךָ הוּ
 יִדְכַלְהָא פֵאֲשֻׁרְדָּה פֵאנָה יִזְרְתָהּ לְבִנֵי
 אִסְרָאִיל : וּטְפַכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לְכוּ
 יְהִיה וּבְנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּ הַיּוֹם טוֹב
 וְרַע הַמָּה יִבְאֵוּ שְׁמָה וְלָהֶם אֲתַנְנָה וְלָהֶם
 יִרְשׁוּהּ : וּטְפַלְכוֹן דְּאֲמַרְתוּן לְבִזָּא יְהוּן
 וּבְנֵיכּוֹן דְּלֹא יִדְעוּ יוֹמָא דִּין טַב וּבִישׁ
 אֵיזוֹן יִיעַרְזוּ לְתַפְּן וּלְדִין אֲתַנְנָה וְאֵיזוֹן
 יִזְרְתוּנָה : וְאֲטַפְּאֲכֶם אֲדִי תוֹזְהַמְתֶּם
 אֲנָהֶם יִצִּירוּן גְּנִימָה וּבְנֵיכֶם אֲדִי הֵם
 אִיוֹם לֵם יַעֲרַפּוּן כִּיר וְשֵׁר לְאַחֲרֵב הֵם
 יִדְכַלּוּנָהּ וְלָהֶם אֲעִטִיהָא פִּיחֻזוּוּהָא :
 וְאַתֶּם פְּנֵי לְכֶם וְסַעֵו הַמִּדְבָּרָה דְּרֶךְ
 יִסְסוּף : וְאַתּוֹן אֲתַפְּנוּ לְכוּן וּשְׁלוּ
 לְמִדְבָּרָא אֹרְחָא יִמָּא דְסוּף : וְאַמָּא אֲנַתֶּם
 פּוֹלָז וְאַרְחֵלוּ אִי אֲבֵר טְרִיק בַּחֲר
 אֲקִלּוּם : וְתַעֲנּוּ וְתֵאמְרוּ אֵלֵי הַטְּאֵנּוּ
 לִיהוֹה אֲנַחְנוּ נַעֲרָה וְנִלְחַמְנָנּוּ כְּכָל־אֲשֶׁר־
 צִוְּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְתַחֲנְנוּ אִישׁ אֶת־פְּלִי
 מְלַחְמָתוֹ וְתַחֲנְנוּ לְעֵלֵת הַהִרָה : וְאַתִּיבְתוּן
 וְאַמַּרְתוּן לִי חֲבֵנָא קְדָם יְיָ אֲנַחְנָא
 נִסְק וְנִגִּיחַ קֶרֶב כְּכָל־דְּפַקְדָּנָא יְיָ אֱלֹהֵנָא
 וּזְרִיזְתוּן גֵּבֵר יְתֵב מְאַנִי קֶרְבִּיהּ וּשְׁרִיתוּן
 לְמַסְק לְטוֹרָא פֵאֲגַבְתֶּם וּקְלַתֶּם לִי קֵד
 אֲכַטְּנָא לְלָהּ נַחֲן נַצְעֵד וְנַחֲאַרְבֵּ אֱהֵלְהָא
 כְּמָא יֵאמְרָנָא אֵלֵה רֵבְנָא פִתְקֵלֵד כֵּל
 וְאַחֲרֵ מִנְכֶם אֵלֵה חֲרִבָה וּבֵאֲדַרְתֶּם :
 דְּתַצְעֵדוּ אֲנֵבֵל : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלֵי אֲמַר

לאמר: ואמר יי' לי למימר: פקא אלה
 לי קאילא: רב־לכם סב את־ההר הזה
 פנו דכם צפנה: סני לבון. דאקיפתון
 ית טורא הדין. אתפנו לבון לצפונא:
 הסנכם מן אהאמה בהרא אנבל. ולו
 ענה שמאא: ואת־העם צו לאמר אתם
 עברים בגבול אחיכם בני־עשו הישבים
 בשעיר ויראו מכם ונשמרתם מאד:
 וית עמא פקיד למימר. אתון עברין.
 בתחום אחיכון בני עשו. דיתבין בשעיר.
 וידחלון מנכון. ותסתמרון להרא: ומר
 קומך וקל להם. אתם גאיזין. פי תכם
 אכותכם בני עשו. אמקימין בסעיר.
 פיכאפוכם. ואחדרו גרא: ואל־תתנרו
 נם פי לא־אתן לכם מארצם עד מדרך
 כפרנג פייירשה לעשו נתתי את־הר
 שעיר: לא תתנרן בהון. ארי. לא אתין
 לבון מארעהון. עד מדרך פרסת רגל.
 אריירותא לעשו. יתבית טורא בשעיר:
 לא תתחרשו בהם. לאני לים אעטיכם מן
 בדרהם. ולא וטי קדם. לאן גבל סעיר. קד
 אעטיתה לעשו וראתה: אנבל תשפרו
 מאתם בכסף ואכלתם וגם־מים יתכרו
 מאתם בכסף ושתיתם: עבדא תזבנן
 מנהון. בכסף ותיכלון. ואף מיא תזבנן
 מנהון. בכסף ותשתון: בל אשתרו
 מנהם. טעאמא בתמן פכלוה. ואיצא מאא
 פאשרבוה: פי יהוה אלהיך ברכך בכל
 מעשה ידך ידע לכתך את־המדבר
 הגדל הזה זהו ארבעים שנה יהוה אלהיך
 עפך לא חסרת דבר: ארי יי' אלהיך
 ברכך. בכל עובדי ידך. סופיקך צורכך
 במהבך. ית מדברא רבא הדין. דנן
 ארבעין שנין. מימרא דיי אלהיך בסעך.
 לא חסרתא מדעם: לאן אלה רבך קד
 בארך לך. פי גמיע אעמאך. ואחסן
 איך יי'. ענד מסירך פי הדא אבר אעצים.
 פהדה ארבעין סנה. אלה רבך מעך. לם
 יעווד שייא יי': ונעבר מאת אחינו בני־
 עשו הישבים בשעיר מדרך הערבה

מאילה

להם לא תעלו ולא תלחמו פי אינני
 בקרבכם ולא תנגפו לפני איביכם:
 ואמר יי' לי אימר להון לא תסקון ולא
 תגחון קרב. ארי לית שכינתי ביניכון.
 ולא תתברון. קדם בעלי דבניכון: פקא
 אלה לי. קל להם לא תצערו ולא
 תחארבוהם. פאני לים מעכם. ולא
 תנהזמו. בין ידי אעדאיכם: ואדבר אליכם
 ולא שמעתם ותמרו את־פי יהוה ותזרו
 ותעלו ההרה: ומלילית עמכון ולא
 קבילתון. וסריבתון על מימרא דיי.
 וארשעתון וסליקתון לטורא: פקלת
 לכם דאך וגם תקבלו. בל כלפתם אמר
 אלה. ותוקחתם עלי צעוד אנבל: ויצא
 האמרי הישב בהר ההוא לקראתכם
 וירדפו אתכם פאשר תעשינה הדברים
 ונבתו אתכם בשעיר עד־חרמה: ונפק
 אמוראה. דיתיב בטורא ההוא לקדמותכון
 וירדפו יתכון. כמא דנתון דבריתא. ומרדו
 יתכון. בשעיר עד חרמה: וברו אמוריין.
 אמקימין פי דאך אנבל תלקאכם.
 פכלבוכם כמא ילסע אנחל יי'. וחטמוכם יי'.
 מן סעיר אי חרמה: ותשבו ותכבו לפני
 יהוה ולא שמע יהוה בקלכם ולא האזין
 אליכם: ותבתון ובכיתון קדם יי'. ולא
 קביל יי' צלותכון. ולא אצית למליכון:
 פרנעתם באכיון בין ידי אלה. ולם יסמע
 צותכם. וגם אנאבכם: ותשבו בקדש
 ימים רבים פימים אשר ישבתם: ויתיבתון
 ברקם יומין סניאין. פיזמא דיתיבתון:
 פאקמתם פי רקים מדה טוילה. שביה
 כסאיר מא אקמתם יי': ונפן ונפע
 המדברה דרך ים־סוף פאשר דבר יהוה
 אלי ונשב את־הר־שעיר ימים רבים:
 ואתפנינא. ונשלנא למדברא אורח ימא
 דסוף. כמא דמליד יי' עמי. ואקיפנא ית
 טורא השעיר יומין סניאין: תם ולינא
 ורחלנא פי אבר אי טריק בחר אקלזם.
 כמא אמרני אלה. ואסתדרנא גבל סעיר
 מדה טוילה: ויאמר יהוה ארי

(כתר תורה) ב

חלק הדקדוק: ג) ונפן באולא לא באתי ברוב התיגאן: ד) אל תתנרו לרע וכ"כ א"ת ו"ל: ה) וגם מים. תיבת מים באולא ברוב התיגאן:

אעטאם אלה: עתה קמו ועברו לכם את־נחל זרד ונעבר את־נחל זרד: בען קומו ועיברו (כ"י ועברו) לכוּן ית נחלא דזרד ועברנא ית נחלא דזרד: אין קומו ואעברו לכם ואר זרד פעברנאה: והימים אשר־הלכנוּן מקדש ברנע עד אשר־עברנוּ את־נחל זרד שלשים ושמנה שנה עד־תם כל־הדור אנשי המלחמה מקרב המחנה כאשר נשבע יהוה להם: ויזמא דהליכנא מרקם גיאה עד דעברנא ית נחלא דזרד. תלתין ותמני שנין. עד דספ כל דרא. גוברי מניחי קרבא מנו משריתא. כמא דקיים יי להון: וכאנת גמלה אייאם. מנד סרנא מן רמים ברנע. אי אן עברנא ואר זרד. תמאניה ותלאתין סנה. אי אן פני גמיע אקום אמחארבין מן אמעסבר. כמא קסם אלה עליהם: וגם ידיהוה היתה בם? הם מקרב המחנה עד תמם: ואף מחא מן קדם יי הות בהון. לשיציותהון מנו משריתא עד דשלימו: ואפה (כ"י) מן ענד אלה חלת בהם. לאהאמתהם מן אמעסבר. אי אן פניו: ויהי כאשר־תפנו כל־אנשי המלחמה למות מקרב העם: והוה כד שלימו. כל גוברי מניחי קרבא. לממת מנו עמא: פלמא פני גמיע אקום. אמחארבין מן בין אמה: ס וידבר יהוה אלי לאמר: ומליד יי עמי למימר: פקא אלה לי קאילא: אתה עבר היום את־גבול מואב את־יער: את עבר ימא דין. ית תחום מואב ית לחית: אנת גאיז איום. תכם מואב ארי הו ער: וקרבת מול בני עמון אלי־תצרום ואלי־תתנו בם כי לא אתן מארץ בני־עמון לך ירשה כי לבני־לזט נתתיה ירשה: ותתקרב. לקביל בני עמון. לא תצור עליהון ולא תתגרי למעבר עמהון קרב. ארי לא אתין. מארע בני עמון לך ירותא. ארי לבני לזט יתבתה ירותא: פתקרב מן בני

ה מאילת ומעציון גבר ס ונפן ונעבר דרך מדבר מואב: ועברנא מלות אחנא בני עשו. דיתבין בשעיר. מארע מישרא. מאילת ומעציון גבר. ואתפנינא ועברנא. אודה מדברא דמואב: פגנא ען אבותנא בני עשו. למקימין בסעיר. מן טריק אבדא. ואילת ועציון גבר. תם ולינא ורחלנא. טריק ברייה מואב: ויאמר יהוה אלי אלי־תצור את־מואב ואל־תתנו בם מלחמה כי לא־אתן לך מארעו ירשה כי לבני־לזט נתתי את־ער ירשה: ואמר יי לי. לא תצור על (כ"י) ית מואבאי. ולא תתגרי למעבר עמהון קרב. ארי. לא אתין לך מארעיה ירותא. ארי לבני לזט. יתבת ית לחית ירותא: פקא אלה לי. לא תתצור אמואבין. ולא תתחרש בהם לאחרב. פאני לא אעטיכם מן בלדהם חווא. אר לבני לזט מר געלת ער וראתה: האמים לפנים ישבו בה עם גדוד ורב ורם פענקים: אימתני מלקדמין יתיבו בה. עם רב וסגי. ותקיף פגבריא: וכאן אהיובין אקאמו בהא קבלהם. קום כביר כתיר. ורפיע כאגבארין: רפאים יחשבו אף הם פענקים והמאבים יקראו להם אמים: גבריא. מתחשבין אף אנון פגבריא. ומואבאי. קרן להון אימתני: והם איצא יחסבון שגעא כאגבארין. ואמואבין. יסמונהם אהיובין (כ"י): ובשעיר ישבו חחרים לפנים ובני עשו יירשום וישמודום מפניהם וישבו תחתם כאשר עשה ישראל לארץ ירשתו אשר־נתן יהוה להם: ובשעיר יתיבו חוראי מלקדמין. ובני עשו תריכונון. ושיציאנון מן קדמיהון. ויתבו באתרהון. כמא דעבר ישראל. לארע ירותתיה. דיהב יי להון: ואמא סי סעיר. אקאם אחורין מן קבל בני עשו. חתא אתו פקצועהם. ואנפרוהם מן בין אידיהם. ואקאמו מכאנהם. כמא צנע אל אסראיל. בבעץ קרא חוזה. ארי

(*) פפקא באמצע פסק

עמון. פלא תחאצרהם ולא תתחרש
 בהם. פאני לא אעטיך מן בלדהם חווא.
 אד געלטהא לבני לוט חווא: ארץ
 רפאים תחשב אף הוא רפאים ישבו
 בה לפנים והעמנים יקראו להם זמזמים:
 ארע גפריא מתחשבה אף היא גפרון
 יתיבו בה מלקדמין. ועמונאי קרו להון
 השבני: והי תחשב איצא מן בלד
 אנבארין. לאן אנבאברה אקאמו בהא
 קבלהם ואעמוניין יסמונהם דוי אהמם (כ):
 עם גדול ורב ורם פענקים וישמירם
 יהיה מפניהם וירשם וישבו תחתם:
 עם רב וסג. ותקף בגפריא. ושיצניון
 יי מן קדמיהון. ותריכונון ויתיבו באתרהון:
 קום כביר כתיר. רפיע כאנבארין.
 פאנפדהם אלה מן בין ידיהם. פקרצוהם
 וגלסו מכאנהם: פאשר עשה לבני עשו
 הישבים בשעיר אשר השמיד את
 החרי מפניהם וירשם וישבו תחתם עד
 היום הזה: כמא דעבד לבני עשו.
 דיתבין בשעיר. דשיצי ית חוראי מן
 קדמיהון. ותריכונון ויתיבו באתרהון.
 עד זמא הדין: כמא צנע לבני עשו.
 אמקימין בסעיר. אד אנפד אחוריין מן
 בין ידיהם. פקרצוהם ואקאמו מכאנהם.
 אי הדא איום: והעוים הישבים בחצרים
 עדיעה פפתרים היצאים מפפתר
 השמידם וישבו תחתם: ועווא. דיתבין
 ברפיח עד עזה. קפוטקאי דנפקו
 מקפוטקיא. שציאונון ויתיבו באתרהון:
 ואעוויין. אמקימין ברפה (כ) אי גזה.
 ואדמיאטיין אדי כרגו מן דמיאמ. קרצוהם
 ואקאמו מכאנהם: קומו סעו ועברו
 אתינחל ארנן ראה נתתי בידך את סיחון
 מלך חשבון האמרי ואת ארצו החל
 רש והתגר בו מלחמה: קומו טולו.
 ועיברו (כ) ועברו ית נחלא דארנון.
 חזי דמסרית בידך ית סיחון מלכא
 דחשבון אמוראה. וית ארעיה שרי
 לתרכותיה. ותתגרי (כ) ואתגרי דמעבד

עמון קרב: פקומו וארחלו. ואעברו ואד
 ארנון. אנצור קד אסלמת פי ידך. סיחון
 מלך חשבון אמורי. ובלדה פאבר
 בקרצה. ותחרש במחארבתה: היום
 הזה אהל תת פחדך ויראתך עלי פני
 העפים תחת כלי השמים אשר ישמעון
 שמעך ורגזו וחלו מפניך: זמא הדין.
 אשרי למתן זעתך ודחלתך. על אפי
 עממיא. דתחות פל שמיא. דישמעון
 שמעך. ויוועון ויתברון מן קדמך: ומן
 הדא איום. אבתרי באיקאע פועך וכופך.
 פי קלוב אאמם. אדין תחת גמיע אסמא.
 פאדא הם סמעו ככרך. רגזו וארתעדו
 מן בין ידיך: ואשליח מלאכים ממדבר
 קדמות אל סיחון מלך חשבון דברי שלום
 לאמר: ושלחית אנגדין ממדבר קדמות.
 לות סיחון מלכא דחשבון. פתגמי שלמא
 למימר: פבעתת ברסל מן ברייה
 קדמות. אי סיחון מלך חשבון. בסלאם
 ובלאם קאו לה: אעברה בארצה בדרך
 בדרך אגך. לא אסור ימין ושמאל:
 אעבר בארעך. באורחא באורחא איזיל.
 לא אסמי לימינא ולשמאלא: אריד אן
 אנוז (כ) פי בדרך. פי אמריק אנארה
 נסיר. לא אמיל ימנה ולא יסרה: אבל
 בפספ תשפרני ואכלתי ומים בפספ
 תתן לי ושתיתי רק אעברה ברנלי:
 עכורא בכספא תזבין לי ואיכול. ומיא.
 בכספא תתן לי ואשתני. דחור אעבר
 ברנלי: טעאמא תמירני בהמן פאכדה.
 ומאא תביעני בתמן פאשרבה. ואעבר
 ברנלי פקט: פאשר עשולי בני עשו
 הישבים בשעיר והמואבים הישבים
 בער עד אשר אעבר את הירדן אל
 הארץ אשר יהיה אלהינו נתן לנו: כמא
 דעברו לי בני עשו. דיתבין בשעיר.
 ומואבאי. דיתבין בגחית. עד דאעבר
 ית ירדנא. דארעא. די אלהנא יהיב
 לנא: כמא צנעו לי בעין בני עשו (כ).
 אמקימין בסעיר. ואמואביין. אמקימין

בער. אי אן אעבר אארדן. אי אבדה.
 אדי אלה רבנא מעטינא: ולא אבה
 סיחון מלך השבון העברנו בו כיהקשה
 יהוה אלהיך את רוחו ואמץ את לבבו
 למען תתו בידך פיוס הזה: ולא אבא
 סיחון מלכא דחשבון. למשבקנא למעבר
 בתחומיה. ארי אקשי יי אלהיך ית רוחיה.
 ותקוף ית לביה. בריר. לממסריה בידך
 כיומא הדין: ולם ישא סיחון מלך
 חשבון. אנאותנא פי בלדה. לאן אלה
 רבך צעב רוחה. ושרד קרבה. לכי
 יסלמה פי ירך כמא תרא איום:
 ם ויאמר יהוה אלי ראה החלתי
 תת לפניך את סיחון ואת ארצו החל
 רש לרשת את ארצו: ואמר יי לי חזי.
 דשריתי לממסר בידך. ית סיחון וית
 ארעיה. שרי לתרכותיה. למירת ית
 ארעיה: פקא אלה לי אנצר קד בדית
 אן אסלם פי ירך. סיחון ובלדה. פאבר
 בקרצה. ותו בלדה: ויצא סיחון לקראתנו
 הוא וכל עמו למלחמה יהצה: ונפק
 סיחון לקדמותנא. הוא וכל עמיה לאנחא
 קרבא ליהין: פכרג סיחון תלקאנא. הו
 וגמיע קומה. לאחרב אי יהין: ויתנהו
 יהוה אלהינו לפנינו ונך אתו ואת פנו
 ואת כל עמו: ומסריה יי אלהנא קדמנא.
 ומחינא יתיה. וית בנוהי וית כל עמיה:
 פאסלמה אלה רבנא. פי ירינא וקתלנא.
 ובניה וסאיר קומה: ונלכר את פד ערו
 בעת ההוא ונחרם את כל עיר מתם
 והנשים והטף לא השארנו שריד:
 וכבשנא ית כל קרווהי בעדנא ההוא.
 ונפרנא ית כל קרוינא ונכרינא. ונשיא
 וטפלא. לא אשארנא משיזיב: ופתתנא
 גמיע קראה פי דאך אוקת. ואתרפנא
 מן כל קריה ארהט. ואנסא ואטפא.
 לם נבק שרידא: רק הפהמה פוזנו
 לנו ושגל הערים אשר לכדנו: לחוד
 בעירא פונא לנא. ועדי קרוינא דכבשנא:
 ונמנא כל בהימה. וסלב אקרא אדי

פתחנאחא: מערער אשר ער שפתי
 נחל ארנן והעיר אשר בנחל ועד
 הגלעד לא היתה קריה אשר שגבה
 ממנו אתה כל נתן יהוה אלהינו לפנינו:
 מערוער. דעל פיה נחלא דארנן. וקרתא
 דבנהלא וער גלעד. לא הית קרתא.
 דתקיפת ממנא. ית פולא. מסר יי אלהנא
 קדמנא: מן ערוער. אדי עדי שאט
 ואד ארנן. ואקריה אדי פי אואר ואי
 גרש. לם תבק קריה מנעת מנא. כל
 אכל. אסלמה אלה רבנא פי אדינא:
 רק אד ארץ בני עמון לא קרבת פדי
 יד נחל יבק וערי החר וכל אשר צוה
 יהוה אלהינו: לחוד. דארע בני עמון לא
 קריבתא. פד ביה. נחל יבקא וקרני
 טורא. וכל דפקיד יי אלהנא: עדא אי
 בלד בני עמון פאנך לם תקרבה. פגמיע
 שאט יי) ואד יבק וקרא אנבל. וסאיר מא
 נהאנא ענה אלה רבנא: ונפן ונעל דרך
 הבשן ויצא עוג מלך הבשן לקראתנו
 הוא וכל עמו למלחמה אדרעי: ואת פנינא
 וסליקנא. לאורח מתנן. ונפק עוג מלכא
 דמתנן לקדמותנא. הוא וכל עמיה.
 לאנחא קרבא דאדרעי: תם ולינא
 וצערנא. מריק אבתנייה. פכרג עוג
 מלך אבתנייה תלקאנא. הו וגמיע קומה.
 לאחרב אי אדראעא: ויאמר יהוה אלי
 אדיתירא אתו פי בידך נתתי אתו
 ואת כל עמו ואת ארצו ועשית לו
 פאשר עשית לסיחון מלך האמרי אשר
 ישב בחשבון: ואמר יי לי לא תדחל
 מניה. אדי בידך מסרית יתיה. וית כל
 עמיה וית ארעיה. ותעביד ליה. כמא
 דעבדתא. לסיחון מלכא אמוראה.
 דיתיב בחשבון: פקא אלה לי לאתבאפה.
 פאני קד אסלמתה פי ירך. וגמיע קומה
 ובלדה. ואצנע בה. כמא צנעת. בסיחון
 מלך אמוריין. אמקים פי חשבון: ויתן
 יהוה אלהינו בידנו גם את עוג מלך
 הבשן ואת כל עמו ונפיהו. עדי בלתי

השאייר לו שריד: ומסר יי אלהנא בידנא.
 אף ית עוג מלכא דמתנן וית כל עמיה.
 ומחניהו עד דלא אשתאר ליה משויב:
 פאסלם אלה רבנא פי אידינא. איצא
 עוג מלך אבתנייה וגמיע קומה.
 פקתלנאיהם. חתא לם נבך לה שרידא:
 ונלכד את פרי עריו בעת ההוא לא
 היתה קריה אשר לא לקחנו מאתם
 ששים עיר פרי חבל ארנב ממלכת עוג
 בפלשן: וכבשנא ית כל קרווהי בעדנא
 ההוא. לא הות קרתא. דלא נסיבנא
 מנהון. שתין קרוין כל בית פלך מרכבנא.
 מלכותיה דעוג במתנן: ופתחנא גמיע
 קראה פי דאך אוקת. לם תבך קריה.
 לם נאכרהא מנהם. מן דאך סתין קריה
 כל כטאמוגב (כ). ממלכה עוג פי אבתנייה:
 פרי אלה י ערים בצרת חומה גבהה
 דלתים ובריה לבד מערי הפרזי הרבה
 מאד: כל אלין קרוין פריכו. מקפן שור
 רם דילהון דשין ועברין. פר מקרוי
 פצחיא דסניאן לחדא: כל הולאי קרא
 חצינה (כ). מחרקה בסור שאמך ומצארע
 ונגזר. סוא קרא אארבאין פאנהא כתירה
 גדא: ונחרם אותם פאשר עשינו לסיחן
 מלך חשבון החרם פליעיר מתם הנשים
 והפך: וגמרנא יתהון. כמא דעברנא.
 לסיחון מלכא דחשבון. גמרנא כל
 קרוינא גובריא נשיא וטפלא: וכמא
 צנענא. בסיחון מלך חשבון. כדאך
 אתלפנא מן כל קריה ארהט. ואנסא
 ואאטפא: וכלי הבהמה ושגל הערים
 בזונו לנו: וכל בעירא. ועדי קרוינא בזנא
 לנא: וכל בהימה. וסלב אקרא גנמנאהא:
 ונקח בעת ההוא את הארץ מיד שני
 מלכי האמרי אשר בעבר הירדן מנחל
 ארנן עד היר חרמון: ונסיבנא. בעדנא
 ההוא ית ארעא. מיד תרין מלכי אמוראה.
 דבעברא הירדנא. מנחלא דארנן עד
 מורא דחרמון: פחצל לנא פי דאך אוקת.

בלד מלכי אמוריין. אדון פי הדא
 גאנב אדרן. מן ואד ארנן א' גבל
 חרמון: צידנים יקראו דחרמון שרין
 והאמרי יקראו לו שניר: צידנאי. קרן
 דחרמון שריון. ואמוראי. קרן ליה מור
 תלנא: אדי יסמונה אצידאניין סריון.
 ואמוריין סניר: פלו ערי המישר וכלי
 הגלעד וכלי הפלשן עד סדכה ואדרעי
 ערי ממלכת עוג בפלשן: כל קרוי
 מישראל. וכל גלעד וכל מתנן. עד
 סדכה ואדרעי. קרוי. מלכותיה דעוג
 במתנן: וגמיע קרא אסהל. ונרש א'
 אבתנייה. א' סלכה ואדראעאת. הי איצא
 מן קרא (כ). ממלכה עוג פי אבתנייה:
 פי רק עוג מלך הפלשן נשאר מיתר
 הרפאים הנה עדשו ערש פרזי הלה
 הוא ברפת בני עמון תשע אמות ארבה
 וארבע אמות רחבה באמת איש: ארי
 דחוד עוג מלכא דמתנן. אשתאר משאר
 גבריא. הא ערשיה ערשא דברזא.
 הלא היא ברפת בני עמון. תשע אפין
 אורבה. וארבע אפין. פותיה באמת
 מלך: לאנה בקי מן בקייה אנבאברה.
 והודא לה סריר מן חריר. פי אראביה
 אתי לבני עמון. מולה תסעה אדרעי.
 וערצה ארבעה אדרעי כוראע אמלך (כ):
 ואת הארץ הזאת ירשנו בעת ההוא
 מערער אשר על נחל ארנן וחצי היר
 הגלעד ועריו נתתי לראובני ולגדי: וית
 ארעא הדא. יריתנא בעדנא ההוא.
 מערוער דער נחלא דארנן. ופלגות
 מורא דגלעד וקרווהי. יהבית. לשיבט
 ראובן ולשיבט גד: והדא אכלד. אדי
 חונאה פי דאך אוקת. פמן ערוער אדי
 ערי ואד ארנן. ונצפגכל גרש בקראה.
 דפעת דאך א' אראובניין וא' אגדיין:
 ויתר הגלעד וכלי הפלשן ממלכת עוג
 נתתי לחצי שבט המנשה כל חבל הארנב
 לכלי הפלשן ההוא יקרא ארץ רפאים:

ושאר

ג (כתר תורה)

חלק הדקדוק: ד) כל אלה ערים בצורות. חיבת אלה באולא בכל התינאן. * כתיב כהא

וְשָׂאֵר גִּלְעָד וְכָל מִתְנַן מַלְכוּתֶיהָ דְעוּג.
 יְהִיבִית. לְפִלְגֹת שְׁבֻטָא דְמִנְשָׁה. כָּל בֵּית
 פְּלֶדֶךְ טָרְכוּנָא לְכָל מִתְנַן. הֵהוּא מִתְקָרִי
 אֶרְעֵגְבֵרִיא: וּבִאֲקִי גִרְשׁוּגְמִיעַ אֲבִתְנִיָּה
 מִמְלַכְהָ עוּג. דְּפַעְתָּהּ אִי נִצְפָּסְבִּט מִנְשָׁה.
 וְכָל כֵּט אֲמוּנָב וְאֲבִתְנִיָּה. יִסְמִיאן בְּלֹד
 אֲשַׁנְעָא (א): יֵאִיר בְּיַד מִנְשָׁה לְקַח אֶת־כְּלֵי־
 הַבַּיִת אֲרֻנָּב עַד־גְּבוּר הַגִּשּׁוּרִי וְהַמְעַכְתִּי
 וַיִּקְרָא אֹתָם עַל־שְׁמוֹ אֶת־הַבֵּשֶׁן חֹת יֵאִיר
 עַד הַיּוֹם הַזֶּה: יֵאִיר בַּר מִנְשָׁה. נִסִּיבִית
 כָּל בֵּית פְּלֶדֶךְ טָרְכוּנָא. עַד תַּחֲוּם גִּשּׁוּרָא
 וְאֶפְיָקִירוּס. וַקְרָא יְתֵהוּן עַל שְׁמֵיהֶן יֵת
 מִתְנַן כְּפָרְנִי יֵאִיר. עַד יוֹמָא הַדִּין: וַיֵּאִיר
 אֲבִן מִנְשָׁה. אֲכֹד גְּמִיעַ כֵּט אֲמוּנָב. אִי
 חֹד אֲגִשּׁוּרִיָּין וְאֲמַעְכְּתִיָּין. פִּסְמָאֵהָ
 בְּאִסְמָה וְאִד יֵאִיר. אִי יוֹמָנָא הִדָּא:
 וְלִמְכִיר נָתַתִּי אֶת־הַגִּלְעָד: וְלִמְכִיר יְהִיבִית
 יֵת גִּלְעָד: וְדַפְעַת אִי מְכִיר אֲנִרְשׁ:
 וְלִרְאוּבֵנִי וְלִגְדֵי נָתַתִּי מִן־הַגִּלְעָד וְעַד־
 גַּחַל אֲרֻנָּן תַּוּךְ הַגַּחַל וְגַבְל וְעַד־יֶבֶק הַגַּחַל
 גְּבוּר בְּנֵי עַמּוֹן: וְלִשְׁיֶבֶט רְאוּבֵן
 וְלִשְׁיֶבֶט גָּד. יְהִיבִית מִן גִּלְעָד וְעַד גַּחַל
 דְּאֲרֻנָּן. גֹּז גַּחַל וְתַחֲוּמֵיהָ. וְעַד יוֹבְקָא
 דְּנַחֲלָא. תַּחֲוּמָא דְּבְנֵי עַמּוֹן: וְדַפְעַת אִי
 אֲרֹאוּבֵנִי וְאֲגִדִּיָּין מִן גִּרְשׁוּ אִי וְאִד אֲרֻנָּן.
 חֶסֶב וּסֵט אֲוֹד וְחֹדָה. וְאִי וְאִד יֶבֶק. תַּחֲסֵ
 בְנֵי עַמּוֹן: (ב): וְהָעֶרְבָה וְהִירְדֵן וְגַבְל
 מִכְּנָרֵת וְעַד יַם הָעֶרְבָה יַם הַמֶּלַח תַּחַת
 אִשְׁדֹּת הַפְּסָגָה מִזְרַחָה: וּמִיִּשְׂרָאֵל וַיִּרְדְּנָא
 וְתַחֲוּמֵיהָ. מִגְּנִיסֵר. וְעַד יִפְאֵ דְּמִיִּשְׂרָאֵל
 יִפְאֵ דְּמִלְחָא. תַּחֲוּת. מִשְׁפַּךְ מִיִּרְמָתָא
 מִדְּנַחֲא: וְאֲגוּר וְאֲאֲרֻדֵן וְחֹדָה. מִן
 גְּנִיסֵר. אִי בַחַר אֲגוּר וְאֲבַחֲרָה אֲמִיתָה.
 וּמִצֵּב אֶקְרַעָה אֲשֶׁר־קִיָּא (ג): וְאֲצוּ אֹתְכֶם
 בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן
 לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ חֲלוּצִים
 תַּעֲבֹרוּ לְפָנַי אַחֲיֶיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־בְּנֵי־
 חֵיל: וּפְקֻדֵי־יֵתְכֹן בְּעַדְנָא הֵהוּא לְמִימְרוּי
 אֶלְהֵכֹן. יְהִיב לְכֹן יֵת אֶרְעָא הִדָּא לְמִוִּרְתָּהּ

מִזְרֵיָן תַּעֲבֹרוּן. קָדָם. אַחֲיֶיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 כָּל מִזְרֵי חֵילָא: פִּאמֶרֶת הוֹלֵאֵי מִנְכֶם (ד).
 פִּי דֵאךְ אֹקֶת קֵאִילָא. אִד אֵלֶה רַבְכֶם.
 קֹד אַעֲטֹאכֶם הִדָּא אֲבִרֹד פַּחֲזַתְמוּה.
 פִּאעֲבֹרוּ מִגְּרֵדִין. בֵּין יָדֵי אֲבוֹתְכֶם בְּנֵי
 אִסְרָאֵל כָּל דְּוִי חֵיל: רַק נְשִׁיכֶם וְטַפְכֶם
 וּמִקְנֵיכֶם יִדְעֵתִי פִּי־מִקְנֵה רַב לָכֶם יִשְׁבוּ
 בְּעֵרֵיכֶם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם: לְחֹדֶר. נְשִׁיכֹן
 וְטַפְלֵכֹן וּבְעֵירֵכֹן. יִדְעֵנָא. אִרִי בְּעִיר סְנִי
 לְכֹן. יִתְבוּן בְּקִרְוֵיכֹן. דִּיהִיבִית לְכֹן:
 עֵדָא נִסְאֵכֶם וְאֲטַפְלֵכֶם וּמוֹאֲשִׁיכֶם. פִּאנִי
 אַעֲלֵם. אִן לָכֶם מֵאֲשִׁיהַ כְּתוּרָה. פְּלוֹקִימוּ
 פִּי קֵרְאֵכֶם. אִדִּי אַעֲטִיתְכֶם: עַד אֲשֶׁר־
 יִנִּיחַ יְהוָה לְאַחֵיכֶם כָּכֶם וַיִּרְשׁוּ גְסֵיהֶם
 אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָהֶם
 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְשַׁבְתֶּם אִישׁ לְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר
 נָתַתִּי לָכֶם: עַד דִּינִיחַ יִי לְאַחֲיֶיכֶם כֹּתְכֹן.
 וַיִּירְתֹּן אֶף אֲבוּנָן. יֵת אֶרְעָא. דִּיִּי אֶלְהֵכֹן.
 יְהִיב לְהוֹן בְּעֵבֶרֵהָ דִּירְדֵנָא. וְתַתּוּבֹן.
 גְּבַר לִירוּשָׁלַיִם. דִּיהִיבִית לְכֹן: אִי אִן
 יִקְרַר אֵלֶה אֲבוֹתְכֶם מִתְלַכֶם. פִּיחֹזוּ הֵם
 אִיִּצָא אֲבִרֹד. אִדִּי אֵלֶה רַבְכֶם. מַעֲטִיָּהֶם
 פִּי דֵאךְ גִּאֲנָב אֲאֲרֻדֵן. פִּתְרַגְעוּ כָּל אִמֵר
 אִי חוּזָה. אִדִּי אַעֲטִיתְכֶם: וְאֶת־יְהוֹשֻׁעַ
 צִוִּיתִי בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר עֵינֶיךָ הִרְאֵת
 אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְשְׁנֵי
 הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה בְּנִי־עָשָׂה יְהוָה לְכָל־
 הַמְּלָכוֹת אֲשֶׁר־אֵתָהּ עֵבֶר שְׁפָה: וְיֵת
 יְהוֹשֻׁעַ פְּקוּדֵי־ת. בְּעַדְנָא הֵהוּא לְמִימֵר.
 עֵינֶיךָ חוּזָה. יֵת כָּל דְּעֵבֶר. יִי אֶלְהֵכֹן
 לְתֵרִין מְלָכֵי־הָאֲרִין. כִּן יַעֲבִיד יִי לְכָל
 מַלְכוּתָא. דֵּאֵת עֵבֶר לְתַמְּוִן: וְאִמֶרֶת יְהוֹשֻׁעַ
 פִּי דֵאךְ אֹקֶת וְקִלְתָּ לָּהּ. עֵינֵיךָ קֹד רֵאֵת.
 גְּמִיעַ מֵאֲצַנַע אֵלֶה רַבְכֶם בְּהִלָּאֵן אֲמִלְכָאן.
 כִּדֵּאךְ יַצְנַע אֵלֶה בְּגִמִיעַ אֲמִמְאָךְ. אִדִּי
 אַנְתָּ גִאֲזִי אִי תָם: לֹא תִירָאוּם כִּי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַגֹּדֵחַם לָכֶם: לֹא תִדְחֲלוּן
 מִנְהוֹן. אִרִי יִי אֶלְהֵכֹן. מִימְרֵיהָ יִנִּיחַ
 לְכֹן: לֹא תִכְאֹפוּהֶם. פִּאן אֵלֶה רַבְכֶם.

יחארכ

חלק הדקדוק: ה) והערבה והירדן וגבול. היבט הערכה במארכה לא בטפחא בכל סת"י המרוקקות הישנות:

יחארב ענכם : ק"ה פסוקים סי' מלכיה ומפטרין חוון
 שעהו בישעיה סי' א. וקצת קהלות מפטרין איכה ע' הערה כפ' ססעי
 דג"ר למנחת שבת וב' וה' : ס ס ס ואתחנן
 אר"הנה בעת ההוא לאמר : וצליתי קדם
 יי. בעדנא ההוא למימר : תם תחננת
 בין ידי אלה. פי דאך זוקת קאילא :
 אדני יהוה אתה החלוצת להראות אתי
 עבדך אתיגדלך ואתיידך החזקה אשר
 מיראל בשמים ובארץ אשר יעשה
 כמעשהך וכגבורתך : יי אלהים. את
 שריתא לאחזאה ית עבדך ית רבותך.
 וית ידך תקיפתא. דאת הוא אלהא
 השכינתך בשמיא מלעילא ושליט
 בארעא. לית דיעביד בעובדך וכגבורתך :
 אלהם יא רב. אנת אבתרית אן תורי
 עבדך. עצמתך וקורתך אשרידה. לא
 אאה פי אסמא ולא פי ארץ. יצנע
 כצנאיך וכגבורתך : אעברהנא ואראה
 אתיהארץ הטובה אשר בעבר הירדן
 הדר הטוב הזה והלבנון : אעבר
 בצען. ואחזי ית ארעא טבתא.
 דבעברא הירדנא. טורא טבא. הדין
 ובית מקדשא : אסאך אן אנו " .
 ואנצל אי דאך אבדל. ארי פי דאך
 גאנב אארדן. ודאך אנבל אניד ואלבנאן :
 ויתעפר יהוה בי למענכם ולא שמע אלי
 ויאמר יהוה אלי רב לך אלתוסף דבר
 אלי עוד בדבר הזה : והוה רגו מן קדם
 יי עלי בדלכון. ולא קביל מני. ואמר
 יי לי סני לך. לא תוסף. למלא קדמי.
 עוד בפתגמא הדין : פוגד אלה עלי
 בסבבכם עלי מא ביין. וגם יסמע לי.
 בר קא לי חסבך. לא תזיד פי מסאתי
 פי הדא אבאב : עליה ראש הפסגה
 ושא עיניך יפה וצפנה ותימנה ומזרחה
 וראה בעיניך פילא תעבר אתהירדן
 הזה : סק לריש רמתא וזקה עינה.
 למערבא ולצפונא. ולדרומא ולמזרחא
 וחזי בעינה. ארי לא תעבר ית ירדנא
 הדין : לכן אצעד איראס אקלעה. וארפע

עינאך. גרבא ושמיא. וגנובא ושרקא
 ואנצרהא בעינאך. פאנך לא תגוז הדא
 אארדן : וצו אתייהושע וחזקהו ואמצהו
 כיהוה יעבר לפני העם הזה והוא ינחיל
 אותם אתהארץ אשר תראה : ופקיד
 ית יהושע ותקיפהו ואלימהו. (כ"ו ועלימהו)
 ארי הוא יעבר. קדם עמא הדין. והוא
 יחסין יתחון. ית ארעא דתחזי : ומר
 יהושע ושדרה ואידה. פאנה יעבר. בין
 ידי הולאי אקום. והו ינחלהם. אבדל ארי
 תראה : ונשב בגיא מול בית פעור :
 ויתיבנא בחלתא. לקביל בית פעור : תם
 גרסנא פי אואד. ממא יי בית פעור : פ
 ועתה ישראל שמע אליהחקים ואל
 המשפטים אשר אנכי מלמד אתכם
 לעשות למען תחזו ובאתם וירשתם
 אתהארץ אשר יהוה אלהי אבותיכם
 נתן לכם : וכען ישראל. שמע לקומיא
 ולדיניא. דאנא מליף יתכון למעבר.
 בדיל דתיחון. ותיעלון ותירתון ית ארעא.
 דיי. אלהא דאבהתכון יהיב לכון : ואן
 יא אסראיל. אסמע ארסום ואאחכאם. אתי
 אנא מעלמכם לתעמלו בהא. לכי תחיון.
 ותדלכו ותחווו אבדל. ארי אלה אאה
 אבאיכם מעטיכם : לא תספו עליהדבר
 אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו מספנו
 לשמר את מצות יהוה אלהיכם אשר
 אנכי מצוה אתכם : לא תיספון. על
 פתגמא דאנא מפקיד יתכון. ולא תמנעון
 מניה. למטר. ית פקודיא דיי אלהכון.
 דאנא מפקיד יתכון : לא תזידו שיא.
 עלי מא אמרכם בה. ולא תנקצו מנה.
 לתחפצו וצאיא אלה רבכם. ארי אנא
 אמרכם : עיניכם הראות את אשר עשה
 יהוה בבעל פעור כי כל האיש אשר
 אחרי בעל פעור השמידו יהוה אלהיך
 מקרבך : עיניכון חזאה ית דעבר יי בפלחי
 בעלא פעור. ארי כל גוברא. דחליף בתר
 בעלא פעור. שיציה. יי אלהך מבינך :
 ועיונכם קד ראת. גמיע מא צנע אלה

אֲדִי אֲנִי תֹאדְוֶהָ הִי עֲלֵיכֶם אֱלֹהִים :
 לֹקֵשׁ הַשְּׁמֵר לָךְ וְשֹׁמֵר נַפְשֶׁךָ מֵאֵד פֶּן
 תִּשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וּפֶן
 יִסּוּרוּ מִלִּבְּבֶךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם
 לְבָנֶיךָ וּלְבָנֵי בָנֶיךָ : לְחֹדֶר אֶסְתַּמֵּר לָךְ וְטַר
 נַפְשֶׁךָ לְחֹדֶר אֶסְתַּמֵּר תִּתְנַשֵּׂי יָת פִּתְגָמִי
 הַזֶּה עֵינֶךָ וְדַלְמָא יַעֲדֹן מִלִּבְּךָ כֹּל
 יְמֵי חַיֶּיךָ וְתִהְיֶה עֵינֶךָ לְבָנֶךָ וּלְבָנֵי בָנֶךָ :
 וְכֹאצָה אַחֲתָרוּ וְאֶחָפִין נַפְסֶךָ נָדָא כִּד
 תִּנְסָא אַכְרָאם אֲדִי רֵאתָה עֵינָאךָ וְלֹא יִזוּל
 מִן קִדְבֶךָ טוֹב אֵיִאם חֵיִאתָךְ בִּל עֲרֵפָה
 לֹאבְנֶךָ וְאִבְנֵי אִבְנֶךָ : יוֹם אֲשֶׁר עֲמַדְתָּ
 לְפָנַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בְּאָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
 הַקִּהְלִילִי אֶת־הַעַם וְאֶשְׁמַעֵם אֶת־דְּבָרֵי
 אֲשֶׁר יִלְמְדוּן לִירֵאָה אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר
 הֵם חַיִּים עַל־הָאָדָמָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם יִלְמְדוּן :
 יוֹמָא דְקָמְתָא קָדָם יי אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב
 כִּד אָמַר יי לִי בְּנוֹשׁ קִדְמֵי יָת עֲמָא
 וְאֶשְׁמַעֲנוּן יָת פִּתְגָמֵי דִּי־לִפְּוֹן לְמַדְחַל
 קִדְמֵי כִּד יוֹמֵי־דְאֵנוּן קִי־מִיִּן עַל אֶרְעָא
 וְיָת בְּנֵיהוֹן יִלְפֹן : וְכֹאצָה פִי יוֹם וּקְפַת
 בֵּין יְדֵי־אֱלֹהֵי־רַבִּךָ פִי חֲרִיב חִין קָלָא אֱלֹהֵי לִי
 אֲנִמַּע לִי אֶקוּם הֵתָא אֶסְמַעְהֶם כִּד אֲמִי
 לְכִי יִתְעַלְמוּ אִן יִכְאֹפוּנִי טוֹב אֵיִאם
 אֲדִי הֵם מִמִּיִּן אֲחִיא עֲדֵי אֶרְעֵי וְיַעֲלִמוּן
 בְּנֵיהֶם : וְתִמְרָבוּן וְתַעֲמַדוּן תַּחַת הַהָר
 וְהָהָר בְּעַר בְּאֵשׁ עַד־לֵב הַשָּׁמַיִם חֲשֶׁךְ
 עָנָן וְעַרְפֶּל : וְקִרְיַתְוֹן וְקָמְתוּן בְּשִׁפּוּלֵי
 טוּרָא וְטוּרָא בְּעַר בְּאִישְׁתָּא עַד צִית
 עֲמִיִּא חֲשׂוֹכָא עֲנָנָא וְאֶמְטָתָא וְתִקְדַּמְתָּם
 וּקְפַתְתָּם אֶסְפַּל אֲנַבְל וְהוּ מִשְׁתַּעַל
 בְּאִנְאֵר אֵי כְּבֵד אֶסְמָא יְחִיט בֵּה סוּאֵד
 אֲנִים וְאֶצְבָּאֵב : וְיִדְבְּרֵי־יְהוָה אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ
 הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אֲתֵם שְׁמַעִים וְתִמְנָה
 אֵינְכֶם רֹאִים וְזִלְתֵי קוֹל : וְמִדִּיל יי עֲמַכּוֹן
 מִנּוּ אִישְׁתָּא קַל פִּתְגָמִין אֲתוֹן שְׁמַעִין
 וְדַמּוּ לִיתִיכּוֹן חִין אֱלֹהִין קָדָא : מְכַלְמַכֶּם
 אֱלֹהֵי מִן דְּרֹן אֲנַאֵר פִּכְנַתְתֶּם סֹאמַעִין
 אַכְרָאם וְשִׁבְהָא לִסְתְּרוֹן אֲלֹא אֲצוֹת פִּקְטָא :
 וְיִגְדֵי לְכֶם אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם

לעשות

בַּפְּעוּר אֲצַנֵּם אִן כֹּל רַגְלֵי אֲתַבְעָה אֲנַפְלָה
 אֱלֹהֵי רַבְכֶם מִן בִּינְכֶם : וְאֲתֵם הַדְּבָקִים
 בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלַבְכֶם הַיּוֹם : וְאֲתוֹן
 דִּאֲדִבִּיקְתּוֹן בְּדַחֲלָתָא דִּי־י אֱלֹהֶכּוֹן
 קִי־מִיִּן פּוֹלְכוֹן יוֹמָא דִּין : וְאֲנַתֶּם אֶלְאֻמִּין
 טֹאעָה אֱלֹהֵי רַבְכֶם : כֹּלְכֶם אֲחִיא אִיִּם
 רֵאֵהוּ לְמַדְתִּי אֲתֶכֶם חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים
 פֹּאֲשֶׁר צִוָּנִי יְהוָה אֱלֹהֵי לַעֲשׂוֹת כֹּן בְּקִרְבֵי
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתֵם בְּאִים שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ :
 חִזּוּ דְאֶלְפִיתֵי־תְכוֹן קִי־מִיִּן וְדִינִין כִּמָּא
 דְּפִקְדֵי־י אֱלֹהֵי לְמַעַבְדֵי כֹן בְּנֵי אֶרְעָא
 דְאֲתוֹן עֲאֲדִין לְתַמּוֹן לְמִירְתָּהּ : אֲנַצְרוּקְד
 עֲלִמְתְכֶם רִסוּמָא וְאֶחְכָּאֲמָא כִּמָּא אֲמַרְנִי
 אֱלֹהֵי רַבִּי לְתַצְנַעוּהָ פִי אַבְלָד אֲדִי אֲנַתֶּם
 צֹאדִין אִיה לְתַחֲוּזָה : וְשִׁמְרַתְתֶּם וְעֲשִׂיתֶם
 פִּי הוּא חֲכַמְתְכֶם וּבִינְתְכֶם לְעֵינֵי הַעֲפִים
 אֲשֶׁר יִשְׁמַעוּן אֶת כָּל־הַחֲקִים הָאֵלֹהִים
 וְאֲמַרוּ רַק עִם־חֲכָם וְנִבְּוֹן הַגּוֹי הַגְּדוֹל הוּא :
 וְתַטְרוּן וְתַעֲבְדוּן אֲרִי הוּא חֲכַמְתְכוֹן
 וְסוֹכְלַתְנוּתְכוֹן לְעֵינֵי עֲמִיִּא דִּישְׁמַעִין
 יָת כִּד קִי־מִיִּן הָאֲרִין וְיִמְרוּן לְחֹדֶר עִם
 חֲכִים וְסוֹכְלַתְנוּתְנוּ עֲמָר בְּאֶהְרִין פֹּאחְפְּצוּהָ
 וְאֶעֱמְלוּ בֵּהָא לֹאֲנָהָא חֲכַמְתְכֶם וּפְהַמְכֶם
 בַּחֲצֵרָה אֲמַם אֲרָא הֵם סַמְעוּ הוּדָה
 אֶרְסוּם יְקוּלוֹן אִיקִינָאֵי אִן הוּא אֶקְבִיל
 אַכְבִּיר שַׁעֲב חֲכִים פְּהִים : פִּי מִיִּנֵי גְדוֹל
 אֲשֶׁר־לוֹ אֱלֹהִים קִרְבִים אֲלֵיו פִּיהוּהָ
 אֲלֹהֵינוּ בְּכָל־קְרָאֵנוּ אֲלֵיו : אֲרִי מִן עִם
 רַב דִּלִּיה אֱלֹהֵי קִרְיָב לִיה לְקַבְלָא
 צְלוֹתִיה בְּעַדְן עֲקָתִיה פִּי־י אֱלֹהֵנָא בְּכִד
 עַדְן דְאֶנְחָנָא מְצַלֵּן קִדְמוּהִי : לֹאֵן
 אִיִּיה אִמָּה כְּבִירָה דֵּהָא אֲאָה קִרְיָב מְנָהָא
 כֹּלָה רַבְנָא מִתָּא מָא דְעוֹנָהָ : וְמִי
 גּוֹי גְדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים צְדִיקִים
 כֹּל תְּתוּרָה הוּאֵת אֲשֶׁר אֲנִכִי נִתְּוֹן
 לְפָנֵיכֶם הַיּוֹם : וּמִן עִם רַב דִּלִּיה
 קִי־מִיִּן וְדִינִין קְשִׁיטִין כֹּל אֲוִרִיתָא הָרָא
 דְאֲנָא יְהִיב קִדְמִיכּוֹן יוֹמָא דִּין :
 וְאִיִּיה אִמָּה כְּבִירָה דֵּהָא רִסוּם
 וְאֶחְכָּאם עֲאֲדָה כְּנַמִּיע הוּדָה אֲתוּרִיִּיה

ב

לעשות עשרת הדברים וכתבם על שני
 לחות אבנים: וחיו לבון ית קומיה. דפקיד
 יתבון למעבד. עשרא פתגמין. וכתבונן.
 על תרין לוחי אבניא: ואכברכם בעהדה.
 אדי אמרכם אן תעמלו בה. והי אעשר
 אכלמאת. וכתבהא עלי לוחי אהנארה:
 ואתי צוה יהוה בעת ההוא ללמד אתכם
 חקים ומשפטים לעשותכם אתם בארץ
 אשר אתם עברים שמה לרשתה: ויתי
 פקיד יי בעדנא ההוא. לא לפא יתבון קומין
 ודינין. למעבדכון יתחון. בארעא דאתון.
 עברין לתפן למירתה: ואמרני אלה פי
 דאך אוקת. באן אעלמכם רסומא
 ואחכאמא. אעמלוהא פי אכרד. אדי
 אנתם גאיזין איה לתחווה: ונשמרתם
 מאד לנפשתיכם כי לא ראיתם פל תמונה
 ביום דבר יהוה אליכם בהרב מתוך האש:
 ותסתמרון להדא לנפשתיכון. אדי לא
 חזיתון כל דמו. בזמא דמליל יי עפכון.
 בחורב מנו אישתא: פאחדרו גרא עלי
 נפוסכם. פאנכם לם תרון שכהא. פי יום
 כאטבכם אלה. פי חריב מן וסט אנאר:
 פן תשחתון ועשיתם לכם פסל תמונת
 כל סמל תבנית זכר או נקבה: דלמא
 תחבלון. ותעבדון לכון. צילם דמות כל
 צורא. דמות דבר או נוקבא: כלא
 תהלכוהא פתצנעו לכם. פסלא עלי שכר
 כל שכיץ. מן דכר או אנתו: תבנית כד
 בהמה אשר בארץ תבנית כד צפור כנף
 אשר תעוף בשמים: דמות כל בעירא
 דבארעא. דמות כל צפר נפא. דפרח
 באויר רקיע שמיא: או שכר מן בהאים
 אארץ. או שכר מן טאיר דו ננאה. אדי
 יטיר פי אסמא: תבנית כד דמש באדמה
 תבנית כד דנה אשר בפנים מתחת לארץ:
 דמות כל רהשא דבארעא. דמות כל נוני
 דבמיא מפרע לארעא: או שכר ממא ירב
 עלי אארץ. או שכר מן אסמך. אדי פי
 אמא תחת אארץ: ופך השא עינה
 השמימה וראית את השמש ואת הירח

ד (כתר תורה)

ואת הכוכבים כל צבא השמים ונתחת
 והשתחית להם ועבדתם אשר חלק
 יהוה אלהיך אתם לכל העמים תחת כל
 השמים: ודלמא תזקוף עינה לשמיא.
 ותחזי ית שמשא ויתסיהרא וית פוכביא.
 כל חילי שמיא. ותטעי. ותסגוד להון
 ותפלחנין. דזמין. יי אלהיך יתחון. לכל
 עממיא. תחות כל שמיא: וכלא תרפע
 עינאך אי אסמא. ותנצר. לשמס ואקמר
 ואכואכב. וסאיר נגום אסמא. ותזול.
 ותסגוד להא ותעבדהא. אדי בת נורהא
 אלה רבך. לגמיע אשעוב. תחת גמיע
 אסמא: ואתכם לקח יהוה ויצא אתכם
 מבור הברזל ממצרים להיות לו לעם
 נחלה ביום הזה: ויתבון קריב יי
 לדחלתיה. ואפיק יתבון. מבורא דברזלא
 ממצרים. למחוי ליה. לעם אחסנא פיומא
 דדין: ואנתם אעטפאכם אלה. ואכרגכם
 מן שביה בכור אחריד מן מצר. לתכונו
 דה שעב צפוח. בהדא איום: ויהוה
 התאנף בי עלי דבריכם וישבע לבלתי
 עברי את הירדן ובלתי בא אלי הארץ
 הטובה אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה:
 ומן קדם יי הוה רגו עלי: על פתגמיוכון.
 וקניים. פריד דלא למעפריית ירדנא. ובריד
 דלא למיעד לארעא טבתא. דיי אלהיך.
 יהיב לך אחסנא: ואד קדוגד אלה עליי
 בסבככם. ואקסם. ללא יי אעבר אארדן.
 וללא אדכל אכרד אגיד. אדי אלה רבך
 מעטיך נחלה: פי אנכי. מת בארץ הזאת
 אינני עבר את הירדן ואתם עברים
 וירשתם את הארץ הטובה הזאת:
 אדי אנא. מאית בארעא דדא. לית אנא
 עבר ית ירדנא. ואתון עברין. ותירתון.
 ית ארעא טבתא דדא: ואנא מאית פי
 דדא אכרד. לא אעבר אארדן. ואנתם
 עאכרוה. ותחווו דאך אכרד אגיד:
 השמרנו לכם פן תשכחו את דברות יהוה
 אלהיכם אשר פרת עמכם ועשיתם לכם
 פסל תמונת כל אשר צוה יהוה אלהיך:

אסתמו

חלק הדקרוק: א) פי אנכי. בטעם רביע בכל התגאון הסדוף ועיוו ח"ה למהר"ע ז"ל שהאירי ברצות רבנות יומתה לחרד:

אסתמרו לבון. דלמא תתנשוו ית קומא
 דיי אגהכון. דגור עמכון. ותעבדון לבון
 צילם דמות כולא. דפקדך יי אלהך :
 פאחרו אנתנסו עהר אלה רבכם. אדי
 עהרה מעכם. פתצנעו לכם פסלא. שבה
 כל מא נהאך ענה אלה רבך : פי יהוה
 אלהיך אש אכלה הוא אל קנא : ארי יי
 אלהך מימריה אישא אכלה הוא אל קנא :
 לאן עקאב פי אלה רבך נאר אנאה. הו
 אטאיך אמעאקב : פ

פי תוליד בנים ובני בנים ונשנתם בארץ
 והשחתם ועשיתם פסל תמונת פל
 ועשיתם הרע בעיני יהוה אלהיך
 להכעיסו : ארי תילדון בנין ובני בנין.
 ותתעסקון בארעא. ותחבלון. ותעבדון
 צילם דמות כולא. ותעבדון דביש קדם
 יי אלהך לארנא קדמוהי : וארא
 אולדתם בנין ובני בנין. ועתקתם פי
 אנדר. פאפסרתם. באן עמלתם פסלא
 מן כל שבה. פעמלתם אשר. בין ידי אלה
 רבכם ואסכטתמוה : העידתי בכם היום
 את השמים ואת הארץ כי אנכי האבדון
 מהר מעל הארץ אשר אתם עברים אתי
 הירדן שפה לרשתה לא תאריכון ימים
 עליה כי השמר השמרון : אסהידית כבון
 יומאדין ית שמיא וית ארעא. ארי מיבד
 תיבדון בפריע. מעל ארעא. דאתון עבדין
 ית ירדנא. לתמן למירתה. לא תירכון יומין
 עדה ארי אשתצאה תשתיצון קד אשהדת
 עליכם מן איום אסמאואת ואארץ. אנכם
 סתבידון סריעא. ען אנדר. אדי אתם
 גאיזון לארדן איה לתחוזה. ולא תטול
 מדתכם פיה. בר אנפאדא תנפדון :
 והפיץ יהוה אתכם בעמים ונשארתם מתי
 מספר בנאים אשר ינהג יהוה אתכם
 שמה : ויבדר יי. יתכון ביני עממיא.
 ותשתארון עם דמנין. בעממיא. דיבדר
 יי יתכון לתמן : ויבדרכם אלה פי מא בני
 אאמם. ותבקון רהט דו אחצא פי מא בני
 אאמם. אדי יסוקכם אלה א' תם :

ועבדתם שם אלהים מעשה ידי אדם עין
 ואבן אשר לא יראון ולא ישמעון ולא
 יאכלון ולא יריחון : ותפלחון תמן לעממיא
 פלחי טעותא עובר ידי אנשא. אעא ואבנא
 דלא חון ולא שמעין. ולא אכלין ולא
 מריחין : ותכרמון תם מעבודאת. מן
 צנעה אדי אנאם. מן כשב וחנארה. מא
 דם תבצר ולא תסמע. ולא תאכל ולא
 תשתם : ובקשתם משם את יהוה אלהיך
 ומצאת פי תדרשנו בכל לבבך ובכל
 נפשך : ותתבעון מתמן ית דחלתא דיי
 אלהך ותשפח. ארי תבעי מן קדמוהי.
 בכל לבבך ובכל נפשך : פתטלבו מן תם
 אלה רבכם ותגדוה. אד תלתמסוה
 מכלצא יי. בכל קרבך ובכל נפסך : בצר
 לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית
 הימים ושבת עדי יהוה אלהיך ושמעת
 בקרו : בר תיעזק לך. וישכחונך. כל
 פתגמיא האלין. בסוף יומיא. ותתוב
 לדחלתא דיי אלהך. ותקביל למימריה :
 ואראצאך כך. ונאתך. גמיע הדה לאמור.
 פי אכר אייאם. פתוב א' אלה רבך.
 ותקבל אמרה : פי אל רחום יהוה אלהיך
 לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישפח אתי
 ברית אבתך אשר נשבע להם : ארי
 אלהא רחמנא יי אלהך. לא ישבקך ולא
 יחבלך. ולא יתנשי ית קימא דאבהתך.
 דקיים להון : לאן אלה רבך טאיך רחום.
 לא יבדך פי ולא יתרכך. ולא ינסא עהר
 אבאך. אדי קסם בה להם : פי שארנא
 לימים ראשנים אשר יהיו לפניך למן היום
 אשר ברא אלהים אדם על הארץ
 ולמקצה השמים ועדי קצה השמים הנהיה
 בדבר הגדול הזה או הנשבע כמהו :
 ארי שאל בען לוימא קדמאי דהו קדמן.
 למן יומא דברא יי אדם על ארעא.
 ולמסיפי שמיא ועד סיפי שמיא. ההוה.
 כפתגמא רבא דדין או האשתמע דכותיה :
 ואן פאסא ען אייאם אואיל אדי
 סלפת מן קבלך. מן יום כלק אלה אדם

עלי ארץ. ומן טרף אסמא אי טרפהא.
 הל כאן קט מתל הדא אמר אעצים. או
 סמע מתלה: השמע עם קול אלהים
 מדבר מתוך האש פאשר שמעת אתה
 וחי: השמע עמא קל מימרא דיי ממליל
 (כ"י דימליל) מנז אישתא כמא דשמעתא
 אתה ואתקיים: והל סמעת אמה צות אלה.
 מכלמה (כ"י) מן וסט אנאר. כמא סמעת
 אנת פעאשת: או הנסה אלהים לבוא
 לקחת לו גוי מקרב גוי במסת באתת
 ובמופתים ובמלחמה וביר חוקה ובזרוע
 נטויה ובמוראים גדלים ככל אשר עשה
 לבם יהוה אלהיכם במצרים לעיניך: או
 נסין עבד יי. לאתגלאה. למפרק ליה עסמנו
 עם. בנסין באתין ובמופתין ובקרבה וביר
 תקיפא ובדרעא מרממא. ובחזון ברבין.
 ככל דעבד לכוניי אהבון במצרים לעיניך:
 אורפע אלה לה עלמא. באן צהר פתכלין
 לה אמה (כ"י) מן בין אכרא. באעלאם ואיאת
 ובראהין ומלחמה ויד שדודה וזראע
 ממדודה. ומכאוף עצימה. כמא צנע לכם
 אלה רבכם. במצר בחצרתכם: אתה
 הראת לדעת פי יהוה הוא האלהים אין
 עוד מלבדו: את אתחזיתא למדע. ארי
 יי הוא אלהים. לית עוד בר מניה: פאנת
 יגב עדיך אן תעלם. אן אלה הו איהא.
 לא גירה ולא סואה (כ"י): מן השמים
 השמיעך את קלו ויסרך ועדי הארץ
 הראך את אשו הגדולה ורבריו שמעת
 מתוך האש: מן שמיא. אשמעך ית
 קל מימריה דאלפותך. ועל ארעא אחזיק
 ית אישתיה רבתא. ופתגמוהי שמעתא
 מנז אישתא: ומן אסמא אסמעך צותה
 ליודבך. ועלי ארץ אוראך נארה
 אעצימה. וסמעת כלאמה מן דאבלהא:
 ותחת פי אהב את אבתך ויבחר בורעו
 אחריו ויצאך בפניו בכחו הגדל ממצרים:
 וחלף. ארי רחיים (כ"י רחיים) ית אבהתך.
 ואתרעי בכניהון בתריהון. ואפקך
 במימריה. בחיליה רבא ממצרים: ודאך

בעדמא אחב (כ"י) אבאיך. ואכתאר נסלהם
 מן בעדהם. ואכרנך ברצאה. בקוותה
 אעצימה מן מצר: דחוריש גוים גדלים
 ועצמים מן מן מפתך להביאך לתת לך
 את ארצם נחלה כיום הזה: לתרכא.
 עממין. רברבין ותקיפין. מן מן קרמך.
 לאעלותך. למתן לך ית ארעהון. אחסנא
 כיומא קדין: ליקרין אממא. אכתר ואעצם
 מנך מן בין יריך. לידכלך. ליעטיך בדרהם.
 נחלה כמא תרא איום: וידעת היום
 והשבת אל לבבך פי יהוה הוא האלהים
 בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד:
 ותדע יומא דין. ותתיב ללבך. ארי יי הוא
 אלהים. דשכינתיה בשמיא מלעילא.
 ושריש על ארעא מלרע. לית עוד:
 פאעלם דאך. וארודה פי מלבך. אן אלה
 הו איהא. פי אסמאואת לעילא. וארץ
 אספלא. לא סואה: ושמרת את חקיו ואת
 מצותיו אשר אנכי מצוה היום אשר ייטב
 לך ולבניך אחרך ולמנין בארץ ימים
 על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך
 פליה ימים: ותשר ית קימוהי וית פקודוהי.
 דאנא מפקיד לך יומא דין. דייטב לך.
 ולבנה בתך. ובדיל דתורך יומין על
 ארעא. דיי אלהך. יהיב לך פל יומיא:
 ואחפץ רסומה ווצאיאה. אתי אנא אמרך
 בהא איום. לכי יכאר לך. ולבניך מן
 בעדך. ולכי תטול מדתך. פי אבדה.
 אדי אלה רבך. מעטיך טול אימאן: פ
 או יבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן
 מזרחה שמש: בכין אפריש משה תלת
 קרוין. בעברא דירדנא. מדנח שמשא:
 חניד אפרו מוסי תלאת קרא. פי גאנב
 אארדן אשרקי: לנס שמה רוצח אשר
 ירצח את דרעהו בבלי דעת והוא לא
 שגא לו מתמל שלשם וגם אל אחת מן
 הערים האל וחי: למערך לתמן קטולא.
 דיקטול ית חבריה בלא מדעיה. והוא.
 לא שני ליה מאתמלי ומדקדמוהי ויערוק.
 לחדא. מן קרויא האלין ויתמנים:

ליחב

ויחרב את כל קאתר. יקתל צאתכה
 בניר קצר. והוא גיר שאני לה מן אמם
 ומה קבלה. פיהרב אי ואחרה מנהא
 פיהיא: אתיפצר במדבר בארץ המישר
 לראובני ואתיראמת בגלעד לגדי ואת
 גולן בפשן למנשי: ית פצר במדברא.
 בארע מישראל לשיבת ראובן. וית ראמות
 בגלעד לשיבת גר. וית גולן במתנן
 לשבטא דמנשה: שבצר פי אבר. פי בלד
 אסהל מן בלד ראובן. ורמות פי גרש מן
 בלד גר. וגולן פי אבתנייה מן בלד מנשה:
 וזאת התורה אשר שם משה לפני בני
 ישראל: ודא אוריתא. דסדר משה. קדם
 בני ישראל: והדה אשריעה אתי תלאהא
 מוסי. בהצרה בני אסראיל: אלה העדת
 והחקים והמשפטים אשר דבר משה
 אל בני ישראל בצאתם ממצרים: אלן
 סהרותא. וקמיא ודיניא. דמליד משה
 עם בני ישראל. במפקהון ממצרים:
 והדה אשואהד. וארסום ואחכאם. אלי
 אמר בהא מוסי בני אסראיל. פי כרוגהם
 מן מצר ^(כ): פעבר תירדן בגי'א מול בית
 פעור בארץ סיחן מלך האמרי אשר ישב
 בחשבון אשר הפה משה ובני ישראל
 בצאתם ממצרים: פעברא דירדנא
 בחלתא. לקביל בית פעור. בארע. סיחון
^(כז) בארעא. דסיחון) מלכא אמוראה.
 דיתיב בחשבון. דמחא משה ובני ישראל.
 במפקהון ממצרים: פי דאך גאנב ארדן
 פי אואר. ממא ילי בית פעור. פי בלד
 סיחון מלך אמוריין. אמקים פי חשבון.
 אלי קתלה מוסי ובני אסראיל. פי כרוגהם
 מן מצר: ויירשו את ארצו ואת ארץ עוג
 מלך הבשן שני מלכי האמרי אשר פעבר
 הירדן מזרח שמש: ויריתוית ארעיה.
 וית ארע עוג מלכא דמתנן. תרין מלכי
 אמוראה דבעברא דירדנא. מדנת שמשא:
 פתאזו בלדה. ובלד עוג מלך אבתנייה.
 והמא מלכי אמוריין. אלי פי גאנב
 ארדן אשרקי: מערער אשר על שפתי

נחל ארנן ועד היר שואן הוא הרמון:
 מערוער. דעל פוף נחלא דארנן. ועד
 טורא דשואן הוא הרמון: מן ערוער.
 אלי עלי שאטואד ארנן. ואי גבל שואן
 הו חרמון: וכד הערבה עבר הירדן
 מזרחה ועד ים הערבה תחת אשדת
 הפסגה: וכל מישרא. עברא דירדנא
 מדנחא. ועד ימא דמישרא. תחות משפך
 מירמתא: וגמיע אלנר. גאנב ארדן אשרכי.
 ואי בחורה מבריה ^(כ). תחת מצב

אקדעה:
 וקרא משה אל כלי ישראל ויאמר אלהם
 שמע ישראל אתי החקים ואת המשפטים
 אשר אנכי דבר באזניכם היום ולמדתם
 אתם ושמרתם לעשתם: וקרא משה
 לכל ישראל. ואמר להון. שמע ישראל
 ית קמיא וית דיניא. דאנא. ממליד
 קדמיכון וימא דין. והילפון יתרון.
 ותפרון למעברהון: תם דעא מוסי
 בגמיע אל אסראיל. וקא להם. אסמעו
 ארסום ואחכאם. אתי אנא אמרכם
 איום. פתעמרוהא. ואחפצוהא ואעמלו
 בהא: יהיה אלהינו פרת עפנו ברית
 בתרב: " אלהנא. גור עפנא. קים
 בחורב: אלה רבנא. עהד מענא עהדא
 פי חריב: לא אתי אבתינו פרת יהיה
 אתי הברית הזאת פי אתנו אנחנו אלה
 פה היום פלנו חיים: לא עם אבתנא.
 גור " ית קמיא תרין. אלהין עפנא.
 אנחנא אלן פא. וימא דין פולנא קיימין:
 וליס מע אנאנא פקט. עהד אלה דאך
 אעהד. בל מענא אינא. ונהן תהנא
 כלנא אחיא איום: פנים בפנים דבר
 יהיה עפכם בהר מתוך האש: ממלך
 עם ממלך. מליד " עפכון. בטורא מגו
 אישתא: ודאך אן שפאהא ^(כ). כלמכם
 אלה. פי אנבר מן וסט אנאר: אנכי עמד
 בין יתוה ובנינכם בעת ההוא להגיד לכם
 אתי דבר יהוה פי יראתם מפני האש
 ולא עליתם בהר לאמר: אנא. הויתי

קאים בין מימרא דיי וכוונתו בעדנא
 תהוא. תהואה לכוון ית פתגמא דיי. ארי
 דחילתון מן קדם אשתא. ולא סליקתון
 בשורא למימר: ואנא כנת קאים בין
 נור אדהובינכם פי דאך אוקת. לאכברכם
 בכלאם אלה. לאנכם כפתם אנאר. ולם
 תצעדו אנבר פקא לכם (י): ס אנכי
 יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ
 מצרים מבית עבדים: אנא יי אלהיך.
 דאפיקתך. מארעא דמצרים מבית
 עבדותא: אנא אלה רבך. ארי אכונתך.
 מן בלד מצר מן בית אעבודייה: לא
 יהיה לך אלהים אחרים על פני לא
 תעשה ידך פסל פלתימונה אשר
 בשמים ממער ואשר בארץ מתחת
 ואשר במים מתחת לארץ לא תשתחוה
 להם ולא תעבדם פי אנכי יהוה אלהיך
 אל קנא פקד עון אבות על בנים ועל
 שלשים ועל רבעים לשנאי ועשה חסד
 לאלפים לאהבי ולשמרי מצותו: לא
 יהיו לך אלה אחרון בר מני. לא תעביד
 לך צילם כל דמו. דבשמיא מלעלא
 ודבארעא מלרע. ודבמיא מלרע לארעא.
 לא תסגוד להון ולא תסלחנין. ארי אנא
 יי אלהיך אל קנא. מסער. חובי אבהון
 על בנין מרדון. ועל דר תליתאי ועל דר
 רביעאי לשנאי. פד משלמין בניא למחטין
 בתר אבהתהון. ועביד טיבו לא לפי דרין.
 דרחמין ודנפרי פקודי: לא יכון לך מעבוד
 אכר מן דוני. ולא תצנע לך פסדא ולא
 שבהא. ממה פי אסמא פי אעלו. וממה
 פי אארץ פי אלספר. וממה פי אמא תחת
 אארץ. לא תסגוד להא ולא תעבדהא.
 לאני אלה רבך אטאיק אמעאקב. מטאב
 בדנוב אאבא מע אכנין. ואתואת וארואבע
 מן שאניי. ומנאזי באחסאן לאוף. מן
 מחבי והאסצי וצאאי: ס לא תשא
 אתי שם יהוה אלהיך לשוא פי לא ינקח
 יהוה את אשר ישא את שמו לשוא:
 לא תימי. בשמא דיי אלהיך למננא. ארי

לא יזכר יי. ית. דיימי בשמיה לשקרא:
 לא תחלף באסם אלה רבך זורא. לאן
 אלה לא יברי. מן יחלף באסמה
 זורא: ס שמור אתיום השבת לקדשו
 כאשר צוה יהוה אלהיך ששת ימים
 תעבד ועשית כל מלאכה ויום השביעי
 שבת ליהוה אלהיך לא תעשה כל
 מלאכה אתה ובנה ובתך ועבדך ואמתך
 ושורך וחמרך וכל בהמתך וגרך אשר
 בשעריך למען ינוח עבדך ואמתך כמוך
 וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויצאך
 יהוה אלהיך משם ביד חזקה וזרע נטויה
 על פני צוה יהוה אלהיך לעשות אתיום
 השבת: מרית יומא דשבתא לקדשותיה.
 כמא דפקדך יי אלהיך. שתא יומן תפלה
 ותעביד כל עבדתך. ויזמא שביעאה.
 שבתא קדם יי אלהיך. לא תעביד כל
 עבדא. אתו ברך וברתך ועבדך ואמתך.
 ותורך וחמרך וכל בעורך. וגירך דבקרך.
 בדיל. דינות. עבדך ואמתך בותך. ותדבר.
 ארי עבדא הויתא בארעא דמצרים.
 ואפקדך יי אלהיך מתמן ביד תקיפא ובררע
 מרמם. על פן. פקדך יי אלהיך. למעבד
 ית יזמא דשבתא: אחפץ יום אסבת
 ומדסה. כמא אמרך אלה רבך. סתה
 איאם תעמל ותצנע גמיע צנאיעך. ואיום
 אסאבע. סבת לדה רבך. לא תעמל
 שייא מן צנאיע. אנת ואבנד ואבנתך
 ועבדך ואמתך. ותורך ותמארך וסאיר
 בהאימך. וציפך אדי פי מהאלך. לבי
 יסתרית. עבדך ואמתך מתלך. ואדכר.
 אנך כנת עבדא פי בלד מצר. ואכונך
 אלה רבך מן תם ביד שדידה ודראע
 ממדודה. ולדאך אמרך אן תקים (כה) פי
 יום אסבת: ס. פבר אתי אביך ואתי
 אמך כאשר צוה יהוה אלהיך למען
 יאריכון ימך ולמען ייטב לך על האדמה
 אשר יהוה אלהיך נתן לך: יקר ית אבנד
 וית אמך. כמא דפקדך יי אלהיך. בדיל
 דיירכון יזמך. ובדיל דייטב לך. על

(*) סאתי קרי ה (כתר תורה)

ארעא

שִׁמְעֵנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם הַזֶּה רְאִינוּ כִּי־
 יִדְבַר אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וְהִי: וְאִמְרָתוֹן.
 הֵא אֲחֻזָּנָא יי אֱלֹהֵנָא ית יִקְרִיה וְיִת
 רְבוּתוֹהּ. וְיִת קל מִיִּמְרֵיהּ שִׁמְעֵנָא מִגּוֹ
 אִישְׁתָּא. וְיִמָּא הֲדִין חֻזָּנָא. אֲרִי מִמְלִיד
 יי. עִם אִנְשָׁא וּמִתְקִיִּים: פְּקֻלָּתֶם. הוּדָא
 קד אורֵאנָא אֱלֹה רְבִנָא כְּרֵמָה וְעִצְמָתָה.
 וּסְמֵעֵנָא צוֹתָהּ מִן דְּאִכְר אֲנָא. פְּעֻלְמֵנָא
 אִיוֹם אִין יִכְלֵם אֱלֹהֵא אֲנִסְאנָא וְיִחִיא: וְעִתָּה
 לְמָה נְמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה
 הַזֹּאת אִם־יִסְפִּים אֲנַחְנוּ לְשִׁמְעַי אֶת־
 קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד וּמִתְנֹנוּ: וְכֵעֵן לְמָא
 נְמוּת. אֲרִי תִיכְלֵנָא. אִישְׁתָּא רְבִתָּא
 הָדָא. אִם מוֹסְפִין אֲנַחְנָא. לְשִׁמְעַי. ית
 קל מִיִּמְרָא דִּיִּי אֱלֹהֵנָא. עוֹד מִיִּתִין
 אֲנַחְנָא: וְאִין פְּלֵא נַהֲלֵךְ. וְלֹא תֹאכְלֵנָא (ב)
 הֲדָה אֲנָא אֶעֱצִימָה. פִּאנָא אִין עֹאודֵנָא.
 אִסְתַּמַּע כְּלָאם אֱלֹהֵרְבִנָא אִיעֵא מִתְנָא:
 כִּי מִי כְּרִיבִישׁר אִישׁר שִׁמְעַי קוֹל אֱלֹהִים
 חַיִּים מִדְּבַר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כְּמִנּוּ וְיִחִי: אֲרִי
 מִן כָּל בִּשְׂרָא. דִּשְׁמַע (כ) דִּשְׁמַע קל
 מִיִּמְרָא דִּיִּי קִיִּימָא. מִמְלִיד מִגּוֹ אִישְׁתָּא.
 פּוֹתֵנָא וְאֶתְקִיִּים: לֵאנָה אִי בִשְׂרִי. סְמַע
 צוֹת אֱלֹה אִחִי. מְכַאטְבָּהּ מִן אֲנָא מִהֲלֵנָא
 פְּעֵאשׁ: קִרְב אֶתָּה וְשִׁמְעַי אֶת כְּרִיִּישׁר
 יֹאמֵר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶת־דְּבַר אֱלֹהֵינוּ
 אֶת כְּרִיִּישׁר יִדְבַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ
 וְשִׁמְעֵנוּ וְעִשִׂינוּ: קִרְב אֶת וְשִׁמְעַי. ית
 כָּל דִּיִּימֵר יי אֱלֹהֵנָא. וְאֶת תְּמִלִיד עֲפִנָא.
 ית כָּל דִּיִּמְלִיד. יי אֱלֹהֵנָא. עֲפִן וְנִקְבִיד
 וְנַעֲבִיד: תְּקִדִם אַנְת וְאִסְמַע. גְּמִיעַ מֵא
 יְקוּלָּה אֱלֹהֵרְבִנָא. וְאַנְת תְּכִלְמֵנָא בְּגִמִיעַ
 דְּאֵךְ. וְנִסְמַעֵה וְנַעֲמַל בָּה: וְיִשְׁמַע יְהוָה
 אֶת־קוֹל דְּבַרְיִכֶם בְּדַבְּרִיכֶם אֵלַי וְיֹאמֵר
 יְהוָה אֵלַי שִׁמְעֵתִי אֶת־קוֹל דְּבַרְיִי הָעַם
 הַזֶּה אִישׁר דְּבַרְוֹ אֵלֶיךָ הִיטִיבוּ כְּרִיִּישׁר
 דְּבַרְוֹ: וְשִׁמְעֵי קִדְם יי ית קל פְּתַגְמִיכּוֹן.
 בְּמִלְלוֹתְכּוֹן עֲפִי. וְאִמֵר יי לִי. שִׁמְעֵי
 קִדְמִי. ית קל פְּתַגְמִי. עֲמָא הֲדִין דְּמִלִידוֹ
 עֲפִן. אֶתְמִינוּ כָּל דְּמִלִידוֹ: פְּסַמַע אֱלֹה

אֲרַעֵא. דִּיִּי אֱלֹהֵךְ יִהְיֶה לְךָ: אֲכַרֵם אֲבִיךָ
 וְאִמְךָ. כְּמָא אִמְרַךְ אֱלֹה רִבְךָ. לְכִי תַטּוֹל
 אִיִּיאִמְךָ. וְיִכְאֵר לְךָ. פִּי אֲכַרְד. אֲדִי אֱלֹה
 רִבְךָ מַעֲטִיךָ: לֹא תִרְצֶח: לֹא תִקְטוֹל
 נַפְשׁ: לֹא תִקְתֵּל אֲנַפְס: ׀ וְלֹא תִנְאֶף:
 וְלֹא תִגְוֹף: וְלֹא תִזְנוּ: ׀ וְלֹא תִגְנוֹב:
 וְלֹא תִגְנוֹב: וְלֹא תִסְרֹק: ׀ וְלֹא־
 תַעֲנֶה בְרַעְךָ עַד שׁוֹא: וְלֹא תִסְהִיד
 בְּחִבְרֵךְ סְהִרוֹתָא דִּשְׁקֵרָא: וְלֹא תִשְׁהַד
 עֲלִי צֹאחְבְךָ שֶׁהֵאֲרָה זֹר: ׀ וְלֹא
 תִחְמֹד אִשְׁתִּי רַעְךָ ׀ וְלֹא תִתְאֶוֶה בֵּית
 רַעְךָ שְׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ שׁוֹרׁוֹ וְחִמְרוֹ
 וְכֹל אִשְׁר לְרַעְךָ: וְלֹא תִחְמִיד אֶת־
 חִבְרֵךְ. וְלֹא תִרוֹג בֵּית חִבְרֵךְ. חִקְלִיהּ.
 וְעַבְדִּיהּ וְאִמְתִּיהּ תּוֹרִיהּ וְחִמְרִיהּ. וְכֹל
 דְּלִחְבְּרֵךְ: וְלֹא תִתְמֵן זֹנְגָה צֹאחְבְךָ.
 וְלֹא תִתְשֶׁה מִנּוּלָה. וְצִיעֵתָהּ. וְעַבְדָּהּ
 וְאִמְתָּהּ תּוֹרָה וְחִמְאֲרָה. וְגִמִיעַ מֵאָה:
 ׀ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דְּבַר יְהוָה
 אֲרִי־כְּרִיִּישׁר אֱלֹהֵיכֶם בְּהֵר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַעֲנֵן
 וְהַעֲרֹף לְקוֹל גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף וְיִכְתַּבֶם עֲלֵי
 שְׁנֵי לְחַת אֲבָנִים וְיִתְנֶם אֵלַי: ית פְּתַגְמִיִּיא
 הָאֵלִין. מִלִיד יי עִם כָּל קְהִלְכוֹן (ו)
 קְהִלְכוֹן בְּטוֹרָא. מִגּוֹ אִישְׁתָּא עֲנָנָא
 וְאִמְטָתָא. קל רַב וְלֹא פְּסִיק. וְכִתְבִּנוּן.
 עַד תְּרִין לוֹחֵי אֲבָנִיָּא. וְיִתְבְּנוּן לִי: הֲדָה
 אֲכַלְמַאת. כְּלָם אֱלֹה כְּהֵם גְּמִיעַ קוֹמְכֶם
 פִּי אֲגַבְר. מִן לְדִין אֲנָא וְאֲנַמָּאם וְאֲצַבָּאב.
 בְּצוֹת עֲצִים גִּיר מַעֲאוד (ז). וְכִתְבָּהּ עֲלֵי
 לוֹחֵי אֲנֹהֵר. וְדַפְעָהּמָא אֵלַי: וְיִהִי
 כְּשִׁמְעֵכֶם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהֵרַר
 בְּעַר בָּאֵשׁ וְתִקְרְבוּן אֵלַי כְּלִי־רֵאשִׁי
 שְׁבִטִיכֶם וְזִקְנֵיכֶם: וְהוּהּ. כְּמִשְׁמַעְכוֹן ית
 קְלָא מִגּוֹ חִשׁוּבָא. וְטוֹרָא בְּעַר בְּאִישְׁתָּא.
 וְקִרְיִבְתּוֹן לוֹתֵי. כָּל רִישֵׁי שְׁבִטִיכּוֹן
 וְסִבִּיכּוֹן: פְּלִמָּא סְמַעְתֶּם אֲצוֹת מִן לְדִין
 צִלָּאם אֲנִים (ח). וְאֲגַבְר מִשְׁתַּעַל בְּאֲנָא.
 פְּתַקְדִם אֵלַי. רִיפָא אִסְבַּאטְכֶם
 וּמִשְׁאִיבְכֶם: וְתֹאמְרוּ הֵן־יִרְאֵנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ אֶת־כְּבוֹדוֹ וְאֶת־גְּדֻלּוֹ וְאֶת־קִלּוֹ

כלאמכם
 קהרדוק: (ב) תיבת הראנו באולא בקצת תיגאן ובוחר יבחר: (ג) לשמע את קולי תיבת קול בשני מרסין הופך הדפוסים שעשו אולא בתיבת מול

כדאמכם. אד כלמתמוני. פקל אלה לי.
 סמעת כלאם הולאי אקום אדי כלמוך.
 קד אחסנו פי גמיע מא קאו: מייתן
 והיה לבבם זה להם ליראה אתי ולשמר
 את כל מצותי כל הימים למען ייטב
 להם ולבניהם לעלם: לוי יהי לבא
 הדין להון. למדהל קדמי. ולמטר ית
 כל פקודי כל יומיא. בריל דייטב להון.
 ולבניהון לעלם: פליתמנו. אן יבקא להם
 הדא אקלב^ט. אן יכאפוני. ויחפצו וצאיאי
 טול אומאן. לכי יכאר להם. ולבניהם
 אי אדהר: קד אמר להם שובו לכם
 לאהליכם: אייל אימר להון. תובו לכון
 למשפניכון: אמץ קל להם. ארגעו אי
 אנביתכם: ואתה פה עמד עמדי ואדברה
 אליך את כל המצוה והחקים והמשפטים
 אשר תלמדם ועשו בארץ אשר אנכי
 נתן להם לרשתה: ואת. הכא קום
 קדמי. ואמליד עמך. ית כל תפקידתא.
 וקומיא ודיניא דתליפנון. ויעברון בארעא.
 דאנא יהיב להון למירתה: ואנת פקם
 ההנא בין ידיי. חתא אכלמד בגמיע
 אצאיא. וארסום ואאתכאם אדי תעלמהם.
 ויצנעון פי אברד. אדי אנא מעמידם
 יחזונה: ושמרתם לעשות כאשר צוה
 יהוה אלהיכם אתכם לא תסרו ימין
 ושמאל: ותטרון למעבר. כמא דפקיד.
 יי אלהכון יתכון. לא תסטון לימינא
 ולשמאלא: ואחפצו ואעמדו. כמא אמרכם
 אלה רבכם. לא תזולו ימנה ולא יסרה:
 בכל הדרך אשר צוה יהוה אלהיכם
 אתכם תלכו למען תחיון וטוב לכם
 והארכתם ימים בארץ אשר תירשון:
 בכל אורחא. דפקיד. יי אלהכון. יתכון
 תהכון. בריל דתיחון וייטב לכון. ותירכון
 יומין. בארעא דתירתון: כל פי אטריק.
 אדי אמרכם אלה רבכם תסירון. לכי
 תחיון ויכאר לכם. ותטול מדתכם. פי
 אברד אדי תחזונה: וזאת המצוה החקים
 והמשפטים אשר צוה יהוה אלהיכם

ללמד אתכם לעשות בארץ אשר אתם
 עברים שמה לרשתה: גדא תפקידתא.
 קומיא ודיניא. דפקיד. יי אלהכון לא לפא
 יתכון. למעבר בארעא. דאתון. עברין
 לתמן למירתה: והרה אצאיא. וארסום
 ואאתכאם. אדי אמרני אלה רבכם אן
 אעלמכם. אן תצנעוהא פי אברד. אדי
 אנתם גאיזין^ל איה לתחזוה: למען תירא
 את יהוה אלהיך לשמר את כל חקתי
 ומצותיו אשר אנכי מצוה אתה ובנך
 ובן בנך כל ימי חיך ולמען יארכו ימיה:
 בריל דתדהל קדם יי אלהך. למטר. ית
 כל קימוהי ופקודוהי דאנא מפקיד קך.
 את וברך ובר ברך. כל ימי חיך. ובריל
 דיירכון יומך: לכי תכאף אלה רבך.
 ותחפץ גמיע רסומה ווצאיאה אדי אנא
 אמרך. אנת ואבנד ואבן אבנד. טול
 אייאם חיאתך. ולכי תטול מדתך:
 ושמעת ישראל ושמרת לעשות אשר
 ייטב לך ואשר תרצון מאד כאשר דבר
 יהוה אלהי אבותיך קך ארץ זבת חלב
 ודבש: ותקביל ישראל ותטר למעבר.
 דייטב קך. ודתסנון לחדא. כמא דמליד
 יי אלהא דאבהתך קך. ארע. עברדא חלב
 ודבש: פאסמע דאך יא אסראיל ואחפצה
 ואעמל בה. לכי יכאר קך. ולכי תכתר
 גדא. כמא וערך אלה אבה אבאך. בלד

פ

יפיץ לבנא ועסלא:
 שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:
 שמע ישראל. יי אלהנא יי חד: אעלם^{לא}
 יא אסראיל. אן אלה רבנא אלה אואחד:
 ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך
 ובכל נפשך ובכל מאדך: ותרחם. ית
 יי אלהך. בכל לבך ובכל נפשך ובכל
 נכסך: ואחבב אלה רבך מכלצא.^{לב}
 בכל קלבך ונפסך ונגדך^{לב}: והיו הדברים
 האלה אשר אנכי מצוה היום עלי לבבך:
 ויהוון פתגמיא האלין. דאנא מפקיד קך.
 יומא דין על לבך: ותכון הרה אכלמאת.
 אתי אמרך בהא איום פי קלבך: ושננתם

(* ע/רבתי * ד/רבתי. לבניך

לְבָנֶיךָ וּדְפַרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ
 וּבְלִבְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ :
 וְתִתְּנֶנּוּ לְבָנֶיךָ וְתִמְלִיל בְּהוֹן בְּמִתְבְּךָ
 בְּבֵיתְךָ וּבְמִתְבְּךָ בְּאוֹרְחָא וּבְמִשְׁכְּבְּךָ
 וּבְמִקְוֶיךָ : וְאִחְכְּהָא לְבָנֶיךָ וְאִדְרִסְהָא (ל)
 פִּי חַי גְּלוּסְךָ פִּי מְנוּזְךָ וּפִי מְסִירְךָ פִּי
 טְרִיקְךָ וְעֵנַד נִיאַמְךָ וּקִיאַמְךָ : וּקְשִׁרְתָם
 לְאוֹת עַל־יְדֶיךָ וְהוּוּ לְטַטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ :
 וְתִקְטְרִינוּן לְאֵת עַל יְדֶיךָ וְיִהוּן לְתַפְלִין
 בֵּין עֵינֶיךָ : וְאֶעְקְרֶהָ עֲלֵימָה עַל־יְדֶיךָ
 וְתִכּוֹן מְנִשׁוּרָא בֵּין עֵינֶיךָ : וּכְתַבְתָּם עַל־
 מְזוּזַת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ : וְתַכְתּוּבְנוּן עַל
 מְזוּזֵינוּן וְתִקְפְּעִינוּן כְּסָפִי בֵּיתְךָ וּבְתַרְעֶךָ :
 וְאִכְתַּבְהָא עַל־יְדֵי כְדוּד פִּתּוּחַ מְנִאוּזְךָ
 וְאִבּוּאֲבֶךָ : ׀ וְהִיָּה פִּי־יִבְיָאֶהָ וְיִהוּהָ
 אֱלֹהֶיךָ אֶרֶץ־אֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתְּךָ
 לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְךָ עָרִים
 גְּדוֹלוֹת וְטֹבֹת אֲשֶׁר לְאַבְנֵי־תֵיבֵת : וְיִהִי אֶרֶץ
 יַעֲקֹב־יִי אֱלֹהֶיךָ לְאַרְעָא דְקַיִים לְאַבְתְּךָ
 לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמַתָּן לְךָ
 קְרוֹיִן רַבְרָבִין וְטַבֵּן דְלֹא בְנִיתָא : וְאִדָּא
 אִדְכַּלְךָ אֱלֹהֵי רַבֵּךְ אִי אֲבִיד אֲדִי קַסֵּם
 לְאַבְאִיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אִן
 יַעֲטִיכְהָא תִלְךָ קְרָא כְּנֵאֵר גִּיאַר מֵא
 לִם תְּבַנִּיהָא : וְזַבְתִּים מְלֵאִים פְּלִיטוּבָא
 אֲשֶׁר לֹא מְלֵאֵת זְכָרַת חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא־
 חֲצֵבֶת פְּרָמִים וְזִיתִים אֲשֶׁר לֹא־נִטְעַת
 וְאִכְלֵת וּשְׁבַעֵת : וּבְתִין מְלֵן פֶּל טוֹב דְלֹא
 מְלִיתָא וְגוֹבִין פְּסִילִין דְלֹא פְּסִלְתָא פְּרָמִין
 וְזִיתִין דְלֹא נִצְבְּהָא וְתִיכּוֹל וְתִשְׁבַּע :
 וּבִיזַת מְמֵלוּזָה כֹּל כִּיר לִם תְּמַלְאָהָא
 וְצַהֲאָרִיג מְנַקּוּרָה לִם תְּנַקְרָהָא וּזְכָרוּם
 וְזִיאַתִּין לִם תְּגֹרְסָהָא פֹּאכְלֵת וּשְׁבַעֵת :
 הַשְׁמֵר לְךָ פִּן־תְּשַׁבַּח אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר
 הוֹצִיאָךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים :
 אִסְתַּמֵּר לְךָ דְלִמָּא תִתְּנִישִׁי יֵת דְחִלְתָּא
 דִּי־יִי דְאַפְקִי מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִבֵּית
 עַבְדוּתָא : פֹּאחְדֵּר אִן תְּנַסָּא אֱלֹהֵי אֲדִי
 אֲכַרְגֵךְ מִן בֵּלַד מִצְרַיִם מִן בֵּית אֶעְבוּדִיָּה :
 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִירָא וְאַתּוּ תַעֲבֹד

ובשמו תשבע: ית יי אלהיך. תרחל
 וקדמוהי תפלת. ובשמייה תקיים: כל
 כף אלה רבך ואעברה. ואחלף באסמה
 בארא (ל): לא תלכון אחרי אלהים אחרים
 מאלהי העמים אשר סביבותיכם: לא
 תהכון. בתר טעות עממיא. מטעות
 עממיא. דבסחרניכוון: ולא תתבעו
 מעבודאת אבר. מן מעבודאת אאמם.
 אדין חואיכם: פי אל קנא יהוה אלהיך
 בקרבך פן יחרה אפי יהוה אלהיך בך
 והשמידך מעל פני האדמה: ארי אל קנא
 יי אלהיך שכינתיה בינך. דלמא יתקף.
 דוגא דיי אלהיך בך. וישעינך. מעל
 אפי ארעא: לאן אלה רבך. טאיך
 מעאקב (ל) פי מא בונכם. ללא ישתד
 נצבה עיך. פינפוך ען ונה ארץ:
 ׀ לא תנסו את יהוה אלהיכם
 פאשר נסיתם בפסה: לא תנסון. קדם
 יי אלהכון. פמא דנסיתון פנסיתא: ולא
 תגריבו אלה רבכם. כמא גרבתמוה פי
 דאת אמתנה (ל): שמור תשמרון את
 מצות יהוה אלהיכם ועדתיו וחקיו אשר
 צוך: מטר תטרון. ית פקודיא דיי אלהכון.
 וסחרותיה וקמוהי דפקודך: כל אחפצו
 חפצא. וצאיא אלה רבכם. ושואהרה
 ורסומה אדי אמרך בהא: ועשית הישר
 והטוב בעיני יהוה למען ייטב לך ובאת
 ירשת את הארץ הטובה אשר נשבע
 יהוה לאבתך: ותעבד. דכשר ורתקון
 קדם יי. בדיל דייטב לך. ותיעול. ותירת
 ית ארעא טבתא. דקיים יי לאבתך:
 ואצנע אמסתקום ואנייד בין ידי אלה.
 לבי ינאר לך. ותדכל ותחוז אבד אניד.
 אדי קסם אלה לאבאיך: דהרף את פלי
 איביך מפניך פאשר דבר יהוה: למתבר
 ית כל בעלי דבבך מן קדמך. כמא דמליל
 יי: לידפע גמיע אעדאיך מן בין ידיך.
 כמא ועד אלה: ׀ פי ישאלך בנך
 מחר לאמר מה העדת והחקים והמשפטים
 אשר צוה יהוה אלהינו אתכם: ארי

חלק הרקודק: (ה) ובתים. באל ואתי והתלו דגש רב והוא חד מן ד' מליו דנושיו הו"ו דולתו וישנוני חשער חו"ו (מחברות)

ישאלנוך ברכך. מחר דמימר. מא
 סהדותא. וקמיא ודיניא. דפקיד. "
 אלהנא יתכון: וארא סאך אבנך גרא
 קאילא. מא סבב אשואהד. וארסום
 ואאחכאם. אדי אמרכם אלה רבנא:
 ואמרת לבנך עבדים היינו לפרעה
 במצרים ויציאנו יהוה ממצרים ביד
 חזקה: ותימר לברך. עבדון הוינא לפרעה
 במצרים. ואפקנא " . ממצרים ביד
 תקיפא: פקל לה. כננא עבידא לפרעון
 במצר. ואכרננא אלה. מן תם ביד שרודה:
 ויתן יהוה אותת ומפתים גדלים ורעים
 במצרים בפרעה ובכל ביתו לעינינו:
 ויהב " . אתין ומופתין. רברבין ובישין
 במצרים. בפרעה ובכל אנש ביתיה
 לעיננא: פאחל אלה איאת ובראהין.
 עצימה צארה במצר. פי פרעון וגמיע
 אה בחצרתנא: ואותננו הוציא משם למען
 הביא אתנו לתת לנו את הארץ אשר
 נשבע לאבותינו: ויחנא אפיק מתמן
 בדיל לאעלא יתנא. למתן לנא ית ארעא.
 דקיים לאבהתנא: ואכרננא מן תם. לבי
 ידכלנא. ויעמינא אבלד. אדי קסם
 לאבאינא: ויצננו יהוה לעשות אתי כלי
 החקים האלה ליראה אתי יהוה אלהינו
 לטוב לנו כלימים לחיתנו בהיום הזה:
 ופקדנא " . למעבד ית כל קימיא האלין.
 למדחל קדם " אלהנא. קטב לנא כל
 יומיא. לקימותנא ביזמא הדין: תם אמרנא
 אלה. באן נצנע הדה ארסום. אן נכאף
 אלה רבנא. לבי יכאר לנא טול אומאן.
 ונחיא כיומנא הדא: ועדקה תהיה לנו
 פינשמר לעשות אתי כלי המצוה הזאת
 לפני יהוה אלהינו פאשר צונו: וזכותא
 תהי לנא. ארי נטר למעבד ית כל
 תפקידתא הדא. קדם " אלהנא פמא
 דפקדנא: וחסנה (ל) תבון לנא. אד חפצנא
 ושמלנא גמיע הדה אשריעה. בין ידי אלה
 רבנא כמא יאמרנא: ס פני יביאך
 יהוה אלקיך ארץ הארץ אשר אתה בא

שמה לרשתה ונשל גוים רבים מפניך
 החתי והגרגשי והאמרי והכנעני והפרזי
 והחוי והיבוסי שבעה גוים רבים ועצומים
 ממך: ארי יעילנך " אלהך. לארעא.
 דאת עליך לתמן למורתה. ויתריך עממין
 סניאין מן קדמך. חתאי ונרגישי ואמוראי
 וכנענאי ופרזאי. וחויאי ויבוסיאי. שבעא
 עממין. סניאין ותקיפין מנך: וארא אדכלך
 אלה רבך. אי אבלד. אדי אנת דאכל
 איה לתחוזה. פישחטה אממא כתירא
 מן בין ירך. אחתיין ואנרגשיין ואמוריין
 ואכנאעניין ואפרזיין ואחויין ואיבוסיין.
 סבעה אממא. אכתר ואעצם מנך: ונתנם
 יהוה אלהיך לפניך והפיתם החרם תחרים
 אתם לא תכרת להם ברית ולא תחנם:
 וימסרנון. " אלהך קדמך ותמחינון גפרא
 תנמר יתחון. לא תגור להון. קים ולא
 תרחים עליהון: פיסלמהם אלה רבך פי
 ירך פאקתלהם. ואתלפהם תלפא. ולא
 תעדר מעיהם עהדא. ולא תרוף עליהם:
 ולא תתחתן בם בתך לאיתתן לבנו ובתו
 לא תקח לבנך: ולא תתחתן בהון. ברתך
 לאיתתן לבריה. וברתיה לא תסב לברך:
 ולא תצאהרהם. פתעטי אבנתך לאבנה.
 ולא תאכד אבנתה לאבנך: פייסיר
 אתי בנך מאחרי ועבדו אלהים אחרים
 וחרה אפי יהוה בכם והשמידך מהר:
 ארי ישעין ית ברכך מפתר פולחני. ויפלחון
 לטעות עממיא. ויתקף רוגזא דיי בכון.
 וישיעינך בפריע: פאנהם זיוון אבנך
 ען טאעתי. ויעבדון אהה אכר. וישתר
 נצב אלה עריך. וינפוך סריעא: פי אם
 פה תעשו להם מזבחתיהם תתצו
 ומצבתם תשברו ואשיריהם תגדעון
 ופסליהם תשרפון באש: ארי אם פדון
 תעבדון להון. איגורייהון תתריעון. וקמתהון
 תתברון: ואשיריהון תקצצון. ועלמיהון
 תיקדון פנורא: בל כדא פאצנעו להם.
 מדאבחהם פאנקצו. ודכאכהם פכסרו.
 וסואריהם תגדעון. ופסולהם פאחרקוהא

באלנאר

ו (פטר תורה)

באנאר : כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך
 בך בחר ויהוה אלהיך להיות לו לעם
 סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה:
 ארי עם קדוש את. קדם יי אלהיך בך.
 אתרעי יי אלהיך. למחוי ליה לעם חביב.
 מכל עממיא. דעל אפי ארעא: לאנך
 שעב מקדם לדה רבך. ובך אכתאר. אנ
 תכון לה אמה כאצה. מן גמיע אשעוב.
 אדי עלי וגה ארץ: לא מרבכם מכל
 העמים חשק יהוה בכם ויבחר בכם כי
 אתם המעט מכל העמים: לא מדסגיאין
 אתון מכל עממיא. צבי יי. בכון ואתרעי
 בכון. ארי אתון זעירין מכל עממיא:
 וליס מן כרתכם מן גמיע אאמם.
 אצטפאכם אלה ואכתארכם. כל אתם
 אקל מנהם מגמועין (ט): כי מאהבת יהוה
 אתכם ומשמרו את השבעה אשר נשבע
 לאבותיכם הוציא יהוה אתכם ביד חזקה
 ויפדה מבית עבדים מיד פרעה מלך
 מצרים: ארי מדרחים יי ותכון. ומדגטר
 ית קימא דקיים לאבהתכון. אפיק יי.
 יתכון ביד תקיפא. ופרקד מבית עבדותא.
 מיד פרעה מלכא דמצרים: לכן מן
 מחבה אלה לכם. ומן חפצה לכם אימין
 אדי קסם בה לאבאיכם. אכרגכם אלה
 ביד שדירה. ופראך מן בית אעבודייה.
 מן יד פרעון מלך מצר: וידעת פי יהוה
 אלהיך הוא האלהים האל הנאמן שמר
 הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותו
 לאלק דזר: ותדע. ארי יי אלהיך הוא
 אלהים. אלהא מהימנא. נטר קימא
 וחסדא. דרחמוהי. ולגטר פקודוהי לאלק
 דרין: פאעלם. אנ אלה רבך הו אאיה.
 אטאיך אאמין. חאפיך אעהד ולאחסאן.
 למחביה. וחאפצי וצאיאה לאלק גיד:
 ומשלים לשנאיו ארי פניו להאבידו לא
 יאחר לשנאו ארי פניו ישלם לו: ומשלים
 לשנאוהי. טבון דאנון עבדן קדמוהי
 בתיחון לאובודיהון. לא מאחר עובד
 טב לשנאוהי. טבון דאנון עבדן קדמוהי

(*) מצותיו קרי

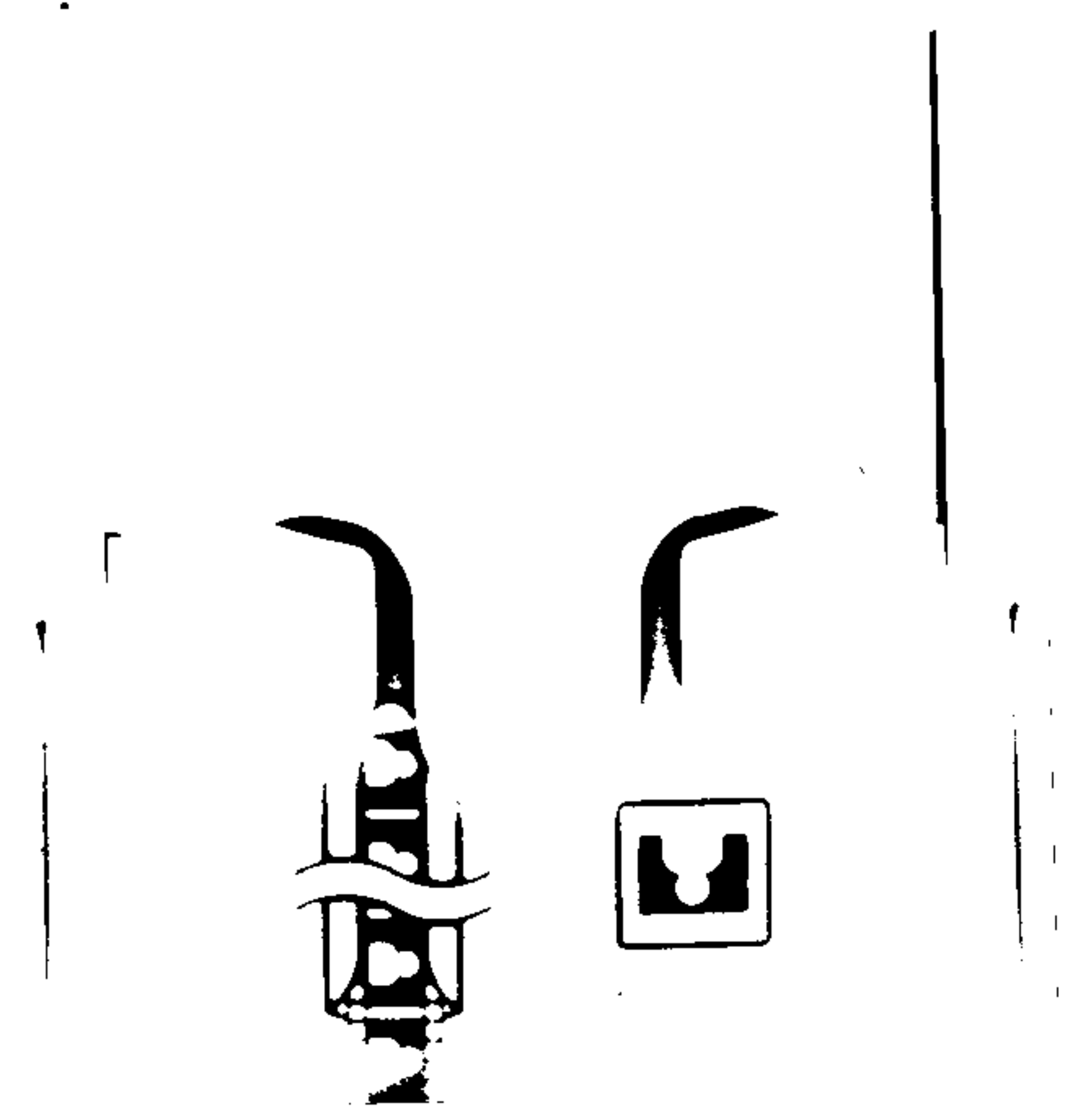
בתיחון משלים להון: ומכאפי שאניה.
 בחצרתה לאנפאדה. ולא יזכר לה שייא.
 כל בחצרתה יכאפיה: ושמרת אתי
 המצוה ואת החקים ואת המשפטים
 אשר אנכי מצוה היום לעשותם: ותמר
 ית תפקידתא וית קימא וית דיניא. דאנא
 מפקיד דך. יומא דין למעברדחון: ואחפץ
 אוצאיא וארסום ואאחכאם. אתי אנא
 אמרך בהא. איום ואעמל בהא: פ פ פ

ק"ט פסוקים סי' פל"ט ומסמירין נחטו בישעיה מ' ה"ה למנחת שבת

והיה עקב תשמעון את המשפטים
 האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר
 יהוה אלהיך לך את הברית ואת החסד
 אשר נשבע לאבותיך: ויהי חדף דתקבלון.
 ית דיניא האלין. ותשרון ותעברון יתהון.
 ויטר יי אלהיך דך. ית קימא וית חסדא.
 דקיים לאבהתך: פכון גזא מא תסמעון
 הדה אאחכאם. ותחפצוהא ותעמלוהא.
 יחפץ אלה רבך לך. אעהד ואפצל. אדי
 קסם לאבאיך: ואתבך וברכך ודרבך
 וברך פרי בטנה ופרי אדמתה דגנה
 ותירשה ויצהרך שגראלפיה ועשתרת
 צאנה על האדמה אשר נשבע לאבותיך
 לתת לך: וירחמנה. ויברכנה ויסגינה.
 ויברך וקדא דמעך ואפא דארעך. עבדך
 וחמרך ומשחך. בקרי תודך ועדרי ענה.
 על ארעא. דקיים לאבהתך למתן דך:
 פרחבך. ויבארך פיך ויכתרך. ויבארך
 פי תמרך ותמר ארעך. ברך ועצורך
 ודהנך. נתאג בקרך וגפראת גנמך. פי
 אכלד. אדי קסם לאבאיך אנ יעטיכהא:
 ברוך תהיה מכל העמים לא יהיה בך
 עקר ועקרה ובבהמתך: בריך תהי מכל
 עממיא. לא יהי בך. עקר ועקרא
 ובבעירך: ותכון מכארכא מן גמיע
 אאמם. ולא יכון פיך. עאקר ולא עאקרה
 ולא פי בהאימך: והסיר יהוה ממך כל
 חלי וכל מדוי מצרים הרעים אשר
 ידעת לאישימם בך ונתנם בכל שנאיך:
 ויעדי יי. מנה פל מרעין. וכל מכתשי

מצרים

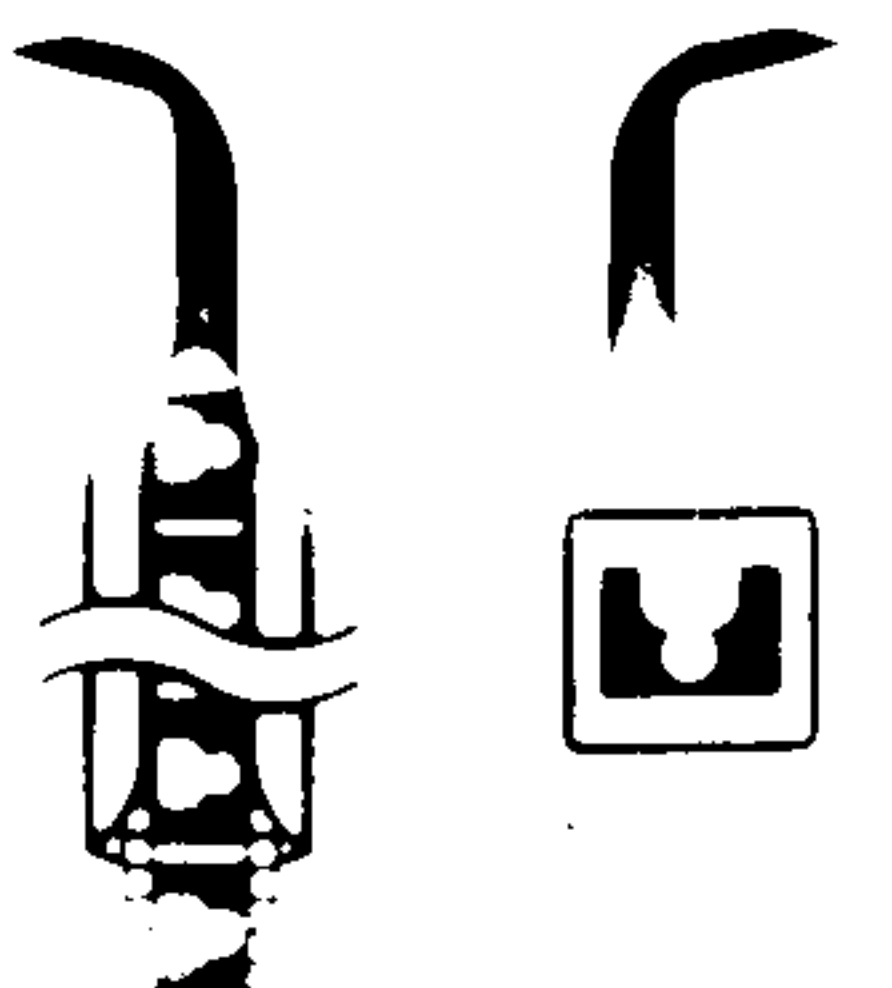
מזמור ליהוה מלך ישראל

מצרים בישא דידעתא. לא ישונון בך. ויתנונו בכל שנאך: וידל אלה מנך כל מרץ. וגמיע ארזי מצר ארדייה אתי תערפהא. לא יחל בך שיא מנהא. כל יחלה בשאניך: ואכלת את כל העמים אשר יהוה אלהיך נתן לך לאיתחוס עינך עליהם ולא תעבר את אלהיהם פימוקש הוא לך: ותגמר ית כל עממיא. די אלהיך יהיב לך. לא תחוס עינך עליהון. ולא תפלה ית טעותהון. ארי לתמלא יהון לך: פתפני גמיע אשעוב. ארי יעטיך אלה רבך. לא תשפק עליהם. ולא תעבר מעבודאתהם. פיכוננו לך והקא: ס. פי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל להורישם: ארי תימר בלבבך. סגיאין. עממיא האלין מני. איכדין אכול לתרכותהון: פאן קלת פי נפסך. הולאי אמם אבתר מני. פכיף אטיק אן אקרעהם: לא תירא מהם זכר תזכר את אשר עשה יהוה אלהיך לפרעה ולכל מצרים: לא תדחל מנהון. אדכרא תדכר. ית דעבר יי אהך לפרעה ולכל מצרא: לא תכאפוהם. בר אדכר מא צנע אלה רבך. לפרעון וסאיר אמצרון: הפסת הגדלת אשרי ראו עינך והארת והמפתים והיד החזקה והורע הנטויה אשר הוצאך יהוה אלהיך בן יעשה יהוה אלהיך לכל העמים אשר אתה ירא מפניהם: נסין רבבן דחזאה עינך. ואתיא זמופתיא וירא תקיפתא ודרעא מרממא דאפקך יי אלהיך. פן יעביד. יי אלהיך לכל עממיא. דאת דחיל מן קדמיהון: אעלאם לעצימה אתי ראתהא עינאך. ואיאת ואבראהון ואיד אשרידה ואוראע אממדודה. כמא אכונך אלה רבך. כדאך יצנע בגמיע אמם. אדין תכאפהם: וגם אתי הצרעה ישלח יהוה אלהיך בס עדי אבר הנשארים והנסתרים מפניך: ואף ית ערעיתא. יגרי יי אלהיך בהון. עד די יברא דאשתארו.

ודאטמרו מן קדמך: ויבעת באעאהה פיהם. חתא יביד אבאקיון. ואמנסתרון מן בין ידיך: לא תערץ מפניהם כיי יהוה אלהיך בקרבך אל גדול ונורא: לא תתבר מן קדמיהון. ארי יי אלהיך שכינתיה בינך. אלהא רבא ורחילא: לא תרהבהם. לאן נור אלה רבך פי מא בינך. אטאיך אעצים למכיה: ונשל יהוה אלהיך את הגוים האל מפניך מעט מעט. לא תוכל פלתם מהר פן תרבה עליך חית השדה: ויתריך יי אלהיך. ית עממיא האלין. מן קדמך ועיר ועיר. לא תכזב לשיציותהון בפריע. דלמא תסגי עקך חית ברא: והו ישחטח אולאיך אמם. מן בין ידיך קליא קליא. אד לא תטיקאן תפניהם סריעא. כלא יכתר עליך וחש אצחרא: ונתנם יהוה אלהיך לפניך והמם מהומה גדלה עד השמדם: וימסרונן. יי אלהיך קדמך. וישגישונן שגוש רב. עד דישתיצון: פאדא אסלמהם אלה רבך פי ירך. פאהאמהם אהאמה עצימה. ארי אנפאדהם: ונתן מלכיהם בידך והאבדת את שמים מתחת השמים לא ייתיצב איש בפניך עד השמדך אתם: וימסר מלכיהון בידך ותוביד ית שומהון. מתחות שמיא לא יתעתר אנש קדמך עד דתשיצי יתהון: ויסלם מלוכהם פי ירך. פאביד אסמאיהם. מן תחת אסמא. לא יקף אנסאן בין ידיך. אי אן תנפדהם: פסילי אלהיהם תשרפון באש לא תחמד כסף וזהב עליהם ולקחת לך פן תוקש בו פי תועבת יהוה אלהיך הוא: צלמי טעותהון תיקרון בנורא. לא תחמיד כסףא ודהבא דעליהון ותפס לך. דלמא תתקיל ביה. ארי מרחק קדם יי אלהיך הוא: ואחרקן פסול מעבודאתהם באנאר. ולא תתמן שיא מן אפצה ואדהב אדי עליהם: ותאכדה לך. בלא תוהקכה. לאנה כריחה ללה רבך: ולא תביא תועבה אל ביתך

והיית

והיית חרם כמחו שקץ ותשקצנו ותעב
 תתעבנו כי חרם הוא: ולא תעיל דמרחק
 לביתך. ותהי חרמא פותיה. שקצא
 תשקצניה. ורחקא תרחקניה ארי חרמא
 הוא: ולא תדכל מא יכרהה אלה א'
 ביתך. ותציר מתלופא מתלה. כל
 רגסה תרגיסא. ואכרהה כריהה אד הו
 מתרוף:

פ

ב כד המצוה אשר אנכי מצוה היום
 תשמרון לעשות למען תחיון ורבותם
 ובאתם וירשתם את הארץ אשר נשבע
 יהוה לאבותיכם: כל תפקידתא. דאנא
 מפקיד לך. וזמא דין תטרון למעבר.
 בדיל דתיחון ותסגון. ותיעלון ותירתון
 ית ארעא. דקיים יי? לאבהתכון: וגמיע
 אנצאיא. אדי אמרך בהא איום. אחפצוהא
 ואעמלו בהא. לכי תחיון ותכתרון.
 ותדכלו ותחווזו אכלד. אדי קסם אלה
 לאבאיכם: וזכרת את פליהך אשר
 הולכת יהוה אלהיך זה ארבעים שנה
 במדבר למען ענתך לנסתך לדעת
 את אשר בלבבך התשמר מצותו אם
 לא: ותדבר ית כל אורחא דדברך. יי
 אלהך. דנן ארבעין שנין במדברא. בדיל
 לעניותך לנסיותך. דמדע ית דבלבך.
 דתטר פקודוהי אם לא: ואדכר גמיע
 אטריק. אדי סייך אלה רבך פי אבר.
 הדה ארבעין סנה. ליתעכך וימתחך.
 ליצהר לאנאם מא פי קלבך. אתחפץ
 ונצאיאה אם לא: וענך וירעבך ויאכך
 אתהפן אשר לא ידעת ולא ידעון
 אבתך למען הודיעך כי לא עליהם
 לבד יהוה האדם כי עלי פלימוצא פי
 יהוה יהיה האדם: וענך ואכפך.
 ואובך ית מנא דלא ידעתא. ולא ידעו
 אבתך. בדיל להודעותך. ארי. לא על
 לחמא בלחודוהי מתקיים אנשא. ארי.
 על כל אפקות מימר מן קדם יי חיי
 אנשא: ואתעכך ואנאעך. ואטעמך
 אמן אדי לם תערפה. ולם יערפה אבאיך.

(*) מצותיו קרי

לכי יערפך. אנה לים עלי אכבו וחרה
 יהיא אנסאן. כל עלי גמיע מא אכרנה
 קור אלה יעיש: שמלתך לא בלתה
 מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים
 שנה: פסותך. לא בליאת מנך. ומסנך
 לא יחיפו. דנן ארבעין שנין: ותיאבך
 לם תבל. ורגלך לם תחף. פי הדה
 ארבעין אסנה: וידעת עסילבך פי
 כאשר יסר איש את לבנו יהוה אלהיך
 מיסרך: ותדע עם לבך. ארי. כמא
 דמליף גוברא ית בריה. יי אלהך מליף
 לך: ואעלם פי נפסך. אנה כמא יארב
 אמר ודה. אלה רבך מודבך: ושמרת
 את מצות יהוה אלהיך ללכת בדרכיו
 וליראה אתו: ותטר. ית פקודיא דיי
 אלהך. למרך באורחן דתקנו קדמוהי
 ולמרחל יתיה: ואחפץ ונצאיאה. וסיר פי
 מרקה וכפה: פי יהוה אלהיך מביאך
 אל ארץ טובה ארץ נחלי מים עינת
 ותהמת יצאים בפקעה ובהר: ארי יי
 אלהך. מעיל לך לארעא טבתא. ארע
 נגרא נחלין דמיין. מבועי עינון ותהומין.
 נפקין בבקעו ובטורין: לאן אלה רבך.
 מדכך אי בלד גייה. בלד אודייה מא.
 ועיון וגמר. תפגר פי בקאעה וגבאה:
 ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון
 ארץ זית שמן ודבש: ארע חטין ושערין.
 וגופנין ותינין ורמונין. ארעא הזיתהא
 עבדין משחא והיא עבדא דבש: ארץ
 הנטה ושעיר. וגפן ותין ורמאן. בלד
 זיתון זית ועסל: ארץ אשר לא במסכנת
 האכליבה לחם לא תחסר כל ביה
 ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב
 נחשת: ארעא דלא במסכינו תיכול
 ביה לחמא. לא תחסר כל מדעם ביה.
 ארעא דאבניהא ברזלא. ומטורהא תפסול
 נחשא: בלד לא תאכל טעאמך פיהא
 בתקריה. ולא יעוץ פיהא שייא. בלד
 מן הנארתה אחריד. ומן גבאה אנחאם:
 ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך

על

אלק אנקרוק. (ה) ותעב תתעבנו. בכל התיגאן אין כאן פסיק ובדפוסים ישנו וכן בפסיקהא: (ג) לדעג. באולא לא במרם ברל אפיוניו.

על הארץ הטבה אשר נתן לך: ותיכול ותשבע. ותברך ית יי אלהך על ארעא טבתא דיהב לך: פאדא אכלת ושבעת. פבארך אלה רבך. עליי אברך אנייד ארי אעטאך: השמר לך פן תשפח אתי יהוה אלהיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוה היום: אסתמר לך. דלמא תתנשי ית דחלתא דיי אלהך. בדיל דלא למטר פקודוהי ודינוהי וקימוהי. דאנא מפקיד לך יומא דין: פאחדר אן תנסא אלה רבך. ללא תחפץ וצאיאה ואחכאמה ורסומה. אדי אנא אמרך בהא איום: פן תאכל ושבעת זבתים טבים תבנה וישבת: דלמא תיכול ותשבע. וכתין שפירין. תבני ותתיב: כלא תאכל ותשבע. וכות חסאנא. תבניהא ותסכנהא: ובקרך וצאנך ירבין וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה: ותורך וענך יסגון. וכספא ודהבא יסגי לך. וכל דך יסגי: ובקרך ונמדיכתך ופצה ודהב יכתר לך. ונמיע מאך יכתר: ורם לבבך ושכחת את יהוה אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבריים: וירם לבך. ותתנשי ית דחלתא דיי אלהך. דאפקך. מארעא דמצרים מבית עברותא: פירפעך קרבך. ותנסא אלה רבך. אדי אברךך. מן ברך מצר מן בית אעבורייה: המוליכך במדבר הגדל והנורא נחשו שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים המוציא לך מים מצור החלמיש: דדברך. במדברא רבא ורחילא. אתר דחיוון קדו ועקרביין. ובית צהוונא אתר דלית מ'א. דאפיק לך מ'א. מטברא תקיפא: אמסלכך פי אבר אכביר אמכוף חית אחיאת אמחרקה ואעקארב. ועמש חית לים מא (ח). אמכרנך לך אמא. מן אצואן אצוד: המאכלך מן במדבר אשר לא ידעון אבתך למען ענתך ולמען נסתך דהיטבך באחריתך: דאוברך מנא במדברא. דלא ידעו

(כתר תורה)

אבהתך. בדיל לעניותך. ובדיל לנסיותך. לאוטבא לך בסופך: אמטעמך אמן פי אבר. מא לם יערפה אבאך. לכי יעדבך וימתחנך. ויעווצך כורא פי אברתך (ט): ואמרת בלבבך פחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה: ותימר בלבך. חילי ותקופי ידי. קנא לי ית נכסיה האלין: פלא תקול (פ) פי נפסך. אן קוותי ועצם קדרתי. אכסבת לי הדא איסאר: וזכרת את יהוה אלהיך כי הוא נתן לך פח לעשות חיל למען הקים את בריתו אשר נשבע לאבתך פיום הזה: ותדבר ית יי אלהך. ארי הוא. יהיב לך. עיצא למקני נכסין. בדיל לקיימא ית קיימיה. דקיים לאבהתך פיומא דדין: כל אדכר אלה רבך. פאנה אמעטיך קוזה תכתסב בהא איסאר. לכי יאפי בעהדה. אדי קסם לאבאך כיומנא הדא: פ

והיה אם ישבת תשבח את יהוה אלהיך והלכת אחרי אלהים אחרים ועברתם והשתחוית להם העדתי בכם היום כי אבר תאבדון: ויהי אם אתנשאה תתנשי ית דחלתא דיי אלהך. ותהך. גתר טעות עכמ'א. ותפלחנין ותסגוד להון. אסהודית בכון יומא דין ארי מיכר תיבדון: פאן נסית אלה רבך. ומצית ועברת מעבודאת אבר. וסגדת להא. פקד ערפתכם מן איום. אנכססתבדון: פגוים אשר יהוה מאביר מפניכם בן תאבדון עקב לא תשמעון בקול יהוה אלהיכם: כעממ'א. דיי מוכיר מן קדמיכון. בן תיבדון. חלף דלא קבידתון. למימרא דיי אלהכון: כאמם. אדי אלה מבידהם מן בין ידיכם. כדאך תבידון. אד לם תקבלו (י). אמר אלה רבכם: פ

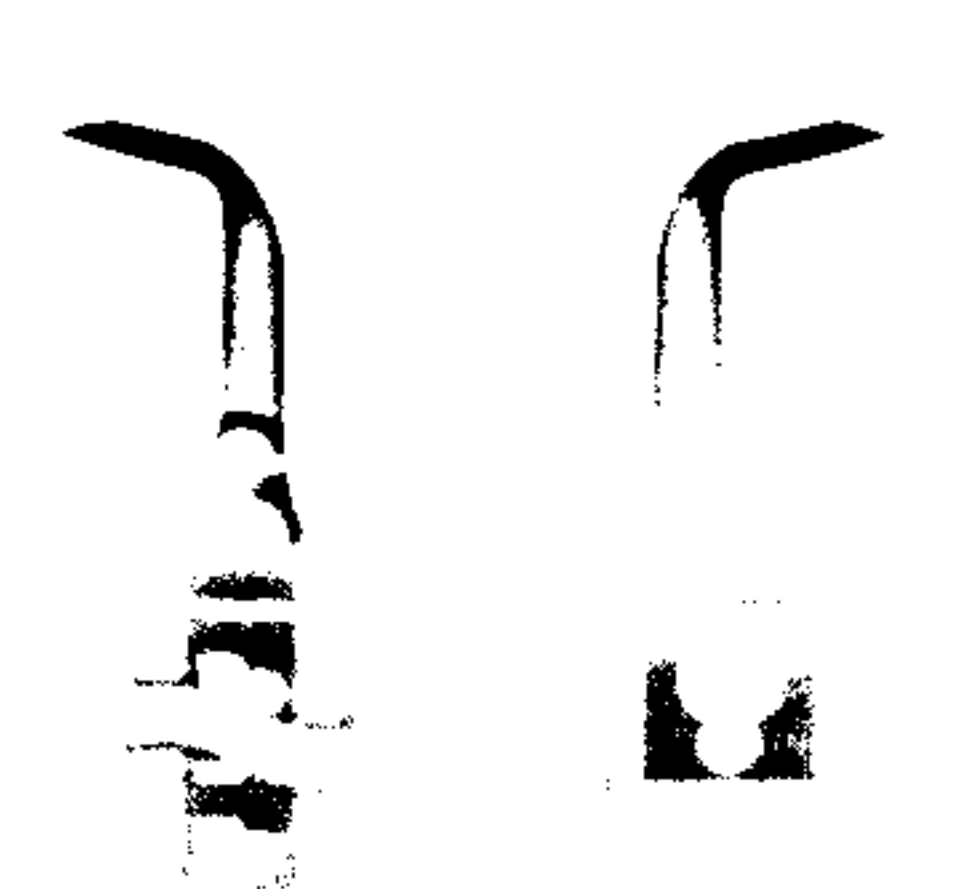
שמע ישראל אתה עבר היום את יהוהך לבא לרשת גוים גדלים ועצמים ממך ערים גדלות ובצרת בשמים: שמע ישראל. את עבר יומא דין ית ירנא. למיעל למירת עממין. רברבין ותקיפין

מִנֶּה קָרוֹן. דְּבַר בֶּן וּבְרִיכָן עַד צִית שְׁמַיָא:
 אַעלם י"ג אַסְרַאִל. אַנְךְ גַּאִז פִּי הִדָּה
 אַמְדָּה י"ג אַאֲרֹן. לַתְּרַכֵּל וַתַּחֲזוּ אַמְמָא.
 אַכְתֵּר וַאֲעַצֵּם מִנֶּה. פִּי קָרָא כְּבִירָה
 חֲצִינָה תְּרַאנִי אַסְמָא: עַסְגִּדּוֹל וְרַם בְּנִי
 עֲנֻקִים אֲשֶׁר אַתָּה יֹדְעַת וְאַתָּה שְׁמַעְתָּ
 מִי יִתְעַב לִפְנֵי בְּנֵי עֲנֻק: עַם רַב וַתְּקִיף
 בְּנֵי גְבַרְיָא. (כ"ג גְּבַרְיָא). דָּאֵת יֹדְעַתָּא וְאַתָּה
 שְׁמַעְתָּא. מִן יְפוֹל לְמַקָּם. קָדָם בְּנֵי
 גְבַרְיָא: קוּם כְּבִיר רַפִּיעַ בְּנֵי אַגְבַּאֲבֵרָה.
 כְּמָא עֲלַמַּת וּסְמַעְתָּ. מִן דָּא יְקוּם. בִּין
 יְדֵי אַגְבַּאֲבֵרָה: וַיִּדְעַת הַיּוֹם פִּי יִהְיֶה
 אֱלֹהֶיךָ הוּא־הָעֵבֶר לִפְנֶיךָ אֵשׁ אֲכַלָּה
 הוּא יִשְׁמִידֵם וְהוּא יִכְנִיעֵם לִפְנֶיךָ
 וְהוֹרֶשְׁתֶּם וְהַאֲבִדְתֶּם מִהֵר פֶּאֶשֶׁר דְּבַר
 יִהְיֶה לָךְ: וַתִּדַּע יוֹמָא דִּין. אַרְיִי " אֱלֹהֶיךָ.
 הוּא עֵבֶר קְדָמְךָ מִיִּמְרֵיהּ אִישָׁא אַבְלָא.
 הוּא יִשְׁצִינֹן. וְהוּא יִתְבַּרְנֹן מִן קְדָמְךָ.
 וַתִּתְרִיכְנֹן וַתִּבְיַדְנֹן בְּפִרְיעַ. כְּמָא דְמַלְכִּי
 י"ג דָּהּ: וַאֲעֵלֵם מִן אִיזַת אֵן אַתָּה רַבֵּךְ
 נֹרָה גַאִז בִּין יְדֵיךָ כְּנֹאֵר אַבְלָה. הוּ
 יִנְפֹדֵם וַיְהוּמָהֶם בִּין יְדֵיךָ. פַּתְקֻרְצֵהֶם
 וַתְּבִידֵהֶם סְרִיעָא. כְּמָא וְעַדְךָ אֵלֵהּ:
 אֵלֵהּ תֹּאמַר בְּלִבְבְּךָ בְּחֻדְךָ יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ
 אַתְּסוּ מִלְּפָנֶיךָ לֵאמֹר בְּצַדִּיקְתִּי הִבִּיאֲנִי
 יִהְיֶה לְרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְרֶשֶׁת
 הַנּוֹיִם הָאֵלֶּה יִהְיֶה מוֹרִישָׁם מִפְּנֶיךָ: לֹא
 תִימַר בְּלִבְּךָ. בְּדִיתְבַּר י"ג אֱלֹהֶיךָ יִתְחַזֵּן
 מִן קְדָמְךָ לְמִימְרֵי. בְּזִכּוֹתֵי אַעֲלֵנִי י"ג.
 לְמִירַת יְת אַרְעָא הָרָא. וּבְחֻבֵי עַמְמִיָּא
 הָאֲלִין. י"ג מִתְרִיךְ לְהוֹן מִן קְדָמְךָ: וְלֹא
 תְקוֹל פִּי נִפְסָךְ. אֵדָא דְפַעְהֶם אֵלֵהּ רַבֵּךְ
 מִן בִּין יְדֵיךָ. אַנְהּ בְּצַלְאֲחֵי אֲדַכְלֵנִי אֵלֵהּ.
 לֵאחֲזוּ הָרָא אַכְלָה. וּבְצַלֵּם אֲוֵלְאִיךָ
 אַאֲמַם. אֵלֵהּ קֹאֲרַצְהֶם מִן בִּין יְדֵיךָ: לֹא
 בְּצַדִּיקְתִּי וּבִישׁוֹר לְבַבְךָ אַתָּה בֹּא לְרֶשֶׁת
 אֶת־אֲרַצִּים פִּי בְּרֶשֶׁת וְהַנּוֹיִם הָאֵלֶּה
 יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפְּנֶיךָ וְלִמְעַן הַקִּים
 אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם
 לְאַבְרָהָם לִיצְחָק וְלִיעֲקֹב: לֹא בְּזִכּוֹתֶיךָ.

וּבְקִשְׁיֹטוֹת לָבֶךָ. אַתָּה עֲלִיד לְמִירַת יְת
 אַרְעֵהוֹן. אַרְיִי בְּחֻבֵי עַמְמִיָּא הָאֲלִין. י"ג
 אֱלֹהֶיךָ מִתְרִיךְ לְהוֹן מִן קְדָמְךָ. וּבְדִי
 לְקִיָּמָא יְת פִּתְנָמָא. דְּקִיָּים י"ג לְאַבְרָהָם.
 לְאַבְרָהָם לִיצְחָק וְלִיעֲקֹב: בֵּל לִים
 בְּצַלְאֲחֵךְ. וְצַחֵה קְדָבְךָ פִּקְטָא. אַנְתָּ צֹאִיר
 לְתַחֲזוּ בְּדַדְהֶם. לְכֹן מַעַ צַלֵּם אֲוֵלְאִיךָ
 אַאֲמַם. אֵלֵהּ רַבֵּךְ קֹאֲרַצְהֶם מִן בִּין יְדֵיךָ.
 וְלִכְי יַאֲפִי בַּאֲקוֹל. אַרְיִי קֹאֲלָה לְאַבְרָהָם.
 אַבְרָהָם וַיִּצְחָק וַיַּעֲקֹב: וַיִּדְעַת פִּי לֹא
 בְּצַדִּיקְתִּי יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נִתֵּן לָךְ אֶת־הָאָרֶץ
 הַשְּׂוֹבָה הַזֹּאת לְרֶשֶׁתָּהּ פִּי עַסְקֶשְׁהּ
 עַרְף אַתָּה: וַתִּדַּע. אַרְיִי. לֹא בְּזִכּוֹתֶיךָ י"ג
 אֱלֹהֶיךָ. יְהִיב לָךְ. יְת אַרְעָא טְבַתָּא. הָרָא
 לְמִירַתָּה. אַרְיִי עַם קִשְׁיֹ קְדָל אַתָּה: פִּתְיֹק.
 אַנְהּ לִים בְּצַלְאֲחֵךְ אֵלֵהּ רַבֵּךְ. מַעֲסִיךְ
 הָרָא אַבְלָד אַגִּיד לְתַחֲזוּהּ. אֵדָא אַנְתָּ שְׁעַב
 צַעַב אַרְקָאב י"ג: זְכֹר אֶל־תִּשְׁכַּח אֶת
 אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמַדְבַּר
 לְמִדְבָּרִים אֲשֶׁר־יָצְאָתָּ מִמִּצְרַיִם מִצְרַיִם
 עַד־בְּאֵכֶם עַד־הַמִּקְוֹם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם הַיִּיתֶם
 עַסְיָהוּ: הוּי דְבִיר לֹא תִתְנַשֵּׂי. יְת
 דֵּאֲגִיזָתָא. קָדָם י"ג אֱלֹהֶיךָ בְּמַדְבַּרְיָא.
 לְמִן יוֹמָא. דְּנִפְקַתָּא מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם.
 עַד מִיתִיכּוֹן עַד אַתְרָא דְּרִין. מִסְרִבִּין
 הוּיִתּוֹן קָדָם י"ג: פֹּאֲדֹכְר וְלֹא תִנְסָא. מֵא
 אַסְכַּטָּת אֵלֵהּ רַבֵּךְ פִּי אַבְרָ. וְדֹאךְ מִן יוֹם
 כְּרַגְתָּ מִן מִצְרַיִם. וַאֲיִ אֵן גִּיתִם אֵלֵהּ הָרָא
 אַמּוּצַע. לֵם תּוֹזֵא מִכַּאֲפִין לְדָהּ: וּבְחֻרַב
 הִקְצַפְתֶּם אֶת־יְהוָה וַיִּתְאַנֶּף יְהוָה בְּכֶם
 לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם: וּבְחֻרַב אַרְגִּיזָתוֹן קָדָם
 י"ג. וַתְּקִיף רוּגְזָא דִּיִּי. כְּבוֹן לְשִׁיעָא
 יִתְכוֹן: וּפִי חֲרִיב אַסְכַּטְתֶּם אֵלֵהּ. פִּנְצַב
 אֵלֵהּ עֲלִיכֶם. וּכְאֵד אֵן יִנְפֹדְכֶם י"ג: בְּעֲלַתִּי
 הִרְרָה לְקַחְתִּי לְוַחַת הָאֲבָנִים לְוַחַת הַבְּרִית
 אֲשֶׁר־יִבְרַת יְהוָה עִמָּכֶם וְאַשְׁבּוּ בְּהַר
 אַרְבַּעִים יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה לְחַם לֹא
 אֲכַלְתִּי וּמִיִּסְלָא שְׁתִּיתִי: כְּמַסְקִי לְטוֹרָא.
 לְמַסְב לְוַחֵי אַבְנֵיָא לְוַחֵי קִימָא. הַגְּזוֹר (י"ג)
 י"ג עִמְכוֹן. וַיִּתִּיבִית בְּטוֹרָא. אַרְבַּעִין יָמִין

וארכעין

חלק הדרשות (ד) לפרשת ויחי

וארבעין לידון. לחמא לא אכלית. ומיא לא שתית: חין צעדת אנבל. לאכר לוחי אגוהר לוחי אשהארה. אדי עהדהא אלה מעכם. פאקמת פיה. ארבעין יומא וארבעין לילה. למ אכל טעאמא. ולם אשרב מאא: ונתן יהוה אלי את־שני לוחת האבנים פתבים באצבע אלהים ועליהם פכל־הדברים אשר דבר יהוה עִפְכֶם בְּהַר מִתְּוֶךְ הָאִשׁ בַּיּוֹם הַהוּא: ויהב יי לי. ית תרין לוחי אבניא. פתובין באצבעא דיי. ועליהון. פכל פתגמיא. דמליל יי עִפְכוֹן בְּטוֹרָא. מִנּוּ אִישְׁתָּא בְּיוֹמָא דְקַהֲלָא: אי אן דפע אלה אליי לוחי אגוהר. למכתובין בקדרה אלה. ועליהמא מתל גמיע אכלמאת. אדי כלמנם אלה בהא פי אנבל. מן וסט אנאר פי יום אנוק: ויהי מקץ ארבעים יום וארבעים לילה נתן יהוה אלי את־שני לוחת האבנים לחות הפרית: והות. מסוף ארבעין יממין. וארבעין לידון. יהב יי לי. ית תרין. לוחי אבניא לוחי קימא: וכאן דאך בעד ארבעין יומא וארבעין לילה. דפעהמא איי (ט): ויאמר יהוה אלי קום רד מהר מזה כי שחת עִפְכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם סֵרוּ מֵהַר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צוֹיתָם עֲשׂוּ לָהֶם מִסְכָּה: ואמר יי לי. קום חות בפריע מכא. ארי הפיל עִפְכֶם. דאפיקתא ממצרים. סטו בפריע. מן אודחא דפקידתנון. עברו להון מתכא: פקא אלה לי. קום אנהדר סריעא מן ההנא. לאן קוסך קד אפסד. אדי אכרגתהם מן מצר. זאלו סריעא. ען אטריק אדי אמרתהם. (ט) וצנעו להם מסכוכא: ויאמר יהוה אלי. לאמר ראיתי את־העם הזה והנה עם־קשה־עֵרֶף הוּא: ואמר יי לי למימר. גלי קדמי עִפְכֶם הָרִין. והא עם קשי קדל הוּא: תסקא לי. עלמת הולאי אקום. אנהם קום צעאב ארקאב: הרף מפני ואשמירם ואמחה את־שִׁמְם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי־עֲצוּם

ורב מפני: אנה בעותך מן קדמי ואשיציון. ואמחי ית שומהון. מתחות שמיא. ואעביד יתך. לעם תקיפוסי מנהון: פאן כפאת ען אתשפע פיהם. אפניתהם. (ט) ומחית אסמאיהם מן תחת אסמא. ונעלת מנך אמה. אכתר ואעצם מנהם: ואפן וארד מן־ההר וההר בער באש ושני לוחת הפרית על שתי ידי: ואתפניתי. ונחתית מן טורא. וטורא בער באישתא. ותרון לוחי קימא. על תרתין ידי: פולית (ט) ונזלת מן אנבל. והו משתעל באנאר. ולוחי אשהארה. עלי ידי: ויארא והנה חטאתם ליהוה אלהיכם עשיתם לכם עגל מסכה סרתם מחר מן־הדרך אשר־צוה יהוה אתכם: וחזית והא חבתון קדם יי אלהכון. עבדתון לכוון. עיגל מתכא. סטיתון בפריע. מן אודחא. דפקיד יי יתכון: פנצרת ואדא בכם קד אכטאתם ללהרבכם. ואתכרתם עגלא מסכוכא. וזלתם סריעא. ען אטריק אדי אמרכם: ואתפש בשני הלחת ואשלכם מעל שתי ידי ואשפרם לעיניכם: ואחדית בתרין לוחיא. ורמיתנון. מעל תרתין ידי. ותפרתנון לעיניכון: וצכמת אלוהין. וטרחתהמא ען ידי. וכסרתהמא בהצרתכם: ואתנפל לפני יהוה פראשנה ארבעים יום וארבעים לילה להם לא אכלתי ומים לא שתיתי על כל־חטאתכם אשר חטאתם לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו: ואשתפחית קדם יי פד בקדמיתא. ארבעין יממין וארבעין לידון. לחמא לא אכלית. ומיא לא שתית. על פד חובתכון דחבתון. למעבד דבייש. קדם יי לארנזא קדמוהי: פשפעת בין ידי אלה באמרה אאולא. ארבעין יום וארבעין לילה. למ אכל טעאמא. ולם אשרב מאא. בסכב כטייתכם אדי אכטיתם. וצנעתם אשר. בין ידי אלה ואסכמתמוה: פי יגרתו מפני האף והחמה אשר קצף יהוה עליכם להשמיד אתכם

חלק חרקהוק. (1) סרו מהר. המעם בססך והוא מלעיל: (2) וארא. בדפוסים ברביע ובהינאן ישות כאלוא וברוכן רביע כדפוסים:

אתכם וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא :
 ארזי דחילית מן קדם רוננא וחמתא.
 דרגו יי עליכון לשיצאה יתכון. וקביל
 יי צלותי אף בזמנא ההוא : לאני הדרת
 אנצב ואחמייה. ארי סכט עליכם אלה
 לינפרכם. פסמע אלה לי פי דאך אוקת יי :
 ובאחרן התאנף יהוה מאד להשמידו
 ואתפלל גם בעד אחרן בעת ההוא : ועל
 אחרן. הוה רגז מן קדם יי לחדא לשיצויתיה
 וצליתי. אף על אחרן בעדנא ההוא :
 ועלי ארון ונד אלה גדא. וכאד אן נפרדה.
 פאסתגפרת לה פי דאך אוקת : ואתי
 הפאתכם אשרי עשותם אתי העגל
 לקחתי ואשרף יאתו באש ואפת אתו
 טחון היטב עד אשר דק לעפר ואשלך
 אתי עפרו אלה נחל הירד מן ההר : וית
 חובתכון דעברתון ית עגלא. גסיבית
 ואוקודית יתיה בנורא. ושפית יתיה
 בשופינא יאות. עד דהוה דקיק לעפרא.
 ורימית ית עפריה. לנחלא דנחית מן טורא :
 ואמא כטייתכם והו אעגל אדי
 אצתנעתמוה. פאני אכלתה ואחרקתה
 באנאר. וברדתה באמכרד נעמא. חתא
 דק כאתראב. וטרחת תראבה. פי ואד
 אמא אמנחדר מן אנבל : ובתבערה
 ובמסה ובקברת התאנה מקצפים הייתם
 אתי יהוה : ובדליקתא ובנפיתא. ובקברי
 דמשאלי. מרגזינהו יתון קדם יי : ופי דאת
 אשעא ודאת אמהנה. וקבור אמתשהיין.
 לסתזאו מסכטיין ללה : ובשלח יהוה אתכם
 מקדשי ברנע לאמר עלו ורשו אתי הארץ
 אשר נתתי לכם ותמרו אתי יהוה
 אלהיכם ולא האמנתם לו ולא שמעתם
 בקלי : וכד שלח יי יתכון. מרקם גיאה
 דמימר. עולו ואחסינו ית ארעא. דיהבית
 לבון. וסריבתון. על מימרא דיי אלהכון.
 ולא הימנתון ליה : ולא קבילתון לסימריה :
 ולמא בעת בבעצכם. מן דקים ברנע
 קאילא. אצעדו וחוזו אבלד אדי
 אעטיתכם. פכאפתם אמר אלה רבכם.

ולם תומנו בה. ולם תקבלו אמרה :
 ממרים הייתם עסי יהוה מיום דעתי
 אתכם : מסרבין הויתון קדם יי. מיומא
 דידעית יתכון : ובאגמלה כ) לם תזאו
 מכאפין ללה. מן יום ערפתכם : ואתנפל
 לפני יהוה את ארבעים היום ואת ארבעים
 הלילה אשר התנפלתו פייאמר יהוה
 להשמיד אתכם : ואשתפחית קדם יי.
 ית ארבעין ימין. וית ארבעין לידון
 דאשתפחית. ארי אמר יי לשיצאה
 יתכון : פשפעת ענדה. תלך אארבעין
 איום. ואארבעין אליה. אד אראד אלה
 אן ינפרכם : ואתפלל אלי יהוה ואמר
 אדני יהוה אלהי תשחת עמך ונחלתך
 אשר פדית בגדלך אשר הוצאת ממצרים
 ביד חזקה : וצלית קדם יי ואמרת. יי
 אלהים. לא תחביל עמך ואחסנתך.
 דפיקתא בתוקפך. דאפיקתא ממצרים
 ביד תקיפא : וצלית בין ידי אלה וקלת.
 אלהם יא רב. לא תהלך קומך וצפותך.
 אדון פככתהם בעצמתך. ואכרנתהם
 מן מצר ביד שרידה : זכר לעבדך
 לאברהם ליצחק וליעקב אלהיך
 קשי העם הזה ואלזרשעו ואלי חטאתו :
 אדבר לעבדך. לאברהם ליצחק וליעקב.
 לא תתפני. לקשיות עמא דדין.
 ולחוביהון ולחטאיהון : אדבר אוליאך.
 אברהים ויצחק ויעקוב. לא תנצר אי
 צעובה דא אשעב. וטלאחה וכטייתתה :
 פניאמרו הארץ אשר הוצאתנו משם
 מבלי יכלת יהוה להביאם אלי הארץ
 אשר דבר להם ומשנאתו אותם הוציאם
 להמתם במדבר : דלמא יי מרון. דיירי
 ארעא דאפיקתנא מתפן. מדלית יוכלא
 קדם יי. לאעלותהון. לארעא דקיים
 להון. ומדשני יתהון. אפיקנון למטלותהון
 במדברא : כלא ימור אהל אבלד אדי
 אכרנתנא מנה. ממא לם יטיק רבהם.
 אן ידכלהם אבלד אדי ועדהם בה. ומן
 שנאתה להם. אכרנהם ליקתלהם פי

אלבר חלק הקרוק. ח) אותו באש. אין פסיק בתינאן שראיתי ודפסיים ישנו גם בפסיקתא ובהאג סהריב"ש כתב שיש פסיק : ט) דג. בפתח :

אמר: והם עמך ונחלתך אשר הוצאת
 בכחך הגדל ובזרעך הנטויה: ואנון עמך
 ואחסנתך. דאפיקתא בחילך רבא.
 ובדרעך מרמא: והם קומך וצפותך.
 אדי אכרנתהם בקוותך אעצימה. ודראעך
 אממדורה: פ

בעת ההוא אמר יהוה אלי פסל לך שני
 לוחות אבנים פראשנים ועלה אלי ההרה
 ועשית לך ארון עץ: בעדנא ההוא אמר
 יי' לי פסל לך. תרין לוחי אבניא
 פקדמאי. וסק לקדמי לטורא. ותעביד
 לך ארזא דאעא: פי דאך אוקת קא
 אלה לי. אנחת לוחי גוהר כאאולין.
 ואצעד בהמא אי אנבל. וקד צנעת
 צנדוקא מן כשב כב: ואכתב עליהלת
 אתי הדברים אשר היו עליהלת
 הראשנים אשר שברת ושמתם בארון:
 ואכתוב על לוחיא ית פתגמאי. דהו.
 על לוחיא קדמאי דתברתא. ותשיגון
 בארזא: חתא אכתב עליהמא אכלמאת.
 אדי כאנת עלי אלוחין אלאולין אדי
 כסרתהמא. וציירמהמא פי אצנדוק:
 ואעש ארון עצי שפים ואפסל שני לוחות
 אבנים פראשנים ואעל ההרה ושני
 הלחת בידי: ועבדית ארזא דאעי שפין.
 ופסלית. תרין לוחי אבניא פקדמאי.
 וסליקית לטורא. ותרין לוחיא בידי:
 פצנעת צנדוקא מן כשב אסנט. ונחתת
 לוחי גוהר כאאולין. וצעדת אי אנבל.
 והמא פי ידי: ויכתב עליהלת פמכתב
 הראשון את עשרת הדברים אשר דבר
 יהוה אליכם בהר מתוך האש ביום הקהל
 ויהגם יהוה אלי: וכתב על לוחיא פכתבא
 קדמאה. ית עשרא פתגמין. דמליד יי'
 עמכון בטורא. מנו אישתא ביזמא דקהלא.
 ויהבון יי' לי: פכתב עליהמא כאכתאב
 אאול. והי אעשר אכלמאת. אדי כלמכס
 אלה פי אנבל. מן וסטאנאר פי יום אנוק.
 ודפעהמא אי: ואפן וארד מן ההר ואשם
 ח (כתר תורה)

אתי הלחת בארון אשר עשיתי והיו שם
 כאשר צוני יהוה: ואתפנית. ונחתית
 מן טורא. ושיתית ית לוחיא בארזא
 דעבדית. והו תמן פמא דפקדני יי':
 תם ולית ונזלת מן אנבל. וציירת אלוחין.
 פי אצנדוק אדי צנעתה. ובקיא הנאך.
 כמא אמרני אלה: ובני ישראל נסעו ה
 מבארות בני יעקן מוסרה שם מת אהרן
 ויקבר שם ויכהן אלעזר בנו תחתיו:
 ובני ישראל נטלו מבארות בני יעקן
 למוסרה. תמן מית אהרן ואתקבר תמן.
 ושמיש אלעזר בריה תחותיה: ולמא
 שפעני פי הרון. אקאם אי אן רחלו בני
 אסראיל. מן בארות בני יעקן אי מוסרה.
 תם מאת הרון ודפן תם כב. ואם אעזר
 אבנה מכאנה: משם נסעו הגדגדה ומן
 הגדגדה ישבתה ארץ נהליים: מתמן
 נטלו גדגוד. ומן גדגוד ליטבת.
 ארע נגדא נהלין דמיין: ורחלו מן תם
 אי גדגוד. ומן גדגוד אי יטבת. ארץ דאת
 אודיה מא: בעת ההוא הבדיל יהוה
 את שבט הלוי לשאת את ארון ברית
 יהוה לעמד לפני יהוה לשרתו ולברך
 בשמו עד היום הזה: בעדנא ההוא.
 אפריש יי' ית שבטא דלוי. למסל ית
 ארון קומא די. למקם קדם יי' לשמשותיה
 ולברכא בשמיה. עד יומא קדין: פי
 דאך אוקת. אפרו אלה סבט לוי. ליחמלו
 צנדוק עהרה. ויקומו בין ידיה ליכדמוה
 ויבארכו באסמה. אי יומא הדא למא
 אסעפוני כב: עליפן לא היה ללוי חלק
 ונחלה עם אחיו יהוה הוא נחלתו כאשר
 דבר יהוה אליך לו: על פן לא הוה
 ללוי חלק ואחסנא עם אחוהי. מתנן
 דיהב ליה יי' אגין כב" אנון אחסנתיה.
 פמא דמליד. יי' אלהך ליה: ולדאך למ
 יכון לארזאניין. נציב ונחלה מע אכותהם.
 בל הבאת אלה הי נציבהם כב. כמא
 אמר בהא להם: ואנכי עמדתי בך

יהיה לאהבה אתם ויבחר בורעם אחריהם
 בכם מפליהעמים פיום הוה: לחוד
 באבהתך. צבי יי למרחם יתהון. ואתרעי
 בבניהון בתריהון. בכון. מפל עממיא
 פיומא הרין: לכנה אצטפא אבאך
 פאחבהם. ואכתאר נסלהם מן בעדהם.
 ואנתם הם (כ) מן בין אשעוב. כמא
 תשאהרון: ומלתם את ערלת לבבכם
 וערפכם לאתקשו עוד: ותעדון. ית
 טפשות לבכון. וקדלכון. לא תקשון עוד:
 פאזילו גש קלובכם (כ). ורקאבכם לא
 תצעכוהא אבדא: פי יהוה אלהיכם
 הוא אלהי האלהים ואדני האדנים האל
 הגדל הגבר והנורא אשר לאישא פנים
 ולא יקח שחד: ארי יי אלהכון. הוא
 אלה דינין. ומארי מלכין. אלהא רבא
 גברא ודחיקא. דלית קדמוהי מסב
 אפיין. ואף לא לקבלא שוחדא: לאן אלה
 רבכם. הורב אארבאב. וסיד אסארה.
 אמאיק אעצים אנבאר אמבים אדי לא
 יחאבי אגוה. ולא יאכר ארשא: עשה
 משפט יתום ואלמנה ואהב גר לתת לו
 לחם ושמחה: עביד. דין ייתם וארמלא.
 ורחים גיורא. למתן ליה מזון וכסו: צאנע
 חכם איתים וארמלה. ומחב אנריב.
 ירוקה טעאמא וכסוה (ג): ואהבתם את
 הגר פיניגרים הייתם בארץ מצרים:
 ותרחמון ית גיורא. ארי דיירין הויתון
 בארעא דמצרים: פאחבבו אנריב.
 פטאמא כנתם גרבא פי בלד מצר: אתי
 יהוה אלהיך תירא אתו תעבד ובו תרפק
 ובשמו תשבוע: ית יי אלהך. תדחל
 וקדמוהי תפלח. ודחלתיה תתקרב.
 ובשמה תקיים: וכף אלה רבך. ואעבדה
 ואום טאעיתה. ואחלק באסמה בארא:
 הוא תהלתך והוא אלהך אשר עשה
 אתך אתי הגדלת ואתי הנוראת האלה
 אשר ראו עיניך: הוא תושבתך והוא
 אלהך. דעבד עמך. ית רברבתא וית
 חסינתא האלין. תחואה עינד: אן הו

פימים הראשנים ארבעים יום וארבעים
 לילה וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא
 לא אבה יהוה השחיתך: ואנא הויתי
 קאים בטורא. פיומא קדמא. ארבעין
 ימיון. וארבעין לילון. וקביל יי צלותי. אף
 בזמנא ההוא. לא אבא יי לחברותה:
 ואנא אקמת פי אנבל. מתל אמרה
 אאולא. ארבעין יומא וארבעין לילה.
 פסמע ארה לי פי דאך אוקת. ולם ישא
 אלה אן יהלכך: ויאמר יהוה אלי קום
 קך למסע לפני העם ויבאו וירשו אתי.
 הארץ אשר נשבעתי לאבתם לתת להם:
 ואמר יי לי. קום. איזיל למטול קדם עמא.
 ויעלון ויירתון ית ארעא. דקיימית
 לאבהתהון למתן להון: פקא אלה לי. קום
 אמץ בין ידי אקום ורחלהם. חתא ימצון
 פירתון אבד. אדי קסמת לאבאיהם אן
 אעטיהם:

פ

ועתה ישראל מה יהוה אלהיך שאל
 מעמך פי אמליראה אתי יהוה אלהיך
 לדבת בכל דרכיו ולאהבה אתו ולעבד
 אתי יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך:
 ובען ישראל. מא יי אלהך. תבע מנה.
 אלהין למרחל. קדם יי אלהך. למחך.
 בכל אורחן דתקנון קדמוהי ולמרחם
 יתיה. ולמפלת קדם יי אלהך. בכל לבך
 ובכל נפשך: ואן יא אסראיל. מא אדי
 יטלבה מנך אלה רבך. אלא אן תכאפה
 ותסיר פי טרקה. ותחבבה ותעבדה
 מכלצא. בכל קלבך ונפסך (כ): לשמר
 את מצות יהוה ואת חקתיו אשר אנכי
 מצוה היום לטוב קך: למטר. ית פקוריא
 די יי וית קימוהי. דאנא מפקיד קך יומא
 דין. די יטב קך: ואחפין צאיה ורסומה.
 אתי אנא אמרך בהא איום. יכארך: הן
 ליהוה אלהיך השמים ושמי השמים
 הארץ וכל אשר בה: הא די יי אלהך.
 שמיא ושמי שמיא. ארעא וכל דבה:
 הודא ללה רבך. אסמאואת כלהא (כ).
 ואארץ וכל מא פיהא: רק באבתך חשק

ו

מרחתך והו אהך. כמא צנע מעך. תלך
 אכבאיר ואמהאיב. אתי ראתהא עינאך :
 בשבעים נפש ירדו אבתך מצרימה
 ועתה שמך יהוה אלהיך ככוכבי השמים
 רב : בשבעין נפשו. נחתו אבהתך
 למצרים. וכען. שוּך יי אלהך. ככוכבי
 שמיא לסני : פמנהא (א) אין אבאיך. נזלו
 מצרא בסבעין נפסא. ואין. פקד ציירך
 אלה רבך. ככואכב אסמא כתרד :
 ואהבה את יהוה אלהיך ושמרת משמרתו
 וחקתו ומשפטיו ומצותיו כל הימים :
 ותרחסית יי אלהך. ותפר מפרת מימריה
 וקימוהי ודינוהי. ופקודוהי. כל יומיא :
 פאחבב אלה רבך. ואהפיך מא
 אסתחפצך (ב) בה. ורסומה ווצאיאה.
 ואחכאמה טול אומאן : וידעתם היום
 כין לא את בניכם אשר לא ידעו ואשר
 לא יראו את מוסר יהוה אלהיכם אתי
 גדלו את ידו החזקה וזרעו הנטויה :
 ותדעין יומיא דין. אדני לא ית בניכון דלי
 ידעו ודלא חזו. ית אולפנא דיי אלהכון.
 ית רבותיה. ית ידיה תקיפתא. ודרעיה
 מרמא : ואעלמו מן איום. אן לים אעמל
 עלי בניכם (ג) אדי גם יעלמו וגם יראו.
 ארב אלה רבכם. ועצמתה וידה אשר יורה
 ודראעה אממדורה : ואת אתתיו ואתי
 מעשיו אשר עשה בתוך מצרים לפרעה
 מלך מצרים ולכל ארצו : וית אתותיה
 וית עובדוהי. דעבר פגו מצרים. לפרעה
 מלכא דמצרים ולכל ארעיה : ואיאתה
 ואעמאה. אתי צנעהא במצר. בפרעון
 מלך מצר (ד) ובסאיר אהל בלדה : ואשר
 עשה לחיל מצרים לסוסיו ולרכבו אשר
 הציק את מי יסוסף עלי פניהם ברדפם
 אחריכם ויאפרם יהוה עד היום הזה :
 ודעבר למשרית מצרא לסוסותהון
 ולרתפיהון. דאטיף. ית מימא דסוסף על
 אפיהון. במרדפהון בתריכון. ואפידנן
 יי. עד יומא הדין : ומא צנע בגנד מצר
 וכילה ומראכבה. אדי אטאף מא בחר

אקרום עלי וגוהתם. למא כלבוכם.
 פאהלכהם אלה. אי יומנא הדא : ואשר
 עשה לכם במדבר עד באכם ערדה מקום
 הזה : ודעבר לכון במדברא. עד מיתכון
 עד אתרא הדין : ומא צנע לכם פי אבר.
 אי אן גיתם אי הדא אמוצע : ואשר עשה
 לדתן ולאבירם בני אליאב בן ראובן
 אשר פצתה הארץ את פיה ותבלעם
 ואת פתיהם ואת אהליהם ואת כל
 היקום אשר נרגליהם בקרב פל ישראל :
 ודעבר לדתן ולאבירם. בני אליאב בר
 ראובן. דפתחת ארעא ית פומה.
 ובלעתנון וית אנש פתיהון וית משכניהון.
 וית כל יקומא דעמהון. פגו כל ישראל :
 ומא צנע בדתן ואבירם. בני איאב אבן
 ראובן. אד פתחת ארץ פאהא.
 פאבתלעתהם וביזותהם ואכביתתהם וגמיע
 אאנאם (א) אדי מעהם. פי מא בין גמיע בני
 אסראיר : פי עיניכם הראת את כל
 מעשה יהוה בקרב ישר עשה : יי
 עיניכון חזאה. ית כל עובדא דיי רבא.
 דעבר : בל עיונכם אדי ראת. גמיע צנע
 אלה אעצים. אדי צנעה : ושמרתם אתי
 בל המצוה אשר אנכי מצוה היום למען
 תחזקו ובאתם וירשתם את הארץ אשר
 אתם עברים שמה לרשתה : ותפרון ית
 כל תפקודתא. דאנא מפקיד קך יומא
 דין. בריל דהתקפון. ותיעלון ותירתון
 ית ארעא דאתון. עברין לתמן למירתה :
 פאחפצו גמיע אשר יעה. אתי אנא אמרכם
 בהא איום. לכי תשתדו. ותדכלו ותחזו
 אלבר. אדי אתם צאירין איהלתחווה :
 ולמען תאריכו ימים עלי האדמה אשר
 נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם ולזרעם
 ארץ זבת חלב ודבש : ובדיל דתירכון
 יומין על ארעא. דקיים יי לאבהתכון.
 למתן להון ולבניהון. ארע. עברא חלב
 ודבש : ולכי תטול מדתכם פיה. כמא
 קסם לאבאיכם. אן יעטיהם ולנסלהם ויהו.
 בלד יפיין לבנא ועסלא : ס פני *

חלק הרקודק. יא) את כל מעשר. היבת את בסגול ומקף בכל חתימאן :

הארץ

עשב בשדה לבהמתך ואכלת ושבעת :
 ואתיו. עשבא בתקלך לבעיך. ותיכול
 ותשבע : ואנבת עשבא פי צחראך
 לבהאימך. פתאכל ותשבע : השמר
 לכם פניפתה לבבכם וסרתם ועברתם
 אלהים אחרים והשתחיתם להם :
 אסתמרו לכון. דלמא ישעי לבכון. ותסטון.
 ותפלהון למעות עממיא. ותסגרון להון
 ואחדרו אן ינכרע קלבכם. פתזולון.
 ותעבדון מעבודאת אכר. ותסגרון להא:
 וחרה אפייהוה בכם ועצר אתיהשמים
 ולא יהיה מטר והארמה לא תתן אתי
 יבולה ואכרתם מהרה מעל הארץ הטבה
 אשר יהוה נתן לכם : ויתקף רוגזא דיי
 בכון. ויחוד ית שמיא ולא יהי מטרא.
 וארעא. לא תתין ית עללתה. ותיכרון
 בפריע. מעל ארעא מבתא. דיי יהיב
 לכון : פישתד גצב אלה עליכם. פיתבס
 אמטר מן אסמא. ואארץ לא תנבת
 אדאהא. פתבידון בסרעה. ען אברד
 אנייד. אדי אלה מעטיכמוהא : ושמתם
 את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם
 וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו
 למזמפת בין עיניכם : ותשוון ית פתגמי
 ארין. על לבכון ועל נפשכון. ותקטרון
 יתהון דאת על ידכון. ויהון לתפלין בין
 עיניכון : וציירוכלאמי הדא. פי קלובכם
 ופי נפוסכם. ואעקרוהא עלאמה עלי
 ידיכם. ותכון מנשורא בין עיונכם :
 ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם
 בשבתך בביתך ובדלתך בדרך ובשכבך
 ובקומך : ותלפון יתהון. ית בניכון למלא
 בהון. במתבך בביתך ובמהבך באורחא.
 ובמשפך ובמקימך : ועלמוהא בניכם
 ותדרסהא (ה). פי חא גלוסק פי מנולך
 ומסירך פי טריקך. וענד ניאמך וקיאמך :
 וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך :
 וכתובנון על מזוזות קבענון בספי ביתך
 ובתרעך : וכתבהא עלי כדוד פתוח
 מנאולך ואבואבך : למען ירבו ימיכם וימי

הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא
 בארץ מצרים הוא אשר יצאתם משם
 אשר תזרע את זרעך והשקית ברגלך
 פגן הירק : ארי ארעא. דאת עליך לתמן
 למורתה. לא בארעא דמצרים היא.
 דנפקתון מתמן. דתזרע ית זרעך. ומשקית
 ליה ברגלך פגנת ירקא : ואעלם אן
 אארץ. אדי אנת צאיר איה לתחוזה. לים
 הו כבלד מצר. אדי כרגת מנהא. אדי
 כנת תזרע זרעך. ותסקיה ברגלך כננאן
 אבקול (ה) : והארץ אשר אתם עברים
 שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר
 השמים תשתה פים : וארעא. דאתון.
 עברין לתמן למורתה. ארע טורין ובקען.
 למטר שמיא שתיה מיה : לכן אארץ. אדי
 אנתם גאזין איה לתחוזה. ארץ גבאל
 ובקאע. מן מטר אסמא תשרב מאא :
 ארץ אשר יהוה אלהיך דרש אתה תמיד
 עיני יהוה אלהיך בה מרשית השנה
 ועד אחרית שנה : ארעא. דיי אלהך
 תבע יתה. תדירא. עיני יי אלהך בה.
 מרישה דשתא ועד סופה דשתא : ארץ
 אלה רבך מתעהרהא. ודאימא ענאיתה
 בהא. מן אוול אסנה יי אכרהא (ו) :
 ויהוה אם ישמע תשמעו אר
 מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום
 לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל
 לבבכם ובכל נפשכם : ויהי אם קבא
 תקבלון לפקודי. דאנא מפקיד יתכון
 יומא דין. למרחם. ית יי אלהכון ולמפלה
 קדמוהי. בכל לבכון ובכל נפשכון : פאן
 סמעתם סמאעא לוצאיאי. אדי אמרכם
 בהא איום. לתחבו אלה רבכם ותעבדוה
 מכלצין. בכל קלובכם וכל נפוסכם :
 ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש
 ואספת דגנה ותירשך ויצהרך : ואתיו
 מטר ארעכון בעדניה בפיר ולקיש.
 ותכנוש עבודך. וחמרך ומשחך : גולת
 מטר בלדכם. פי וקתה וסמי ולקיס.
 פתגמע בוך. ועצירך ולהנך : ונתתי
 חלק הדקרוק : יב) מרשית. בשופר חולך לא באשטא בכל התינאן :

לא יקף אנסאן בין ידיכם. כל פועכם
וכופכם. ילקיה אלה רבכם. עלי גמיע
אבלד אדי תסלכונה. כמא ועדכם: ק"א

פסוקים ס' רעואל, ומפמירין והאמר ציון בישעי' ס' ס"ם: גג"ה
למנחת שבת וב' וה': ס ס ס ס ראה

אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה:
חזו. האנא. יהיב קדמיכון יומא דין. ברכן
וגזטין: אנצרו האנא תאי * עליכם איום.
ברכאת ולענאת: אתה ברכה אשר
תשמעו ארמעות יהוה אלהיכם אשר
אנכי מצוה אתכם היום: ית ברכן. אם
תקבלון. לפקודיא דיי אלהכון. האנא.
מפקיד יתכון יומא דין: פאמא אברכאת.
אן קבלתם וצאיא אלה רבכם. אדי אנא
אמרכם בהא איום: והקללה אם לא
תשמעו ארמעות יהוה אלהיכם וסרתם
מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום
לקחת אחרי אלהים אחרים אשר לא
ידעתם: וגזטין. אם לא תקבלון לפקודיא
דיי אלהכון. ותסטון מן אורחא. האנא
מפקיד יתכון יומא דין. למחך. פתח. מעות
עממיא דלא ידעתון: ואמא ארענאת.
אן לם תקבלו וצאיא אלה רבכם. וולתם
ען אטריק. אתי אנא אמרכם בהא איום.
ואתבעתם מעבודאת אכר. מא לם
תערפוהא: ס והיה פי יביאך יהוה
אלהך אלה ארץ אשר אתה בא שמה
לרשתה ונתתה את הברכה עליה
גרוזים ואת הקללה עליה עיבל: ויהי
ארי יעידנך דיי אלהך. לארעא. דאת עלי
לתפול מירתה. ותתניית מברכיא על טורא
הגרוזין. וית מטמייא על טורא דעיבל:
פאדא אדכלך אלה רבך. אי אבלד. אדי
אנת צאיר איה לתחווה. פאתל * אברכאת
עדי גבל גרוזים. ואלענאת עלי גבל עיבל:
הלא יהמה בעבר הירקן אחרי דרך מבוא
השמש בארץ הפנעני הישב בערבה
מול הגלגל אצל אלוני מרה: הלא אנון
בעברא דירדנא. אחורי אורח מעלני

בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה
לאבותיכם לתת להם פימי השמים עלי
הארץ: כדיל דיסגון יומיכון ויומי בניכון.
על ארעא דקיים יי לאבהתכון למתן להון.
כיומי שמיא על ארעא: לכי תטול
אייאמכם ואייאם בניכם. עלי אבלד. אדי
קסם אלה. לאבאיכם אן יעטיהם.
כאייאם אסמא עלי ארץ: ס פי
אם שמר תשמרון את פלי המצוה הזאת
אשר אנכי מצוה אתכם לעשותה לאהבה
את יהוה אלהיכם לקחת בכל דרכיו
ולדבקהו: ארי אם מטר תמרון ית
כל תפקידתא הדא. האנא מפקיד יתכון
למעברה. למרחם. ית יי אלהכון. למחך
בכל אורחן דתכנן קדמוהי ולא תקרביא
לדחלתיה: פאנכם אן הפצתם גמיע
הדה אצאיא. אדי אנא אמרכם ועמלתם
בהא. באן תחבבו אלה רבכם. ותסירו פי
גמיע טרקה ותלזמוה: והוריש יהוה את
פלי הגוים האלה מלפניכם וירשתם
גוים גדלים ועצמים מכם: ויתריך יי. ית
כל עממיא האלין מן קדמיכון. ותירתון
עממין. רברבין ותקיפין מנכון: ויקרץ
אלה. גמיע הולאי אאמס מן בין ידיכם.
פורתתם אממא. אכתר ואעצם מנכם:
כל המקום אשר תדרך כפירגלכם בו
לכם יהיה מן המדבר והלבנון מן הנחל
נהר פרת ועד הים האחרון יהיה גבלכם:
כל אתרא. דתדרוך פרסת רגלכון. ביה
לכון יהי. מן מדברא ולבנון מן נהרא נהרא
פרת. ועד ימא מערבא. יהי תחומכון:
וכל מוצע יטאה קדמכם יכון לכם. מן אבר
ושלבנא ונהר אפראת. ואבחר אכביר. יכון
תכמכם: לא יתציב איש בפניכם פחדכם
ומוראכם יתן יהוה אלהיכם עלי פני כרי
הארץ אשר תדרכו בה כאשר דבר
לכם: דאיתעתר אנש קדמיכון. דחלתכון
ואימתכון. יתין יי אלהכון. על אפי כל
ארעא דתדרכון בה. כמא דמלי לכון:

שמשא בארע פגענאה. דיתוב במישרא.
לקביל גלגלא. בסטר מישרי מורה: אלא
אנהמא פי גאנב אארדן. ורא טריק מגיב
אשמש. ענד בלד אכנאעני. אמקים
פי אנור. ממא ירי אנגל. ענד מרג מורה:
פי אתם עברים אתי הירדן לבא לרשת
את הארץ אשר יהיה אלהיכם נתן לכם
ורשתם אתה וישבתם בה: ארי אתון
עברין ית ירדנא. למיעל למירת ית ארעא.
דיי אלהכון יהיב לכון. ותירתון יתה
ותתכון בה: לאנכם גאיון אארדן.
לתדכלו ותחווו אבלד. אדי אלה רבכם
מעטיכם. פאדא חזתמוה וגלסתם פיה:
ושמרתם לעשות את כלי החקים ואת
השפטים אשר אנכי נתן לפניכם היום:
ותטרונו למעבר. ית כל קימא וית דיניא.
דאנא. יהיב קדמיכון יומא דין: פאחפצו:
ואעמלו. בגמיע ארסום ואחכאם. אתי
אנא תליהא עליכם איום: אלה החקים
והשפטים אשר השמרנו לעשות בארץ
אשר נתן יהוה אלהי אבותיך לך לרשתה
כל הימים אשר אתם חיים עלי האדמה:
אלין. קימא ודיניא דהטרונו למעבר.
בארעא. דיהב יי. אלהא דאכהתך.
לך למירתה. כל יומיא. דאתון קיימין על
ארעא: הדה אואיל ארסום ואחכאם:
אדי תחפצוהא ותעמלו בהא. פי אבלד.
אדי אעטאך אלה אלאה אבאך אן
תחווה. טול אומאן. אדי אתם אחיא עלא
ארץ: אבד תאפרון אתי כלי הטקמות
אשר עברו שם הגוים אשר אתם ירשים
אתם את אלהיהם על ההרים הרמים ועל
הגבעות ותחת פלעין רעין: אבדא
תאפרון. ית כל אתרי אדמל חותפון עממא.
דאתון. ירתין יתהון ית טעותהון. על
טורי ארמיא ועל רמתא. ותחות כל אילן
עפוף: והו אן תבידו. גמיע אמואצע
אדי עבד תם אאמם. אדי אתם קארצוהם
מעבודאתהם. עלי אנבא ארפאע ועלי
איפאע. ותחת כל שגר ריאן: ונתצתם

אתי מזבחתם ושבתם אתי מצבתם
ואשריהם תשרפון באש ופסילי אלהיהם
תגדעון ואפרתם את שמש מן המקום
ההוא: ותתרעון ית איגוריהון. ותתפרון
ית קמתהון. ואשיריהון תיקדון פגורא.
ועלמי טעותהון תקצצון. ותפרון ית
שומהון. מן אתרא ההוא: ואנקצו
מדאבתהם. וכסרו דכאכהם. וסואריהם
אחיקוהא באנאר. ופסול מעבודאתהם
תגדעוהא. ואבידו אסמאיהם. מן דאך
אמוצע: לא תעשון פן ליהוה אלהיכם:
לא תעבדון פן. קדם יי אלהכון: לא
תצנעו כדאך ללה רבכם: פי אס-ארי
המקום אשר יבחר יהוה אלהיכם מפני
שבטיכם לשום את שמו שם לשכנו
תדרשו ובאת שמה: אלהין. לאתרא.
דיתרעי יי אלהכון מפני שבטיכון.
לאשראה שכינתיה תפן. לבית שכינתיה
תתפעון ותיתון לתפן: אלא ארי אמוצע.
אדי יכתארה אלה רבכם מן גמיע
אסבאמכם. ליחל נורהתם. אתמסו מסכנה
תתא תצירו איה: והבאתם שמה
עלתיכם וזבחיכם ואת מעשרתיכם ואת
תרומת ידכם ונדריכם ונדבתיכם ובכרת
בקרכם וצאנכם: ותיתון לתפן. עלותכון
ונכסת קודשיכון. וית מעשריכון. וית
אפרשות ידכון. ונדריכון ונדבתיכון.
ובכורי תוריכון וענכון: פאחמלו איה.
צואעדכם ורבאיחכם. ועשורכם
ורפאיכם. ונדורכם ותברעכם. ובכור
בקרכם וגנמכם: ואכלתם שם לפני יהוה
אלהיכם ושמתם בכל משלח ידכם אתם
ובתיכם אשר פרכך יהוה אלהיך:
ותיכלון תפן. קדם יי אלהכון. ותתדון.
בכל אישטות ידכון. אתון ואנש בתיכון.
דברכך יי אלהיך: פתאכלוהתם. בין ידי
אלה רבכם. ואפרחו. בגמיע מא אנבסטת
בה אידים. אתם וביותכם. כמארזקך
אלה רבך: לא תעשון ככל אשר אנחנו
עשים פה היום איש פלדישר בעיניו:

לא תעבדון. פבל. דאנחנא עבדין. פא
 יזמא דין. גבר כל דכשר בעינוהי: לא
 תצנעו מן הרה אמור. וכמא נחן צאנעין
 איום. כל אנסאן מא חסן ענדה: כי לא
 באתם עד עתה אלהי מנוחה ואלהי נחלה
 אשר יהוה אלהיך נתן לך: ארי לא
 אתיתון עד כען. לבית נחא ולא חסנתא.
 דיי אלהיך יהיב לך: לאנכם למ תצירו.
 בעד אמסתקר ואנחלה. אדי אלה רבך
 מעטיד: ועברתם את יהירדן וישבתם
 בארץ אשר יהוה אלהיכם מנחיל אתכם
 והגיה לכם מכל איביכם מסביב וישבתם
 במח: ותעברון ית ירדנא. ותתבון
 בארעא. דיי אלהבון מחסין יתבון. ויניח
 לבון מכל בעלי דבביבון. מסחור סחור
 ותתבון לרוחצן: פאדא עברתם אארדן.
 ונלסתם פי אברד. אדי אלה רבכם
 מנחלכם. ואראחכם. מן גמיע
 אעד איכם. אמחיטין ככם ונלסתם ואתקין:
 והיה המקום אשר יבחר יהוה אלהיכם
 בו לשכן שמו שם שמה תביאו את כל
 אשר אנכי מצוה אתכם עולתיכם וזבחיכם
 מעשרתיכם ותרמת ידכם וכל מבחר
 נדריכם אשר תדרו ליהוה: ויהי אתרא.
 דיתרעי יי אלהבון לאשראה שבינתיה
 תמן. לתמן תיתון. ית פלדאנא מפקיד
 יתבון. עלותבון ונכסת קודשיבון.
 מעשריבון ואפרשות ידבון. וכל שפר
 נדריבון. דתדרון קדם יי: ואי מוצע.
 יכתארה אלה רבכם ליחל נורה פיה.
 איה תאתו. בגמיע סא אנא אמרכם. מן
 צואעדכם ורבאיחכם. ועשורכם
 ורפאיכם. וכיאר נדורכם. אדי תנדרוהא
 לדה: ושמתם לפני יהוה אלהיכם אתם
 ובניכם ובנותיכם ועבדיכם ואמהתיכם
 והלוי אשר בשעריכם פי אין לו חלק
 ונחלה אתכם: ותחדון קדם יי אלהבון.
 אתון ובניבון ובנותבון. ועבדיבון ואמהתיבון.
 וליזאה דבקרויבון. ארי לית ליה. חולק
 ואחסנא עמבון: ואפרחו בהא. בין

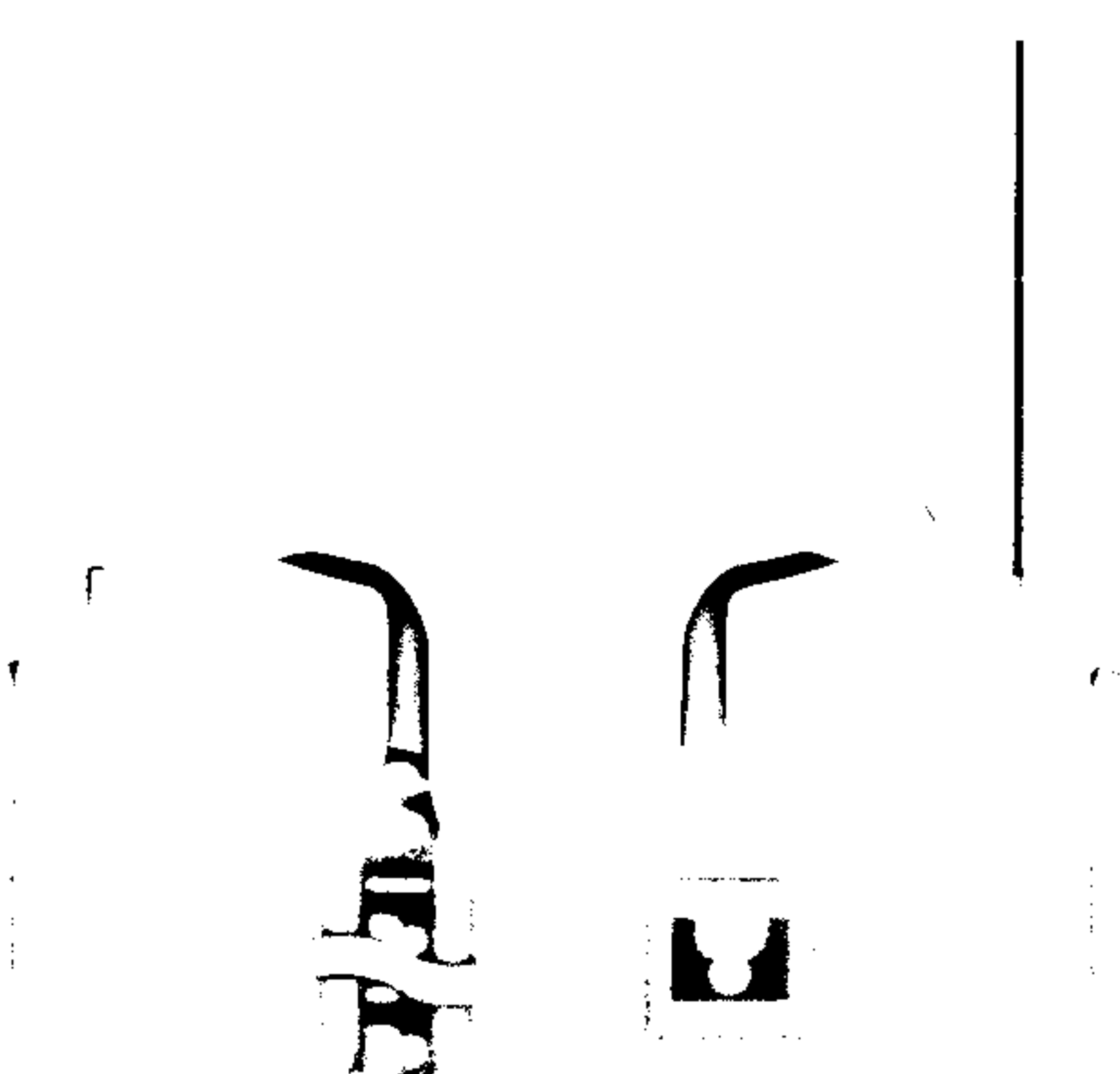
ירי אלה רבכם. אתם ובניכם ובנותכם.
 ועבדכם ואמאכם. ואזיואני אדי פי
 מהאלכם. אד לים לה. נציב ולא נחלה
 מעכם: השמר לך פן תעלה עלתיך
 בכל מקום אשר תראה: אסתמר לך.
 דלמא תסיק עלוותך. בכל אתרא דתחזי:
 אחר. אין תקרב קראבינד. פי אי מוצע
 ראיתה: כי אם במקום אשר יבחר יהוה
 באחד שבטיך שם תעלה עלתיך ושם
 תעשה כל אשר אנכי מצוה: אלהי
 באתרא. דיתרעי יי פחדא מן שבטיך.
 תמן תסיק עלוותך. ותמן תעביד. כל
 דאנא מפקיד לך: אלא פי אמוצע. אדי
 יכתארה אלה באחד אסבאטך. תם תקרב
 קראבינד. ותצנעתם. גמיע מא אמרך בה:
 רק בכל את נפשך תזבח ואת כלת בשר
 פברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך בכל
 שעריך הטמא והטהור יאכלנו פצני
 וכאיל: לחוד בכל רעות נפשך. תפוס
 ותיכול בשרא. פברכתא דיי אלהיך. דיהב
 לך בכל קרוך. מסאבאודביא יכרוניה.
 פבשר טביא ואילא: לכן מתא מא
 אשתהת נפסך אלחם. פאדבחוכל. כרוק
 אלה רבך. אדי אעטאך פי סאיר קראך.
 וגאיז אין יאכל מנה אטאהר ואנגס. כמא
 יוכלאן לחם אצני ואיל: רק הקדם
 לא תאכלו עליה ארץ תשפכנו פמים:
 לחוד דמא לא תיכלון. על ארעא תישדננה
 פמיא: כלא אדם לא תאכלוה. כל צבה
 עלי ארץ כאמא: לא תוכל לאכל
 בשעריך מעשר דגנה ותירשך ויצהרה
 ובכרת בקרך וצאנה וכל נדריך אשר תדר
 ונדבתיך ותרומת ידך: לית לך רשו
 למיכל בקרוך. מעשר עבוך וחמרך
 ומשחה. ובכורי תורך ועאנה. וכל נדך
 דתדר. ונדבתך ואפרשות ידך: ולא יגזו
 אין תאכל פי מחאך. עשור ברך ועצירך
 ודהנך. ובקור בקרך וגנמך. ונדורך אדי
 תנדרהא. ותברעך ורפאיך: כי אם
 לפני יהוה אלהיך תאכלנו במקום אשר

בשר טביו ואילו בן תיכלניה מסאבא
 ודכיא כהדא ייכלניה: לכן כמא יוכל
 אצבי ואיר כדאך תאכלה. אין יגוז אננס
 ואטאהר. אין יאכלאן מנה: רק חזק לבדתי
 אכל הדם פי הדם הוא הנפש ולא תאכל
 הנפש עם הבשר: לחוד תקף. בריל דלא
 למיכל דמא. ארי דמא הוא נפשא. ולא
 תיכול נפשא עם בשרא: לכן תשרד.
 פי אין לאתאכל אדם. פאנה מסכן אנפסי.
 ולא תאכל אנפס מע אדם: לא תאכלנו
 עליה ארץ תשפכנו פמים: לא תיכלניה.
 על ארעא תישדניה פמיא: ואד לא
 תאכלה^(ט). בר צבה עלי ארץ כאמא:
 לא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך
 אחרוך ביי תעשה הישר בעיני יהוה:
 לא תיכלניה. בריל דייטב לך ולבניך
 בתוך. ארי תעביד דבשר קדם יי:
 ואד לא תאכלה כדאך^(ט). לבי יכאר לך
 ולבניך מן בערך. אד תצנע אמסתקים
 ענד איה: רק קדשייה ישרייהו לך
 ונדרוך תשא ובאת אליה מקום אשר
 יבחר יהוה: לחוד מעשר קודשך. דיהון
 לך ונדרוך. תפול ותיתי. לאתרא דיתרעי
 יי: עדא אקראסך. מא כאן לך מנהא^(ט)
 ונדרוך. פאחמלהא ואת בהא. אי אמוצע
 אדי יכתארה אלה: ועשית עלתיך
 הבשר והדם עלי מזבח יהוה אלהיך ודם
 זבחך ישפך עלי מזבח יהוה אלהיך
 והבשר תאכל: ותעביד עלותך בשרא
 ודמא. על מדבחה דיי אלהיך. ודם נכסת
 קודשך. ישתפך על מדבחה דיי אלהיך.
 ובשרא תיכול: ותצנע צוא ערך לחומהא
 ודמאהא כמא^(ט). עלי מדבחה אלה רבך.
 ומודם דבאיחד יצב עלי מדבחה. וכל
 לחומהא: שמר ושמעת את פלי הדברים
 האלה אשר אנכי מצוה למען ייטב לך
 ולבניך אחרוך עד עולם כי תעשה הטוב
 והישר בעיני יהוה אלהיך: טר ותקביל.
 ית כל פתגמיא הארין. דאנא מסקיד לך.
 בריל דייטב לך. ולבניך בתוך עד עלמא.

יבחר יהוה אלהיך בו אתה ובנה ובתך
 ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך
 ושמחת לפני יהוה אלהיך בכל משלה
 ידך: אלהיך קדם יי אלהיך תיכלניה.
 באתרא דיתרעי יי אלהיך ביה. את ובך
 וברתך ועבדך ואמתך. וליואה דבקרן.
 ותחדי קדם יי אלהיך. בכל אושטות
 ידך: אלא בין ידי אלה רבך תאכלה. פי
 אמוצע אדי יכתארה. אנת ואבנך
 ואבנתך ועבדך ואמתך. ואגוי אדי פי
 מחלך. ואפרה בין ידי אלה רבך. בגמיע
 מא אנכסטת בה ידך: השמר לך פן
 תעזב אתיהלוי פליימך עלי אדמתך:
 אסתמר לך. דלמא תרהיק ית ליואה. כל
 יומך על ארעך: ואחדד אין תגפו אלוי.
 טול מקאמך פי בלדך: ס פייירחיב
 יהוה אלהיך את גבלך באשר דברךך
 ואמר תאכלה בשר ביי תאונה נפשך לאכל
 בשר בכל אנת נפשך תאכל בשר: ארי
 יפתי יי אלהיך ית החימך כמא
 דמליד לך. ותימר איכול בשרא. ארי
 תתרעי נפשך למיכל בשרא. בכל רעות
 נפשך תיכול בשרא: ואדא אוסע אלה
 רבך תכמך כמא וערך. פקלת אכל
 לחמא. ען שהוה מן נפסך לה. פכלה מתא
 מא אשתהיתה: ביי ירחק מן המקום
 אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם
 וזכחה מבקרך ומצאנך אשר נתן יהוה
 לך באשר צויתך ואכלת בשעריך בכל
 אות נפשך: ארי יתרחק מנך אתרא.
 דיתרעי יי אלהיך לאשראה שכינתיה
 תמן. ותפוס מתורך ומענה. דיהב יי לך.
 כמא דפקידתך. ותיכול בקרוך. בכל
 רעות נפשך: ואן בעד ענך אמוצע. אדי
 יכתארה אלה רבך ליחל נורה פיה. פאדבח
 מן בקרך ונגמך. אדי רזקך אלה רבך.
 כמא אמרתך. וכלה פי מחלך. מתא מא
 אשתהיתה נפסך: אך באשר יאכל אתי
 הצבי ואתיהאיל בן תאכלנו הטמא
 והטהור יחדו יאכלנו: פרם. כמא דמתאכיל

ג

ה' אלהיך. אול ואהי ברוב הריגאן השנות הויפך הדפוסים שתיבת אלהיך במארכה ובקצת היגאן בדפוסים: (ד) ה) ייטב. לרע: ארי

אורי תעביר דתקין ודכשר קדם יי אלהיך:
 אחפץ ואקבל גמיע הוה אמור ארי
 אמרך בהא לכי יכאר לך ולבנך בערך
 אי אדהר אר תצנע אניד ואמסתקים
 ענד אלהיך: ם כייבנית יהוה
 אלהיך אתי הוים אשר אתה באי שמה
 לרשת אתם מפניך וירשת אתם וישבת
 בארצם: ארי ישיצי יי אלהיך יתעממי
 דאת עליך לתמן למירת יתהון מן קרבך
 ויתרה יתהון ותתיב בארעהון:
 ואדא מטע אלה רבך אאמם ארי אנת
 דאכל אי תם לתקרצתם מן בון ידך
 פאדא קרצתהם וסכנת מנאנתם: ם
 השמר לך פויתנקש אחריהם אחרי
 השמרם מפניך ופן תדרש לאלהתם
 לאמר איכה יעברו הוים האלה אתי
 אלהיהם ואעשה כן גסאני: אסתמר
 לך דלמא התקיל בתריהון בתר
 דישתיעון מן קרבך ודלמא תתבע
 רמעותהון למימר איכדין פלדין עממי
 האלין ית טעותהון ואעביד פן אף אנא:
 פאחדר אין תוהקפי תבעתם בער
 אנפארתם מן בון ידך וכלא תלתמם
 מן מעבודאתהם קאילא כיה כאן
 יעבדהא הולאי אאמם פאצנע אנא איצא
 כדאך: לא תעשה כן ליהוה אלהיך
 פי כל תועבת יהוה אשר שגא עשו
 לאלהיהם כי גם את בנייהם ואת בנותיהם
 ישרפו באש לאלהיהם: לא תעביד כן
 קדם יי אלהיך ארי כל דמרתק מדם יי
 דשני עבדין למעותהון ארי אף ית
 פניהון וית פנתהון מוקדין פנורא
 למעותהון: לא תצנע כדאך ללה רבך
 פאנה כתורא ממא יכרהה אלה וישנאה
 צנעוה למעבודאתהם חתא בניהם
 ובנאתהם קד אהרקוהא באנאר להם: ם
 את בלי הדבר אשר איכא מצוה אתכם
 אתו תשמרו לעשות לאיתספ עליו ולא
 תגרע ממנו: ית כל פתנמא דאנא
 (בתר תורה)

מפקיד יתכון יתיה תטרון למעבד לא
 תיספין עלוהי ולא תמנעון מניה: פנמיע
 אאמר ארי אמרכם בה אחפצוה ואעמרו
 בה לא תודון עליה שיא ולא תנקצו
 מניה: ם
 כייקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן
 אליך אות או מופת: ארי יקום בייך נביא
 או חלם חלמא ותון לך את או מופת:
 ואדא קאם פי מא בנינכם מדעי נבווה או
 חלם חלם: פאעטאך איה או ברהאנא:
 ונביא האות והמופת אשר ידבר אליך
 לאמר נבנה אחרי אלהים אחרים אשר
 לא ידעתם ונעבדם: וייתי אתה או
 מופתא דמליך עמך למימר נהך בתר
 טעות עממי דלא ידעתון ונפלתון:
 פלו אתת איה או אברהאן מן מן קא
 לך: ם תעא בנא אי מעבודאת אנה מא
 לם הער פהא ונעבדהא: לא תשמע ארי
 דברי הנביא ההוא או אליהוים החלום
 הנביא הנבואה ואלהיהם ואלהיהם
 הישנם אלהים אתי יהוה אלהיכם בכל
 לבנכם ובכל נפשכם: לא תקביל
 לפתגמי נביא ההוא או מן חלים חלמא
 ההוא ארי מנפי יי אלהכון יתכון למדע
 האיתכון רחמיך יי אלהכון בכל לבבך
 ובכל נפשכון: פלא תקבלו מן דאך
 אמדעי אנבווה או אהאם אהלם פאן אלה
 רבכם ממתחנכם ליעהר: ם הל אנתם
 מחבוה מכלצין בכל קלובכם ונפוסכם:
 אחרי יהוה אלהיכם תלכו ואתו תיראו
 ואת מצותיו תשמרו ובקלו תשמעו ואתו
 תעבדו וכו תדבקון: בתר פולחנא דיי
 אלהכון תהכון ויתיה תדחלון ויתפקודוהי
 תטרון ורמימריה תקבדון וקדמוהי
 תפלחון ודחלתיה תתקרבו: כל תבע
 אלה רבכם תסירו ואיאה פארהבו
 ווצאיאה תחפצו ואמרה תקבלו ואיאה
 פאעכדו וטאעתה פאמוהא: והנביא
 ההוא או חלם החלום ההוא יומת בידברי

סרה עליהנה אלהיכם המוציא אתכם
 מארץ מצרים והפרה מבית עבדים
 להדיחה מן הדרך אשר צוה יהוה אלהיך
 ללכת בה ובערת הרע מקרבך :
 ונביא ההוא או חלים חלמא ההוא
 יתקטיל. ארי מליל סטיא. ער"י אלהבון.
 האפיקיתבון מארעא דמצרים. ודפרקה
 מבית עבדותא. לאטעיוהך מן אורחא.
 דפקדך. יי אלהך למתק בה ותפלי עבד
 דביט מבינה : ודאך אמרעי אנבוה.
 או חאם אחרם יקתר. למא תקוול אמהא.
 ער"י אלה רבכם. אמכרנכם מן בלד מצר.
 ואפאריך מן בית אעבודייה. לידהו כך
 ען אטריק. אדי אמרך אלה רבך אן
 תסיר פיה. ואנה אהל אשר יי מן וסטך :
 ס פ"י יסיהך אהיך בן אמה או
 בנה או בנה או ואשת חיקה או בעה
 אשר פנפשה פסתר לאמר נלכה ונעבדה
 אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה
 ואבתך : ארי ימלכנה. אהוך בר אפך.
 או ברך או בריתך. או אתת קוסך. או
 חבךך. דכנפשהך בסהרא למימר. נהך.
 ונפלה לטעות עממיא. דלא ידעתא את
 ואבתך : אדא אמנאך אכין אבן אפך.
 או אבנך או אבנתך. או אמראתך אתי
 הי חרמתך יי. או צאהבך אדי הוכנפסך
 פי סתו קאילא. תעא נעבר מעבודאת
 אבר. מא לם תערפהא אנת ואבאך :
 מאלהי העמים אשר סביבתיכם הקרבים
 אליך או הרחקים מן מקצה הארץ
 ועד מקצה הארץ : משעות עממיא.
 דבסחרניבון דקריבין קך. או דרחיקין
 מן. מסיפי ארעא ועד סיפי ארעא :
 מן מעבודאת אאמם. אדין חואליכם.
 אקרבין איך. או אבעדין מנך. מן טרף
 ארץ אי טרפהא : לא תאבה לו ולא
 תשמע אליו ולא תחוס עינה עליו ולא
 תחמל ולא תכסה עליו : לא תיבליה.
 ולא תקביל מציה. ולא תחוס עינה עלוה.
 ולא תרחסו לא תבסי עלוהי : פלא תשא

דאך. ולא תקבל מנה. ולא תשפק עליה.
 ולא תרת לה. ולא תסתר עליה : כי הרג
 תהרגנו ידך תהיה בו בראשונה להמיתו
 ויד פליהם באחרנה : ארי מקטל
 תקטלניה. ידך. תהי ביה בקדמותא
 למקטליה. וידא דכל עמא בבתרותא :
 בל אקתדה קתלא. וידך אוול מא תקע
 עליה יי פתקתלה. ויד סאיר אמה
 אכירא : וסקלתו באבנים ומת פי בקש
 להדיחה מעל יהוה אלהיך המוציאך
 מארץ מצרים מבית עבדים : ותרגמניה
 באבניא וימות. ארי בעא. לאטעיוהך
 מדחלתא דיי אלהך. דאפךך. מארעא
 דמצרים מבית עבדותא : וארגמה
 באחגארה חתא ימות. למא קעד אדחאך
 ען אלה רבך. אמכרנך. מן בלד מצר מן
 בית אעבודייה : וכלי ישראל ישמעו
 ויראו ולא יספו לעשות כדבר הרע הזה
 בקרבך : וכלי ישראל. ישמעון וירחלון.
 ולא יספון למעבר. כפתגמא בישא. הרין
 בינה : וסאיר אסראיל. יסמעון ויכאפון.
 ורא יעאודון אן יצנעון מתל הדא לאמר
 ארדי פי וסטך : ס פ"י תשמע
 באחת ערוך אשר יהוה אלהיך נתן לך
 לשבת שם לאמר : ארי תשמע בחדא
 מן קרבך. דיי אלהך. יהיב לך. למתב
 תמן למימר : ואן סמעת ען בעץ קראך.
 אדי אלה רבך מעטיך. אן תסבן פיהא
 קול קאיל : יצאו אנשים בני בליעל
 מקרבך וידיחו את ישבני עירם לאמר
 נלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר
 לא ידעתם : נפקו גוברין בני רשעא
 מבינה. ואטעיא (כ"ו) ואטעיו. ית יתבי
 קרתהון למימר. נהך. ונפלה. לטעות
 עממיא דלא ידעתון : אן קד ברג קום
 כפאר מנהא. פאצלואה לקריתתם קאילין
 תעאו נעבר מעבודאת אבר. מא לם
 תערפוהא : ודרשת וחקרת ושאלת היטב
 והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה
 הזאת בקרבך : ותתבע ותברוק. ותשא

יאת

יאות. והא קושטא בין פתגמא אתעבדת
 תועיבתא דדא פינג: פאתמס דאך
 ואסתברה. ואסא ענה נעמא. פאן כא
 לאמר חקא תאבתא. קר צנעת דרה
 אכריהה פי וסטך: חפה תפה אתי שבי
 העיר ההוא לפי הרב החרם אתה ואתי
 בל אשריבה ואתי בהמה לפי הרב:
 ממהא תמהי. ית יתבי. קרתא היא
 לפתגם דחרב. גמר יתה וית כל דבה.
 וית בעירה לפתגם דחרב: ואקתל
 קתלא אהל תלך אקריה בחד אסיף.
 ואתלפהא וגמיע מא פיהא. תתא
 בהאימהא בחד אסיף: ואתי בל שללה
 הקבץ אריתוך רחבה ושרפת באש אתי
 העיר ואתי בל שללה בליל ליהוה אלהיך
 והיתה תל עולם לא תפנה עוד: וית כל
 עדאה. הכנוש לנו פתאה. ותוקיד פנורא.
 ית קרתא וית כל עדאה גמיר. קדם יי
 אלהך. ותהי תל חרוב לעלם. לא תתפני
 עיר: וגמיע מלכהא אנמיעה יי וסמי
 רחבתהא. ואחרק באנאר תלך אקריה
 וסרבהא. לדה רבך גמלה. ותכון תלא יי
 אדהר. לאתבנא אברא: ולא ידבק בידך
 מאומה מן החרם למען ישוב יהוה מחרון
 אפו ונתן לך רחמים ורחמך והרפך באשר
 נשבע לאבתך: ולא ידבק בידך. מדעם
 מן חרמא. בריל דיתוב יי מתקוף רוגזיה.
 ויתין קך רחמין וירחים עלך ויסניך. כמא
 דקיים לאבתך: ולא ילתוק בידך שייא
 מן אמתרוף. לבי ירגע אדה מן שדה
 גצבה. ויעטיך רחמתה וירחמך ויכתרך.
 במאקסם לאבאיך: פי תשמע בקול
 יהוה אלהיך לשמר אתי בל מצותיו אשר
 אנכי מצוה היום לעשות הישר בעיני
 יהוה אלהיך: ארי תקביל למימרא דיי
 אלהך. למטר ית כל פקודותי. האנא
 מפקיד קך ומא דין למעבד דבשר קדם
 יי אלהך: אד קבבת אמר אלה רבך.
 ותחפץ גמיע וצאיאה. אתי אנא
 אמרד בהא איום. באן תצנע אפסתקים

ענדה: ס פנים אתם ליהוה אלהיכם *
 לא תתגדדו ולא תשימו קרחה בין
 עיניכם למת: בנין אתון. קדם יי אלהכון.
 לא תתדממון. ולא תשוון מרט. בין
 עיניכון על מית: ואד אנתם אוליא אלה
 רבכם כאבנין (כ). פלא תתואגו (כה). ולא
 תגעלו נתפא. בין עיונכם עלי
 אמואתכם (כז). פי עם קדוש אתה ליהוה
 אלהיך וכך בחר יהוה להיות לו לעם
 סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה:
 ארי עם קדוש את קדם יי אלהך. וכך
 אתרעי יי. למהוי ליה לעם חביב. מכל
 עממיא דערל אפי ארעא: לאנך שעב
 מקדם לדה רבך. ואכתארך אן חבון לה
 אמה כאצה. מן גמיע אמם. אדי עלי ונה
 אארי: ס לא תאכל בליתו עבה:
 לא תיכול כל דמרחק: לא תאכל כל
 מברוה: זאת הפהמה אשר תאכלו שור
 עה כשבים ושה עזים: דא בעירא
 דהיכני הורין אמרין דרחלין ונדיו דעזין:
 דא מא תאכלוה מן אבאהים. אבקר
 ואצאן ואמאעזי: ארי וצבי ויחמור ואקן
 ודישן ותאוומר: אילא וטביא ויחמורא.
 ויעלא ורימא ותורבלא ודיצא: ואיל
 ואצבי ואיחמור. ואועל ואארוי ואתיתל
 ואוראפה (ל): וכר בהמה מפרסת פרסה
 ושסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה
 בפהמה אתה תאכלו: וכר בעירא
 דסדיקא פרסתה. ומטלפן מטלפין תרתין
 פרסתה. מסקא פשרא בבעירא. יתה
 תיכלון: וכר בהימה מצלפה בצלף.
 ומפרקה אצל אפהא תפריקא. ומצעדה
 אנתראר מן אבאהים. פכלוהא: אך אתי
 זה לא תאכלו מפעלי הגרה וממפריסי
 הפרסה השסועה אתי הגמל ואתי
 הארנבת ואתי השפן כי מעלה גרה המה
 ופרסה לא הפריסו טמאים הם לכם:
 פרם ית דין. לא תיכלון ממסקי פשרא.
 ומסדיקי פרסתא מטלפי מטלפיא. ית
 גמלא. וית ארנבא וית טבוא ארי מסקי

פֶּשֶׁרָא אֲנִי וּפְרַסְתֵּהוֹן לֹא סְדִיקָא מִסְאֲבִין
 אֲנִי לְכוּן : כִּלָּא הִדָּה אֲשַׁכְּחָאן פִּלָּא
 תֵּאכְלוּהָ מִן אֲמַעְדֵי אֲגַתְרָא .
 וְאֲמַעְלִפִּין בְּאֵלֵי מִפְרָקָה אֲגַמְלֵ וְאֲרַגְבֵּ
 וְאוּבֵר . פִּאֲנֵהֲמָא מַעְעֵדָה אֲגַתְרָא גִיד
 מַעְלִפָּה בְּעַלְפָּה . פְּהִי מַחְרָמָה עֲלֵיכֶם :
 וְאֲתִיחְזִיר בֵּימֵפְרִים פְּרָסָה הוּא וְלֹא
 גִרָּה טָמֵא הוּא לְכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא תֵאכְלוּ
 וּבְנַבְלָתָם לֹא תִנְעוּ : וְיִתְחַזְרָא אֲרִי סְדִיק
 פְּרַסְתָּא הוּא וְלֹא פֶּשֶׁר . מִסְאֲבֵי הוּא לְכוּן .
 מִבְּשָׂרָהוֹן לֹא תֵיכְלוּן . וּבְנַבְלָתָהוֹן לֹא
 תִקְרְבוּן : וְאֲכַנְזִיר . פִּאֲנֵה מַעְלָפָּה בְּעַלְפָּה
 וְלֹא יִגְתֵּר . פְּהוּ מַחְרָם עֲלֵיכֶם לֹא תֵאכְלוּ
 מִן חוּמָהָא . וְלֹא תִדְנוּ בְּנַבְלָתָהָא לִלָּא
 תִנְגַּסְכֶּם (כ) : אֲתִיזָה תֵאכְלוּן
 מִכֵּל אֲשֶׁר בְּפִימֵי כֵּל אֲשֶׁר־לֹו סְנִפִּיר
 וְקִשְׁקִשְׁתֵּי תֵאכְלוּ : יִתְ דִּין תֵיכְלוּן . מִכֵּל
 דְּבִמְיָא . כֵּל דְּלִיתָהּ צִיצִין וְקִלְפִין תֵיכְלוּן :
 וְהִדָּה מָא תֵאכְלוּהָ . מִן גַּמְיַע מָא פִי
 אֲמָא . כֵּל מָא לֵה אֲנַחְהָ וּפְרוּם פְּכִלוּהָ :
 וְכֵל אֲשֶׁר אִין־לֹו סְנִפִּיר . וְקִשְׁקִשְׁתֵּי לֹא
 תֵאכְלוּ טָמֵא הוּא לְכֶם : וְכֵל דְּלִיתָהּ לִיתָהּ .
 צִיצִין וְקִלְפִין לֹא תֵיכְלוּן . מִסְאֲבֵי הוּא לְכוּן :
 וְכֵל מָא לִים לֵה . אֲנַחְהָ וּפְלוּם לֹא תֵאכְלוּהָ
 לֵאֲנֵה נִגַּס לְכֶם : כֵּל צְפִיר כֵּל צְפִיר
 טַהֲרָה תֵאכְלוּן : כֵּל צְפִיר דְּכִי תֵיכְלוּן :
 וְכֵל טַאִיר טַאֲהֵר פְּכִלוּהָ : וְזֵה אֲשֶׁר לֹא
 תֵאכְלוּ מֵהֶם הַנֶּשֶׁר וְהַפֶּרֶס וְהַעֲזוּנִיָּה : וְדִין .
 דִּלָּא תֵיכְלוּן מִנְהוֹן . נֶשֶׂרָא וְעֵר וְעִזָּא :
 וְהִדָּה אֲשַׁכְּחָאן לֹא תֵאכְלוּ מִנְהֶם . אֲנִסֵּר
 וְאֵעֲקֹאב וְאֵעֲנֵקָא : וְהִרָּאָה וְאֲתִיחְזִיאָהּ
 וְהִדָּה לְמִינָהּ : וּבֵת כְּנַפָּא וְטַרְפִּיתָא .
 וְדִיתָא לִזְנֵהָ : וְאֲנִרְחָה (כ) וְאֵצְרָא . וְאֵחֲרָא
 בְּאֵצְנֵאפְהָא : וְאֵת כֵּלֵּי עֲרֵב לְמִינוּ : וְיִת
 כֵּל עֲזֵרְבָא לִזְנֵיָה : וְגַמְיַע אֲנִרְאֵבִיב
 לֵאצְנֵאפְהָא : וְאֵת כֵּת הַיַּעֲנָה וְאֵת הַתְּחַמָּם
 וְאֵת הַשֶּׁחַף וְאֵת הַנֶּעֱץ לְמִינָהּ : וְיִת כֵּת
 נֶעֱמִיתָא . וְעִזָּא וְעִפְרֵי שַׁחֲפָא . וְנִצָּא
 לִזְנֵהָ : וְאֵנְעֵאמָה וְאֵכְטָאָה וְאֵסָאָה . וְאֵבֵאוּ
 לֵאצְנֵאפְהָ : אֲתִיחְפֹּס וְאֲתִיחְנַשֹּׁף

וְהַתְּנַשְׁמַת : וְקִרְיָא וְקַפּוּפָא וּבִוְתָא :
 וְאֵבוּם וְאֵבֵאשְׁקוּ וְאֵשֶׁאֲהוּן : וְהַקָּאָת וְאֲתִי
 הַרְחַמָּה וְאֲתִיחְשַׁלְּךָ : וְקִתָּא וְיִרְקִימָא
 וְשִׁלְיִנְנָא : וְאֵקוּק וְאֵרְכֶם וְאֵזְמַג :
 וְהַחֲסִידָה וְהַאֲנַפָּה לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפָּת
 וְהַעֲטִלְפָּה : וְחִזְרִיתָא . וְאֵבוּ לִזְנֵהָ . וְנִגְרֵ טוּרָא
 וְעִטְלִיפָא : וְאֵצְקֵר וְאֵבִנְבִגָּה בְּאֵצְנֵאפְהָ .
 וְאֵחֲרָהֵר וְאֵכְפָּאשׁ : וְכֵל שְׂרִץ הַעֲזוּף טָמֵא
 הוּא לְכֶם לֹא יֵאכְלוּ : וְכֵל רַחֲשָׂא דְּעֻזְפָּא .
 מִסְאֲבֵי הוּא לְכוּן . לֹא יִתֵאכְלוּן : וְגַמְיַע דְּבִיב
 אֲטַאִיר . אֲדִי הוּמַחְרָם עֲלֵיכֶם . לֹא תֵאכְלוּהָ :
 כֵּלֵּי עֲזוּף טַהֲרָה תֵאכְלוּן : כֵּל עֲזוּף דְּכִי
 תֵיכְלוּן : וְכֵל מָא הוּ טַאֲהֵר מִנָּה פְּכִלוּהָ :
 לֹא תֵאכְלוּ בְּלִי־נִבְלָה לְגִיר אֲשֶׁר־בִּישְׁעֵיךָ
 תִתְנַנְּהָ וְאֵכְלָהָ אוּ מִכֵּר לְנִכְרִי כִי עִם קְדוּשָׁתֵי
 אֲתָה לִיְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תִבְשֵׁל גִידֵי כַחֲלָב
 אֲמִין : לֹא תֵיכְלוּן כֵּל נְבִילָא . דְּתוֹתֵב עֵרֵל
 דְּבִקְרוּךְ תִתְנַנְּהָ וְיִכְלָנָהּ . אוּ תוֹבְנָנָה לְכֵר
 עֲמִין . אֲרִי עִם קְדִישָׁתָא . קְדָם יי אֱלֹהֶיךָ .
 לֹא תֵיכְלוּן בִּישָׁר בַּחֲלָב : וְלֹא תֵאכְלוּ שֵׁיִא
 מִן אֲנַבְאִיל . כֵּל אֵעֲטָהָ לְאֲגִרִיב אֲדִי פִי
 מִחֲאֲלֵךְ פִּיאֲכִלָּהָ . אוּ תִבְיַעָהָ לֹא אֲנַבְבִּי .
 לֹאנְךָ שַׁעֲבֵי מִקְדָּם לֵה רִבְךָ . וְלֹא תִטְבֵּךְ
 חֲמָא בְּלָבָן : פ

עֵשֶׂר תַּעֲשֶׂר אֵת כֹּל־תְּבוּאֹת זֵרַעךָ הַיֵּצֵא
 הַשָּׂדֶה שְׁנָה שְׁנָה : עֵשֶׂרָא תַעֲשֶׂר . יִת
 כֵּל עֲדֵלֵת זֵרַעךָ . דִּי־פִיק חֲקִלָא שְׁנָא שְׁנָא :
 וְעֵשֶׂר תַעֲשִׂירָא גַמְיַע גִּלְהָ זֵרַעךָ . מָא
 תִנְבַתָּה אֲצִחְרָא סְנֵה סְנֵה : וְאֵכְלָתָ לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמִקְוֵם אֲשֶׁר־יִבְחַר לְשִׁכְנֵי שְׁמוֹ
 שֵׁם מַעֲשֶׂר דְּגִנְךָ תִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ וּבְכֹרֶת
 בְּקִרְךָ וְצֹאנְךָ לְמַעַן תִּלְמַד לִירְאָה אֵת־
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּל־הַיָּמִים : וְתֵיכֹל . קְדָם יי
 אֱלֹהֶיךָ . בְּאֲתֵרָא דִּיתְרַעִי לֵאשְׁדָּאָה
 שְׂכִינְתִיָּה תִמְן . מַעֲשֶׂר עֲבוּרְךָ תִמְרָךְ
 וּמִשְׁחֶךָ . וּבְכוּרֵי תוֹרְךָ וְעֵנְךָ . כִּדִּילְדִתִּילְךָ .
 לְמִדְחֵךְ . קְדָם יי אֱלֹהֶיךָ כֵּל יוֹמִיא : וְכֵל
 בִּין יְדֵי אֱלֹהֵי . פִּי אֲמוּצַע אֲדִי יִכְתַּאֲרָה
 לִיסְכֵן נוֹרָה פִּיה . עֵשׂוֹר בְּרִךְ וְעִצִּירְךָ
 וְדַהֲנְךָ . וּבְכוּר בְּקִרְךָ וּגְנַמְךָ . לְכִי תִתְעַלֵּם .

ה

כוף תעבדה מוד אומאן (ג) : וכי ירבה
ממך הדרך כי לא תוכל שאתו פי ירחק
מפך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך
לשום שמו שם כי יברכה יהוה אלהיך :
וארי יסגי מנך אורחא ארי לא תבול
למטליה ארי ירחק מנך אורחא דיתרעי
" אלהיך לאשראה שכינתיה תמן ארי
יברכה " אלהיך : ואן טא עדיך אטריק
ולם תטיק אן תחמלה ובעד ענך אמוצע
אדי יכתארה אלה רבך אן יחל נורה פיה
ובארך לך מעד אדך (ד) : ונתתה בכסף וצרת
הכסף בידך והלכת אליה מקום אשר יבחר
יהוה אלהיך בו : ותתין בכסףא ותצור
כסףא בידך ותהך לאתרא דיתרעי " :
אלהיך ביה : פבעה בתמן וצרה וכרה
פי ירך ואמין אי אמוצע אדי יכתארה
אלה רבך : ונתתה הכסף בכל אשר תאווה
נפשך בבקר ובצאן ובין ובשקר ובכל
אשר תשאדך נפשך ואכלת שם לפני
יהוה אלהיך ושמתת אתה וביתך :
ותתין כסףא בכל דיתרעי נפשך בתורי
ובענא ובחמר חרת ועתיק ובכל
דתשאדך נפשך ותיכול תמן קדם " :
אלהיך ותחדי את ואנש ביתך ואצרפה
פי גמיע מא תשתהי נפסד מן בקר
וגנם וכמר ונביל וגמיע מא תחבה נפסך
וכלה הנאך בין ידי אלה רבך ואפרח
אנתואך : והלוי אשר בשעריך לא תעזבנו
כי אין לו חלק ונחלה עמך : וליואה
דבקרנך לא תשבקניה ארי לית ליה
חולק ואחסנא עמך : ואלוי אדיפי מחלך
לא תתרכה אד לים לה נציב ולא נחלה
מעך : ס מקצה | שלש שנים
תוציא את כל מעשר תבואתך בשנה
ההוא והנחת בשעריך : מסוף תלת שנין
תפיקית כל מעשר עללתך בשתא ההוא
ותצנע בקרוך : ופי כל מדה תלאת סנין
תכרג גמיע עשור גלתך פי תרך אסנה
וצעה פי מחלך : ובא הלוי כי אין לו
יא (כתר תורה)

חלק ונחלה עמך ותגר והיתום והאלמנה
אשר בשעריך ואכלו ושבועו למען יברכה
יהוה אלהיך בכל מעשה ידך אשר תעשה :
וייתי ליואה ארי לית ליה חולק ואחסנא
עמך וגיורא ויתמא וארמלתא דבקרנך
ויכלון וישבעון בדי דברכה " אלהיך
בכל עובדי ירך דתעביד : פיאתי אלוי
אד לים לה נציב ולא נחלה מעך ואגריב
וליתום וארמלה אדי פי מחלך פיאכלון
וישבועון לבי יבארך לך אלה רבך פי
גמיע מא תצנעה : ס מקץ שבע
שנים תעשה שמטה : מסוף שבע שנין
תעביד שמטתא : ופי כל מדה סבע
סנין תצנע תסיבא : וזה דבר השמטה
שמוט כל בעל פשה ידו אשר ישה
ברעהו לא יגוש את רעהו ואת אחיו פי
קרא שמטה ליהוה : ודין פתגם שמטתא
דישמיט כל גבר מרי רשו דירשי
בחבריה לא יתבע מן חבריה ומן אחוהי
ארי קרא שמטתא קדם " : והוא שרה
אתסיב באן יסיב כל לו נסיה ידה
ממא ינסי צאחבה (ה) פרא יקתצי צאחבה
ולא אביה אד קר סמאה תסיבא
לדה (ו) : את דנברי תגשו אשר יהיה לך
את אחיך תשמט ירך : מן פר עממין
תתבע ודיהי לך עם אחיך תשמט ירך :
אמא אגריב פגאז אן תקתציה ואמא
מא יכון לך עלי אבך פסיב ירך ענה :
אפס פי לא יהיה לך אבין פי ברך
יברכה יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך
נתן לך נחלה לרשתה : לחוד ארי לא
יהי בך מספינא ארי ברבא יברכה " :
בארעא דיי אלהיך יהיב לך אחסנא
למורתה : ויקינא אנה לא יכון פיך מסכין
ממא יבארך אלה פי אבד אדי
יעטיבהא אלה רבך נחלה לתחוזהא :
רק אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר לעשות את כל המצוה הזאת
אשר אנכי מצוה היום : לחוד אם קבלא

תקביל

תקביל למימר די אלהיך למטר ומעבר
 ית כל תפקידתא דדא. דאנא מפקיד לך
 וזמא דין: מא דמת תסמע ותקבל אמר
 אלה רבך. ותחפיץ ותעמל בגמיע הרה
 אשריעה. אדי אנא אמרך בהא איום (מ):
 פיייהוה אלהיך ברכה פאשר דברךך
 והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט
 ומשלת בגוים רבים ובה לא ימשלו:
 ארי יי אלהיך ברכה. פמא דמליד קך.
 ותזיף לעממין סניאין. ואת לא תזיף.
 ותשלוט בעממין סניאין. ובה לא ישלטון:
 כמא אן אלה רבך קך בארך קך. כמא
 וערך. שתעוון אממא כתידין. ואנת לא (מ)
 תתעוון מנהם. ותתסלט עלי כתידי מנהם.
 ועדיך לא יתסלטו: ס פיייהוה
 בה אביון מאחד אחיך באחד שעריך
 בארצה אשר יהוה אלהיך נתן לך לא
 תאמין את לבבך ולא תקפין את ידיך
 מאחיה האביון: ארי יהי בה מספינא.
 חד מאחד פחדא מן קרוב בארצה די
 אלהי יהיב קך. לא תתקוף את לבך. ולא
 תקפון את ידיך. מאחיה מספינא: פאן
 כאן פיד מספינא. בדנבאו מתנה (מ). מן
 בעץ אבותך פי בעץ מתאך. מן בדרך.
 אדי אלה רבך מעטיך. פלא תקווי קלבך
 עדיה. ולא תקבץ ירך ענה: פייפתח
 תפתח את ידיך לו והעבט תעביטנו די
 מהסרו אשר יחסר לו: ארי מפתח תפתח.
 ית ירך ליה. ואזפא תיזפניה. כמסת
 חוסרניה דחסיר ליה: כל אפתחא לה
 פתחא. ועוצה תעוציא. מקדאר מא יעוזה:
 השמר קך פיייהוה דבר עם לבבך בליעד
 לאמר קרבה שנתה שבע שנת השמטה
 ורעה עינה באחיה האביון ולא תתן לו
 וקרא עדיך אדייהוה והיה בה חטא:
 אסתמר קך. דקמא יהי פתגם עם לבך
 ברשע למימר. קריבת שתא דשביעיתא
 שתא דשמטתא. ותבאש עינה. באחיה
 מספינא. ולא תתין ליה. ויקרי ערך קדם
 יי. ויהי בה חובא: אחרר אן יכון פי קלבך

קוד גהל (מ). פתקול קך מרבת אסנה
 אסאבעה סנה אתסייב. פתשה עלי אביך
 אמסכין. פלא תעטיה שייא. פירעי עליך
 א" אלה. פתהל בך עקובה (מ): נתון
 תתן לו ולא ירע לבבך בתתקלו פי בגללו
 הדבר הזה יברכה יהוה אלהיך בכל
 מעשה ובכל משלח ידך: מתן תתין ליה.
 ולא יבאש לבך במתנה ליה. ארי. בדיד
 פתגמא דין. יברכך יי אלהיך. בכל
 עובדך. ובכל אושטות ידך: כל אעטה
 עטאא. ולא תשה בה נפסך עדיה. לאן
 בגרירה הדא אמר. יבארך קך אלה
 רבך. פי גמיע אעמאך. וגמיעמא תמד
 איה ירך: פי לא יחדל אביון מקרב
 הארץ עדין אנכי מצוה לאמר פתח
 תפתח את ידיך לאחיה לעניה ולאבניה
 בארצה: ארי. לא יפסוק מספינא מן
 ארעא. עד בן. אנא מפקיד קך למימר.
 מפתח. תפתח את ידיך. לאחיה לעניה.
 ולמספינא בארצה: פערי מא קלת קך (מ)
 אנה לים יעדס פי אבדל מסכין. ולדאך
 אמרך איום. באן תפתח ירך. לאביך
 צעיפך. ומסכין פי בדרך: ס פיי
 ימבר קך אחיה העברי או העבריה
 ועבדך שש שנים ובשנה השביעת
 תשלחנו חפשי מעמך: ארי יודבן קך
 אחיה בר ישראל. או בת ישראל.
 ופדחנה שית שנין. ובשתא שביעיתא.
 תפטרניה בר חורין מעמך: ואן אנבאט (מ)
 לך אביך אעבראני. או אבתך אעבראנייה.
 פאיכדמך סת סנין. ופי אסנה אסאבעה.
 תטרקה חרא מן ענדך: וכיית שלחנו
 חפשי מעמך. לא תשלחנו ריקם: וארי
 תפטרניה בר חורין מעמך. לא תפטרניה
 ריקן: ואדא אטרקתאה חרא מן ענדך.
 פלא תטרקה פארנא: העניק תעניק לו
 מצאנה ומגרנה ומיקבה אשר ברכה
 יהוה אלהיך תתן לו: אפרשא תפריש
 ליה. מענה. ומאדרך וממעצרתך. דברכה.
 יי אלהיך תתין ליה: כל צלה בצלה. מן

גנמך זכר ארך ותגאוך ^(כ). הסב מארוךך
 אלה רבך תעטיה: וזכרת פי עבר היות
 בארץ מצרים ויפדה יהוה אלהיך עליך
 אנכי מצוה אתי הדבר הזה היום: ותדבר
 ארי עבדא הויתא בארעא דמצרים.
 ופרקך "אלהך עליך. אנא מפקידך.
 ית פתגמא דדין ימא דין: ואזכר אנך
 כנת עבדא פי בלד מצר. ופנך אלה
 רבך. ולדאך אמרך אנא. בהדא אמר
 אים ^(כ): והיה פניי אמר אליך לא אצא
 מעמד פי אהבך ואת ביתך פייטוב לו
 עמך: והי ארי ימרך. לא אפוק
 מעמדך. ארי ריהמך ולאנש ביתך. ארי
 טב ליה עמך: פאן קא לך. לא אכרג מן
 ענדך. לאנה אחבך ואהב מנודך. אד
 אצלח לה אמקאם ענדך: ונקחת אתי
 הפרצע ונתתה באונן ובדלת והיה לך
 עבר עולם ואף לאמתך תעשה לך: ותסב
 ית מרצעא. ותתין באודניה ובדשא. והי
 לך עבר פתה לשנים. ואת לאמתך תעביד
 פן: פכד אמיסאם. וצעה פי אדנה ענד
 באבך. ויבון לך עבדא א" אדהר. ואמתך
 איצא פצרהא כדאך: לא יקשה בעינך
 בשלחך אתו הפשי מעמך פי משנה שבר
 שכיר עבדך שש שנים וברכך יהוה
 אלהיך בכל אשר תעשה: לא יקשי
 בעינך. במפטרך יתיה בר חורין מעמך.
 ארי. על חד תרין פאגר אגרא. פלחך
 שית שנין. וברכנך "אלהך בכל
 דתעביד: ולא יצעב עדיך אמלאקך לה
 חרא מן ענדך. פאנה יגוז אן יבון קד
 כדמך. צעה מא יסאוי אגרה אגיר
 סת סנין ^(כ). ויבארך לך אלה רבך. פי
 גמיע מא תצנעה: פ

פליה בכור אשר יולד בבקרך ובצאנך
 הזכר תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבר
 בכבר שורך ולא תגז בכור צאנך: כל
 בוכרא. דיתיליד בתורך ובצענך דכרין.
 תקדיש קדם "אלהך. לא תפליח בבוכרא
 דתורך. ולא תגז בוכרא דצענך:

זכר בכר יולד לך מן גנמך ובקרך אדכור.
 פלאמה אתקדים ^(כ) ללה רבך. לא תפליח
 בכבר מן בקרך. ולא תגז לכבר מן גנמך:
 לפני יהוה אלהיך תאכלנו שנה בשנה
 במקום אשר יבחר יהוה אתה וביתך:
 קדם "אלהך תיכלניה שנה בשנה.
 באתרא דיתרעי "את ואנש ביתך:
 כל כלה בין ידי אלה רבך סנה בסנה. פי
 אמוצע אדי יכתארה אלה. אנתוארך:
 וכי יהיה בו מום פסה או עור כל מום
 רע לא תופחנו ליהוה אלהיך: וארי יהי
 ביה מומא. הגיראו עויר. כל מום ^(כ)
 מדעם) פיש לא תפסניה. קדם "אלהך:
 ואן כאן פיה עיב. מןאזמן או אעמא. וסאר
 אעיוב אפאסרה ^(כ). פלא תדבהה ללה
 רבך: בשעריך תאכלנו הפמא והפיהור
 יחדו בעבי ובאיל: בקרוך תיכלניה.
 מסאבא ורכיא פחדא. פכשר סביא
 ואילא: וגאוי אן תאכלה פי מהלך. ואן
 יאכלה איצא אמאהר ואננב. כמא יזכראן
 להם אעבי ואיל ^(כ): רק אתדמו לא
 תאכל עלה ארין תשפכנו פמים: לחוד
 ית דמיה לא תיכור. על ארעא תישדניה
 פמיו: מא כלא דמה פלא תאכלה. כל
 צבה עלי ארין כאמא: פ

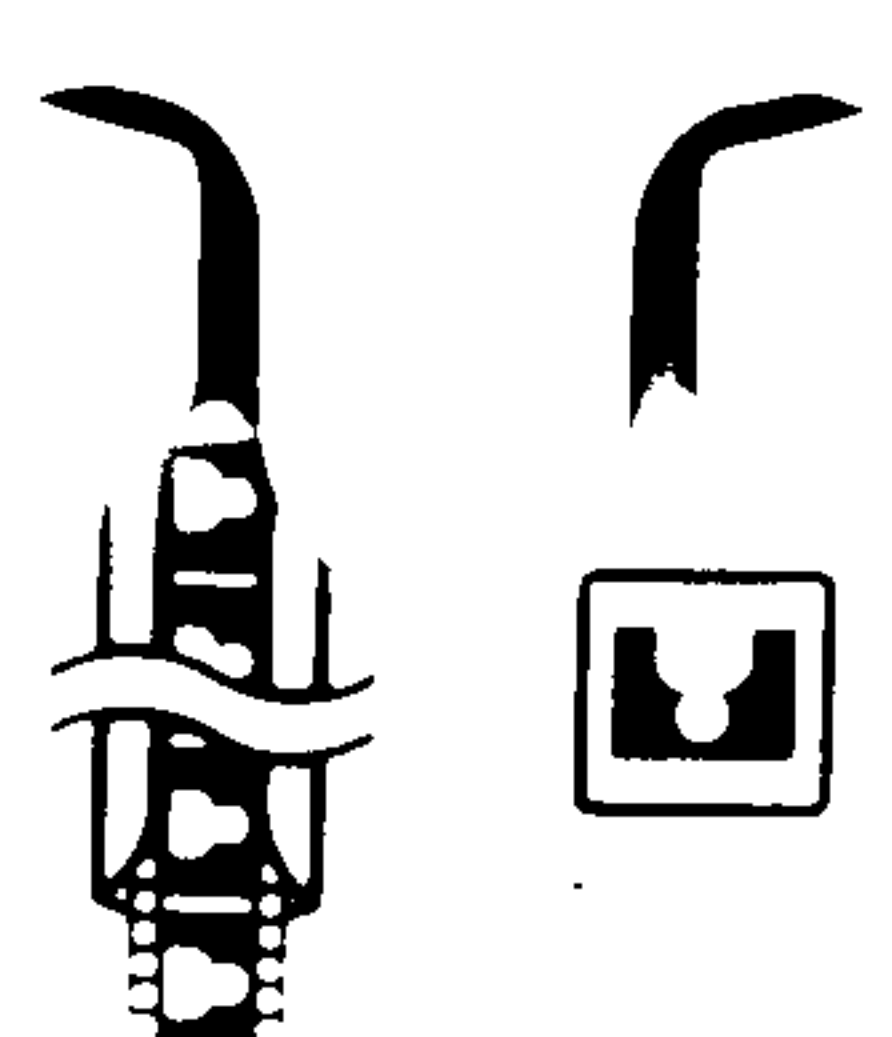
שמור אתיחדש האניב ועשית פסה
 ליהוה אלהיך פי בחודש האניב הוציאך
 יהוה אלהיך ממצרים לילה: מר ית
 ירחא דאניבא. ותעביד פסהא. קדם "אלהך.
 ארי בירחא דאניבא. אפקך. "אלהך.
 אלהך. ממצרים ועברך קדנפין פליליא:
 ואחפין שהר אפרך. אן תצנע פיה פסהא
 ללה רבך. ממא אמלקך פיה. לאכרוג
 מן מצר ליה ^(כ): וזכתת פסח ליהוה אלהיך
 צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשכן
 שמו שם: ותבוס פסהא. קדם "אלהך
 מן בני ענא ונכסת קודשיא מן תורי.
 באתרא דיתרעי "לאשראה שבינתיה
 תמן: ואדבה אפסת. ללה רבך מן אננב
 ומעה מן אבקר ^(כ). פי אמוצע אדי

יפה ארה

יכתארה אלה ליחל נורה פיה: לא תאכל
עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות
לחם עני פי בחפזון יצאת מארץ מצרים
למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים
כל ימי חייך: לא תיכול עלוהי פטירה להים
שבעא זמן תיכול עלוהי פטירה להים
עניי עניי ארי בכהילו נפקתא מארעא
המצרים. בריל דתדבר ית יום מפקד
מארעא המצרים. כל ימי חייך: לא
תאכל מעה כמירא. בר כל בעדה
סבעה אייאם פטירא טעאם לצעיק לאנד
כרגת מן מצר בחפו. ואדבר יום כרוגך
מן מצר טוד זמאנד: ולא יראה לך שאר
בכל נבדך שבעת ימים ולא ילון מן
הפשו אשר תזבח בערב ביום הראשון
לבקר: ולא יתחו לך המיר. בכל תחומך
שבעא זמן ולא יבית מן בשרא. התבוס
ברמשא. ביזמא קדמא לצפרא: ולא
ירא לך כמיר. פי גמיע תכמך סבעה
אייאם. ולא יבית מן אלהם. אדי תרבה
באעשי אי גראה יום אאול י: לא
תוכל לזבח את הפסח באחד שעריך
אשר יהיה אלהיך נתן לך: לית לך רשו
למכס ית פסחא. בחדא מן קרוך. די
אלהיך יהיב לך: ולא יגוז אן תרבה אפסת.
פי בעץ מחלך. אדי אלה רבך מעטך:
פי אסי אל המקום אשר יבחר יהוה
אלהיך לשכן שמו שם תזבח את הפסח
בערב בבוא השמש כועד צאתך
המצרים: אלהיך באתרא. דיתרעי י
אלהיך לאשראה שכינתיה. תמן תבוס
ית פסחא ברמשא. פמיעל שמשא. זמן
מפקד המצרים: אלא פי אמוצע. אדי
יכתארה אלה רבך ליחל נורה. הנאך
תרבה אפסח ענד אמסא. קבל מגוב
אשמס י. ודאך פי פצל כרוגך מן מצר:
ובשלת ואכלת במקום אשר יבחר יהוה
אלהיך בו ופנית בבקר והלכת לאהליך:
ותבשיל ותיכול. באתרא. דיתרעי י
אלהיך ביה. ותתפני בצפרא. ותהך

למשכנך (פי לקרוך): ואנצנה וכלה. פי
אמוצע אדי יכתארה אלה רבך. תם ולי
באגראה. ואמץ אי מנודך: ששת ימים
תאכל מצות וביום השביעי עצרת
ליהוה אלהיך לא תעשה מלאכה:
שתא זמן תיכול פטירא. וביזמא
שביעאה. פניש קדם יי אלהיך. לא תעביד
עבידא: וכל בעדה י פטיר סתה אייאם.
ופי יום אסאבע. מכתא פי קדם אלה
רבך. לא תצנע פיה צנאעה: ס שבעה
שבעת תספר לך מהחל הרמש בקמה
תחל לספר שבעה שבעות: שבעא שבועין
תמני לך. משיריות מגלא בחצר עומרא
דארמותא. תשרי לממני. שבעא שבועין:
ואחץ סבעה אסאביע. מן וקת אבתרא
אמנגר פי אסנבל. אבתדי בהא:
ועשית חג שבעות ליהוה אלהיך מסת
גרבת ידך אשר נתן פאשר יברכך
יהוה אלהיך: ותעביד. חגא דשבועיא
קדם יי אלהיך מסת גרבת ידך דהתין.
פמא דיברכנך יי אלהיך: ואצנע. חג
אסאביע ללה רבך. עלי מקדאר מא
תנאיך. מא תתברע בה. כמא רזקך
אלה רבך: ושמתה לפני יהוה אלהיך
אתה ובנה ובתך ועבדך ואמתך והלוי
אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה
אשר בקרבך במקום אשר יבחר יהוה
אלהיך לשכן שמו שם: ותחדי קדם יי
אלהיך. את וברך וברתך ועבדך ואמתך.
וליואה דבקרוך. וגירא. ויתמא וארמלתא
דבינה. באתרא. דיתרעי יי אלהיך.
לאשראה שכינתיה תמן: ואפרח בין
ידיה. אנת ואבנך ואבנתך ועבדך ואמתך.
ולוי אדי פי מחלך. ואגריב ואיתים
ולארמלה אדי פי מא בינכם. פי אמוצע.
אדי יכתארה אלה רבך. ליחל נורה פיה:
וזברת פי עבד היית במצרים ושמתה
ועשית את החקים האלה: ותדבר. ארי
עבדא הויתא במצרים. ותפר ותעביד.
ית קומיא הארין: ואדבר. אנך כנת

עבדא

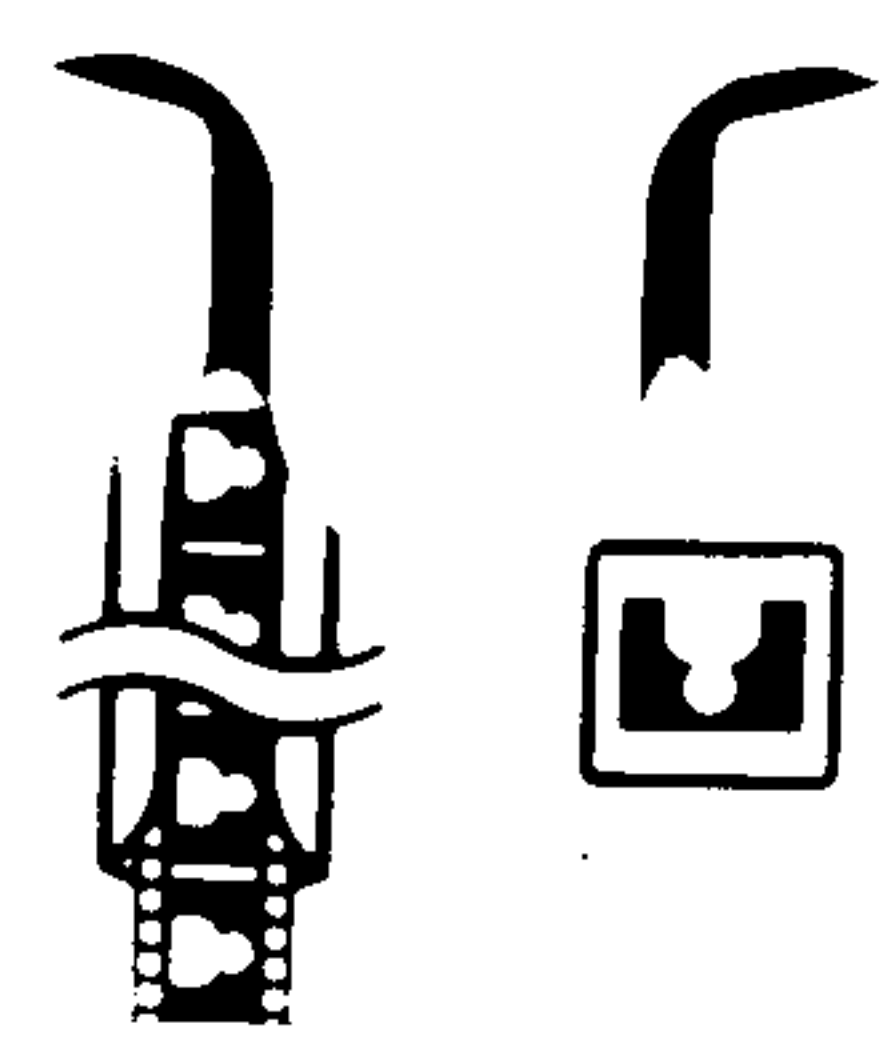
פסוקים סי' פלאיה. ומפסורין עניה סערה בישעיה סי' נ"ד. נגז'

למנחת שבת וב' וה' : **ס ס ס** שפטים
 ושטרים תתן להם בכל שערך אשר יהיה
 אלהיה נתן להם לשבטיה ושפטו את העם
 משפט צדק: דינין ופוד ענין (ו' ופוד ענין).
 תמני להם בכל קרוה. די' אלהיה. יהיב להם
 לשבטיה. ודינון יתעפא דין הקשוט:
 ואגעל להם חכאמא וערפא. פי גמיע
 מחאלך. אדי יעטי אלה רבך אסבאמך.
 יחכמו פי מא בין אנאם בחכם עדר: לא
 תטה משפט לא תפיר פנים ולא תקח
 שחד פי השחד יעור עיני חכמים ויסלף
 דברי צדיקים: לא תצלי דין. ולא
 תשתמודע אפין. ולא תקביל שוחדא.
 ארי שוחדא. מעור עיני תפימין. ומקלקל
 פתגמין תריצין: לא תמיד אחכם. ולא
 תחאבי אגונה. ולא תאכר ארשא. לאן
 ארשא. יעמי עיון אעלמא ען אהק".
 וזייה אקווי אעאדלה: צדק צדק תרדף
 למען תהיה ורשת את הארץ אשר
 יהיה אלהיה נתן להם: קושטא קושטא
 תרדוף. בריל דתיחי ותירת ית ארעא.
 די' אלהיה יהיב להם: ואכלב אהק אמהן.
 לבי תחיא ותחוזי אבדה. אדי אלה רבך
 מעטיך: **ס** לא תטע לה אשרה
 בלעץ אצל מזבח יהוה אלהיה אשר
 תעשה להם: לא תצוב להם. אשירת כל
 אילן. בסטר. מדבחא. די' אלהיה דתעביד
 להם: ולא תגרם להם. סאריה מן אשגור.
 א' גאנב מדבח אלה רבך אדי תצנעה:
 ולא תקים לה מצבה אשר שנא יהוה
 אלהיה: ולא תקים להם דרתיק"י אלהיה:
 ולא תנצב להם דכה. עדי מא' ישנאה
 אלה רבך: **ס** לא תזבח ליהוה
 אלהיה שור ושה אשר יהיה בו מום כל
 דבר רע פי תועבת יהוה אלהיה הוא:
 לא תפוס קדם"י אלהיה תור ואמר. דיחי
 ביה מומא. כל מדעם ביש. ארי מרחק.
 קדם"י אלהיה הוא: לא תדבח ללה רבך

תורא

עבדא במצר. ואחפי' הדה ארסום. ואעמל
 בהא: **פ**
 חג הסוכות תעשה להם שבעת ימים באספה
 מגרנה ומיקנה: חגא דמטליא. תעביד
 להם שבעא יומין. במכנשה. מאדה
 וממעצרתך: ואצנע חג אמצא סבעה'
 אייאם. ענד גמעך גלתך. מן בדארך
 ותגארך: ושמתה בחנה אתה ובנה ובתך
 ועבדך ואמתך וכלוי והגר והיתום
 והאלמנה אשר בשעריך: ותחדי בחנה.
 את ובנה ובתך ועבדך ואמתך. וליואה.
 וגיזרא. ויתמא וארמלתא דבקרנה: ואפרח
 פי חנה. אנת ואבנך ואבנתך ועבדך
 ואמתך. ואלוי ואגריב. ואליתים ולארמלה
 אדי פי מחלך: שבעת ימים תחג ליהוה
 אלהיה במקום אשר יבחר יהוה בייברכך
 יהוה אלהיה בכל (תבואה) ובכל מעשה
 ידך והיית אה שמת: שבעא יומין.
 תיחוג קדם"י אלהיה. פאתרא דיתרעי
 "י ארי יברכה"י אלהיה בכל עבדך
 ובכל עובדי ידה. ותהי פרם חרי: כדאך
 תחג סבעה' אייאם ללה רבך. פי אמוצע
 אדי יכתארה. לכי יבארך להם. פי גמיע
 גלאתך וסאיר מא תמד ידך איה. ותכון
 פארהא מתצא: שלוש פעמים בשנה
 יראה כל זכורך את פני יהוה אלהיה
 במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג
 השבועות ובחג הסוכות ולא יראה את פני
 יהוה ריקם: תלת זמנין בשתא. יתחוזן
 כל דכורך קדם"י אלהיה. פאתרא דיתרעי
 בחגא דפטיריא. ובחגא דשבועיא ובחגא
 דמטליא. ולא יתחוזן קדם"י ריקנין:
 תלאת מראר פי אסנה. יחצר גמיע רגאך.
 בין ידי אלה רבך. פי אמוצע אדי יכתארה.
 פי חג אפטור. וחג אסאביע וחג אמצא.
 ולא יחצו בין ידיה פארגא: איש כמתנת
 ידו ככרפת יהוה אלהיה אשר נתן להם:
 גבר כמתנת ידה. ככרפתא. די' אלהיה
 דייהב להם: כל יאת כל רגל כמא תנא
 ידה (ז). כרוק אלה רבך אדי אעמאך: קכ"ז

חלק דקדוק. * בכל הבואה. תי' בכל כחולם ובשופר בכל החיזון ובקצה דפוסים וכ"כ א"ת ז"ל.

תורה או שאה. ממה פיה עיב. מן אמור
 אפאחשה. לאנה ממה יכרהה אלה
 רבך: ס פיימצא בקרפך באחד
 שעריה אשר יהיה אלהך נתן לך איש
 אדאשה אשר יעשה אתהרע בעיניי
 יהיה אלהך לעבר פריתו: ארי ישתכח
 פינד בקרא מן קרנך. די אלהך יהיב לך.
 גבר או אתא. דיעביד ית דביש. קדם יי
 אלהך למעבר על קומיה: ואן וגד פי
 מא בינכם פי בעין קראך. אדי אלהרבך
 מעטיך. רגל או אמראה. צנע אשר. בן
 ידי אלה רבך פתגאוו עהדה: ויךך
 ויעבר אהים אחרים וישתחו להם ולשמשו
 או לירח או לכריצבא השמים אשר לא
 צויתי: ואזל. ופלח למעות עממיא. וסגיד
 להון. ולשמשא או לסיהרא. או לכל חילי
 שמיא דלא פקידית: פמצא. ועבר
 מעבודאת אבר. וסגד להא. או לשמש
 או לאקמר. או לסאיר נגום אסמא מא דם
 אמלק לה: והגד לך ושמעת ודרשת
 היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה
 התועבה הזאת בישראל: ואתחוא לך
 ותשמע. ותתבע יאות. והא קושטא פיון
 פתגמא. אתעבידת. תועיבתא דא
 בישראל: פאדא אנכרת בדאך. אבתמעה
 ואתמסה גיידא. פאדא כאן אמר חקא
 תאבתא. קד צנעת הדה אנריהה פימא
 בינכם: והוצאת אתהאיש ההוא או
 אתהאשה ההוא אשר עשו אתהדבר
 הרע הזה אל שעריך אתהאיש או את
 האשה וסקלתם באבנים ומתו: ותפיקית
 גוברא ההוא. או ית אתתא ההיא. דעברו:
 ית פתגמא פישא הדין לקרנך (כ"י) לתרע
 בית דינך. ית גוברא. או ית אתתא.
 ותרנמנון באבניא וימותון: פאכרג דאך
 ארגל. או תלך אמראה. אדי צנעו דא
 אמר ארדי אי מחאלך. ארגל וחדה.
 או תלך אמראה וחדהא. באן תרגמוהמא
 באגנארה אי אן ימותא: ערפיו שנים
 עדים או שלשה עדים יזמת המת לא

ל

יזמת עליפי עד אחד: על מימר תרין
 סהדין. או. תלתא סהדין יתקטיל דחייב
 קטול (כ"י) קטלא. לא יתקטיל. על מימר
 סהיד חד: בקול שאהדין או תלאתה
 יקתל מן יקתל. ולא יקתל. בקול שאהד
 ואחד: יד העדים תהיה יפו בראשנה
 להמיתו ויד פליהעם באחרנה ובערת
 הרע מקרבה: ידא דסחריא. תהי ביה
 בקדמיתא למקטליה. וידא דכל עמא
 בבתרייתא. ותפלי עביד דביש מפינד:
 ואידי שאהדין. תבטש בה אולא
 דתקתלה. ואידי סאיר אנאם אכורא.
 ואנף אהל אשר מן וסטך: פ
 פייפלא מפקד דבר למשפט יפין דם לדם
 ביודין דין ובין נגע לנגע דברי ריבת
 בשעריך זקמת ועלית אלהמקום אשר
 יבחר יהיה אלהך בו: ארי יתפסא (כ"י)
 יתפרש) מנך פתגמא דינא (כ"י) דינא).
 בין דם דם בין דין דין. ובין מכתש
 סנירו למכתש סנירו פתגמי פלונת דינא
 בקרנך. ותקום ותסק. לאתרא. דיתרעי.
 יי אלהך ביה: ואדא כפי ענד אמר מן
 אאחכאם. בין דם דם ובין דין דין.
 והכס בלא אי בלא. ואמור כצומאת
 פי מחאלך. פקום ואצעד. אי אמוצע.
 אדי יכתארה אלה רבך: ונאת אדי
 הפהנים הלויים ואלהשפט אשר יהיה
 בימים ההם ודרשת והגידו לך את דבר
 המשפט: ותיתי. לות פהניא ליואי. ולות
 דינא. דיהי ביומיא האנון. ותתבע ויחזון
 לך. ית פתגמא דינא: ועיר אי אימה
 אלואניין. ואי אחאכס. אדי ילי פי דאך
 אזמאן. פאתמס מנהם אמר דאך אחכס.
 יפתונך בה: ועשית עליפי הדבר אשר
 גידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר
 יהיה ושמרת לעשות ככל אשר יורוך:
 ותעביד. על מימר פתגמא דיחזון לך. מן
 אתרא ההוא. דיתרעי יי. ותמר למעבר.
 ככל דילפונך: ואעמל בחסב אמר אדי
 יפתונך בה. מן דאך אמוצע. אדי יכתארה

אללה חלק הרקדוק. א) האשה ההוא. אול ואתי בכל התיגאון: ב) בין דם לדם. אין פסיק ככל התיגאון גם בקצת דפוסים: ג) לא יש דברו רחמי. חמדות.

אלה. ואחפץ לתעמל. כגמיע מאידלונך
 בה: על-פי התורה אשר יורוך ועל-
 המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא-תסור
 מן-הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל:
 על מימר אוריתא דילפונך. ועל דינא.
 דיימרון לך תעביד. לא תסטי. מן פתגמא.
 דייחון לך ליפניא ודשמאלא: ובחסב
 אדלאה אדי ידלונך. ואחנם אדי יקורן
 לך תצנע. לא תזוד מן אמר. אדי יפתונך
 בה ימנה ודאיסרה: והאיט אשר יעשה
 בודון לבלתו שמע אל-הבחן העמד לשרת
 שם את יהוה אלהיך או אל-השפט ומת
 האיש ההוא ובערת הרע מישראל:
 וגברא דיעביד פרשע. בדיל דלא
 לקבלא מן פהנא דקאים לשמישא תמן
 קדם יי אלהיך. או מן דינא. ויתקטיל
 גוברא ההוא. ותפלי עביד דביש מישראל:
 ואי-גל יסתעמל אקחה. ללא יקבל מן
 אאמאם אמקים הנאך. ליכדם אלה רבך.
 או מן אתאבם פריקתך דאך ארגה ואנף
 אהל אשר מן אסראיל: ובלהעם ישמעו
 ויראו ולא יזרון עוד: ובל עמא ישמעון
 וידחלון. ולא ירשעון עוד: וסאיר אנאם
 יסמעון ויכאפון. ולא יתקחון איצא: ס פיי
 תבא אל-הארץ אשר יהוה אלהיך נתן
 לך וירשתה וישבתה בה ואמרת אשימה
 עלי מלך ככל-הגוים אשר סביבתי: ארי
 תיעזר לארעא. דיי אלהיך יהיב לך.
 ותירתה ותתיב בה. ותימר. אמני עלי
 מלכא. ככל עממיא דבסחרני: ואדא
 דכלת אבלד. אדי אלה רבך מעטיך.
 וחזתה ואקמת פיה. פקלת. אנצב לי
 מלכא. כסאיר אמם אדין חוארי: שום
 תשים עליך מלך אשר יבחר יהוה
 אלהיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך
 לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר
 לא-אחוק הוא: מנאה תמני עלך מלכא.
 דיתרעי. יי אלהיך ביה. מנא אחך. תמני
 עלך מלכא. לית לך רשו. למנאה עלך
 גבר גוברא. דלא אחוק הוא: פיוגו או

תנצב לך מלכא. אדי יכתארה אלה
 רבך. וליכון אמך אדי תנצבה מן בעץ
 אבוהך. ולא יגו או תנצב עליך רגלא
 גריבא. מן ליסהו אכך: רק לא ירפה-לו
 סוסים ולא יישיב את-העם מצרימה למען
 הרבות סוס ויהוה אמר לכם לא תספון
 לשוב בדרך הזה עוד: להוד לא יסני ליה
 סוסן. ולא יתיב ית עמא למצרים. בדיל
 לאסנאה סוסן. ויי אמר לכון. לא תיספון.
 למתב. באורחא הדן עוד: לכן לא
 יסתבתר לה מן אכיל. ללא ירד אקום אי
 מצר. לאסתבתאר אכיל. ואלה פקד קא
 לכם. לא תעאודו ארגוע פידאך אמריק
 אנרא: ולא ירפה-לו נשים ולא יסור לבבו
 וכסף וזהב לא ירפה-לו מאד: ולא יסני
 ליה נשין. ולא יטעי לביה. וכספא ודהבא.
 לא יסני ליה לחדא: ולא יסתבתר לה מן
 אנסא. ללא יזוד קלבה. ומן אפצה ואדהב.
 לא יסתבתר לה גרא: והיה כשבתו על
 כפא ממלכתו וכתב לו את-משנה התורה
 הזאת על-ספר מלפני הנהנים הלויים:
 ויהי כמתביה. על בורסי מלכותיה. ויכתוב
 ליה. ית פרשנן (יי פתשנן) אוריתא דגרא
 על ספרא. מן קדם פתניא ליואי: וכמא
 יגלם עלי כרסי מלכה. יסתבתבלה נסכה
 הדה אתוריה פי ספר. מן הצרה אימה
 אדיואניין: והיתה עפון וקרא בו בדיימי
 חיו למען ילמד ליראה את-יהוה אלהיו
 לשמר את-כל-דברי התורה הזאת ואת-
 החקים האלה לעשתם: ויהי עמיה. ויהי
 קרי ביה כל יומי חייהו בדיל דינקף למדחל
 קדם יי אלהיה. למטר. ית כל פתגמי.
 אוריתא דגרא. וית קימא האלין למעבד-הון:
 ותכונמעה. יקרא פיהא טול אייאסתהא.תה.
 לכי יתעלם או יכאף אלה רבה. ויחפץ
 גמיע כלאם הדה אתורייה. והדה ארסום
 דיעמד בהא: לבלתו רוס לבבו מאחיו
 ולבלתו סור מן-המצוה ימין ושמאל
 למען יאריך ימים על-מלכתו הוא ובניו
 בקרב ישראל: בדיל דלא יירם לפיה

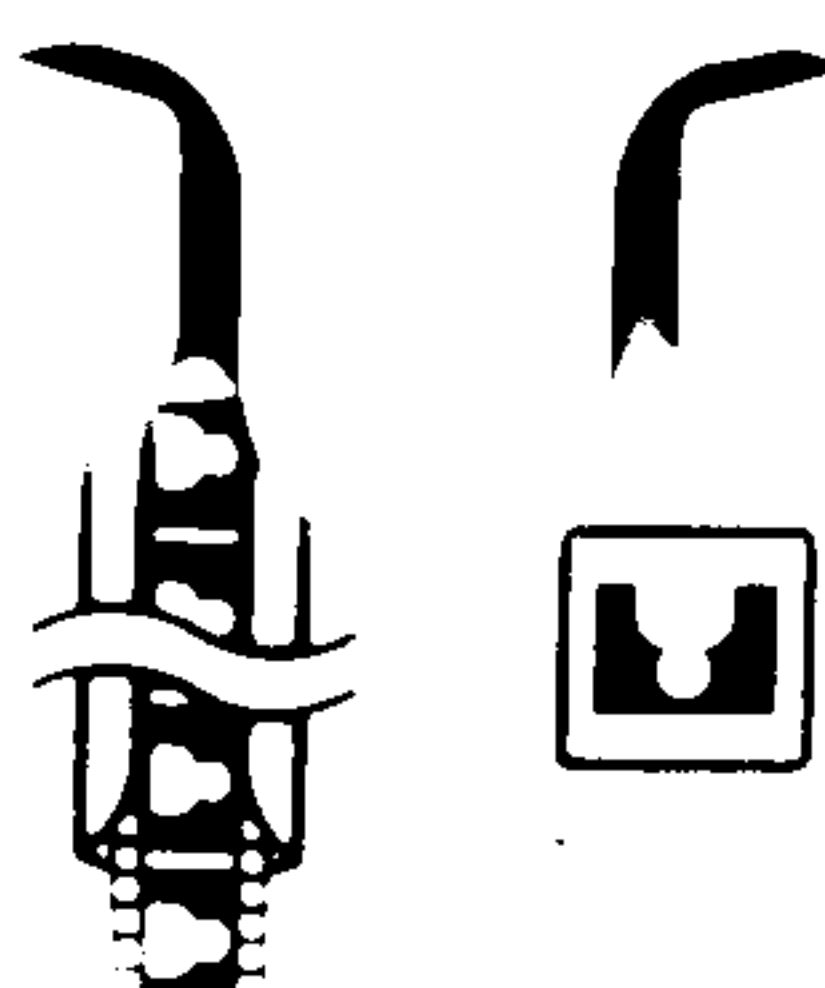
מאחיהו

מאחוריו ובריו. דלא יסטי מן תפקידתא
 לימינא ולשמאלא. בדיק דיוריד זמין על
 מלכותיה. הוא ובנוהי בנו ישראל : ללא
 ירתפע קלבה עלי אבותה. וללא זוז מן
 אשריעה ימנה ולא יסרה. לבי תטור
 איימה עלי ממלכתה. הוובניה פי מא
 בין בני אסראיל : **ס** לא יהיה
 לפהנים הלויים פרי שבט לוי חלק ונחלה
 עם ישראל אשי יהוה ונחלתו יאכלון :
 לא יהי לכהניא ליואי. כל שבטא דלוי.
 חולק ואחסנא עם ישראל. קורבניא דיי.
 ואחסנתיה יכלון : ואד לא יבין לאיימה
 ואליואניין. אדי הם סאיר סבט לוי (א). קסם
 ודא נחלה מע אל אסראיל. פמן קראבין
 אדה. זמן נחלתה יאכלון : ונחלה לא
 יהיה לוי בקרב אחיו יהוה הוא נחלתו
 באשר דבר לוי : ואחסנא לא יהי ליה בנו
 אחוהי. מתנן דיהב ליה יי אגין אחסנתיה.
 פמא דמליל ליה : ונחלה לא תכון לה פי
 מא בין אבותה. אד פראיץ אדה נחלתה.
 כמא אמר לה בהא : **ס** וזה יהיה
 משפט הפהנים מאת העם מאת זבחי
 הזבחה אס שור אס ישה ונתן לפהן הורע
 והלחיים והקבה : ודין יהי החוי לכהניא
 מן עמא. מן נכסי נכסתא אס תור אס
 אמר. ויתין לכהניא. דרעא ולועא וקיבתא :
 והדה מא יבון רסם אימה עלי אקום. מן
 דאבחי אי דבח כאן מן אבקר או מן אנגם.
 אן יעטוהם. אדרעא ואלחיין ואאקבה :
 ראשית דגנגה תירשק ויצהרד וראשית
 גז צאנה תתן לוי : ריש עבנדק המרד
 ומשחה. וריש גזת ענה תתין ליה : אוול
 ברך ועצירך ודהנד. ואוול גז גנמד
 תעטיה : פי בו פחר יהוה אלהיך מפדי
 שבטיך לעמד לשרת בשם יהוה הוא
 ובניו פל הימים : ארי ביה. אתרעי. יי
 אלהך מפל שבטיך. למקם לשמשא בשמא
 דיי. הוא ובנוהי כל זמניא : לאן אלה רבך
 קד אכתארה מן גמיע אסבאמד. ליקום
 ויכרם באסם אלה. הו ובניה טור זמאן :

ס וכי יבא הלוי מאחד שעריך
 מפל ישראל אשר הוא גר שם ובא בכל
 אנת נפשו אליה מקום אשר יבחר יהוה :
 וארי ייתי ליואה. מהדא מקרוך מפל
 ישראל. דהוא דר (כ"ד דאר) תמן. וייתי בכל
 רעות נפשיה. לאתרא דיתרעי יי : ואדא
 הג אי לוי. מן בעץ מהאלך אתי לגמיע
 א אסראיל. אדי הו מקים בהא. פלידכל
 פי אי וקת שא. אי אמוצע אדי יכתארה
 אלה : ושרת בשם יהוה אלהיו בכל אחיו
 הלויים העמדים שם לפני יהוה : וישמש
 בשמא דיי אלהיה. בכל אחוהי ליואי.
 המשמשין תמן קדם יי : ויכרם באסם אלה
 רבה. כגמיע אבותה אלואניין. אואקפין
 תם בין ידי אלה (ב) : חלק פחלק יאכלו
 לבד ממכריו עליה אבות : חולק פחולק
 יכלון. בר מטרתא דיתה שבתא דבין
 אתקינו אבהתא : וליקתסמו אנצבה
 מתסאוייה. מאכלא מא אתבתה אאבא
 מן אלנואיב (ג) : **ס** פי אתה בא ארי
 הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך לא
 תלמד לעשותי כתועבת הגוים ההם : ארי
 את עליך לארעא. דיי אלהך יהוב לך.
 לא תידק למעבד. כתועבת עממיא האנוני :
 ואעלם (ד) אנך דאכל אי אכלד. אדי אלה
 רבך מעטיך. פלא תתעלם אן תעמר.
 כמכארה אולאך אאמם : לא ימצא בך
 מעביר בנו זבתו באש קסם קסמים מעונן
 ומנחש ומכשף : לא ישתכח בך. מעבד
 בריה וברתיה בנורא. קסים קסמין. מענן
 ומנחיש וחרש : ולא יוגד פיכם. מן ישעל
 אבנה או אבנתה באנאר. וקאסם
 קאסומא (ה). ומתפאול ומתטייר וסאהר :
 וחבר חבר ושאל אויב וידעני ודרש אל
 המתים : ורטיין רטין. ושאיך בבדין וזכורו.
 ותבע מן מיתיא : וראקי רקאא. וסאל
 משעוד ועראף. ומלתמס מן אמותא :
 פייתועבת יהוה פל יעשה אלה ובגדל
 התועבת האלה יהוה אלהיך מוריש אותם
 מפניך : ארי מרחק קדם יי פל עבד

ד
ה

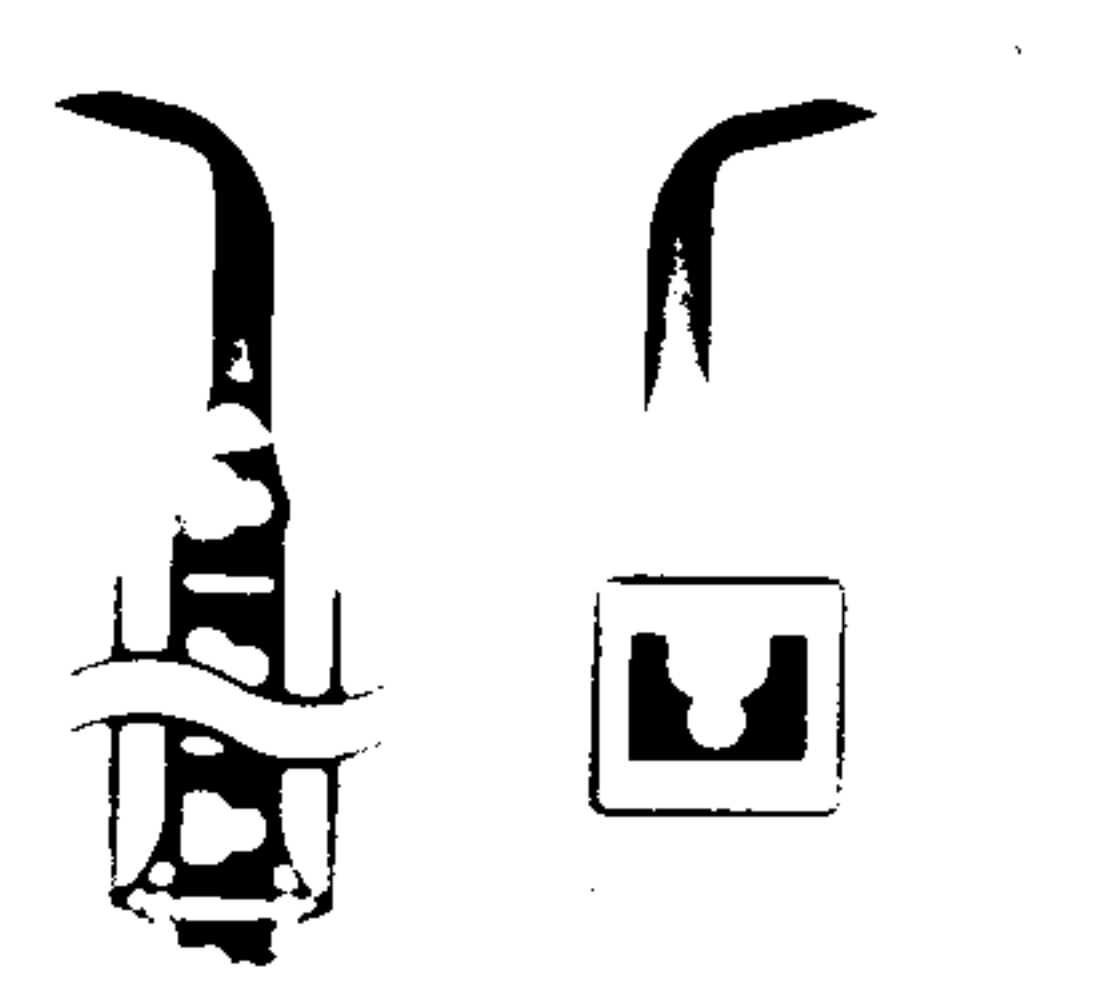
חלק הרקוקי (ד) כתועבת הגוים ההם. הטפחא בת' הגוים בכל התיגאון הפד הרופוים

אלוין. ובדיק תועיבתא האלוין. יי אלהך.
 מתריד יתרון מן קדמך : לאן אלה יכרה
 כל מן יצנע הדה אמכארה. ובגיררתהא.
 הו קארצהם מן בין ידיך : תמים תהיה
 עם יהוה אלהיך : שלים תהי. ברחלתא
 דיי אלהך : כל כון סאדנא ללה רבך :
 בין הגוים האלה אשר אתה יורש אותם
 ארמעננים : וארמקסמים ישמעו ואתה
 לא כן נהן קך יהוה אלהיך : ארי עממיא
 האלוין. דאת ירית יתרון. מן מענניא ומן
 קסמיא שמעין. ואת. לא כן. יהיב קך יי
 אלהך : לאן הודאי אמם. ארי אנת
 וארתהם. מן אמתפאולין ואקאסומין (ט)
 יסמעון. ואנת לם יטלקך אלה רבך מתל
 דאך (ט) : נביא מקרבה מאחך פמני יקים
 קך יהוה אלהיך אליו תשמעון : נביא
 מבינה מאחך פותי (כ) דכותי. יקים קך
 יי אלהך. מניה תקבלון : לכן אי נבי מן
 בינכם מן בעץ אכותך מתלי. ינצבה לך
 אלה רבך. מנה פאקבלו : בכל אשר
 שאלת מעם יהוה אלהיך בחרב פיום
 הקהל לאמר. לא אסף לשמעתי אתי קול
 יהוה אלהי ואתי האש הגדלה הזאת לא
 אראה עוד ולא אמות : בכל דשאילתא.
 מן קדם יי אלהך בחורב. פיומא דקהלא
 למימר. לא אוסיף לשמעתי קול מימרא
 דיי אלהי. וית אישתא רפתא הדא. לא
 אחזי עוד ולא אמות : כגמיע מא סאת אלה
 רבך פי גבל חריב. פיום אגוקוקלת. לא
 אעוד אן אסמע צות אלה רבי. ולא
 ארא הדה אנאר אעצימה ללא אמות :
 ויאמר יהוה אלי היטיבו אשר דברו :
 ואמר יי לי. אתקיני דמליו : פקא אלה
 לי. קד אחסנו פי מא קאו : נביא אקים
 להם מקרב אחיהם פמוך ונתתי דברי
 בפיו ודבר אליהם את פלי אשר אצונו :
 נביא אקים להון. מנו אחיהון פותך. ואתין
 פתגמי נבואתי בפומיה. וימליד עמהון.
 ית כל דאפקדניה : ואי נבי אנצבה להם.

מן בעץ אכותהם מתלך. אקנה כלאמי.
 פיכאטבהם. כגמיע מא אמרה בה :
 והוה האיש אשר לא ישמע אלהי דברי
 אשר ידבר בשמי אנכי אדרש מעמו :
 ויהי גוברא דלא יקביל לפתגמי. דימליד
 בשמי. מימרי יתבע מניה : ואי אנסאן
 לם יקבל כלאמי. ארי יודי עני. פאני
 אטאבה : אך הנביא אשר יוד לדבר
 דבר בשמי את אשר לא צויתיו לדבר
 ואשר ידבר בשם אלהים אחרים ומת
 הנביא ההוא : ברם נביא. דירשע למלא
 פתגמא בשמי. ית דלא פקידתיה
 למלא. ודימליד. בשום טעות עממיא.
 ויתקטיד נביא ההוא : ואי מתנבי (ט). תווקח
 פתקולד קולא עני. מא לם אמרה אן
 יקולה. ומן יתנבא למעבודאת אכר.
 פליקתל דאך אמתנבי : וכי תאמר בלבבך
 איכה נדע אתי הדבר אשר לא דברו
 יהוה : וארי תימר בלבך. איכרון נדע ית
 פתגמא. דלא מלדיה (כ) : ואן קלת פי
 נפסד. כיהנעלם אקול. אדילם יקולה אלה:
 אשר ידבר הנביא בשם יהוה ולא יהיה
 הדבר ולא יבא הוא הדבר אשר לא דברו
 יהוה בודון דברו הנביא לא תגור מפניו :
 דימליד נביא בשמא דיי. וקא יהי פתגמא
 ולא יתקיים. הוא פתגמא. דלא מלדיה יי.
 ברשע מלדיה נביא. לא תדהל (כ) תדהלון)
 מניה : פאנה מא יקולה אמתנבי ען אלה.
 ולא יגוז דאך אקול ולא יגבי (ט). פהו אקול
 ארי לם יקולה אלה. ואנמא קאה אמתנבי
 במחה. פלא תחדרה : ס פיי
 יכרית יהוה אלהיך את הגוים אשר
 יהוה אלהיך נתן לך את ארצם וירשתם
 וישבת בעריהם וכבתיהם : ארי ישיצי.
 יי אלהך ית עממיא. דיי אלהך. יהיב לך
 ית ארערוון. ותירתנון. ותתיב בקרויהון
 וכבתיהון : ואדא קטע אלה רבך אמם.
 אדי הו מעטיך בלדהם. פורתתהם. וסכנת
 פי קראהם ומנאזדהם : שלש ערים תבדיל

חלק הדקדוק : ה) לשמע בפשט אחד בכל החיגאן.
 יג (כתר תורה)

לך בתוך ארצך אשר יהיה אלהיך נתן
 לך דרשתה: תלת קרון תפריש קך.
 בנו ארעך דיי אלהך יהיב קך למורתה:
 אפרו לך תלאת קרא פי וסט בדרך.
 אדי אלה רבך מעטיך לתחוזה: תבין קך
 הדרך ושלשת אתיגבור ארעך אשר
 ינחילה יהיה אלהיך והיה לנום שמה כלי
 רצח: תתקין לך אורחא ותתלית ית
 תחום ארעך דיתסנגד יי אלהך ויהי
 למערב לתפון כל קטור: אצלח טרקהא.
 עלי תתלית תכם ארעך אדי ינחך
 אלה רבך תכון מעדה ליהרב איהא כל
 קאתל: וזה דבר הרצח אשר ינום שמה
 וחי אשר יפה אתירעהו בבלידעת והוא
 לא שנא לו מתמל שלשם: ודין פתגם
 קטורא דיערוק לתפון ויתקיים דיקטור
 ית חבריה בלא מדעיה והוא לא שני
 ליה מאתמלי ומדקמוהי: והוא כבר
 אקאתל אדי יהרב איהא פיחיא מן קתל
 צאחבה בלא מערפה והו גיר שאני לה
 מן אמס ומא קבלה: ואשר יבא אתירעהו
 ביער לחטב עצים ונדחה ירו ברוון
 לכת העץ ונשל הפרוז מן העץ ומצא
 אתירעהו ומת הוא ינום אל אחת הערים
 האלה והי: ודייעול עם חבריה בהורשא
 למקץ אעין ותתמריג (כ) ותתמריך
 ידיה בברזלא למקציה אעא וישתלף
 ברזלא מן אעא וישכחית חבריה וימות.
 הוא יערוק לחדא מן קרוני האלון
 ויתקיים: ודאך כמן ידכל (כ) מעצאחבה
 אי אשערא ליקטע חטבא פתמיל
 ידה באחד ליקטע אעוד או ינסל
 אחד מן אעוד פיעיב צאחבה (כ)
 וימות. הו יהרב אי ואחרה מן הרה אקרא
 פיחיא: פניירדף גאל הדם אחרי הרצח
 פי יחם לבבו והשיגו פיירבה הדרך
 והפיהו נפש ולו אין משפטמות פי לא
 שנא הוא לו מתמול שלשום: דלמא ירדוף
 גאיל דמא בתר קטורא ארי יחם לביה
 וידבקניה ארי יסגי אורחא ויקטניה

נפש וליה לית חובת דין דקטור ארי
 לא שני הוא ליה מאתמלי ומדקמוהי:
 כלא יכלב ודי אדם אקאתל ממא
 יהמא קבלה פידחקה לכתרה אטריק
 פיקתלה וליס עליה חכם אקתל אד
 ליס הו שאני לה מן אמס ומא קבלה: עלי
 בן אנכי מצוה לאמר שלש ערים תבדיל
 קך: על בן אנא מפקיד קך למימר
 תלת קרון תפריש לך: פלדאך אנא אמרך
 איום באן תפרו לך תלאת קרא:
 ואם ירחיב יהיה אלהיך אתיגבור באשר
 נשבע לאבתך ונתן קך אתיגבור ארץ
 אשר דבר לתת לאבתך: ואם יפתי יי
 אלהיך ית תחומך כמא דקיים לאבתך
 ונתן קך ית כל ארעא דמליל למתן
 לאבתך: ואן אוסע אלה רבך תכמך
 כמא קסם לאבאך פאעטאך גמיע
 אבדה אדי ועד באן יעטיה לאבאך:
 כית שמר אתיגבור המצוה הזאת לעשתה
 אשר אנכי מצוה היום לאתבה אתי יהיה
 אלהיך וללכת בדרךיו פלדימים ויספת
 לך עוד שלש ערים על השלש האלה:
 ארי תטר ית כל תפקידהא הדיא
 למעברה דאנא מפקיד קך יומא דין
 למרחם ית יי אלהך ולמחך באורחן
 דתקנו קדמוהי כל יומיא ותוסיף קך
 עוד תלת קרון על תלת אלון: ודאך (כ)
 אדא חפצת גמיע הרה אשריעה אדי
 אנא אמרך בהא איום ותעמל בהא באן
 תחבב אלה רבך ותסיר פי טרקה טור
 אזמאן פוד קך תלאת קרא עלי הרה
 אתלאת: ודא ישפך דם נקי בקרב ארעך
 אשר יהיה אלהיך נתן לך נחלה והיה
 עליך דמים: ודא ישתפך דם זכאי בנו
 ארעך דיי אלהך יהיב לך אחסנא ויהי
 עליך חובת דין דקטור: ללא יספך דם ברי
 פי בדרך אדי אלה רבך מעטיך נחלה
 פיכון עליך דמה: פ
 וכי יהיה איש שנא לרעהו וארב לו וקם
 עליו והפיהו נפש שומת ונס אל אחת הערים

האר: וארי יהי גבר שני לחבריה. ויכמו
 ליה ויקום עלוהי. ויקטלניה נפש וימות.
 ויערוק. לחרא מן קרויא האלין: ואן כאן
 רגלא שאניא לצאהבה. פכמן לה וקאם
 עליה. התא צרבה מקתולא פמאת. והרב
 א' ואחרה מן הרה אקרא: ושלחו זקני
 עירו ולקחו אתו משם ונתנו אלו ביד
 גאל הדם ומת: וישלחו סבי קריתיה.
 וידברון יתיה מתמן. וימסרון יתיה ביד.
 גאל דמא וימות: פליבעתו שיוך קריתה.
 ויאכרוה מן תם. ויסלמוה. א' ולי אדם
 התא יקתל: לא תחוס עינך עליו ובשרת
 דם הנקי מישראל וטוב לך: לא תחוס
 עינך עלוהי. ותפלי אשדי דם זכאי.
 מישראל ויטב לך: ולא תשפק עליה.
 בר אנף קאתרי אבריה. מן בין א אסראל
 לכי יכאר לך: לא תסיג גבול
 רעה אשר גבלו ראשנים בנחלתך אשר
 תנהל בארץ אשר יהיה אליה נתן לך
 לדשתה: לא השגי החומא דהברכה
 דתחימו קדמא. באחסנתך דתחסין.
 בארעא. די אלהך. יהיב לך למירתה:
 לא תזיג הכסצאהבך. אדי תכמה אאולין.
 בנחלתך אדי תנחלהא. פי אכלד. אדי
 אלה רבך מעטיך לתחוזה: לא
 יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל
 הפאת בכל הטא אשר יהטא עלי פי שני
 עדים או עלי פי שלשה עדים ימום דבר:
 לא יקום סהיד חד בגבר. לכל עויין ולכל
 חובין. בכל הטא דיהטי. על מימר תרין
 סהדין. או על מימר תלתא סהדין יתקיים
 פהגמא: לא יקום שאחד ואחד עלי
 אנסאן. פי שי מן אדנוב ואכטאייא.
 ואננאית אדי יגניהא. כל עלי קול
 שאהדין או תלאתה תקום אאמור: פי
 יקום עדי חכם באיש לענות בו סרה:
 ארי יקום סהיד שקר בגבר. לאסדרא
 ביה סטיא: ואן קאם שאחד צלם עלי
 אנסאן. לישחד עליה במהא: ועמדו שני
 האנשים אשר להם הריב לפני יהוה לפני

הכהנים והשופטים אשר יהיו בימים ההם:
 ויקומו תרין גוברין. דילחון דינא קדם
 קדם פהניא ודינא. דיהון ביזמא
 האנון: פליקה ארגלאן. אדין אכצומה
 להם בין ידי אלה. בין ידי איהמה ואהכאם
 אדי ילו פי דאך אזמאן: ודרשו השפטים
 היטב והנה עד שקר הער שקר ענה
 באחיו: ויהבעון דינא יאות. והא סהיד
 שקרא סהרא. שקרא אסהיד באחוהי:
 פלית מסודאך אהכאם גיידא. פאן כאן
 אשאהד שאהד זור וקר שהר בבאטר
 עלי אכיה: ועשיתם לו כאשר זמם
 לעשות לאחיו ובערת הרע מקרבך:
 ותעבדון ליה. כמא דהשיב למעבד
 לאחוהי. ותפלי עביד דביש כפינד:
 פאצנעו לה מתל מא הם אן יצנע באכיה.
 ואנף אהל אשר מן וסטך: והנשארם
 ישמעו ויראו ולא יספול לעשות עוד כדבר
 הרע הזה בקרבך: ודישתארון ישמעון
 וירחוקו ורא יספון למעבד עוד כפתומא
 בישא. תרין פינד: ואבאקוין יסמעון
 וכאפון. ולא יעודו אן יצנעו. מתל הרה
 אמר ארדי פי מא בינכם: ולא תחוס
 עינך נפש בנפש עין בעין שן בשניד ביד
 רגל ברגל: ולא תחוס עינך. נפשא הקף
 נפשא. עינא הקף עינא שגא הקף שגא.
 ידא הקף ידא רגלא הקף רגלא: ולא
 תשפק פי אקצאין. נפס בנפס. ודיה סה
 עין בעין וסן בסן. ויד ביד ורגל ברגל:
 פי תצא למרחמה עלי איבה
 וראית כוס ורכב עם רב מפך לא תירא
 מהם פי ידוה אלהיך עפך דפעלך מארץ
 מצרים: ארי תפוק לאגהא קרבא על
 בעלי דבבך. ותהוי. כוסון ורתבין עם סגי
 מנך. לא תדהל מנהון. ארי יי אלהך
 מימריה בסעדך. דאסכך מארעא
 דמצרים: ואדא כרגת לאהרב עלי
 אעדאך. פראית כירא ומראכבא קום
 אכתר מנך. פלא תכאפרם. אן אלה
 רבך מעך. אמצעדך מן בלד מצר:

ויהי

והיה בקרבכם אליהם ונגש הצהן
 ודבר אליהם: ויהי כמקרבכון לאנחא
 קרבא ויתקרב כהנא וימליך עם עמא:
 וענד תקדמכם אי אחרב. פאיתקדם
 אמאם ויכאטב אקום: ואמר אלהם
 שמע ישראל אתם קרבים היום לפולחמה
 עליביכם אליו ויהי דבככם אליהו
 ואליה תחפזו ואליה תערצו מפניהם: וימר
 להון שמע ישראל. אתון מתקרבין זמא
 דין לאנחא קרבא על בעלי דבביכון.
 לא יזוע לבכון. לא תרחלון ולא תתפעתון.
 ולא תתברון מן קדמיהון: ויקול להם
 אסמטו יא אסראיל. אנתם איום מתקדמין
 לאחדב עלי אעדאיכם. פלא תרקקלובכם
 לא תכאפו ולא תחפזו. ולא תרהבו
 מנהם: כי יהוה אלהיכם ההלך עמכם
 להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם:
 אריי אלהכון. דמדבר קדמיכון. לאנחא
 לבון קרב. עם בעלי דבביכון למפרק
 יתכון: לאן אלה רבכם. אסאר נורה
 מעכם. ליהארב לכם אעדאיכם ויגיתכם:
 ודברו השטרים אליהם לאמר מיהאיש
 אשר בנה בית החדש ולא חנכו יקד וישב
 לביתו פנימות בפולחמה ואיש אחר
 יחנכנו: וימלכון סרביא עם עמא דמימר.
 מן גוברא. דבנא ביתא חדתא ולא חנכיה.
 יהך ויהוב לביתיה. דלמא יתקטיל
 בקרבא. וגבר אחרן יחנכיה: תם יכלמו
 אערפא אקום קאלין. אי רגל בנא ביתא
 גדידא וגם ירשנה. פלימיץ וירגע אי
 מנולה. כלא יקתל פי אחרב. וירשנה רגל
 אבר: ומיהאיש אשר נטע פרם ולא
 חללו יקד וישב לביתו פנימות בפולחמה
 ואיש אחר יחלנו: ומן גוברא. דנצב פרמא
 ולא אחליה. יהך ויהוב לביתיה. דלמא
 יתקטיל בקרבא. וגבר אחרן יחלניה:
 ואי רגל גרם ברמא וגם יבדלה. פלימיץ
 וירגע אי מנולה. כלא יקתל פי אחרב.
 ויבדלה רגל אבר: ומיהאיש אשר ארש
 אישה ולא קחה יקד וישב לביתו פנימות

בפולחמה ואיש אחר יקחנה: ומן גוברא.
 דארש אתתא ולא נסבת. יהך ויהוב
 לביתיה. דלמא יתקטיל בקרבא. וגבר
 אחרן יסבנה: ואי רגל אמלך באמראה
 וגם יזפהא. פלימיץ וירגע אי מנולה.
 כלא יקתל פי אחרב. ויזפהא רגל אבר:
 ויספו השטרים לדבר אליהם ואמרו:
 מיהאיש הירא וקד הלכב יקד וישב
 לביתו ולא ימס את לבב אחיו כלבבו:
 ויספון סרביא למללא עם עמא. וימרון.
 מן גוברא דדחיל ותביר קפא. יהך ויהוב
 לביתיה. ולא יתבר. ית קפא דאחוזי
 כלביה: תם יזיר אערפא מן מכאטבה:
 אקום. ויקולו. אי רגל כאיף ורקיק אקרב.
 פלימיץ וירגע אי מנולה. ולא ירק קלוב
 אבותה כקלבה: והיה ככלות השטרים
 לדבר אליהם ופקדו שרי צבאות בראש
 העם: ויהי. פד ישיצון סרביא למללא עם
 עמא. וימנזון רבני חילא בריש עמא:
 פענד פראנהם מן מכאטבה אקום בויאך.
 פיוכלו בהם רויסא אגוש: ס פיי
 תקרב ארעיר להלחם עליה וקראת
 אליה לשלום: ארי תקרב לקרתא.
 לאנחא קרבא עליה. ותקרי לה מלין דשלום:
 וארא תקדמת אי קריה לתהארבהא.
 פנאדהא אולא בסלאם: והיה אם שלום
 תענה ופתחה קד והיה פליה העם הנמצא
 בה יהיו קד למס ועברוק: ויהי אם שלום
 תענינה ותפתח קד. ויהי כל עמא
 הישתבח בה. יהון קד. מסקי מסין
 ויפלהווק: פאן אנאבתך באסלאם.
 ופתחת קד. פגמיע אקום אמוגודין פיהא.
 יכונו קד דמה ויכדמונק: ואם לא
 תשלים עמך ועשתה עמך סלחמה
 וצרת עליה: ואם לא תשלים עמך.
 ותעביד עמך קרב ותצור עליה: ואן למ
 הסאמך. בלחארבתך. פחאצרהא: ונתנה
 יהוה אלהיך בידך והפית את כל זכוותה
 לפי אחרב: ומסרנה. יי אלהך בידך.
 ותמחי ית כל דבורה לפתגם דחרב:

זיסלמהא אלה רבך פי ירך . פאקתל
 רגאהא בחר אסף : רק הנשים והפני
 והבהמה וכל אשר יהיה בעיר כל שדה
 תבן לך ואבלת את שלל אינך אשר נתן
 יהיה אליך לך : לחוד נשיא . וטפלא
 ובעירא . וכל דיני בקרתא . כל עדאה
 תבון לך . ותיכול ית עדי טנאך . דינב י
 אלקך לך ויאמא אנסא ואטפא ובהאים .
 וכאר מא פי אקריה . מן סגרתא
 פאנגמה לך . וכל סרב אעדאך . אדי
 חוקך אלה רבך : מן תעשה לכל הערים
 הרחקת מפק מאד אשר לא מערי הנזים
 האלה הנה : מן תעביר לכל קרנא .
 הרחיקן מןך ? תדא . דלא מקרו עממיא
 הארין ארין : כדא אענע באקרא . אבעידה
 מןך גדא . אתי לים הי מן קרא הולא
 אאמם : רק מערי העמים האלה אשר
 יהיה אליה נתן לך נחלה לא תהיה כל
 נשמה : לחוד . מקרו עממיא הארין . די
 ארדך יהיב לך אהסניא : די תקום כל
 נשמה : ואמא מן קרא הולא אאמם . אדי
 אלה רבך מעטך נחלה פלא תבקי מנהם
 נסמה : פי ההרם תחרים מהחיי והאמרי
 הפנעני והפרזי החוי והיבוסים פאשר צוק
 יהיה אליהך : ארי נפרא תגמרונן . תלא
 ואמראי פנענאי ופרזאי . חואי ויבוסאי .
 פמא דפקדך יי אלהך : כל אתלפהם
 אתלאפא . אחתיין ואמוריין אכנעאניין
 ואפרזיין ואחויין ואיבוסין . כמא אמרך
 אלה רבך : למען אשר לא יזמדו אתכם
 לעשות ככל תועבתם אשר עשו
 לאלהיהם וחטאתם ליהוה אלהיכם :
 בדיל . דלא ילפון יתכון למעבר . ככל
 תועיבתהון . דעבדון לשעותהון . ותחובון
 קדם יי אלהכון : לכי לא יעלמוכם אן
 תצנעו . כגמיע מכארהם . אדי צנעוהא
 למעבוד אתהם . פתכטו ליה רבכם : פ
 פי תצור אל עיר ימים רבים להלחם
 עליה לתפשה לא יתשחות את יעצה

די (בתר תורה)

נגדה עליו גרון פי מנעו האכל ואתו
 לא תכרת פי האדם עין השדה ללא
 מפנה במצור : ארי תצור עד קרתא ומן
 סניאין לאנחא קרבא עליה למכבשה . לא
 תחביל ית אירנה לארמא עלוהי ברזלא .
 ארי מניה תיכול ויתיה לא תקוין . ארי לא
 באנשא ארין תקלא . למיעד מן מדמך
 בעירא : ואדא האצרת קריה א"אמא
 כהורה לתהא ינהא לתפתחהא . פלא
 תפסר שגרהא באן תהרך עליה אהדיד .
 אד מנה תאכל . פלא תקטעה צנא מן .
 אן שגר אצחרא כלאנסאן . אדי קד
 אכתפא מן בין ירך פי אהצאר (ס) :
 רק עין אשר תדע פי לא יעץ מאכל הוא
 אתו תשחות וכרת ובנית מצור על העיר
 אשר הוא עשה עמך מלחמה עד ירדתה :
 לחוד ארין תדע . ארי לא ארין דמיכר
 הוא ויתיה תחביל ותקוין . ותבני פרקומין .
 על קרתא יהיא עבדא עמך . קרב עד
 דתכבשה : לכן אי שגר עלמתאה . אנה
 לים כמטעים . פאפסדה ואקטעה . ואבן
 אאת אהצאר (ט) . עליו איה קריה הארבתך
 א"ן תהדא : פ

בייטעא חלל באדמה אשר יהיה אליהך
 נתן לך לרשתה נפל בשדה לא נודע מי
 הברו : ארי ישתכח קטילא . פארעא די
 אלהך . יהיב לך למירתה . רמי בתקלא .
 לא ידוע מן קטליה : ואונג קתיל פי אבלד
 אדי אלה רבך . מעטך לתחזה . מטרוה
 פי אצחרא . לם יערף מן קתלה : ויצאו
 זקניך ושפטך ומרדו אלה ערים אשר
 סביבת החלל : ויפקון סבך ודיינג .
 וימשחון לקרויא . דבסחרנות קטילא :
 פליכרג בעין (י) שיוכך והכאמך . וימסחון
 אי אקרא . אדין חואי אקתיל : והיה העיר
 הקרבה אלי החלל ורקחו וקני העיר הוא
 עגלת בקר אשר לא יעבר בה אשר לא
 משכה בעל : ותהי קרתא . דקריבא
 לקטילא . וידברון (יא) ויפבון . סביקרתא

היא

היה עגלת תורין. דלא אתפלח בה. דלא
נגדת בניר: פאיה קריה כאנת. אקרב
איה. פאיאבר אהלהא (ב) עגלה מן אבקר.
מא לם תפלה. ולא תמד אניר: והורדו
זקני העיר ההוא את העגלה אל נחל
איתן אשר לא יעבר בו ולא ירעו ערפוד
שם את העגלה בנחל: ויחתון סבי קרתא
ההיא ית עגלתא (כג) עגלתא לנחל ביר.
דלא אתפלח ביה ולא יודיע. ויקפון
תפון ית עגלתא (כג) עגלתא בנחלא:
ויחדוניה א' ואר צעב. מא לם יפלה
ולא יודיע. ויקפוהא פיה: ונגשו הבהנים
בני לוי כי בם בחר יהוה אלהיה לשרתו
ולברך בשם יהוה ועל פיהם יהיה פלדריב
ופרנגע: ויתקרבו בנהיא בני לוי. ארי
בהון אתרעי. י' אלהך לשמשותיה.
ודברכא בשמא דיי. ועל מוחרהון יהי
פל דין וכל מכתש סגורו: תם יתקדם
בעין אימה בני לוי. לאן אלה רבך
אכתארהם ליכדמוה ויבארבו באסמה
ועלי קולהם יפצל כל בצומה וכל בלא:
וכל זקני העיר ההוא הקרבים אליהתקד
ירחצו את ידיהם על העגלה הערופה
בנחל: וכל סבי קרתא ההיא. הקריבין
לקטילא. יסחון ית ידיהון. על עגלתא (כג)
עגלתא הנקיפא בנחלא: פאדא גסל
גמיע שיוך תלך אקריה. אקריבה א'
אקתיג אידיהם. עלי אעגלה אמקפאה
פי אוד: וענו ואמרו ידינו לא שפכה
את הדם הזה ועינינו לא ראו: ויתבון
ויימרו. ידנא. לא אשרא ית דמא הדין.
ועיננא לא חזאה: ויבתרו ויקולו. אידנא
לם תספך הדא אדם. ועיוננא לם תרא
דאך: פפר לעמך ישראל אשר פדית
יהוה ואל תתן דם נקי בקרב עמך ישראל
ונפפר להם הדם: פהניא יימרון פפר
לעמך ישראל הפרקתא יי. ולא תתין חובת
דם זכאי. בנו עמך ישראל. ויתפפר להון
על דמא: תנוהסוקאלו אדהסאנפר לקומך
אל אסראיל אדי פכבתהם. ולא תדע

(*) שפכו קרי

עליהם עקובה' תואני פי דם ברי. פינפר
להם מא תואנו פי דאך אדם (ב) : ואתה
תבער הדם הנקי מקרבך ביר תעשה הישר
בעיני יהוה: ואת תפלי. אשרי דם זכאי
מפינך. ארי תעביד דכשר קדם יי: ואנת
פאנף קאתל אברי מן בינכם. אד תצנע
אמסתקים ענד אלה: צ"ו פסוקים סי' עובריה
ומפטרין אנכי אנכי בישעיה סי' מ"א. הג"ד למנחת שבת
וב' וה': ס ס ס פירצא לפלחמה
עלי איבך ונתנו יהוה אלהיך בידך ושבת
שבי: ארי תפוק לאנהא קרבא. על בעלי
דבכך. וימסרונן. יי אלהך. בידך ותשבי
שביהון: ואדיכרנת לאחרב עלי אעדאך.
פאסלמה א' אלה רבך. פי ירך וסבית
סביה: וראית בשביה אשת יפת תאר
וחשקת בה ולקחת לה לאשה: ותחוי
בשביא. אתתא שפירת ריו. ותתרעי בה.
ותסבה לה לאתו: וראית פי אסבי.
אמראה חסנה אחלייה. פשעפת בהא.
ואתכדתהא לך זונה: והבאתה אדיתוך
ביתך ונלחה אתיראשה ועשתה את
צפרניה: ותעלנה לגו ביתך. ותנלח ית
רישה. ותרבי ית טופרתא: באן תדכלהא
א' וסט מנוזך. ותחלק ראסהא. ותרבי
אצפארהא: והסירה את שמלת שביה
מעליה וישבה בביתך ונכבתה את אביה
ואת אמה ירח ימים ואחר פן תבוא אליה
ובעלתה והיתה לה לאשה: ותעדי ית
בסות שביה מנה. ותתיב בביתך. ותבכי.
ית אבוהא וית אמה ירח ימין. וכתר
פן תיעול לותה ותבעלנה. ותהי לה
לאתו: ותנוע תיאב סביהא ענהא. ותקים
כדאך פי מנוזך. ותכבי עלי מרהב
אביהא ואמהא שהרא (ג). ובעד דאך.
תדכל איהא פתבן בהא. ותכון לך זונה:
והיה אסילא חפצת בה ושלתתה לנפשה
ומכר לא תמכרנה בפסף לא תתעמר
בה תחת אשר עניתה: ויהי אם לא
תתרעי בה. ותפטרנה לנפשה. ויבנא לא
תזבנה בפספא. לא תהגר בה. הלף

רעניתה

דעניתה : ואן לם תרודהא בעד דאך .
פאטלקהא חרא לנפסהא . וביעא לא
תביעהא בתמן . לא תסתרקהא .
בעד מא אתיתהא : ם פיייתהין לאיש
שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה
וילדו בנים האהובה והשנואה והיה
הבן הבכור לשנואה : ארי יהוין לגבר
תרתין נשין . חדא רחומתא וחדא שנואתא .
וילדן ליה בנין . רחומתא ושנואתא .
ויהי . ברא בוכרא לשנואתא : ואן
כאנתא זוגתין לרגל ואחד . אחדמא
מחבובה ואכרא משנייה . וודא לה
בנין . אמחבובה ואמשנייה . וכאן אבן
אבכר לאמשנייה מנהמא : והיה פיוס
הנחילו את בניו את אשר יהיה לו לא
יוכל לגבר את בן האהובה על פני בן
השנואה הבכור : ויהי . פיוסא דיתסין
לבנוהי . ית דיהי ליה . לית ליה רשו .
לבכרא ית בר רחומתא . על אפי בר
שנואתא בוכרא : פפי יום נחל בניה . מא
יסון לה . פלא יגוז לה . אן יפצל אבן
אמחבובה . עלי אבן אמשנייה אבכר :
פי אתי הבכור בן השנואה יפיר דתת לו
פי שנים בכל אשר יפעא לו פיהוא
ראשית . אנו לו משפט הבכרה : ארי ית
בוכרא בר שנואתא יפריש . דמתן ליה
תרין חולקין . בכל דישתכח ליה . ארי הוא
ריש תוקפיה . ליה חזיא בכירותא : כל
יגב עליה אן יערף אנאם באבכר אבן
אמשנייה . ליעטא לה סהמין . מן גמיע
מא יוגד לה . אד הו אזול נילה . לה חכם
אבכוריה : ם פיייתהי לאיש בן
סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול
אפו ויפרו אתו ולא ישמע אליהם : ארי
יהי לגבר . בר סטי ומרוד . ליתוהי מקביל
למימר אבוהי ולמימר אמיה . ומלפון יתיה .
ולא מקביל מנהון : ואן כאן לרגל . אבן
זאיל מכאף . לים יקבר אמר אביה ואמה .
ויורבאנה . ולם יקבר מנהמא : ותפשו
בו אביו ואפו והוציאו אתו אל זקני עירו

ואל שער מקמו : ויחרון פיה אבוהי
ואמיה . ויפקון יתיה . לקדם סבי קרתיה
ולתרע בית דין אתריה : פליקבין עליה
אביה ואמה . ויכרנוה . לי שיוך קריתה
ואי באב חאכם מוצעה : ואמרו אל
זקני עירו בננו זה סורר ומרה איננו שמע
בקלנו זולל וסבא : וימרון לסבי קרתיה .
ברנא דין סטי ומרוד . ליתוהי מקביל
למימרנא . זליל בשר וסבי חמר : פיקולא
להם . אבנא הדא זאיל מכאף . לים יקבר
אמרנא . והו מסרף ומפרט פי אחראם :
ורגמהו כל אנשי עירו באבנים ומת
ובערת הרע מקרבך וכל ישראל ישמיו
ויראו : וירגמוניה כל אנשי קרתיה
באבניא וימות . ותפלי עבד דביש
מבניך . וכל ישראל ישמעון וירחלון :
וירגמוה גמיע אהל קריתה באחנארה
חתא ימות . ואנף אהל אשר מן בינכם .
וסאיר אל אסראיל יסמעון ויכאפון :
ם וכי יהיה באיש חטא משפט
מות והומת ותלית אתו על עין : וארי
יהי בגבר . חובת . דין דקטור ויתקטיל .
ותצלב יתיה על צליבא : ואדא זגבת
עלי אנסאן . כטייה חכמהא אקתל פקתל .
פאצלבה עלי כשבה : לא תלין נבלתו
עלי העץ כי קבור תקברנו פיוס ההוא
כי קדלת אלהים תלוי ולא תטמא אתי
אדמתך אשר יהיה אלהיך נתן לך נחלה :
לא תבית נבילתיה על צליבא . ארי
מקבר תקברניה פיוסא ההוא . ארי על
דחב קדם יי אצטליב . ולא תסאיב ית
ארעך . דיי אלהיך . יהיב לך אחסנא : ולא
תבית גתתה עליה . כל אדמנה דפנא
פי דאך אריוס . אד צלב למא אפתרא
עדי אלה . ולא תנגס בדאך בדרך . ארי
אדה רבך מעטיך נחלה : ם לא
תראה את שור אחיך או את שיו נדחים
והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיק :
לא תחזי ית תורא דאחוק . או ית אמריה
דשען . ותכבוש מנהון . אתבא תתיבנון

לאחך

קנא דצפרא קדמך. באורחא בכל אינן
 או על ארעא. אפרוחין (כ"ו אפרוחין) או
 ביעין. ואפא רביעא על אפרוחין (כ"ו)
 אפרוחין. או על ביעין. לא תסב אפא על
 פניא: ואן ואפית וכרא מן אטאר קדאמך.
 פי אטריק או פי שגרה או עדי אארין.
 פראכא או ביצא. ואם ראבצה עליהם.
 כלא האבך אם מע אבנין: שלח תשלח
 אתיהאם ואתיהפנים תקה: לך למען
 ייטב לך והארבת ימים: שלחא תשלח
 ית אפא. וית פניא תסב לך. פדיל דייטב
 לך. וחוריקי ומין: בל אטלק אאם אמלאקא.
 וכר אבנין לנפסך. לכי יבאר לך. ותטול
 אייאמך: ׀ ׀ פי תבנה בית חדש
 ועשית מעקה לנגף ולא תשים דמים
 בביתך פי יפל הנפל מסנו: ארי תבני
 ביתא חדתא. ותעביד תיקא לאנגך.
 ולא תשני חובת קטול בביתך. ארי יפול
 הנפיל מניה: וארא בנית ביתא נרדא.
 פאצנע דראבזין עלי סטחך. ולא תנעל
 נדרא (׀) פי מנולך. יסקט מנה מן יסקט:
 לא תזרע פרמך בלאים: פן תקדש המלאכה
 הזרע אשר תזרע ותבואת הפרם: לא
 תזרע פרמך עירובין. דלמא תסתאב.
 דמעתי זרעא דתזרע. ועללת פרמא:
 לא תזרע כרמך מן נועין. כלא תחרם
 עליך. סלאפה ארעא דארי תזרעה. מעגלה
 אברם (׀): ׀ לא תחרש בשור
 ובחמר יחדו: לא תרדי בתורא ובחמרא
 פחדא: לא תצמד אתור ואחמאר גמיעא:
 לא תלבש. שעטני צמר ופשתים יחדו:
 לא תלבש שעטניא. עמר וכתן מחובר
 פחדא: לא תלבס תובא מכתלטא. מן
 צוף וכתאן גמיעא: ׀ נדלים תעשה
 לך על ארבע פנפות פסותך אשר תכסהי
 בה: פרוספדין תעביד לך. על ארבע.
 פנפי פסותך דתתכסי בה: ואצנע לך
 נדאילא. פי ארבע אטראף אוארך ארי
 תנטא בהא: ׀ פי ייקח איש אשה

לאחוק: ולא תרא תור אכרך. או שאתה
 צאלין. פתנאפל ענהמא. כל רהמא
 איה רדא: ואסילא קרוב אחוק אלוך
 ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה
 עמך עד דרש אחוק אתו והשבתו לו:
 ואם לא קרוב אחוק. לותך ולא ידעת
 ליה. ותבנשניה לנו ביתך. ויהי עמך עד
 דיתבע אחוק יתיה. ותתיבניה ליה: ואן
 לם יכון אכרך. קריבא איך ולם תערפה.
 פלם דאך א' מנולך. יכון ענדך. א' אן
 ילתמסה אכרך. ותרדה עליה: וכן תעשה
 לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה
 לכל אבדת אחוק אשר תאבד ממנו
 ומצאתה לא תוכל להתעלם: וכן תעביד
 לחמריה. וכן תעביד לכסותיה. וכן תעביד
 לכל אבדתך דאחוק. דתיבד מניה
 ותשפתנה. לית לך רשו לכסותה:
 וכרא פאצנע בחמארה ותובה. וסאר
 צוא אכרך. ארי תציע מנה פתגרהא.
 לא יחל לך אן תתנאפל ענהא: ים לא
 תראה אתי חמור אחוק או שורו נפלים
 בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו:
 לא תחזי ית חמרא דאחוק. או תורה
 רמן באורחא. ותכבוש מנהון. אקמא
 תקים עמיה: ולא תרא חמאר אכרך. או
 תורה ואקעין פי אטריק. פתנאפל
 ענהמא. בר אקמהמא מעה אקאמה (׀):
 ׀ לא ייהיה כלי נבר עלי אשה
 ולא ילבש נבר שמלת אשה פי תועבת
 יהיה אלוך פרי עשה אלה: לא יהי תקון
 זין דנבר על אתא. ולא יתקן נבר בתקוני
 אתא. ארי מרחק. קדם יי אלוך כל
 עביד אליו: לא תכון את ארגא עלי
 אנסא. ולא ילבס ארגא זיי אנסא (׀). לאן
 אלה רבך יברה כל מן יצנע דאך: ׀ פ
 פי יקרא קן צפור לפניה בדרך בכל
 עין או על הארץ אפרחים או ביצים
 והאם רבצת עלי אפרחים או עלי ביצים
 לא תקח האם עלי הפנים: ארי תערע

נ

חלק הרקוק 4 (א) קן צפור לפניך. אין פסיק בין תיבת צפור לתיבת לפניך ככל התינאן: (ב) בדרך. באולא לא כנריש בגל התינאן המרוקקות.
 ובא

וַבֵּא אֵלֶיהָ וּשְׁנָאָה: אֲרִי יִסֵּב גִּבּוֹר אֶתְתָּא.
 וַיַּעֲזֹב לִוְתָהּ וַיִּשְׁנֶנָּה: וְאֵן תַּזְוֹג רַגְלָהּ
 בְּאִמְרָאָה. וּדְכַל אִיהָ תַם שְׁנָאָה:
 וְשֵׁם לָהּ עֲלִילַת דְּבָרִים וְהוּצֵא עֲלֶיהָ
 שֵׁם רַע וְאָמַר אֶתְהַאֲשֶׁה הַזֹּאת לְקַחְתִּי
 וְאֶקְרַב אֵלֶיהָ וְלֹא־מִצְאֵתִי לָהּ בְּתוּלִים:
 וַיִּשְׁוֵי לָהּ תַסְקוּפֵי מַלְיָן. וַיִּפְיֵק עֲלֶיהָ שׁוּם
 בִּישׁ. וַיִּימַר יֵת אֶתְתָּא הָדָא נְסִיבִית.
 וְעַדִּית לִוְתָהּ. וְלֹא אֲשַׁפְּחִית לָהּ בְּתוּלִין:
 פִּנְעַל לָהּ עֲלֵלָא מִן אֲבֵלָאָם. וְאֲבֵרַג
 עֲלֶיהָ אֲסַמָּא רַדִּיָּא. וְקָא אֲנִי תַזְוֹגַת
 הָדָה אֲמַרָאָה. פִּדְנֹת מְנַהָא. וְלִם אֲנִי
 לָהּ בְּרָאָה^(א): וְלִקָּה אֲבִי הַנְּעֵר וְאִמָּהּ
 וְהוּצִיאֵנִי אֶתְבְּתוּלֵי הַנְּעֵר אֶלְ-זִקְנֵי
 הָעִיר־הַשְּׁעָרָה: וַיִּסֵּב אֲבוּהָא דְעוּלִימַתָּא
 וְאִמָּהּ. וַיִּפְקֹן יֵת בְּתוּלֵי עוּלִימַתָּא. לְקָדָם
 סְבִי קָרְתָּא וְלִתְרַע בֵּית דִּין אֶתְרָא: תַם
 יֵאֲכֹר אֲבִיהָ וְאִמָּהָ אֲבֵרָאָה וְאֲבֵרָוּהָ.
 אִי שִׁוּךְ אֶקְרִיָּה וְאִי בֵּאֵב אַחֲבָם^(ב):
 וְאֲמַר אֲבִי הַנְּעֵר אֶלְ-זִקְנֵי אֶתְבְּתוּלֵי
 לְאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה וּשְׁנָאָה: וַיִּימַר אֲבוּהָ
 דְעוּלִימַתָּא לְסְבִיָּא יֵת בְּרַתִּי יְהִיבִית
 לְגוּבְרָא דְרִין. לְאֶתְוּוּשְׁנָה: פִּקָּא אֲבוּהָ
 לְאִשְׁוּךְ. אֲנִי זְוֹגַת אֲבִנְתִי. לְהָדָא אֲרַגְלִי
 פִּשְׁנָאָהָ: וְהִנֵּה־הוּא שֵׁם עֲלִילַת דְּבָרִים
 לְאִמְרֵי לְאִמְצֵאֵתִי לְבִתְךָ בְּתוּלִים. וְאֵלֶּה
 בְּתוּלֵי בְתִי וּפְרִשׁוּ הַשְּׁמֵלָה לְפָנֵי זִקְנֵי
 הָעִיר: וְהָא הוּא שְׁוֵי תַסְקוּפֵי מַלְיָן
 לְמִימַר. לֹא אֲשַׁפְּחִית לְבִרְתְךָ בְּתוּלִין.
 וְאֵלִין בְּתוּלֵי בְרַתִּי. וַיִּפְרַסֹן יִשׁוּשְׁפָא.
 קָדָם סְבִי קָרְתָּא: וְהוּדָא הוּוּ קָד גַּעַל לָהּ
 עֲלֵלָא מִן אֲבֵלָאָם. וְקָא לִם אֲנִי לָהּ
 בְּרָאָה. וְהָדָה בְּרָאָהָא. וּבִסְטוּ אֲבִנְדִי
 אִו מְקַאמָה^(ג) בִּין יִדֵיהֶם: וְלִקְחוּ זִקְנֵי
 הָעִיר־הַהוּא אֶתְהָאִישׁ וַיִּפְרוּ אֹתוֹ:
 וַיִּדְבְּרוּן. סְבִי קָרְתָּא הָהִיא יֵת גּוּבְרָא.
 וַיִּלְקֹן יֵתִיהָ: פִּיאֲכֹר שִׁוּךְ תִּלְךְ אֶקְרִיָּה
 דְאֵךְ אֲרַגְלִי. וַיּוֹדְבוּהָ: וְעַנְשׁוּ אֹתוּ מֵאָה
 כֶּסֶף וַנְתַנּוּ לְאֲבִי הַנְּעֵרָה פִי הוּצִיא שֵׁם

* כל נערה כן קרי.

רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־תִהְיֶה לְאִשָּׁה
 לְאִי־זָכָר לְשִׁלְחָהּ כְּלִימָיו: וַיִּגְבּוֹן סְנִיָּה
 מֵאָה סְלַעִין דְּכֶסֶף. וַיִּתְנֹן לְאֲבוּהָ
 דְעוּלִימַתָּא אֲרִי אִפִּיק שׁוּם בִּישׁ עַל
 בְּתוּלַתָּא בֵּת יִשְׂרָאֵל. וְלִיהָ תְּהִי לְאִתּוּ.
 לִוְתָּהּ לִיהָ רִשׁוֹ לְמַפְטָרָה בְּרִי יִזְמוּהוּ:
 וַיִּגְרַמוּהָ מֵאִיהָ דְרַהִם. וַיִּרְפְּעוּהָ לְאֲבוּ
 אֲנָרִיָּה. לְמָא אֲבֵרַג אֲסַמָּא רַדִּיָּא. עֲלִי
 בְּכַר מִן אֵל אֲסַרְאִיל. וְתַבְנֹן לָהּ זְוֹגָה. וְלֹא
 יִנְוֹלְהָ מִלְּאֶקְהָא שׁוּל עֲמָרָה^(ד): ס וְאִפִּי
 אִמַּת הָיָה הַדְּבַר הַזֶּה לְאִי־נְמִצְאוּ בְּתוּלִים
 לְנַעֲרָה: וְאִם קוּשְׁטָא הוּוּ. פִּתְנַמָּא דְרִין.
 לֹא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּתוּלִין לְעוּלִימַתָּא: וְאֵן
 כֵּאֵן אֲאִמַר חֲקָא. וְלִם תּוֹגַד לְאֲנָרִיָּה
 בְּרָאָה: וְהוּצִיאֵנִי אֶתְהַנְּעֵר אֶלְ-פִּתְחָהּ
 בֵּית־אֲבִיָּה וְסַקְלוּהָ אֲנִישֵׁי עִירָה בְּאֲבָנִים
 וּמִתָּהּ פִּי־עֲשִׂתָּהּ נְבִלָה בִּישְׂרָאֵל לְזִנּוֹת
 בֵּית אֲבִיָּה וּבְעֵרְתָּהּ הָרַע מִקְרַבְךָ: וַיִּפְקֹן
 יֵת עוּלִימַתָּא לְתַרַע בֵּית אֲבוּהָ.
 וַיִּרְמֹזֶנָּה אֲנִישֵׁי מְרַתָּהּ בְּאֲבָנִיא וְתַמּוֹת.
 אֲרִי עֲבַדְתָּ קָנָא בִּישְׂרָאֵל. לְזִנְאָה בֵּית
 אֲבוּהָ. וְתַפְלִי עֲבִיד דְּבִישׁ מִבִּינְךָ:
 פִּשְׁתְּכֹרְגֵי בֵּאֵב בֵּית אֲבוּהָ. וַיִּרְמֹזֶנָּה
 גַּמִּיעַ אֵהֵל קְרִיתָהָ בְּאֲחֵנָּה אִי אֵן
 תַמּוֹת. לְמָא צְנַעַת כְּסַאסָּה פִי אֲסַרְאִיל.
 פִּפְנֵרַת מַחְצֵנָה^(ה) פִי בֵּית אֲבִיָּהָ. וְאִנְף
 אֵהֵל אֲשֶׁר מִן בִּינְכֶם: ס בִּי־יִמְצֵא
 אִישׁ שֹׁכֵב וְעַם־אִשָּׁה בְּעַדְתָּ בְּעַד וּמִתּוֹ:
 גַּם־יִשְׁנִיָּהֶם הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִם־הָאִשָּׁה
 וְהָאִשָּׁה וּבְעֵרְתָּהּ הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל: אֲרִי
 יִשְׁתַּכַּח גִּבּוֹר. שְׁכִיב עִם אֶתְתָּא אֶתְתָּ
 גִּבּוֹר. וַיִּתְקַטְּרוּן אִפִּי תְרוּיָהוֹן. גּוּבְרָא.
 דְשְׁכִיב עִם אֶתְתָּא וְאֶתְתָּא. וְתַפְלִי עֲבִיד
 דְּבִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל: וְאֵן זְגַד רַגְלִי. מִצְאָנַע
 אֲמַרָאָה דָּאת בְּעַד. פְּלִיקְתָּא גַּמִּיעָא.
 אֲרַגְלִי אֲמַצְאָנַעְהָא וְהִי. וְאִנְף אֵהֵל אֲשֶׁר
 מִן אֵל אֲסַרְאִיל: ס פִּי יִהְיֶה נְעֵר
 בְּתוּלָה מֵאֲרֵשָׁה לְאִישׁ וּמִצְאָה אִישׁ
 בְּעִיר וּשְׁכָב עִמָּהּ: אֲרִי תְּהִי עוּלִימַתָּא

בתולתא

חלק הרקדוקן (א) והוציאנו בקצת תיגון בטעם אולא וקצהן אתי: (ב) השערה. העין כשוא פתח ברוב הספרים: (ג) נהתי. בקצת
 תיגון באולא וקצהן אתי: (ד) זקני העיר ההוא. תיבת העיר מלעיל: (ה) מאה כסף. הכף רפה כי היא של מאה שרשית דלא כמהרריל:

בתורתא. מארסא גבר. וישכחה
 גברא. בקרתא וישכוב עמה: וארא
 באנת גאריה גבר. ממלכה רגל.
 פוגרהא רגל. פי אקריה וצאנעהא:
 והוצאתם את שניהם אל שער העיר
 ההוא וסקלתם אתם ובאבנים ומתו את
 הנער על דבר אשר לא צעקה בעיר
 ואת האיש על דבר אשר ענה את אשת
 רעהו ובערת הרע מקרבך: ותפקון ית
 תרויהון. לתרע קרתא ההיא. ותרגמון
 יתהון באבניא וימותון. ית עולימתא. על
 עיסק דלא צוחת בקרתא. וית גוברא.
 על עיסק דעני ית אתת חבריה. ותפלי
 עבד דביש מבינד: פאברגוהמא
 גמיעא. אי באב תלך אקריה. ותרגמוהמא
 באחאגרה אי אין ימותא. אמא אנאריה.
 פכסבב מא לם תצרך ויהי פי אקריה.
 ואמא ארגל בסבב מא אתא זוגה
 צאחבה. ואנף אהל אשר מן בינכם:
 ס ואם בשדה ימצא האיש את הנער
 המארשה והחזיק בה האיש ושכב עמה
 ומת האיש אשר שכב עמה לבדו: ואם
 בחקלא ישכב גוברא. ית עולימתא
 המארסא ויתקוף בה גוברא וישכוב עמה.
 ויתקטיל. גוברא. דשכיב (כל דשכיב) עמה
 בלהודיה: ואן וגר ארגל אנאריה אממלכה
 פי אצחרא. ואמסכהא וצאנעהא. פליקתל
 דאך ארגל אמצאנעהא וחדה: ולנער לא
 תעשה דבר אין לנער חטא מות כי כאשר
 יקום איש על רעהו ורצחו נפש פן הדבר
 הזה: ולעולימתא לא תעביר מדעם. לית
 לעולימתא חובת דין דקטיל. ארי. פמא
 דיקום גוברא על חבריה ויקטליה נפש.
 פן פתגמא הרין: ואמא אנארייה פלא
 תצנע בהא שייא. אד לים דהא כטייה
 תוגב אקתל. ואנמא מתל אמרהא דרא.
 כמן יקום עלי צאחבה פיקתלה. ויפיתה
 נפסה: כי בשדה מצאה צעקה הנער
 המארשה ואין מושיע לה: ארי בחקלא
 אשכחה. צוחת. עולימתא המארסא.

ד

ולית הפריק לה: ואן וגרהא פי אצחרא.
 פימכנ אין יכון קר צרכת יא. ולם יכון להא
 מגיה: פי ימצא איש נער בתולה אשר
 לא ארשה ותפשה ושכב עמה ונמצאו:
 ארי ישכב גבר. עולימתא בתולתא דלא
 מארסא. ויחדנה וישכוב עמה וישתבחון:
 ואן וגר רגל. גאריה גבר מא לם תמך.
 פצבטהא וצאנעהא. ווגרא: ונתן האיש
 השכב עמה לאבי הנער חמשים פספ
 וליתתיה לאשה תחת אשר ענה לא
 יוכל שלחה בל ימוי: ויתין. גוברא דשכיב
 (דשכיב) עמה. לאבוהא דעולימתא
 חמשין סלעין דכסף. וליה תהי לאתו.
 דקף דענייה. לית ליה רשו למפטרה
 פל ימותו: פאיעט דאך ארגל לאביהא
 כמסין דרהם. ותכון לה זוגה. בדל מא
 אתאהא. לא יגוז לה טלאקהא טול
 עמרה: ס לא יקח איש את אשת
 אביו ולא יגלה פנה אביו: לא יסב גבר
 ית אתת אבוהו. ולא יפלי פנפא דאבוהו:
 לא יתזוג רגל זוגה אביה כדאך. ולא
 יכשה כנה אביה: ס לא יבא פצועי
 דפא וכרות שפכה בקהל יהוה: לא
 ידפי דפסיק ודמחבל. למיעל בקהלא
 דיי: לא ידכל מפדוג אכציי (כ). ומקטוע
 אאחליל פי (כ) גוק אדה: ס לא יבא
 ממזר בקהל יהוה גם דור עשירי לא
 יבא לו בקהל יהוה: לא ידפי ממזרא
 למיעל בקהלא דיי. אף דרא עשיראה.
 לא ידפי ליה למיעל בקהלא דיי: לא
 ידכל אזנים פי גוק אדה. חתא אניל
 אעאשר מנהם. לא ידכל פי גוק אדה:
 ס לא יבא עמוני ומואבי בקהל
 יהוה גם דור עשירי לא יבא להם בקהל
 יהוה עד עולם: לא ידבון עמונאי ומואבאי
 למיעל בקהלא דיי. אף דרא עשיראה.
 לא ידפי לחון. למיעל בקהלא דיי עד
 עולם: ולא ידכל עמוני ומואבי פי גוק
 אדה. חתא אניל אעאשר מנהם. לא
 ידכל פי גוק אדה אי אבד: על דבר

אשר חלק הדקדוק. ו) ישפסיק בין היבטאם לתי' באבנים ככל התרגום: ו) המ"ם רפא ובשוא נח ככל התרגום כאלו אתה אומר הם לרד ארשה לרד.

אשר לא יקדמו אתכם בלחם ובמים
 בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שבר
 עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם
 נהרים לקלקלך: על עיסק. דלא ערעו
 יתבון בצחמא ובמיא. באורחא במפקבון
 ממצרים. ודאגר עקד ית בלעם בר בעור.
 מפתור. ארם העל פרת לקטנותך:
 בסבב מא לם יתלקונכם באכבו ואמא.
 פי אטריק פי כרוגכם מן מצר. ולמא
 אסתאגר כי) עדיך בלעם אבן בעור. מן
 פאתור ארם נהרים לילענד: ולא יאכה
 יהוה אלהיך לשמע אר בלעם ויהפך
 יהוה אלהיך לך את הקלדה לברכה כי
 אהבך יהוה אלהיך: ולא אבא. יי אלהיך
 לקבלא מן בלעם. ויהפך יי אלהיך לך.
 ית דוטיין לברכין. ארי ריחמך (כ) רחמך
 יי אלהיך: ולם ישא אלה רבך אן יקבל
 מן בלעם. בר קלב לך אלענה ברכה.
 למא אחבך: לא יתדרש שלמם וטבתם
 פלייטיך לעולם: לא תתבע שלמהון
 וטבתהון. כל יומך לעלם: פלא תלתמם
 סלאמתהם וכיריהם. טול זמאנך אברא:
 ס לא יתעב ארמי כי אחיך הוא
 לא יתעב מצרי כי יגר היית בארצו: לא
 תרחיק ארומא. ארי אחיך הוא. לא
 תרחיק מצרא. ארי הייר הויתא בארעיה:
 לא תברה ארומי. פאנה אחיך. לא תברה
 אמצרי. לאנך כנת גריבא פי בלדה:
 בנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא
 להם בקהל יהוה: בנין דיתילדון להון
 דרא תליתאה. ידפי להון למיעל בקהלא
 די: ואניל אתאת מן אבנין אדי יולדו
 להם. ידכלו פי גוק אלה (כ) ס כיי
 תצא מחנה על איביך ונשמרת מפל דבר
 רע: ארי תפוק משריתא על בעלי דבבך.
 ותסתמר. מפל מדעם ביש: וארא כרגת
 פי מעסבר עלי אעדאיך. פאחתרו
 פצלא (כ) מן כל אמר קביח (כ) פי יהיה
 בק איש אשר לא יהיה טהור מקרה
 לילה ויצא אר מחוץ למחנה לא יבא אר

תוך המחנה: ארי יהי בק גבר. דלא
 יהי דכי מקרי ליליא. ויפוק למברא
 למשריתא. לא ייעול לגו משריתא:
 ואן כאן פיכם רגל. לים בטאהר מן עארין
 אריל. פליכרגא כארג אעסבר. מן חיה
 לא ידכל אי וסטה: והיה לפנותי ערב
 ירתין פמים וכבא השמש יבא אריתך
 המחנה: ויהי למפני רמשא יסחי במיא.
 וכמיעל שמשא. ייעול לגו משריתא:
 פאדא כאן ענד אתגאה אריל ירחין
 באמא. וענד מגיב אשם (כ) ידכל איה:
 ויר תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה
 חוץ: ואתר מתופקויהי קדמברא למשריתא.
 ותפוק תפן לברא: וליכון לך מכאן (כ)
 כארג אעסבר. תברו הנאך כארגא מנה:
 ויתר תהיה לך עריונה והיה בשבתך
 חוץ וחרתה בה ושבת וקסית את צאתך:
 וסבתא. תהי לך על זינך. ויהי במתבך
 בברא. ותחפר בה. ותתוב ותכפי ית
 מפקתך: וליכון לך ותר מע סלאחך (כ)
 פאדא תברות כארגא מנה. פאחפר בה.
 ועד וגטי דאך ארגיע: כי יהוה אלהיך
 מתהלך ופקרב מחנה להצילך ודתת
 איביך לפניך והיה מחניך קדוש ולא
 יראה בק ערות דבר ושב מאחרך: ארי
 יי אלהיך. שבינתיה מהלכא בגו משריתך.
 לשיזבוותך ולמסר שנאך קדמך. ותהי
 משריתך קדישא. ולא יחזי בק עבירת
 פתגם. ויתוב מימריה מלאוטבא לך: לאן
 אלה רבך. נורה סאך פי וסט עסברך.
 ליכלצך ויסלם אעדאיך פי ירך. פיכון
 עסברך מקדסא. ולא ירא פיך אמרא
 קביחא. פינצרה ענד: ס לא י*
 תסגיר עבר אר אדניו אשר ינצל אר
 מעם אדניו: לא תמסר עבר עממין ליר
 רבניה. דישהיזב לותך מן קדם רבניה:
 ולא תסלם עבדא אי מולאה. ארו יתכלין
 איך מן דינה (כ) בל תמנה (כ) עמך ישב
 בקר בק במקום אשר יבחר באחד שעריך
 בטוב לו לא תוננו: עמך יתיב בינך.

תצא

באתרא דיתרע. בהראמן קרוך בדויטב
 ליה לא תוניניה: וליגלם ענדך פי מא
 בנדך. פי אמוצע אדי יכתארה. פי אחרא
 מחלך פי אצלח לה. וזא תצהרה (ב):
 ׀ לא יהיה קדשה מבנות ישראל
 ולא יהיה קדש מבני ישראל: לא תהי
 אתתא מבנות ישראל לגבר עבד. ולא יסב
 גוברא מבני ישראל אתא אמא: ולא
 תבון מן בנאת אסראיל ממתעה (ג):
 ולא מן בני אסראיל ממתע: לא תביא
 אתנן זונה ומחור פלב בית יהוה אלהיך
 לבדי נדר פי תועבת יהוה אלהיך גם
 שניהם: לא תעיל אגר זניתא וחולפן
 פלבא. לבית מקדשא דיי אלהך לכל
 נדר. ארי מרחק. קדם יי אלהך אף
 תרויהון: ולא תדכל שיא מן אנעאל
 אזואני (ד) ואתמאן אכראב. אי בית אלה
 רבך פי שי מן גמיע אנדור. לאן אלה רבך
 יכרהמא גמיעא: ׀ לא תשיך
 לאחיק גשך בסף גשך אבל גשך בלי
 דבר אשר ישך: לא תרבי לאחוק. רבית
 כסף רבית עבור רבית כל מדעם דמתרבי:
 ולא תעיין אכרך. עיינה דראהם ולא
 טעאם. ולא כל אמר יעיין: לגברי תשיך
 ולאחיק לא תשיך למען יברכה יהוה
 אלהיך בכל משלח ידך על הארץ אשר
 אתה בא שמה לרשתה: לבר עממין
 תרבי. ולאחוק לא תרבי. בדיל דיברכך
 יי אלהך. בכל אושטות ידך. על ארעא.
 דאת עלי ליתפן למירתה: כל אנריב
 תעאיין. ואכרך פלא. לני יבארך לך
 אלה רבך. פי גמיע ממד ידך. פי
 אברה. אדי את דאכל אליה לתחוזה:
 ׀ פי תדר נדר ליהוה אלהיך
 לא תאחר לשלמו פי דרש ידרשנו יהוה
 אלהיך מעמך והיה בך חטא:
 ארי תדר נדר קדם יי אלהך.
 לא תאחר לשלמותיה. ארי מתפע
 יתפעניה. יי אלהך מנך. ויהי בך חובא:

ואן נדרת נדרא ללה רבך. לא תוזר
 אפא בה. פאנה יטאבך בה מטאבה.
 פתחל בך עקובה (ב): וכי תחדל לנדור
 לא יהיה בך חטא: וארי תתמנע מלמדר.
 לא יהי בך חובא: מא לו אנתהית אוולא
 מנה. לא תחל בך עקובה (ג): מוצא
 שפתך תשמר ועשית כאשר נדרת
 ליהוה אלהיך נדבה אשר דברת בפוך:
 אפקות שפוך תמר ותעבד. כמא
 הנדרתא קדם יי אלהך נדבתא דמלילתא
 בפופך: כל מא כרג מן שפתך אחפצה
 ואעמל בה. כמא נדרת ללה רבך
 מתברעא. כמא קרתה בפאך: ׀ פי
 תבא בכרם רעך ואבדת ענבים כנפשך
 שבועה ואלי פלך לא תתן: ארי תתגר
 בכרמא דחברך. ותיכול ענבין. כנפשך
 שבועה. ולמנך לא תתן: וארא אסתוגרת (ג)
 פי כרם צאחבך. פכל מן אענב כשהותך
 שבועך. ולא תצעמנה פי אניתך: ׀ פי
 תבא בקמת רעך וקטפת מלילת בידך
 וחרמש לא תניף על קמת רעך: ארי
 תתגר בקמתא דחברך. ותקטוף דמקין
 בידך. ומגלא לא תרים. על קמתא
 דחברך: וארא אסתוגרת פי סנבל
 צאחבך. פאקטף מא תפרכה בידך. ולא
 תהוך אמנגל. עלי סנבל צאחבך לנפסך:
 ׀ פי ייקח איש אשה ובעלה והיה
 אם לא תמצא יחן בעיניו פי מצא בה
 ערות דבר וכתב לה ספר פריית ונתן
 בידה ושלחה מביתו: ארי יסב גבר.
 אתתא ויבעלנה. ויהי אם לא תשבה
 רחמין בעיניה. ארי אשפח בה עבירת
 פתגם. ויכתוב לה. גט פטורין ויתן בידה.
 ויפטרנה מביתיה: וארא תזוגרל אמראה
 ומלכה (ג). תם אנהא לם תגר חצאא
 ענדה. או וגר עליה אמרא קביחא.
 פליכתב להא. כתאב קטעה וידפעה
 איהא. ויטלקהא מנה: ויצאה מביתו
 והלכה והיתה לאישי אחר: ותפוק מביתיה.

חלק הרקדוק: ח) והיה אם לא המצא חן בעיניו. תיבת והיה בשני גרישים. והיכת חן בפשטא והיכת ב"ה בכל התיגאן חסרוקדוקים והתך

ותהיך ותהי לגבר אחרון: ואן כונת מן
 מנולה. ומצת ועצרת להגל אכר: ושנאה
 האיש האחרון וכתב לה ספר כריתת
 ונתן בידה ושלחה מפיתו או כי ימות
 האיש האחרון אשר לקחה לו לאשה:
 ושננה גוברא בתראה. וכתוב לה. גם
 פטורין ויתין בידה. ופטורה מפיתה.
 או ארי ימות גוברא בתראה. הנספה
 ליה לאתו: פשנאהא ארגל אכר. וכתב
 להאכתאב קטעה ורפעה איהא. וטלקהא
 מנה. או מצת ארגל אכר. אדי אתכדהא
 לה זונה: לא יוכל בעלה הראשון אשר
 שלחה לשוב לקחתה. להיות לו לאשה
 אחרי אשר הטמאה כיון תועבה הוא לפני
 יהוה ולא תחטא את הארץ אשר יהוה
 אלהיך נתן לך נחלה: לית ליה רשו
 לבעלה קדמאה הפטורה. למתב למספה
 למחוי ליה לאתו. בתר האסתאבת. ארי
 מרחקא היא קדם יי. ולא תחייב ית
 ארעא (כני ארעא) כני אלהך יהיב לך
 אחסנא: פלא יחל לבעלה אאול אדי
 טלקהא. ליעוד יתזונג בהא לתבון לה
 זונה. בעד מא אתאהא (גירה). פאנהא
 כריהה בין ידי אלה. ולא תוקע כמא עלי
 בדרך. אדי אלה רבך מעטיך נחלה:
 פייקח איש אשה חדשה לא
 יצא בעבא ולא יעבר עליו לכר הדבר
 גני יהיה לביתו שנה אחת ושמה את
 אשתו אשר לקח: ארי יסב גבר אתתא
 חדתא. לא יפוק בחילא. ולא יעבר עלוהי
 לכל פתגם. פני יהי לביתיה שתא חדא.
 ויחדי ית אתתיה דנסיב: ואדא תזונג
 רגל אמראה גרדידה. פלא יכרג פי אניש.
 ולא ימר בה שייא מן אמורה. בל יבון
 פארגא לביתה סנה ואחדה. ויפרח זונתה
 אתי אתכדהא: לא יתבל רחים ורכב
 כיינפש הוא הבל: לא תסב משכונא
 רחוי ורכביה. ארי בהון מתעביד מזון
 לבל נפש: ולא יסתרהן אחד ארעה

אספלא ואעליא (כ). פאנה יסתרהן קות
 אנפם (כ): פיימצא איש
 גיב נפש מאהיו מבני ישראל והתעמר
 בו ומכרו ומת הגיב ההוא ובערת הרע
 מקרבך: ארי ישתבח גבר. גיב נפש
 מאהיו מבני ישראל. ויתגר ביה ויזפנייה.
 ויתקטיל גיבא ההוא. ותפלי עביד דביש
 מפינד: ואן וגד אנסאן. קד סרק נפסא
 מן אבותה מן בני אסראיל. ואסתרקאה
 או באעהא. פליקתל דאך אסארק. ואנה
 אהל אשר מן בניכם: ס השמר
 בנגעיה צרעת לשמר מאד ולעשות יבכל
 אשר יורו אתכם הפהנים הלויים כאשר
 עויתם תשמרו לעשות: אסתמר במכתש
 סנירו. למפר לחדא ולמעבר. בכל.
 דילפון יתבון. פהניא ליואי. פמא
 דפקידתנן תפרון למעבר: ואחתרו מן
 בלוא אברץ. ואחפץ רסומה גדא ואעמל
 פיה. כמא יפתוכם אימה אדיואנין.
 כמא אמרתהם: זכור את אשר עשה
 יהוה אלהיך למרים בדרך בצאתכם
 מצרים: הוי דביר. ית דעבר. יי אלהך
 למרים. באורחא במפקבון מצרים:
 ואדכר עלי מא צנע. אלה רבך במרים
 מתלה. פי אטריק פי כרוגכם מן מצר:
 ס פיתשה ברעך משאת מאומה
 לא יתבא אדי ביתו לעבט עבטו: ארי
 תרשי בחברך רשות מדעם. לא תיעזל
 לביתיה למסב משכוניה: ואדא אנסית
 צאחבך נסיה. פלא תדכל אי מנולה
 תאכר עוצהא (כ): פהון תעמד והאיש
 אשר אתה נשה בו יציא אלקה את העבט
 החוצה: פברא תקום. וגוברא דאת רשי
 ביה. יפיק לך. ית משכונא לברא: בל
 קה פארגא. וארגל אדי אנסיתה. יכרג
 לך אעוין אי ברא: ואם איש עני הוא
 לא יתשכב בעבטו: ואם גבר מסבין
 הוא. לא תשכוב במשכוניה: ואן כאן
 רגלא צעיפא. פלא תבית ועוצה ענרד:

השב
 חלק הדקדוק. ט) לא יוכל בעלה הראשון. תיבת הראשון ברביע בהיגאן המדוקדקות לא בשיפור: י) ושמה את אשתו תיבת
 ישמח במארכה, ותיבת אשתו בטפחא בכל התיגאן וכ"ה במצת דפוסים: וא) לא יחריל. התיב רשויא פתח: וז) רגל אשר יורו. תיבת רגל

הַשֵּׁב תֵּשִׁיב לוֹ אֶת־הָעֲבוֹט כִּבּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ
 וְשִׁבְבֵם בְּשִׁלְמָתוֹ וּבִרְכֹּךְ וְלֹךְ תִּהְיֶה צְדָקָה
 לְפָנָי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: אֲתָבֵא תִּתִּיב לִי
 יָת מִשְׁבוֹנָא כְּמִיעַד שְׁמַשָּׁא וְיִשְׁכּוּב
 בְּכַסּוּתִיה וּבִרְכֹּכָה וְלֹךְ תִּהְיֶה זְכוּ קָדָם
 יי אֱלֹהֶיךָ: בַּל רָדָה אִיה רָדָא עֵנַד מְגִיב
 אֲשַׁמֵּם. אִל יִנָּאם פִּיה פִּידְעוּ לָךְ. וְתִכּוֹן
 לָךְ חֲסִנָּה. בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי רִבְכָךְ: ס לֹא
 תַעֲשֶׂק שְׂכִיר עֵינֵי וְאֶבְיוֹן מֵאֲחֵיךָ אִל מִגֵּרְךָ
 אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ בְּשַׁעֲרֶיךָ: לֹא תַעֲשׂוֹק
 אֲנִירָא עֵינֵי וּמִסְפִּינָא מֵאֲחֵיךָ. אִל מִגֵּיזְרֶךָ.
 הַבְּאֲרָעָה בְּקִרְוֶךָ: לֹא תִגְשֵׁם אֲנִירָא
 וּכְאֲצֵה צַעֲיָף אִל מִסְכִּין (ס). מִן אֲבוֹתֶיךָ.
 אִל מִן צִיפֶךָ. אִלֵּי פִי בִדְרֶךְ פִּי מֵחֶלֶךְ:
 בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא־תִבּוֹא עֲלֵיו הַשֶּׁמֶשׁ
 כִּי עֵינֵי הוּא וְאֵלָיו הוּא נִשְׂא אֶת־נַפְשׁוֹ
 וְלֹא־יִקְרָא עֲלֶיךָ אֱלֹהֵי הוּא וְהָיָה בְּךָ הַטָּא:
 בְּיוֹמֵיה תִּתֵּן אֲנִירָה וְלֹא תִיעוֹל עֲלוּהִי
 שְׁמַשָּׁא. אִרִי עֵינֵי הוּא. וְלִיה. הוּא מִסַּר
 יָת נַפְשִׁיה. וְלֹא יִקְרִי עֲלֶיךָ קָדָם יי וְיִהִי
 בְּךָ חוֹבָא: בַּל אֲדַפֵּעַ אֵלֶיה אֲנִירָתָה פִּי
 יוֹמָה מִן קִבְלֵךְ אִן תִּגִּיב אֲשַׁמֵּם. פֹּאנָה
 צַעֲיָף. וְעֲלִיה קָד כְּאִמֵּר בְּנַפְסָה (ס). וְלֹא
 יִדְעוּ עֲלֶיךָ אִי אֱלֹהֵי. פִּתְחַל בְּךָ עֲקוּבָה:
 ס לֹא־יִזְמְתוּ אֲבוֹת עַל־בְּנֵים וּבְנֵים
 לֹא־יִזְמְתוּ עַל־אֲבוֹת אִישׁ בְּחַטָּא יוֹמָתוֹ:
 לֹא יִמּוֹתוּן אֲבֵהֶן עַל פּוֹם בְּנֵין. וּבְנֵין לֹא
 יִמּוֹתוּן עַל פּוֹם אֲבֵהֶן. אֲנִשׁ בְּחֻזְבִּיה
 יִמּוֹתוּן: וְלֹא יִקְתַּל אֲבֵא עֵן אֲבֵנֵין.
 וְאֲבֵנֵין עֵן אֲבֵא. בַּל יִקְתַּל כָּל אִמֵּר
 בְּכַשִּׁיתָה: ס לֹא תִשֶּׂה מִשְׁפַּט גֵּר
 יִתּוֹם וְלֹא־תִחַבֵּל בְּגֵד אֱלִמְנָה: לֹא תִצְלִי.
 דִּין גֵּיזֵר יִיתֵם. וְלֹא תִסַּב מִשְׁבוֹנָא. פְּסוּת
 אֲרִמְלָא: וְלֹא תִמְיִד חֲכָם גְּרִיב אִל יִתִּים.
 וְלֹא תִסְתַּרְהֵן תוֹב אֲרִמְלָה: וּזְכַרְתָּ כִּי
 עֲבַד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וּפִדְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 מִשָּׁם עַל־כֵּן אֲנִכִּי מִצְוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־
 הַדְּבָר הַזֶּה: וְתִדְבַר. אִרִי עֲבָדָה הָיִיתָ
 בְּמִצְרַיִם. וּפְרַקְךָ יי אֱלֹהֶיךָ מִתַּפְּסָן. עַל

כֵּן. אֲנִי מִפְּקִיד לָךְ לְמַעַבְדָּה. יָת פְּתַנְמָא
 הַדִּין: וְאֲדַכְרֵ. אֲנִי כִנְת עֲבָדָה בְּמִצְרָה.
 וּפְכֶךְ אֵלֶה רִבְכָךְ מִן תֵּם. וְלִדְאִךְ
 אֲנִי אֲמַרְךָ. בְּאִן תִּצְנַע הָדָה אֲמֹר:
 ס בִּיִתְקַצֵּר קְצִירָה בְּשַׁדָּךְ וְשִׁכְחַתָּ
 עֵמֶר בְּשָׂדֶה לֹא תִשׁוּב לְקַחְתּוֹ לְגֵר
 לִיתּוֹם וְלֹאֲלִמְנָה יְהִיה לְמַעַן יִבְרַכְךָ יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ: אִרִי תִחַצְוֵךְ
 תִּצְדָּךְ בְּחֻקְךָ וְתִתְנִשִּׁי עוֹמְרָא בְּחֻקְלָא.
 לֹא תִתִּיב לְמִסְפִּינָה. לְגִיזְרָא. לִיתְמָא
 וְלֹאֲרִמְלָתָא יְהִי. בְּדִיל דִּיִּבְרַכְכָּךְ יי אֱלֹהֶיךָ.
 בְּכָל עוֹבְדֵי יָדְךָ: וְאִדָּא חֲצַדְתָּ תִצְאֹדְךָ
 פִּי צִיעַתְךָ וְנִסִּיתָ כַּפָּה (ס) פִּי אֲצַהֲרָא. פִּלֹא
 תִרְגַּע פִּתְאֲכֻדָּהָ. בַּל יִכּוֹן לֹאֲנִירָב וְאִיתִים
 וְאֲרִמְלָה. לְכִי יִבְאֹרְךָ לָךְ אֱלֹהֵי רִבְכָךְ. פִּי
 גְּמִיעַ אֲעִמָּאֵל יָדְךָ: כִּי תִחַבֵּט זִיתְךָ לֹא יי
 תִּפְאֵר אַחֲרֶיךָ לְגֵר לִיתּוֹם וְלֹאֲלִמְנָה יְהִיה:
 אִרִי תִחַבּוֹט זִיתְךָ. לֹא תִפְלִי בְּתַרְךָ.
 לְגִיזְרָא. לִיתְמָא וְלֹאֲרִמְלָתָא יְהִי: וְאִדָּא
 כְּרַמְתָּ זִיתוֹנְךָ. פִּלֹא תִסְתַּקְצֵה בְּעַד דְּאִךְ.
 בַּל יִכּוֹן לֹאֲנִירָב. וְאִיתִים וְאֲרִמְלָה: כִּי
 תִבְצֹר כְּרַמְךָ לֹא תִעוֹלֵךְ אַחֲרֶיךָ לְגֵר
 לִיתּוֹם וְלֹאֲלִמְנָה יְהִיה: אִרִי תִקְטוֹף כְּרַמְךָ.
 לֹא תִעֲלִיךְ בְּתַרְךָ. לְגִיזְרָא. לִיתְמָא
 וְלֹאֲרִמְלָתָא יְהִי: וְאִדָּא קִטְפַת כְּרַמְךָ.
 פִּלֹא תִמְשֶׂה בְּעַד דְּאִךְ. בַּל יִכּוֹן לֹאֲנִירָב.
 וְאִיתִים וְאֲרִמְלָה: וּזְכַרְתָּ כִּי־עֲבַד הָיִיתָ
 בְּאַרְצָן מִצְרַיִם עַל־כֵּן אֲנִכִּי מִצְוָה לַעֲשׂוֹת
 אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה: וְתִדְבַר. אִרִי עֲבָדָה הָיִיתָ
 בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. עַל כֵּן. אֲנִי מִפְּקִיד לָךְ
 לְמַעַבְדָּה. יָת פְּתַנְמָא הַדִּין: וְאֲדַכְרֵ. אֲנִי
 כִנְת עֲבָדָה פִּיבְלַד מִצְרָה וְלִדְאִךְ אֲנִי אֲמַרְךָ
 בְּאִן תִּצְנַע הָדָה אֲמֹר: ס בִּיִּיהִיה
 רִיב בֵּין אֲנָשִׁים וּנְגִשׁוּ אֶל־הַמִּשְׁפָּט וּשְׁפָטוּם
 וְהַצְדִּיקוּ אֶת־הַצְדִּיק וְהַרְשִׁיעוּ אֶת־הַרְשָׁע:
 אִרִי יְהִי דִין בֵּין גּוֹבְרִיָא. וְיִתְקַרְבוּן לְדִינָא
 וְיִדְיִנוּנוּן. וְיִזְכּוּן יָת זְכָאָה. וְיִחִיבוּן יָת
 חֵיבָא: וְאִדָּא וּקְעַת כְּצוּמָה בֵּין אֲנָאם.
 פִּלִיתְקַדְמוּ אִי דוּי אַחְכָּם וּיַחַכְמוּ בִינְהֵם.

וּזְכוּ
 חֶלֶק הַדְּקוּק. * וְלֹא תִבּוֹא. הוּיִו גְּעִי: יג) וְלֹא תִחַבֵּל. כַּחַךְ רַד"ק בְּשֶׁרֶשׁ חֶבֶל כִּי הָיִיתָ בְּשׂוֹא פְּשׁוּט וְהוּא נַח וּבְכָל הַתִּינָאן נַח
 בִּירוּשְׁלַיִם בְּשׂוֹא פִתַח: * וְשִׁכְחַת. הוּיִו נְעִיז) לֹא חֲפָאֵר. כֹּא בְּפִתְחָה לְהַגְדִּילוֹ מִלְשׁוֹן פֶּאֶר וְכ"ה בְּכָל הַתִּינָאן וְכ"ב רַד"ק בְּשֶׁרֶשׁ פֶּאֶר:

ויהיו אזבי. ויצלמו אצאם: ויהיה אם יבין
הפזת הרשע והפילו השפט והכהו לפניו
כדי רשעתו במספר: ויהי אם פר הייב
לא לקאה הייבא. וירמינה דינא וילקניה
קדמוהי. כמסת חובתיה במנין: וארא
אסתהק אצאם צרנא. פליבסטה אהאבם
ויערבה בהצרתה. מקדאר כטייתה
באחצא: ארבעים יבנו לא יסיף פון
יסיף להפתו על אלה מכה רפה ונקדה
אהוק לעינה: ארבעין ילקניה לא יסיף.
הלמא יסיף לא לקיותיה על אלן מחא
רבא. וייקל אהוק לעינה: יגדה ארבעין
לא יזיד עליה שייא. פאן ואד עלי דאך
צאר תגדה עצימה. ויהון אביך בהצרתך:
לא תהסם שור בדישו: לא תיחזר פום
תורא בדישיה: לא תכמם אתור פי דוסה:
ס פיישבו אהים יחדו ומת אהר
מחם וכן אינלו לא תהיה אשתיהמת
החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה
לו לאשה יבמה: איני תבון אהון ביהא.
וימות הר מנהון ובר לית ליה. לא תהי
אתת מותנא (י"ג מיתא). לקרא לגבר
הילוני. יבמה (כ"ג יבמה) ייעול עליה. ויפנה
ליה. לאתו ויבמנה: וארא אקאם אכואן
גמיעא. תם מאת אחרהמא וליסלה ודר.
פלא תבון זוגה אמית. לרגל גריב כארג
עין אמה (ס). בר סליפהא ידכל איהא.
באן יתכדהא לה זוגה ויבן בהא (ס):
והיה הפכור אשר תלד יקום עלישם
אחיו המת ולא יפחה שמו מישראל:
ויהי. פוכרא תלד. יקום. על שמא
דאחיה מותנא. ולא יתמחי שמה מישראל:
וליון אבבר אדי ירגא אן תלד מנה (ס).
יקום עלי אסם אביה אמית. ללא יגדרם
אסמה מן אסראל: ואם לא הפין האיש
לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו השערה
אליה וקנים ואמרה מאן בני דהקים לאחיו
שם בישראל לא אבה יבמי: ואם לא
יעבי גוכרא. למסב ית יבמתיה. ותפק

יבמתיה לתרע בית דינא לקדם סביא.
ותימר סריב יבמי (ג"ג) לא צני יבמי.
לאקמא לאחיהו שמא בישראל. לא אבא
ליבמותי: פאן לם ישא דאך ארגל. אן
יתזונג סליפתה. פלהצעד אי נאב
אהאבם ואי אשיוך. ותקול קד אבא
סליפי. אן יקים לאביה אסמא פי מא בן
בני אסראל. ולם ישא אן יבן בי: וקראוי
לו זבני עירו ודברו אליו ועמד ואמר
לא הפצתי לקחתה: ויקרון ליה סבי
קרתיה. וימללון עפיה. ויקום וימר. לא
רעינא למסבה: פידעו בה שיוך קריתה
ויכלמוה בדאך. פארא וקף עלי אקול
וקא. אני לא (ס) אריד אתזונג בהא:
ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים והלצה
נעלו מעל רגלו וירקה בפניו וענתה
ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה
את בית אחיו: ותתקרב יבמתיה לו תיה
לקדם סביא. ותשרי סניה מעל רגליה.
והרוק באנפיה. ותתיב ותימר. פרון
יתעביד לגוכרא. דלא יבני ית ביתא
דאחיהו: ותקדמת איה בהצרה אשיוך.
וכלעת נעלה עון רגלה. ובצקת בהצרתה (ס).
ואגאבת וקאת. כרא יצנע בארגל. אדי
לא יבני בית אביה: ונקרא שמו בישראל
בית חלוץ הנעל: ויתקרי שמה בישראל.
בית שרי סינא: וליסמא אסמה פי
אל אסראל. בית מברוע אנער: ס פי
ינצו אנשים יחדו איש ואחיו וקרבנה אשת
האחד להציל את אישה מיד מכהו
ושלחה ידה והחזיקה במכשו: ארי ינצון
גוכרין פחדא גבר ואחיהו. ותתקרב אתת
חד. לשיזבא ית בעלה מיד מחיהו.
ותושיט ידה. ותתקוף בבית פדתיה:
ואן תנאצאן רגלאן גמיעא פגלב אהדהמא
צאחבה. פתקדמת זוגתה לתכלצה מן
מן ידה. פמדת ידהא. ואמסנת היאה:
וקצתה את פפה לא תחום עינה: ותקוין
ית ידה. לא תחום עינה: פאקטע ידהא

חלק הרקוק. טו) וילתה יבמתו השערה העין בשוא סחח ברוב הספרים המרוקקות וכו' במכלול בשורש שער ועל בו
לכני העיר השערה וכו' במצוה דפיסום:

לתכלצה מנהא. ולא תשפק עליהא :
 ס לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן
 גדולה וקטנה : לא יהי לך. בכיסך מתקל
 ומתקל. רב וזעיר : ולא יכון לך פי כיסך
 צננתאן. כבדא וצנרא : לא יהיה לך
 בביתך איפה ואיפה גדולה וקטנה : לא
 יהי לך בביתך מכילא ומכילא. רבתא
 וזעירתא : ולא יכון לך פי ביתך מכילין.
 כביר וצנור : אבן שלמה וצדק יהיה לך
 איפה שלמה וצדק יהיה לך
 למען יאריכו ימיה על האדמה אשר
 יהיה אליה נתן לך : מתקלין שלמן
 דקשוט יהון לך. מכילין שלמן דקשוט
 יהון לך. כדיל דירכון זמך. על ארעא.
 דיי אלהך יהיב לך : כל צננאת ואפיה
 עאדלה תכון לך. ואביאל ואפיה עאדלה
 תכון לך. לכו תטור מדתך. פי אבד.
 אדי אלה רבך מעטיך : כי תועבת יהיה
 אלהך פל עשה אלה כל עשה עול :
 ארי מרחק. קדם יי אלהך כל עביר ארין.
 פל עביר שקר : לאן אלה רבך יכרה כל
 מן יעמר הדא. כל מן יעמר בנש : פ
 זכור את אשר עשה לך עמך בדרך
 בצאתכם ממצרים : הוי דכד. ית דעבד
 לך עמלק. באורחא במפקבון ממצרים :
 ואדכר מא צנע בך עמלק. פי אמריק פי
 כרונכם מן מצר : אשר קרך בדרך ויגב
 בך פל הנהג שלים אחריה ואתה עיקר ויגע
 ולא ירא אלהים : דערעך באורחא. וקפיל
 בך כל דהו מתאחרין בתרך. ואת משלתי
 וליא. ולא דחיל מן קדם יי : אנה ואפאך
 פי אמריק. פתטרך מנך גמיע אמנוחפין
 וראך. ואנת לגב ותעב. ולם יכאף אלה :
 והיה בהניחיהו אלהך לך מכל איביך
 מסביב בארץ אשר יהיה אלהך נתון לך
 נחלה לרשתה תמחה אתי זכר עמלק
 מתחת השמים לא תשכח : ויהי פד
 יניח יי אלהך לך. מכל בעלי דבבך מסחור
 סחור. בארעא דיי אלהך יהיב לך אחסנא
 למורתה. תמחי ית דוכרניה דעמלק.

מתחות שמיא. לא תתנשי : פאדיא
 אראחך אלה רבך. מן גמיע אעדאך
 אדין הושיך. פי אבד אדי אלה רבך.
 מעטיך נחלה לתחזה. פאמה דכר
 עמלק. מן תחת אסמא. לא תנס דאך :

ק"י פסוקים סימן יעל. ומפפורין רני עקרה בישעיה סימן נ"ד.
 גג"ה למנחת שבת וב' וה' : פ פ פ

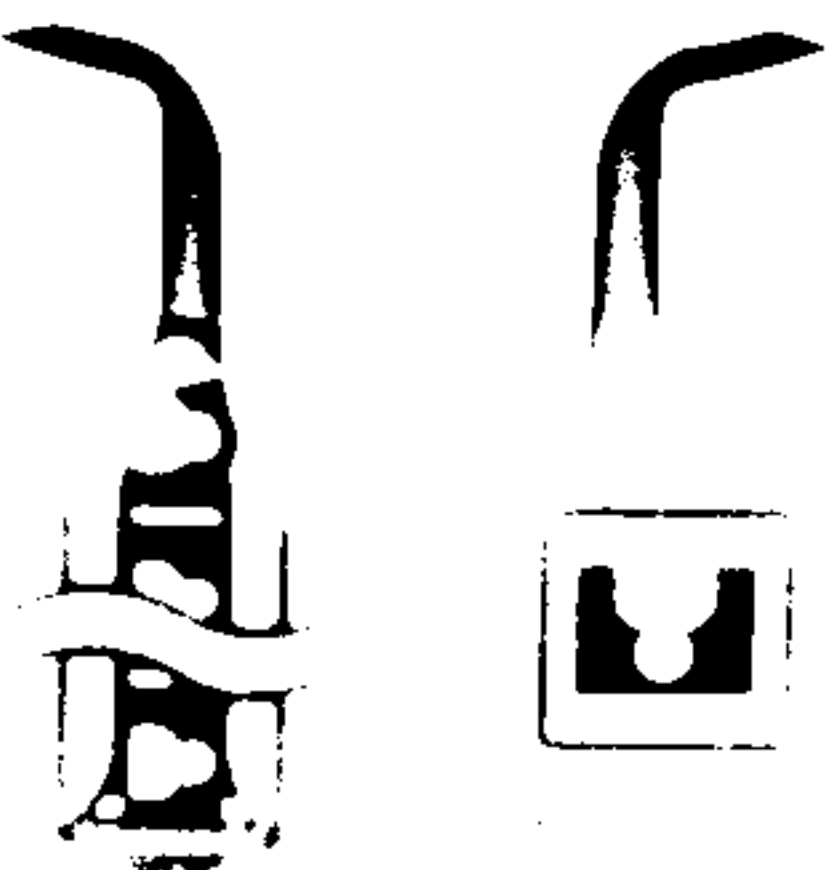
והיה פיתבוא אלה ארץ אשר יהיה
 אלהך נתן לך נחלה וירשתה וישבת
 בה : ויהי ארי תיעול לארעא. דיי אלהך.
 יהיב לך אחסנא. ותירתה ותתיב בה :
 ואדא דכלת אי אבד. אדי אלה רבך
 מעטיך נחלה. וחזתה ואקמת פיה :
 וקקחת מראשית ופרי פרי האדמה אשר
 תביא מארעך אשר יהיה אלהך נתן לך
 ושמת בטנא והלכת אליה מקום אשר
 יבחר יהיה אלהך לשכן שמו שם : ותסב.
 מריש כל אפא דארעא. דתעיל מארעך.
 דיי אלהך. יהיב לך ותשוי בסלא. ותהך
 לאתרנא דיתרעי יי אלהך לאשנא
 שכינתיה תפן : פכד מן אויל תמר
 ארין. אדי תדכלה מן ריאצך. אדי אלה
 רבך מעטיך וציריה פי בניגה יי. ואמין
 בה אי אמוצע. אדי יכתארה אלה רבך.
 ליהל נורה פיה : וקאת אליה פהן אשר
 יהיה בימים ההם ואמרת אליו הנהגתי
 היום ליהוה אלהיך פייבאתי אליה ארץ
 אשר גשבע יהוה לאבתניו לתת לנו :
 ותיתי לות פהנא. דיהו פיימא האנן.
 ותימר ליה. הויתי זמא דין קדם יי אלהך.
 ארי עלית לארעא. דקיים יי. לאכהתנא
 למתן לנא : וציר בה אי אמאם. אדי ירי
 פי דאך זמאן. וקל לה. קד שברת ס יזים
 אלה רבך. אד דכלת אי אבד. אדי קסם
 אלה לאבאנא אן יעטינאה : וקקח פהן
 הטנא מידך והניחו לפני מוצח יהוה
 אלהך. ויסב פהנא סלא מן ירך. ויחתניה.
 קדם מד פהא דיי אלהך : ויאכר אמאם
 תלך אבניגה מן ירך. ויצעהא. בין ידי
 מדבח אלה רבך : וענית ואמרת לפניו

יהוה אלהיך ארמי אבד אבי וירד מצרימה
 ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול
 עצום ורב: ותתיב ותימר קדם יי אלהיך.
 לבן ארמאה בעא לאבדא (כ"י לאובדא)
 ית אבא. ונתת למצרים. ודר תמן בעם
 זעיר. והוה תמן לעם רב תקיף וסני:
 תם אבתדי וקל. בין ידי אלה רבך. אן
 לבן ארמני כאר אן יביד אביי. פנול
 מצרא. וסכן תם ברהט קלי. וצאר
 תם. אמה כבירה עצימה כתירה: וירעו
 אתנו המצרים ויעננו ויתנו עלינו עבדה
 קשה: ואבאישו לנא. מצראי וענינא.
 ויהבו עלנא פולחנא קשיא: פאסא בנא
 אמצריון וערבונא. ונעלו עלינא כרמה
 צעבה: ונצעק אליהוה אלהי אבתנו
 וישמע יהוה את קלנו וירא את ענינו
 ואת עמלנו ואת לחצנו: וצלנא. קדם
 יי אלהא דאבתנא. וקביל יי צלותנא.
 וגלי קדמוהי עמלנא. וליא ותנא ודוהקנא:
 פצרכנא. אי אלה אבאינא. וסמע
 צותנא. ונצר לצעפנא. ושקאנא וצנטנא:
 ויצאנו יהוה ממצרים ביד חזקה ובזרע
 נטויה ובמרא גדל ובאתות ובמפתים:
 ואפקנא יי ממצרים. ביד תקיפא ובררע
 מרסם. ובהזונארבא. ובאתין ובמופתין:
 ואכרנא אלה מן מצר. ביד שרידה
 ודראע ממרודה. ותכאויף עצימה. ואיאת
 ובראהין: ויבאנו אליהם וקום הזה
 ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב
 ודבש: ואיתנא לאתרא הדין. ויהב לנא
 ית ארעא הדא. ארע. עבדא חלב ודבש:
 פנא בנא אי הדא אמוצע. ואעטאנא
 הדא אברד. בלד יפיץ אלבן ואעסר:
 ועתה הנה הבאתי אתי ראשית פרי
 האדמה אשר נתתה לי יהוה והנחתו
 לפני יהוה אלהיך והשתחוית לפני יהוה
 אלהיך: וכען. הא איתיתו ית ריש אבא
 דארעא. דיהבת לי יי. ותחתניה. קדם
 יי אלהיך. ותסגוד. קדם יי אלהיך: ואן
 הודא קד גית באואיל תמר ארץ. אדי

יז (כתר תורה)

רוקתניהא יא רב. תם צעה גין ידי קדם
 אלה רבך. ו. ואסגוד בין ידיה: ושמתת
 בכרית טוב אשר נתן לך יהוה אלהיך
 ולביתך אתה והלוי והגר אשר בקרבך:
 ותחדי בכל טבתא. דיהב לך. יי אלהיך
 וראיש ביתך. את וליואה. וגיורא דבינה:
 ואפרה בכל אכור. אדי רוקך אלה רבך
 אנת ואך. ואדוי. ואגריב אדי פי מהאך:
 ס כ"י תכלה לעשר את כל מעשר
 תבואתך בשנה השלישית שנת המעשר
 ונתתה ללוי לגר ליתום ולאלמנה ואלכו
 בשעריך ושבעו: ארי תשיצי. לעשרא.
 ית כל מעשר עללתך. בשתא הליתיתא
 שנת מעשרא. ותהין לליואה. לגיורא
 ליתמא ולארמלתא ויכלון בקרדו ושבעו:
 ואדא פרגת מן תעשיר גמיע עשור
 גלתך. ודאך פי אסנה אתאתה סנה כמא
 אעשור. ודפעת דאך לאדוי. ואגריב
 ואיתים וארמלה. פאכלו מנה פי מחאלך
 וישבעו: ואמרת לפני יהוה אלהיך בערתי
 הקדש מן הבית וגם נתתיו ללוי ולגר
 ליתום ולאלמנה ככל מצותך אשר
 צויתני לא עברתי מצותיך ולא שכחתי:
 ותימר. קדם יי אלהיך פלית קודש
 מעשרא מן ביתא. ואף יהבתיה לליואה
 ולגיורא ליתמא ולארמלתא. ככל
 תפקודתך דפקודתני. לא עברית מפקודך
 ולא אתגשית: פקל בין ידי אלה רבך
 קד אנפית אקדאם מן ביתי. וקד
 דפעתהא לאדוי ואגריב ואיתים וארמלה.
 כגמיע וצאיאך אדי אוציתני. לם אתגאוז
 שייא מנהא ולם אנס דאך: לא אבדתי
 באני מפנו ולא בערתי מפנו בטמא ולא
 נתתי מפנו למת שמעתי בקול יהוה אלהי
 עשיתי ככל אשר צויתני: לא אבדתי
 באבלי (כ"י באבל) מניה. ולא חליפית
 מניה במסאב. ולא יהבית מניה למית.
 קבילית. למימרא דיי אלהי. עבדית. ככל
 דפקודתני: ואעשר אדי הולי לם אכל
 מנה פי חוני. ולם אצרף מנה אי נגם.

ולא

ולא פי חואיגמית. בלקבלת אמר אלה
 רבי. וזנעת כנמיע מא אמרתני :
 השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך
 את עמך את ישראל ואת האדמה אשר
 נתתה לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ
 זבת חלב ודבש : אסתכי ממדור קדשך
 (כ"י קדשך) מן שמיא. וברוך ית עמך ית
 ישראל. וית ארעא. דיתבת לנא. כמא
 דקיימתא לאבתנא. ארע. עבדא חלב
 ודבש : אמלע מן מוטן קדסך מן אסמא
 ובארך פי שעבך אל אסראיל. ופי ארץ
 אדי אעטיתנא. כמא קסמת לאבאנא.
 אן תכון ארץ (י) תפיין לבנא ועסלא :
 היום הזה יהיה אלהיך מצוק
 לעשות את החקים האלה ואת
 המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל
 לבבך ובכל נפשך : יומא דין (כ"י הדין).
 " אלהיך מפקדך למעבד. ית קיימא האין
 וית דינא. ותטר ותעביר יתהון. בכל לבך
 ובכל נפשך : ואעלם באן אלה רבך. אמרך
 פי הדא איום. באן תזנע הדה ארסום
 ואחבאם. פאחפצהא ואעמל בהא. בכל
 קלבך ונפסך : אתייהוה האמרת היום
 להיות לך לאלהים וללכת בדרכיו ולשמר
 חקיו ומצותיו ומשפטיו ולשמע בקלו :
 ית " הטבת יומא דין. למהוי לך לאלה
 ולמהך באורחן דהקנו קדמוהי. ולמטר
 קדמוהי ופקודוהי. ודינוהי ולקבלא
 למימריה : ואנת כמא ומרת אלה רבך
 איום. אן יכון לך אאהא ואן תסיר פי
 טרקה. ותחפץ רסומה ווצאיהא. ואחבאמה
 ותקבל אמרה : ויהוה האמריך היום
 להיות לך לעם סגלה כאשר דברתך
 ולשמר פר מצותיו : ויי חטבך יומא דין.
 למהוי ליה לעם חביב. כמא דמליך לך.
 ולמטר כל פקודוהי : וכדאך ומרך אלה.
 לתכונלה אמה כאצה. כמא וערך. ותחפץ
 גמיע וצאיהא (י) : ודתתך עליון עלי כלי
 הגנים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת
 ודיותך עסיקדש ליהוה אלהיך כאשר

דבר : ולמתנדך עלאי. על כל עממא
 דעבד. לתושבחה ולשום ולרבנו. ולמהך
 עם קדיש. קדם " אלהך כמא דמליך :
 ואן יגעלך עאליא. עלי סאיר אאמם אדי
 כלקהם. מרתא ואסמא ופכרא. ואן תכון
 שעב מקדם. לדהרבך כמא וערך : פ
 ויצו משה וזקני ישראל אתיהעם לאמר
 שמר את כלי המצוה אשר אנכי מצוה
 אתכם היום : ופקיד משה וסבי ישראל.
 ית עמא למימר. טרו ית כל תפקידתא.
 דאנא מפקיד יתכון יומא דין : תם אמר
 מוסי ושיוך אל אסראיל. אקום קאילין.
 אחפצו גמיע אוציה. אדי אמרכם בהא
 איום : והיה ביום אשר תעברו את הירדן
 אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך
 והקמת לך אבנים גדולות ושדת אתם
 בשיר : ויהי. ביומא דתעברון ית ירדנא.
 לארעא. דיי אלהך יהיב לך. ותקים לך
 אבנין רברבן. ותסוד יתהון בסידא :
 פכון פי איום אדי תעברון אארדן. א
 אברד. אדי אלה רבך מעטיך. פאנצב
 לך הגארה עצימה. וביציהא באספידאנ :
 וכתבת עליהן את כלי דברי התורה
 הזאת בעברך למען אשר תבא אל
 הארץ אשר יהוה אלהיך ונתן לך ארץ
 זבת חלב ודבש כאשר דבר יהוה אלהי
 אבתך לך : ותכתוב עליהן. ית כל
 פתגמי. אוריתא הדא במעברך. בדיך
 דתיעול לארעא. דיי אלהך יהיב לך. ארע
 עבדא חלב ודבש. כמא דמליך. " אלהא
 דאבהתך לך : ואכתב עליהא. גמיע
 כלאם (י) הדה אתורייה בעד עבודך. לכו
 תפתה אברד. אדי אלה רבך מעטיך.
 בלד יפיין ארבן ואעסל. כמא וערך אלה
 אאה אבאך : והיה בעברכם את הירדן
 תקימו את האבנים האלה אשר אנכי
 מצוה אתכם היום בחר עיבל ושדת
 אותם בשיר : ויהי במעברכון ית ירדנא.
 תקימון ית אבניא האלין. דאנא מפקיד
 יתכון. יומא דין בטורא דעיבל. ותסוד

*
ג

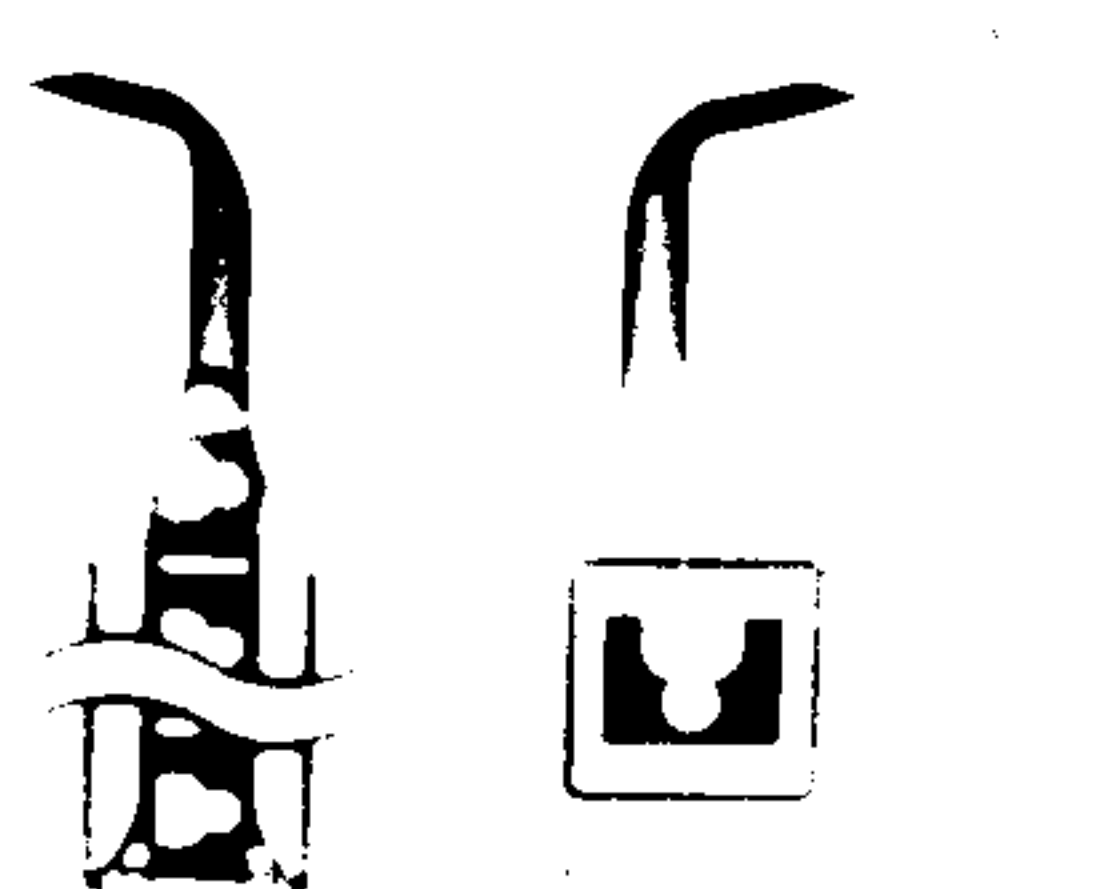
(*) אלה נאי בכל התנאן

יתרון

יתהוון בסידא : פמן אזול מא תעברון
 אארדן . תנצבו הדה אהגארה . אדי
 אמרתכם בהא איום פי גבל עיבל .
 וביצעה באספידאג : ובנית שם מזבה
 ליהוה אלהיך מזבח אבנים לאיתניף
 עליהם פרזל : ותבני תמן מדבחה קדם
 יי אלהיך . מדבחה אבנין . לא תרים עליהוון
 פרזלא : ואבן תם מדבחה לדה רבך .
 מדבחה מן חגארה . לא תהרך עליהא
 חרידא : אבנים שלמות תבנה אתימזבח
 יהוה אלהיך והעלית עליו עולת ליהוה
 אלהיך : אבנין שלמן תבני . ית מדבחה
 דיי אלהיך . ותסיק עלוהי עלוון . קדם יי
 אלהיך : ולתכון מעדאך חגארה צחיחה
 וקרב עליהא צואעדא ללה רבך :
 וזבחת שלמים ואכלת שם ושמתת לפני
 יהוה אלהיך : ותבוס נכסת קודשין ותיכול
 תמן . ותחדי . קדם יי אלהיך : וארבה
 דבאיה סלאמה וכלהא הנאך . ואפרח
 בין ידי אלה רבך : וכתבת עליהאבנים
 אתיפדידברי התורה הזאת באר היטב :
 ותכתוב על אבניא . ית כלפתגמי אוריתא
 הדיא פריש יאות : וקר כתבת עלי
 אחגארה . גמיע עיון הדה אתורייה שרחה
 גרידא י : ס וידבר משה והפכהנים
 הלויים אלכדי ישראל לאמר הסכת ושמע
 ישראל היום הזה נהיית לעם ליהוה
 אלהיך : ומליד משה וכהניא לויאי . עם
 כל ישראל למימר . אצית ושמע ישראל .
 וימא הדין הויתא לעם . קדם יי אלהיך :
 תם כלם מוסי ואימה אליואנין . אל
 אסראיל קאירין . ארכני (כ"א אנצת) ואסמע
 יא א אסראיל . פאנך יומך הודא קד צרת
 שעבא . לדה רבך : ושמעת בקול יהוה
 אלהיך ועשית את מצותיו ואת חקיו
 אשר אנכי מצוה היום : ותקביל למימרא
 דיי אלהיך . ותעביד ית פקודוהי וית
 קמוהי . דאנא מפקיד דך וימא דין :
 פאקבל אמרה . ואעמל וצאיאה ורסומה .

אדי אמרך בהא איום : ס ויצו משה
 אתיהעם ביום ההוא לאמר : ופקיד משה
 ית עמא . ביומא ההוא למימר : תם אמר
 מוסי אקום . פי דאך איום קאילא : אלה
 יעמדו לבנך אתיהעם עליהר גרוזים
 בעברכם אתהירדן שמעון ולוי ויהודה
 ויששכר ויוסף ובנימין : אליון . יקומון .
 דברכא ית עמא עד מורא דגריזין .
 במעברכון ית ירדנא . שמעון ולוי ויהודה .
 ויששכר ויוסף ובנימין : הולאי יקומון
 ליבארכו אמה עלי גבל גרוזים . בעד
 עבורכם אארדן . אל שמעון ולוי ויהודה .
 ויששכר ויוסף ובנימין : ואלה יעמדו עלי
 הקלדה בהר עיבל ראובן גד ואשר וזבולן
 דן ונפתלי : ואליון . יקומון על דוטיא במורא
 העיבל . ראובן גד ואשר . וזבולון דן ונפתלי :
 והולאי יקומון עלי ארענה עלי גבל עיבל .
 אל ראובן וגד ואשר . וזבולון דן ונפתלי :
 וענו הלויים ואמרו אלכדי איש ישראל
 קול דם : ויתיבון לויאי . וימרון . לך אנש
 ישראל קל דם : פיבתרו אליואנין . ויקולון
 לגמיע אל אסראיל בצות עא : ס ארור
 האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת
 יהוה מעשה ידי חרש ושם פסתר וענו
 כליהעם ואמרו אמין : ליש גוברא . דיעביד ה
 צידם ומתכא מרחק קדם יי . עובדי די
 אומנא וישוי בסתרא . ויתיבון כל עמא .
 וימרון אמין : מדעון רגל . יצנע פסלא או
 מסבוכא ממא יכרהה אלה . או יתבדה
 מן צנעה צאנע ויצירה פיסתר . פיגיבהם
 גמיע אקום . ויקולון אמין : ס ארור
 מקדה אביו ואמו ואמר פליהעם אמין :
 ליש . דיקלי אבוהי ואמיה . וימר כל עמא
 אמין : ומלעון מסתכף באביה ואמה .
 ויקול גמיע אקום אמין : ס ארור
 מסוג גבור רעהו ואמר פליהעם אמין :
 ליש . דישני תחומא דחבריה .
 וימר כל עמא אמין : ומלעון מן יזיג
 תכם צאחבה . ויקול גמיע אקום אמין :

ארור
 חלק הרקדוק : א) הסכת ושמע . לאיש כאן פסיק בכל התרגום : ב) ויששכר ויוסף ובנימין . תוכת ויששכר כמפחא בכל התרגום :

אוריתא דרא למעבד יתרון וימר כל
עמא אמין ומלעון מן למ יתבת. כלאם
הדה אתוריה ליעמל בהא ויקול גמיעהם
אמין: פ

והיה אם שמע תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר לעשות את כל מצותיו אשר
אנכי מצוך היום ונתנה יהוה אלהיך
עליון על כל בני הארץ ויהי אם קבלה
תקביל למימרא דיי אלהיך למטר
למעבד ית כל פקודותי האנא מפקיד
קך יומא דין ויתננך. יי אלהיך עלאי.
על כל עממי ארעא: ואעלם אנך אז
סמעת ואטעת אמר אלה רבך. לתתפץ
ותעמל גמיע וצאיאה. אתי אנא אמרך
בהא איום. געלך אלה רבך עלאי. עלי
סאי אמם ארץ: ובאו עליך פלי
הברכות האלה והשיגה פי תשמע בקול
יהוה אלהיך: ויתון ערך. כל ברבתי
האלין וידבקונך. ארי תקביל. למימרא
דיי אלהיך: חלת בך גמיע הדה אברכאת
ואדרכתך. אד סמעת*) אמר אלה רבך:
ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה:
ברוך את בקרתא. וברוך את בחקלא:
וצרת מבארכא פי אהצר. ומבארכא פי
פי אבר: ברוך פרי בטנך ופרי אדמתך
ופרי בהמתך שגר אלפיה ועשתרות
צאנך: ברוך וקדא דמעך. ואבא דארעך
ווקדא דבערך. בקרי תורך ועדרי ערך:
ומבארכא תמר גסמך. ותמר ריאצך
ותמר בהאימך. נתאג בקרך וגפראת
גנמך: ברוך טנאך ומשארתיך: ברוך
סלך ואצותך: ומבארכא מא פי בנאיך
ומשאורך (כ"ו ומעאונך): ברוך אתה
בבאך וברוך אתה בצאתך: ברוך את
במיערך. וברוך את במפקך: וצרת
מבארכא פי דכורך. ומבארכא פי כרווך:
יתן ידוה את איבך הקמים עליך גנפים
לפניה ברוך אחד יצאו אליך ובשבעה
דרכים ינוסו לפניה: יתן יי ית בעלי
דבבך דקמיין ערך תבירין קדמתך באורחא

ס ארור משנה עור בדרך ואמר כל
העם אמין: ליט. דימעי עירא באורחא.
וימר כל עמא אמין: ומלעון מצל גאהלי
פי אטריק. ויקול גמיעהם אמין:
ס ארור מטה משפט גריותם
ואלמנה ואמר בלהעם אמין: ליט. דיצלי.
דין גיור ייתם וארמלא. וימר כל עמא
אמין: ומלעון מן ימיל. חכם גרוב או יתים
או ארמלה. ויקול גמיעהם אמין: ארור
שכב עם אשת אביו כי גלה כנה אביו
ואמר בלהעם אמין: ליט. דישוב עם
אתת אבוהי. ארי גלי כנפא דאבוהי.
וימר כל עמא אמין: ומלעון מן יצאנע
זונה אביה. למא כשף כנה אביה. ויקול
גמיעהם אמין: ס ארור שכב עם
בלהמה ואמר בלהעם אמין: ליט.
דישוב עם כל בעירא. וימר כל עמא
אמין: ומלעון מן יצאנע שייא מן אבהאים.
ויקול גמיעהם אמין: ס ארור שכב
עם אחתו בת אביו או בת אמו ואמר
בלהעם אמין: ליט. דישוב עם אחתיה.
בת אבוהי או בת אמה. וימר כל עמא
אמין: ומלעון מן יצאנע אבתה. אבנה אביה
או אבנה אמה. ויקול גמיעהם אמין:
ס ארור שכב עם אחתתו ואמר
בלהעם אמין: ליט. דישוב עם חמתיה.
וימר כל עמא אמין: ומלעון מן יצאנע
חמאתה. ויקול גמיעהם אמין: ס ארור
מכה רעהו בפתר ואמר בלהעם אמין:
ליט. דימחי חבריה בסתרא. וימר כל
עמא אמין: ומלעון מן יסעי בצאחבה
סרא. ויקול גמיעהם אמין: ס ארור
לקח שחד להקות נפש דם נקי ואמר
בלהעם אמין: ליט. דיקביל שוחדיא.
למקטל נפש דם זכאי. וימר כל עמא
אמין: ומלעון מן יאכר רשוה. ליקתל
נפסא זכאי. ויקול גמיעהם אמין:
ס ארור אשר לא יקים את דברי
התורה הזאת לעשות אותם ואמר כל
העם אמין: ליט. דלא יקיים ית פתגמי

חרף יפקון לוחך. ובשבע אורחן יערכון
 מן קדמך: ויגעל אלה אעד איך אמקאומין
 עליך. מנצדמין בין ידיך. פי טריק ואחדה
 יכרגון איך. ופי סבע טרק יהרבון מן בין
 ידיך: יצו יהוה אתך אתה הברכה באסמך
 ובכל משלה ידך וברכה בארץ אשר
 יהוה אלהיך נתן לך: יפקוד יי לך ית
 ברכן באוצרך. ובכל אושטות ידך.
 ויברכנך בארעא. דיי אלהי יהיב לך:
 ויאמר אלה לך בברכתה. פי אהראיך.
 ופי גמיע ממד ידך. ויבארך לך. פי אבד.
 אדי אלה רבך מעטיך: יקימך יהוה לו
 לעם קדוש כאשר נשבע לך כי תשמר
 את מצות יהוה אלהיך והלכת בדרכיו:
 יקימנך יי קדמוהי לעם קדיש. כמא
 דקיים לך. ארי תמר. ית פקודיא דיי
 אלהיך. ותתך באורחן דתקנן קדמוהי:
 וינצבך אלה לה שעבא מקדסא. כמא
 וערך. אד תחפץ וצאיאה. ותסיר פי
 טרקה: וראו בליעמי הארץ כי שם
 יהוה נקרא עליך ויראו משה: ויחזון כל
 עממי ארעא. ארי שמה דיי אתקרי
 ערך. וידחלון מנך: פינצו גמיע אמם
 אארץ. אן אסם אלה קד סמי עליך.
 ויכאפונך: והויתרך יהוה לטובה בפרי
 בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך
 על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתך
 לתת לך: ויזתרנך יי לטבא. בולדא
 דמעך. ובולדא דבעירך ובאפא דארעך.
 על ארעא דקיים יי. לאבהתך למתן
 לך: ויזירך אלה כירא^ט. פי תמר גסמך.
 ותמר בהאימד ותמר ריאצך. פי אבד.
 אדי קסם לאבאיך אן יעטיך: יפתח
 יהוה לך את אוצרו הטוב אתה שמים
 לתת מטרי ארצה בעתו ולברך את כל
 מעשה ידך והלוית גוים רבים ואתה לא
 תלוה: יפתח יי לך. ית אוצרות טבא
 ית שמיא. למתן מטרי ארעך בעדניה.
 ולברכא. ית כל עובדי ידך. ותזיף
 לעממין סגיאין. ואת לא תזיף: ויפתח

יח (כתר תורה)

אלה לך. כזאין כירה^ט מן אסמא. וינול
 ממד בדרך פי וקתה. ויבארך לך פי
 גמיע עמל ידך. חתא תקרין אממא
 בתורה. ואנת פלא תקתרין: ונתנך
 יהוה לראש ולא לזנב והיית רק למעלה
 ולא תהיה למטה כיי תשמע אל מצות
 יהוה אלהיך אשר אנכי מצוה היום
 לשמר ולעשות: ויתננך יי תקוף ולא
 חליש. ותהי ברם לעינא. ולא תהי
 לתחתא. ארי תקביל. למימרא דיי אלהיך.
 דאנא מפקוד לך. יומא דין למטר
 ולמעבד: ויגעלך אלה ראסא ולא דנבא.
 ותכון עליא מהצא. ולא תכון מסתספרא.
 אד תקבל וצאיא אלה רבך. אדי אנא
 אמרך בהא איום. לתהפצהא ותעמל
 בהא: ולא תסור מפלי הדברים אשר
 אנכי מצוה אתכם היום ימין ושמאל
 ללכת אחרי אלהים אחרים לעבדם:
 ולא תסטון. מפל פתגמיא דאנא מפקוד
 יתכון. יומא דין ליפניא ולשמאלא. למחך.
 בתר. טעות עממיא למפלחהון: ולא
 תזול. מן גמיע לאמור אדי אנא אמרך
 בהא. איום ימנה ולא יסרה. פתתבע
 מעבוראת אבר פתעבדהא: פ

והיה אם לא תשמע בקול יהוה אלהיך
 לשמר לעשות את כל מצותיו וחקתיו
 אשר אנכי מצוה היום ובאו עליך כל
 הקללות האלה והשיגוך: ויהי אם לא
 תקביל למימרא דיי אלהיך. למטר
 למעבד ית כל פקודוהי וקימוהי. דאנא
 מפקוד לך יומא דין. וייתון ערך. כל
 לוטיא האלין וידבקונך: ואן לם תקבל
 אמר אלה רבך. לתהפץ ותעמל גמיע
 וצאיאה ורסומה. אתי אמרך בהא איום.
 חלת בך. גמיע הרה אלענאת ואדרכתך:
 ארור אתה בעיד וארור אתה בשדה:
 ליט את בקרתא. וליט את פחקלא:
 וכנת מלעונא פי אהצר. ומלעונא פי
 אבר: ארור טנאך ומשארך: ליט סלך
 ואצותך: ומלעונא מא פי בנאיך

ובשארך

ומשאורך (ל"א ומעאנגך): ארור פרי
 בטנה ופרי אדמתה שגור אדפיה ועשתרת
 צאנה: ליט וקדא דמעה ואבא דארעה.
 בקרי תורה ועדרי ענה: ומלעון תמר
 גסמך ותמר ארצך. נתאג בקרך וגפראת
 גנמך: ארור אתה בבאך וארור אתה
 בצאתך: ליט את במיעלך. וליט את
 במפקך: וצרת מלעון פי דכורך.
 ומלעון פי פרוגך: ישלח יהוה אבך אתי
 המארה אתי המהומה ואתי המגערת
 בכל משלת ידך אשר תעשה עד השמרך
 ועד אבך: מהר מפני רע מעלך אשר
 עזבתני: ישלח יי בך. ית מארתא ית
 שנושיא וית מזופיתא. בכל אושטות ידך
 התעביר. עד התשתיצי ועד דתיבר
 בפריע. מן קדם בישות עובדך דשבקתא
 דחלתו: ויבעת אלה עליך. אמחק
 ואהאמה ואזורה. פי גמיע ממד ידך
 אדי תצנעה. ארי אנפארך ואכאדתך
 סריעא. ויקול מן קבל סו שמאלך אד
 תרכתני: ידבק יהוה בך אתי הדבר עד
 פלתו אתך מעל האדמה אשר אתה
 באי שמה לרשתה: ידביק יי בך ית
 מותא. עד דישיעי יתך. מעל ארעא.
 דאת עליך לתפן למירתה: וילומך אלה
 אבא. אי אן יפנדך. מן ארץ. אדי אנת
 דאכל איה לתחזת: יפכה יהוה בשחפת
 ובקדחת ובדלקת ובחרור ובחרב
 ובשדפון ובירקון ורדפוק עד אבך:
 ימחנה יי. בשחפתא ובקדחתא
 ובדלקתא. ובחרורא ובחרבא.
 ובשדפנא ובירקנא. וירדפונך עד דתיבר:
 ויערבך אלה. בחמא אסל ואחארה. וארבע
 ואפאג. ואנפאך ואשוב יי וארקאן.
 פיכדבך ארי אבאדתך: והו שמיך
 אשר עדי ראשך נחשת והארץ
 אשר תחנה ברזל: ויהון שמיא העלוי
 רישך הסינין כנחשא מלאהתא מטרא.

וארעא דתחנתך תקיפא כברזא
 מלמעבר פירין: ותבון סמאך. אדי פוק
 ראסך כאנהאסוארץ אדיתתהתך כאחרת:
 יתן יהוה אתי מטרא ארצך אבך ועפר מן
 השמים ירד עליך עד השמרך: יתן יי.
 ית מטרא ארעך אבך ועפרא מן שמיא
 יהות ערך. עד דתשתיצי: ויגעל אלה.
 מא ימטרה עלי ארצך ובארא ותראבא.
 מן אסמא ירד עליך. ארי אנפארך:
 יתנה יהוה נגף לפני איביך בדרך אחד
 תצא אליו ובשבעה דרכים תנוס לפניו
 והיית לזעוה לכל ממלכות הארץ: יתנה
 (כ"ו יתנה) יי תביר קדם שנהך. באורחא
 תרא תפוק דותיה. ובשבע אורחן תערוק
 מן קדמוהו. ותהי לזיע. לכל מלכות
 ארעא: ויגעלך אלה מצדומא בין ידי
 אעדאיך. התא תכרנ איהם פי טריק
 ואחרה. ותהרב מן בין ידיהם פי סבע
 טרק. ותציר עברהי. לגמיע ממאך ארץ:
 והיתה נבלתך למאכל לכל עוף השמים
 ולבהמת הארץ ואין מהריר: ותהי נבילתך
 משונרא למיכל. לכל עופא דשמיא
 ולבעירא דארעא. ולית דמניד: ותציר
 גתך מאכלא. לטאיר אסמא ולבהאים
 ארץ. וליס מזעג להא: יפכה יהוה בשחן
 מצרים ובעפלים* ובגרב ובחרס אשר
 לא תוכל להרפא: ימחנה יי. בשחנא
 המצרים ובשחורין. ובגרפא ובחרס יביש.
 דלא תבול לאתפאה: ויערבך אלה. בקרה
 מצר ואבואסיר. ואגרב ואחבה. מא לס
 תסתטיע מדא אתה: יפכה יהוה בשגעון
 ובעורון ובתמהון לבב: ימחנה יי.
 בטפשותא ובסמיותא. ובשעממות לבא:
 ויערבך אלה. באגנאן ואעמא. ובהתה
 אקרב: והיית ממשש פצהרים פאשר
 ימשש העורה באפלה ולא תצלית אתי
 דרכיך והיית אף עשוק וגוזל פליהיטים
 ואין מושיע: ותהי ממשיש במיהרא.

* ובטורים קרי.
 חלק הדקדוק: ג) ועד אבך. הקמץ חמף כי הוא במקום חלם ולכן השוא שכל"ת נח ופשוט: ד) יתנה ה' נגף. לא יש פסיק אחר
 תיבת ה' וחפשי כתיבאן ולא מצאתי ועיקר ואין לחוש ממשמעות חירוף ח"ו כיון שה' דבוק לתיבת יתנה ולא כן בפסוק בית גאים
 יסח ה' שהיבת גאים מופסקת מתיבת יסח מפני הטפחה ובקצת תיגאן יש וכ"ה בפסיקתא: ה) ימשש העור. הו"א כפת"ח ובמסרה כל
 סמאן פתיחין. וכל יהודאין קמיעין. וכ"כ במ' ערוגת הבשם דלא כמ' שרש יהודא:

כמא דימשיש עוירא בקבלא וזא תצלה
 ית אורחתך. ותהי ברם עשיק ואנים.
 כל יומיא ולית דפריק: באן תציר
 כאמגסם פי אצהירה. כמא יגסס אעמא
 וכאצה פי אפריס) וזא תנגח טרקדות ציר
 מנשומא מנצובא. טול צומאן וליס מנית:
 אשה תארש ואיש אחר ישגלנה * בית
 הבנה ולא יתשב בו ברם תטע ולא
 תחללנה: אתתא תירום. וגבר אחרן
 ישכבנה. ביתא תבני וזא תתיב ביה.
 ברמא תצוב וזא תחלליה: באן תתוונג
 אמראה. פיא תיהא רגל אכר. ותבני ביתא
 וזא תגלם פיה. ותגרם כרמא ולא
 תתבדלה: שורף טבוח לעיניך ולא תאכל
 ממנו חמך גזול מלפניך ולא ישוב קך
 צאנך נתנות לאיביך ואין קך מושיע:
 תורף יהי נכיס לעינך. ולא תיכוד מניה.
 חמך יהי אנים מן קדמך. וזא יתוב קך.
 עאנך מסירן לבעלי דבכך. ולית קך פריק:
 ויכון תורף מדבוה תרא עינאך. וזא תאכל
 מנה. וחמאך מנצוב מן בין ידיך. וזא
 ירגע איך. וגנמך מסלמה לאעדאיך. וזיס
 קך מנית: בניה ובנותיך נתנים לעם אחר
 ועיניך ראות וכלות אליהם כד היום ואין
 לאל ידך: בנה ובנותך. מסירין לעם אחרן
 ועינך חזין. ויספון בגלגהון כל יומיא.
 ולית חילא בידך: ובניך ובנאתך. מדפויען
 אי קום אכריין ועינאך תראהם. ושאכצה
 איהם טול צומאן. וזא טאקה פי ידך:
 פרי אדמתך וכדי יגיעך יאכל עם אשר
 לא ידעת והיית רק עשוק ורצוץ כד
 הימים: אבא דארעה וכל ליאותך. ייכוד
 עם דלא ידעתא. ותהי ברם. עשיק ורעיע
 כל יומיא: ותמר ארצך וסאיר כסנך יאכלה
 קום לא תערפהם. ותציר כדאך. מנשומא
 מעסופא טול צומאן: והיית משגע
 מפראה עיניך אשר תראה: ותהי משתפי.
 מחיוז עינך דתחזי: חתא תציר מעתוהא.
 מן נצר עינאך אדי תראה: יפכה יהוה
 בשחין רע עלי הפרבים ועלי השקים אשר

* ישכבנה קרי

לא תוכל להרפא מכה רגלך ועדי
 קדקדך: ימחינה יי בשחנא בישא. על
 רכובין ועל שקן. דלא תפול לאתפאה.
 מפרסת רגלך ועד מוחך: ויצרכך אלה
 בקרה רדי. עלי ארכבתין ואסאקאן. מא
 דם תסתטיע מדאואתה. וכמא יולמד מן
 קדמך ארי האמתך: יולך יהוה אתך
 ואת מלכך אשר תקים עליך אליו אשר
 לא ידעת אתה ואבתיה ועבדת שם
 אלהים אחרים עין ואבן: יגדי יתך.
 וית מלכך דתקים עליך לעם. דלא ידעתא
 את ואבהתך. ותפלח תמן לעממא.
 פלחי טעותא אעא ואבנא: זיגליך אלה *
 ומלכך אדי תנצבה עליך. ארי קום לם
 תערפהם אנת ואבאך. פתכדם הנאך.
 (עאבדי) מעבודת אכר מן כשב וחגארה:
 והיית לשמה למשל ולשנינה בכל העמים
 אשר ינהגך יהוה שמה: ותהי לצרו.
 למתך ולשועי בכל עממא. די דברנך יי
 לתמן. ותציר וחשה. ומתלה וחכאיה *
 פי גמיע אמם. אדי יסוקך אלה אי תם:
 זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף פי
 יחסלנו הארבה: פר זרע סגוי תפיק חקלא.
 וזעיר תכנוש. ארי יחסלניה גובא: ואדא
 תכרג אצחרא כדרא כתורא. פקליד מא
 תגמע מנה. כל יקצמה אגראד: ברמים
 תטע ועבדת ויין לא תשתה ולא
 תאגר פי תאכלנו התלעת: פרמין תצוב
 ותפלח. וחמר לא תשתי ולא תכנוש.
 ארי תיכללניה תולעתא: פאדא תגרם
 כרמא ותפלחוא. פלא תשרב מנה
 כמרא ולא תועיה. כל יאכלה אדוד:
 זיתים יהיו קך בכל גבולך ושמן לא תסוך
 פי ישל זיתך: זיתין יהון קך בכל תחומך.
 ומשחא לא תסוך. ארי יתרון זיתך:
 פאדא יכון קך זיתין פי גמיע תכמך.
 ולא תדהן מנה. כל תנתרה נתרא:
 פנים ובנות תוליד ולא יהיו קך פי ילכו
 בשבי: בנין ובנין תלוד. וזא יהון קך. ארי
 יחכון בשביא: ואדא תולד בנין או בנאת.

פלא יבקון לך כל יגרון פי אסבי: פל
עצך ופרי אדמתך יירש הצלצל: פל
אלגנך ואבא דארעך. יחסניה סקאה:
וגמיע שגרך ותמר ארצך. יקרצה אפראש:
הגר אשר בקרבך יעלה עריך מעלה
מעלה ואתה תרד מטה מטה: תותב
ערל דבינך. יהי סליק עיר מנך לעילא
לעילא. ואת תהי נחית לתחתא לתחתא:
ואגריב אדי פי מא בינכם. ירתפע עריך
עצא כבירא. ואנת תנהט ספרא הוויא:
הוא ירוך ואתה לא תלוננו הוא יהיה
לראש ואתה תהיה לזנב: הוא יזפנך.
ואת לא תזפניה. הוא יהי תקיף ואת תהי
חלש: חמא אנה יקרצך. ואנת פלא
תקרצה. הו יציר ראסא. ואנת תציר
דנבא: ובאו עליך פל הקלות האלה
ורדפוך והשיגוך עד השמדך פילא
שמעת בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו
וחקתיו אשר צוה: ויהוון ערך פל לנטיא
האלין. וירדפונך וירדפונך. עד דתשתיצי
ארי לא קבילתא. למימרא דיי אלהך.
למטר. פקודיה וקיומיה דפקדך: ותחל
בך גמיע הרה אלענאת. ותכלבך ותדרכך.
אי אנפאוך. אד לם תקבל אמר אלה
רבך. ותחפץ וצאיאה ורסומה אתי אמרך
בהא: והיו בך לאות ולמופת ובזרעה
עד עולם: ויהוון בך. לאת ולמופת. ובבנה
עד עלמא: ותציר פיך איה וברהאנא.
ובנסלך אמשאבהין לך אי אדהר: תחת
אשר לא עבדת את יהוה אלהיך בשמחה
ובטוב לבב מרבבך: חלף. דלא פלחתא
קדם יי אלהך. בחדוא ובשפירות לבא.
מסגי כולא: בודל מא לם תעבר אלה
רבך. בפרח וגודה קלב. מן כתררה אשיא:
ועבדת אתי איבך אשר ישלחנו יהוה
בך ברעב ובצמא ובשורם ובחסר כל ונתן
על פרזל עלי צוארך עד השמידו אתך:
ותפלח ית בעלי דבבך. דיגרנזון יי בך.
בכפנא ובצהנתא. ובערטליותא ובחסירות
כולא. ויתין גיר דברזל עד צורה. עד

דישיצי יתך: פתכדם עדווך. ארי סלטה
אלה עריך. בגוע ועטש. וערי ועווז כל
שי. ויצע אצרא מן חדיד עלי ענקך. אי
אן ינפוך: ישא יהוה עליך גוי מרחק
מקצה הארץ כאשר ידאה הנשר גוי אשר
לא תשמע לשנו: יתי יי עליך עם
מרחיק מסיפי ארעא. כמא דמשתדי
נשרא. עמא. דלא תשמע לישניה: ויגווך
אלה בקביל מן בעיד מן טרף ארץ.
כמא יתחלק אנסר. קביל לא תפהם
לנתה: גוי עז פנים אשר לא ישא פנים
לזקן ונער לא יחן: עם תקיף אפין. דלא
נסיב אפי סבא. ועל ינקא לא מרחים:
קביל וקיה אונת. מא לם יחאבי וגה
אשך. ודא ירוף עלי צבי: ואכל פרי
בהמתך ופרי אדמתך עד השמדך אשר
לא ישאר לך דגן תירוש ויצהר שגור
אלפך ועשתרת צאנך עד האבירו אתך:
וייכור. ודלא דבעירך ואבא דארעך עד
דישיצינך (דחשתיצי) דלא ישאר לך.
עבורא חמרא ומשחא. בקרי תורף ועדרי
עאנך. עד דיזביד יתך: פיאלל תמר
בהאיטך ותמר ארצך אי אנפאוך. ודא
יבקי לך ברא. ודא עצירא ודא דהנא.
ודא נתאג בקרך וגפראת גנמך. ארי אן
יבידך: והצר לך בכלי שעריך עד רדת
חמתך הנבחה והפצרת אשר אתה בטח
בהן בכלי ארצך והצר לך בכלי שעריך
בכלי ארצך אשר נתן יהוה אלהיך לך:
ויעיק לך בכל קרוך. עד דיכביש שורך
רמיא ובריכיא. דאת רחיץ לאשת יזבא
בהון בכל ארעך. ויעיק לך בכל קרוך.
בכל ארעך. דיהב. יי אלהך לך: ויחאצרך
פי גמיע מחאלך. ארי אן יהרם אסוארך
אשאמכה ואחצינה. אדי אנת ואתק בהא
פי גמיע בדרך. ויחאצרך פי גמיע מחאלך.
פי בדרך. אדי אעטאך אלה רבך:
ואכלת פרי בטנה בשר בניה ובנותיה
אשר נתן לך יהוה אלהיך במצור ובמצוק
אשר יצימך לך איבך: ותיכור ודלא דמעך.

בשר בנך ובנותך. דיהב לך יי אלהך.
 בצירא ובעקתא. דיעיק לך שגאך: התא
 תאכל מן תמר בטנך. מן לחם בנך
 ובנאתך. ארי רזקך אלה רבך. בהצאר
 וציק. ממא יהאצרך עדווק: האיש הרך
 בך והענג מאד תרע עינו באהיו ובאשת
 חיקו וביתר בניו אשר יותיר: גוכרא
 דרפיך בך. ודמפנך לחדא. תבאש עיניה
 באחיהי ובאשת קומיה. ובשאר בנותי
 דישאר: התאאן ארגל ארכין מנכם.
 ואמרל גרא. ישה עלי אכיה ועלי
 חרמתה. ובקיייה בניה אדייבקהם: מתתו
 לאחד מהם מפשר בניו אשר יאכל מבלי
 השאיר לזו כל במצור ובמצוק אשר יציק
 לך איבך בכד שערך: מלמתן לחד
 מנהון. מפשר בנותי דייבול. מדא
 אשתאר ליה פולא. בצירא ובעקתא.
 דיעיק לך. שגאך בכל קרוך: מן אן יעטי
 אחד מנהם. מן לחם בניה אדי יאכל.
 ממא לס יבך לה שייא. בהצאר וציק. ממא
 יצייק עליך. עדווק פי גמיע מהאלך:
 הרפה בך והענגה אשר לא נסתה בך
 רגלה הצג עליה ארץ מהתענג ומך תרע
 עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה: דרפיכא
 בך ודמפנא. דלא נסיאת פרסת רגלה
 לאחתא על ארעא. ממפונקו ומרפיכו.
 תבאש עינה בגבר קומיה. ובברה ובבתה:
 התאאן אמראה ארכצה מנכם ואמרללה.
 אתי לם תעאוד קדמהאן תצעהא עלי
 ארץ. מן אדלא וארכצה. תשה עלי
 זוגהא. ואבנהא ואבנתהא: ובשלייתה
 היוצת מסבין רגליה ובבניה אשר תלד
 פיי תאכלם בחסר כל פסתר במצור
 ובמצוק אשר יציק לך איבך בשערך:
 ובזעיר בנהא. דיפקון מנה. ובבנהא
 דתלד. ארי תיכלנן בתפירות פולא
 פסתר. בצירא ובעקתא. דיעיק לך.
 שגאך בקרוך: ובמשימתהא אסאקטה
 מנהא. ואגנתהא אדי תרמי. פתנפרד
 מנהם פתאכלהם. מן עווז אכל מה פי

אסתר. בהצאר וציק. ממא יצייק עליך.
 עדווק פי מהאלך: אסלא תשמר לעשות
 את כל דברי התורה הזאת. הפתבים
 בספר הזה לראה את השם הנכבד
 והנורא הזה את יהוה אלהיך: אם לא
 תטר למעבד. ית כל פתגמי אוריתא
 חדא. דכתיבין בספרא הדין. למדהל.
 ית שמא יקורא ודחילא הדין. ית יי אלהך:
 ואן לם תחפין ותעמל^(א). גמיע כלאם הדה
 לתורייה. אמכתובה פי הדה אספר.
 ותכאף הדה לאסם לכרים אמהוב. הו
 אלה רבך: והפלא יהוה אתימכתך
 ואת מפות זרעך מפות גדלת ונאמנות
 וחלים רעים ונאמנים: ופריש יי ית
 מחתך. וית מחת בנך. מחן רברבן
 ומחיסנן. ומכתשין בישין ומחיסנן: פיגער
 אלה צרבאתך עגיבה. וצרבאת נסדך
 אמדכורין. צרבאת כבאר דארה. ואמראן
 רדייה דארה^(ב): והשיב בך את כל מדוה
 מצלים אשר יגדת מפניהם ודבקו בך:
 ויתב בך. ית כל מכתשי מצרים.
 דדחילתא מן קדמיהון. וידבקו בך:
 וירד עליך. גמיע אדוא מצר. אדי חדרתהא.
 פתדומך^(ג): גם פדחלי וכדמפה אשר
 לא בתוב בספר התורה הזאת יעלם
 יהוה עליך עד השמדך: אף כל מרע
 וכל מחא. דלא כתיבין. בספר אוריתא
 חדא. ותינגון יי עליך. עד דתשתיציי:
 ואיצא כל מרין וכל צרבה. ממא לים הו
 מכתוב. פי ספר הדה אתורייה. יסלטהא
 אלה עליך. ארי אן ינפרך: ונשארתם
 במתי מעט תחת אשר הייתם בכוכבי
 השמים לרב פיי לא שמעת בקול יהוה
 אלהיך: ותשתארון בעם זעיר. חלף
 דהויתון. בכוכבי שמיא לסני. ארי לא
 קבילתא. למימרא דיי אלהך: פתבקון
 רהט הו אחצא. בעד מא כנתם. ככואכב
 אסמא כתרה. אד לם תקבר. אמר אלה
 רבך: והוה באשר יש יהוה עליכם
 להיטיב אתכם ולהרבות אתכם פן ישיש

יהוה

(א) חסר א. (ב) כתר תורה. (ג) חסר א.

ומחיו עיניך דתהי חזי: תקול באגרא
 יא ליתני אמסי. ותקול באעשי יא ליתני
 אצבת. מן פוע קלכך ידי תפוע. ומן
 רויא עינאך ידי תראה: והשיבך יהוה
 מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך
 לא תסיף עוד לראתה והתמפרתם שם
 לאיבך לעבדים ולשפחות ואין קנה:
 ויתבונך למצרים בספינן. באורחא
 דאמרת לך. לא תוסיף עוד למחזה.
 ותודבנן תמן דבעלי דבביכון. לעבדין
 ולאמרן ולית דקני: וירדך אלה אי תא
 מצר פי ספן. עלי אחא ידי קלת לך.
 לא תעאוד אן תראה אבדא. ותערצון
 הנאך לאביע לאעדאיכם. עבדא ואמא
 וליס משתרי: ם אלה דברי הברית
 אשר צוה יהוה את משה לכת את בני
 ישראל בארץ מואב מלכד הברית אשר
 כרת אתם בחורב: ארץ פתגמי קימא
 דפקיד יית משה. למנור. עם בני ישראל
 בארעא דמואב. בר מקימא. הנור עמהון
 בחורב: הדא כלאם אעהר ידי אמר
 אלה מוסי. אן יעהרה מע בני אסראל
 פי בלד מואב. מא כלא אעהר. ידי
 עהרה מעהם פי גבר חריב: ם
 ויקרא משה אל בני ישראל ויאמר אלהם
 אתם ראיתם את כל אשר עשה יהוה
 לעיניכם בארץ מצרים לפרעה ולכל
 עבדיו ולכל ארצו: וקרא משה. לכל
 ישראל ואמר להון. אתון חזיתון. ית כל
 דעבד יי לעיניכון בארעא דמצרים.
 לפרעה ולכל עבדוהי ולכל ארעיה: תם
 דעא מוסי. בגמיע א אסראלוקא להם.
 אתם שאהדתם. גמיע מא צנע אלה
 בחצרתכם פי בלד מצר. בפרעון וגמיע
 קוארה ונסאיר אהל בלדה: הפפות
 הגדלת אשר ראו עיניך האתת והמפתים
 הגדלים להם: גסין רברבן. דחואה עינך.
 אתיא ומפתיא. רברביא האנון:
 אעלאם אעצימה. אדיראתהא עינאך.
 ותלך איאת. ולאבראהון אעצימה: ולא

יהוה עליכם להאביד אתכם ולהשמיד
 אתכם ונסחתם מעל האדמה אשר יאתה
 בא שמה לרשתה: ויהי כמא דחדי יי
 עליכון. לאוטבא לכון ולאסנאה יתכון. כן
 יחדי יי עליכון. לאבדא יתכון ולשיצאה
 יתכון. ותפלטרון מעל ארעא. דאת עלי
 לתמן למירתה: פיכון כמא קצר אלה
 בכם. אן יחסן איכם ואן יכתובם. כדאך
 יקצר בכם ^(כ). אן יבידכם ואן ינפדכם.
 פתגדרסון עין אבד ^(ג). אדי אנת דאכל איה
 לתחווה: והפיצך יהוה בכל העמים
 מקצה הארץ ועד קצה הארץ ועבודת שם
 אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה
 ואבתך עין ואבן: ויבדרנך יי בכל עממיא.
 מסיפי ארעא ועד סיפי ארעא. ותפלח
 תמן לעממיא פלחי טעותא. דלא ידעתא.
 את ואבתך אעא ואבנא: ויבדרך
 אלה פי מא בין גמיע אשעוב. מן
 מרף ארץ ארץ טרפהא. פתכדם תם
^(יג כפי ס"ה עאבדי) מעבודאת אכר. מא לם
 תערפהא. אנת ואבאך מן כשבוחנארה:
 ובגוים ההם לא תרציע ולא יהיה מנוח
 לבך רגלך ונתן יהוה לך שם לב רצו
 וכליון עינים ודאבון נפש: ובעממיא
 האנון לא תנוח. ולא יהי מנוח לפרסת
 רגלך. ויתין יי לך תמן לב דחול. וחשכות
 עינין ומפקהן נפש: ופי תלך לאמם לא
 תטמאן. ולא יכון קרארא לקדמך. כל
 יגעל אלה לך תם קלבא רגזא. ושכוין
 אעיון ודבול אנפוס: והיו חייך תלדים
 לך מנגד ופחדת לידה ויומם ולא תאמין
 בחייד: ויהיו חייך. תמן לך מקביל. ותהי
 תוה בלידיא וביממא. ולא תהימין בחייד:
 ותכון חיותך מעלקה חראך. ותפוע
 לילא ונהארא. ולא תצאדק בחיותך:
 בבקר תאמר מיייתן ערב ובערב תאמר
 מיייתן בקר מפתך לבבך אשר תפחד
 וממראה עיניך אשר תראה: בצפרא
 תימר מן יתין רמשא. וברמשא תימר מן
 יתין צפרא. מתוהת לבך דתהי תוה:

נתן יהוה לכם לב לרעת ועינים לראות ואזנים לשמע עד היום הזה: ולא יהי לבון לבן לבא למדע. ועינין למחוי ואודנין למשמע. עד יומא דדין: וגם יעטיבם אלה קרבא תעלמון מתלחא. ולא תנצרון בעיזנכם ולא תסמעון באראנכם. אלי יומנא דרא: ואולף אתכם ארבעים שנה במדבר לא יבלתו שלמתיכם מעדיכם ונעלף לא יבלתה מעל רגלך: ודברית יתכון. ארבעין שנין במדברא. לא בליאת פסותכון מזכון. ומסנדלא עדו מעל רגלך: וסירתכם ארבעין שנה פיאבר. למ תבל תיאבכם עליכם. ונעאכם עלי ארגלכם: לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שתיתם למען תדעו כי אני יהוה אלהיכם: לחמא לא אכלתון. וחמר חדת ועתיקלא שתיתון. בריל דהדעון. ארי. אנא יי אלהכון: וטעאמכם ארי אעתדתמוהי למסתאבלוה. וכמר ומסכר למ תשרבו. לבי תערפו. אני אלה רבכם: ותבאו אל המקום הזה ויצא סיון מלך השבון ועוג מלך הבשן לקראתנו למלחמה ונכסם: ואתיתון לאתרא דדין. ונפק סיון מלכא דהשבון. ועוג מלכא דמתנו לקדמותנא. לאנחא קרבא ומחנינון: חתא ואפיתם הדא אמוצע. וכרג סיון מלך השבון. ועוג מלך אבתנייה תלקאנא. לאחרב פקתנאחם: ונפק את ארצם ונתנה לנהלה לראובני ודגדי ודחצי שבט המנשי: ונסיבנא ית ארעהון. ויהבנה לאחסנא. לשיבט ראובן ולשיבט גד. ולפלגות שבטא דמנשה: פאברנא בדרהם. הם דפענאהא נחלה. לא ראובן ול גד. ונצף סבט מנשה: ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את בלי אשר תעשון: ותטרון ית פתגמי קימא דדין. ותעבדון יתהון. בריל דתצלחון ית כל דתעבדון: פאחפצו גמיעכלאס דרא אעהד. ואעמרו בה. לבי תנחון. פי גמיע מא תנעון:

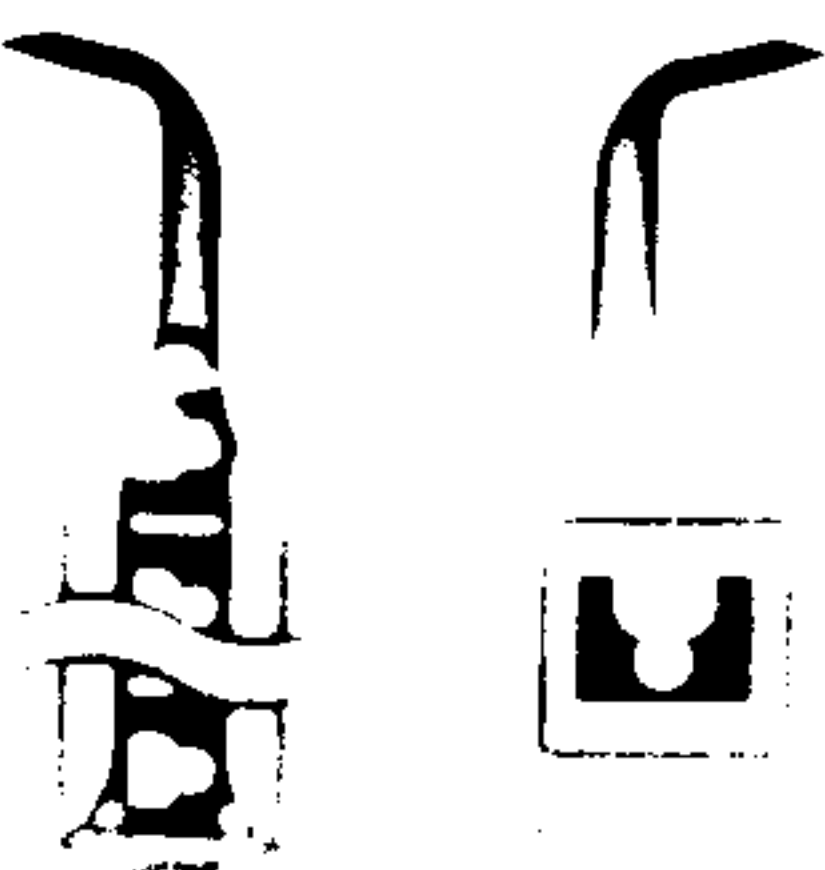
קכ"ב פסוקים סימן סככני. ומפטרין קומי ארי כישעיה סימן ס' ג"ד. למנחת שבת וכו'.

פ פ פ

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם ראשיכם שבטיכם וקנייכם ושטריכם כל איש ישראל: אתון קימין יומא דדין פולכון. קדם יי אלהכון. רישכון שבטיכון. סביכון וסרביכון. כל אנשי ישראל: אתם וקוי איום כלכם. בין ידי אלה רבכם. רויסאכם ואסנאטכם. ושיוככם וערפאכם. וסאיר רגא אל אסראיל: טפכם נשיכם ונרף אשר בקרב מחנה מתטב עציף עד שאב מימיה: טפלכון נשיכון. וגיורף. דבנו משריתך. מלקיט אעף. עד מלי סייף (כ"ג מך): ואטפאלם ונסאכם. ואגריב אדי פי וסט עסכרך. מן מהתטב חטכך. אי מסתקי מאך: לעברך בברית יהוה אלהך ובאדתו אשר ידוה אלהך פרת עפך היום: לאעלותך. בקימא. די אלהך ובמומתיה. די אלהך. גור עפך יומא דדין: לאדכאך. פי עהד אלה רבך ופי הרגה. ארי עהדה מעך איום: למען הקים אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלהים פאשר דברידך וכאשר נשבע לאבתך לאברהם ליעחק וליעקב: בריל לקימא יתך יומא דדין קדמוהי לעם. והוא יהוי לך לאלה. פמא דמליל דך. וכמא דקיים לאבתך. לאברהם ליעחק וליעקב: לבי יתבתך איום לה אמה. והו יכון לך אהא. כמא וערך. וכמא קסב לאבאך. לאברהים ליעחק וליעקוב: ולא אתכם לבדכם אנכי פרת את הברית הזאת ואת האלה הזאת: ולא עפכון בלחודיכון. אנא. גור ית קימא דדין. וית מומתא דרא: וליס מעכם וחרכם. אנא עאהד דרא אעהד. והדא אחרג: כי את אשר ישנו פה עפנו עמד היום לפני יהוה אלהינו ואת אשר אננו פה עפנו היום: ארי יתמן דאיתוהי דכא. עפנא קאים יומא דדין. קדם יי אלהנא. וית מן דליתוהי (כ"ג דלא איתוהי). דכא עפנא יומא דדין: אלא מע מן הו

ט*

פיגד

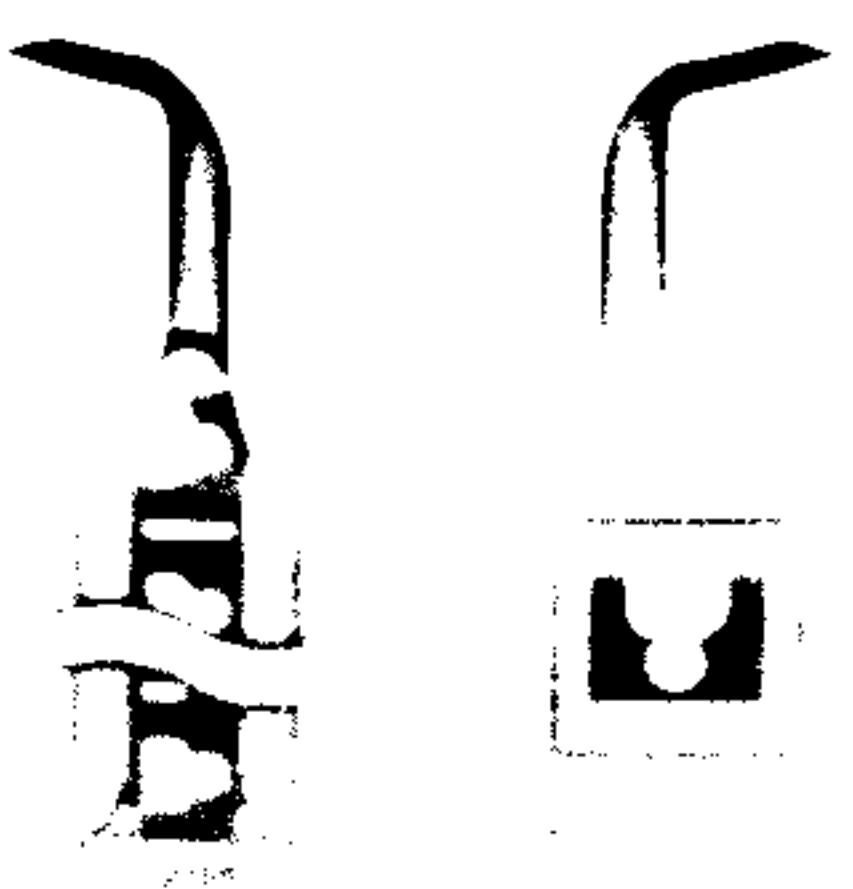
מוגוד מענא איום. האצר בין ידי אלה
 רבנא. ומע מן לים הוהאצר מענא. אד
 נקל איה: פראתם ידעתם את אשר
 ישבנו בארץ מצרים ואת אשר עברנו
 בקרב הגוים אשר עברתם: ארי אתון
 ידעתון. ית דיתבנא פארעא דמערס. ית
 דעברנא. ביני עממיא דעברתון: ואנתם
 עאמין. מא אקמנא פי בלד מצר. ומא
 סרנא פי מא בין אאמם. ארין גותם
 בינתם: ותרואו אתי שקוציהם ואת
 גלליהם עין ואבן פסקוהב אשר עמהם:
 וחזיתון ית שקוציהון. וית מעותהון.
 אעא ואבנא. בספא ודהבא דעמהון:
 וקר ראתם אונאסרם. ומואניתהם. מן
 כשב וחנארה. ומן פעה ודהב אדי הי
 מעהם: פנייש פנם איש אוישה או
 משפחה או ישבט אשר לבבו פנה היום
 מעס יהוה אלהינו ללכת לעבר אתי
 אלהי הגוים ההם פנייש פנם שרש
 פרה ראש ולענה: דלמא את בכו.
 גבר או אתא או זרעי או שבטא. דלביה
 פני ימא דין מדהלתא דיי אלהנא.
 למקד דספדת. ית מעות עממיא האנון.
 דלמא אית פכוון. גבר. מהרהור חטאין
 או זרון: כלא יוגר פיכם. רגל או אמראה
 או עשירה או סבט. מן קדבה מתודי
 איום עין אלה רבנא. לימצי ויעבר
 מעבודאת אויאך אאמם. כלא יכו
 פיכם. אצל מתמר סם או עלקם: והיה
 בשמעון את דברי האלה הואת והתפרך
 בלבבו לאמר שלום יהיה לי פי בשררות
 לבי ארן דמען ספות הרוה אתי הצמאה:
 ויהי במשמעיה ית פתגמי מומתא דרא.
 ויחשיב בלביה למימר שקמא יהי לי.
 ארי בהרהור לבי אנא אזיל בדיל.
 לאוספא ליה חטאי שרותא על זדנותא:
 פאדא סמע כלאם דרא אחרג. קדר פי
 נפסה קאילא לא יכוני לא סלאם. ואנמא
 אסיר פי הוא קרבי. לבי אמר בלארוא

לעט ש: לא יאבה ירוה סלח לו פי אי
 יעשן אפי יהוה וקנאתו פאיש הוה
 ורבצה בו פל האלה הפתובה בספר
 הזה ומתה יהוה את שמו מתחת השמים:
 לא ייבני יי למשבק ליה. ארי בכן יתקף
 רוננא דיי וחמתיה פנוברא הוה.
 וידבקון ביה פל דומיא. דכתיבין בספרא
 הרין. וימחי יי ית שמוה. מתחת שמיא:
 פלא ישא אלהאן יצפה להראך. בלחיניך
 ישתד נצב אלה וחמיתיה עליה. פילוק בה
 גמיע אחרג. למכתוב פי דרא אספר. התי
 ימחי אלה אסמה. מן תחת אסמא:
 והבדילו יהוה לרעה מפל שבטי ישראל
 בכל אלות הברות הפתובה בספר התורה
 הזה: ויפרשניה יי לבישא. מפל שבטיא
 דישראל. פכל דומי קומא. דכתיבין.
 בספר אוריתא הרין: ויפרוה אלה עלי
 שר. מן גמיע אסבאט אסראיל. כגמיע
 הרג אעהד. למכתוב פי ספר הרה
 אתורייה: ואמר הדור האחרון בניכם
 אשר יקומו מאחריכם והנכרי אשר יבא
 מארץ רחוקה וראו את מכות הארץ ההוא
 ואת תהלאיה אשר חלה יהוה בה: וימר
 דרא בתראה. פניכוון דיקומון מפתריכוון.
 ובר עממין. דייתי מארע רחיקא. ויחזון.
 ית מחתה (כ"ג מחתא). דארעא התי
 וית מרעהא. דאמרעי פה: פיקולאגיל
 אאבר. מן בניכם ארין יקומון מן בעדכם.
 ולאריב אדי יאתי מן בלד בעיה. פינערוון
 צרבאת תלך ארין ואמראצאה. אדי
 אמרצהא אלה: גפרית ומלה שרפה
 כלי ארצה לא תודע ולא תצמח ולא י
 יעלה בה פל עשב כמהפכת סדרם ועמרה
 אדמה ועבנים אשר הפך יהוה באפו
 וכתמתו: גופריתא ומלהא תהי יקדא כל
 ארעה. לא תודרע ולא תצמח. ולא יסק
 בה פל עשב. כהפיכתא. דסדרם ועמרה
 אדמה ועבנים. דהפך דיי פרוגויה וכתמתיה:
 התא כאן גמיע ארצהא מחרקה בנאר

וכברית

(*) וצביים קרי

חלק הדקדוק : א) טעם ה' אלהינו. היבט טעם נקצת היגואן בשפיר ומקצתן כפשטא וכ"כ א"ת ו"ל :

וכברית. פהי לא תורע ולא תנבת. ולא יטלע פיהא שי"א מן לעשב. כמקרב סדום ועמורה אדמה וצבויים. אדי קרבהא אלה. בנצבה והמ"יתתה: ואמרו פלדגנוים עלימה עשה יהוה פכה לארץ הזאת מה הרי האף הגדול הזה: וימרו פלעממיא. על מא עבר יי. פדין לארעא הדא. מא תקופ רוגזא רבא הדין: פיקול גמיע לאמם. עלי מא דאצנע אלה כדא בהדה ארץ. ומא סבב. שדה הדא אנצב לעצים: ואמרו על אשר עזבו את ברית יהוה אלהי אבתם אשר פרת עמם פהוציאו אתם מארץ מצרים: וימרו. על דשכמו. ית קימא די אלהא דאבהתהון. הגור עשהון. פאפקותיה יתהון מארעא דמצרים: פיגאבון. באן דאלך עלי מא תרכו עהד אלה: אאה אבאיהם. אדי עהדה מעהם. באכראנה להם מן כרד מצר: וילכו ויעברו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים אשר לא ידעום ולא חלק להם: ואמרו ופלחו למעות עממיא. וסגירו להון. בחקן דלא ידעונין. ודא אוטיבא להון: פמצו ועברו מעבודאת אכר. וסגרו דהא. מעבודאת למ יערפודה. ולם תנצב להם נציבא: ויחר אף יהוה פארץ ההוא דהביא עליה את פלד הקללה הפתובה בפסר הזה: ותקופ רוגזא די פארעא ההיא. לאיתאה עדה ית פלד לנטיא. דכתיבין בספרא הדין: פאשתד נצב אלה עלי תלך ארץ. פאחל בהא גמיע אלענה. אמכתובה פי הדא אספר: ויתשם יהוה מער אדמתם באף ובחמה ובקצף גדול וישלכם אל ארץ אחרת פיום הזה: וטלטיגנון יי מעל ארעהון. פרגו ובחמא ובתקופ רב. ואגדינון. לארע אוחרי פיומא הדין: פשדב אהלהא ען בדרהם: בנצב וחמיה וסכט עעים. וטרחהם. אי בדר אכר כהדא איום: הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו ערעולם לעשות את פלד דברי

(*) ל' רבתי. (*) י"א גקודות בתורה.

התורה הזאת: דמטמרן. קדם יי אלהנא. ודגדין. לנא ולבנא עד עלמא. למעבר. ית פל פתגמי אוריהא הדא: פיעתברון ויקולון כדאך. אמסתוראת לדה רבנא. ולמכשופאת גמיעא. אתיהי לנא ולבננא אי אדהר. פי אנעמל. גמיע כדאם הדה אתורייה: ויהי כייבאו עליך רב פלד הדברים האלה הפרכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת ארץ לבבך בכל הגוים אשר הדיחך יהוה אלהיך שמה: ויהי ארי יתון ערך פל פתגמיא האלין. פרכן ולוטיין. דיהבית קדמך. ותתיב ללבך. בכל עממיא דארץ. יי אלהך לתמן: ואדא חלת בך. גמיע הדה אמור. מן אברכאת ולרענאת. אתיתלותהא עריך. פארגע אי נפסך. ועלי אנך: פי מא בין גמיע לאמם. אדי דהאך אלה רבך הנאך: ושבת עדי יהוה אלהיך ושמעת בקלו פכל אשר אנכי מצוך היום אתה ובניך בכל לבבך ובכח ובפשך ותתוב דההיקהא די אלהך ותקביל למימריה. פכל דאנא מפקיד דך יומא דין. את ובנך. בכל לבך ובכל נפשך: פתוב אי אלה רבך ואקבל אמרה. מתל גמיע מא אנא אמרך בה איום. אנת ובניך. בכל קרבך ונפסך: ושב יהוה אלהיך את שכנותך ורחמך ושב וקבצך מפלד העמים אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה: ויתוב יי אלהך. ית שבי (פלי ל' שבי) גלותך וירחים ערך. ויהוב. ויכנשך מפלד עממיא. דבדרך. יי אלהך לתמן: פאן אלה רבך יתוב עליך וירחמך. ויעור ויגמעך מן גמיע לשעוב. אדי בדרך הנאך: אסי יהיה גדהך בקצה השמים משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחך: אם יהון (נלי יהון) גלותך בספי שמיא. מתמן יכנשך יי אלהך. ומתמן יקרבך: חתא אן אמנדהו מנך לוכאן פי אקעא אסמא. נמע שמך אלה רבך מן תם. וליקדמך איה: והביאך יהוה אלהיך אלה ארץ

כ (בתר תורה)

אשר ירשו אבתך וירשתה והיטבת
 והרבך מאבתך ויעלונך יי אלהך.
 לארעא דיריתו אבתך ותירתה ויוטיב
 לך ויסגנך מאבתך: וידכך אלה רבך.
 אי אבדך ארי האזה אבאך ותהווה.
 ויתסן אך ויבתוך מן אבאך: ומל יהוה
 אלהך אתי לבבך ואת לבב זרעך
 לאהבה את יהוה אלהך בכל לבבך
 ובכל נפשך למען חייך: ויעדיי אלהך.
 ית טפשות לבך וית טפשות לבא דבנה.
 למרתם. ית יי אלהך. בכל לבך ובכל
 נפשך בריל חייך: וישרה אלה רבך.
 צדוך וצדך נסוך. לתחב אלה רבך.
 בכל קלבך וכל נפסך לבי תחיא: ונתן
 יהוה אלהך את כל האלות האלה עלי
 איבך ועל שניאך אשר רדפוך: ויהין
 יי אלהך. ית כל לוטיא האלון. על בעלי
 דבבך ועל שניאך דרדפוך: ויהל אלה
 רבך. גמיע הדא אחרג. באעדאך
 ובשאניך ארי כלבוך: ואתה תשוב
 ושמעת בקול יהוה ועשית את כל
 מצותיו אשר אנכי מצוך היום: ואת
 תתוב. ותקביל למימרא דיי. ותעביד
 ית כל פקודותי. דאנא מפקיד לך יומא
 דין: ואנת תתוב. ותקבל אמר אלה.
 ותעמל גמיע וצאיאה. ארי אמרך בהא
 איום: והותירך יהוה אלהך בכל ומעשה
 ידך בפרי בטנה ובפרי בהמתך ובפרי
 אדמתך קטבה כיון שוב יהוה לשוש
 עריך לשוב באשר יישש עלי אבתך:
 ויתרנך יי אלהך. בכל עובדי ידך.
 בולדא דמעך. ובולדא דבעירך. ובאפא
 דארעך קטבא. ארי יתוב יי. למחדי
 ד' זעך קטב. כמא דחדי על אבתך:
 ויורדך אלה רבך. פי גמיע עמל ידך. פי תמר
 בטנך. ותמר בהאימך. ותמר ארעך כירא.
 אד ירגע אלה. אין יקצר בך כירא. כמא
 קצר באבאך: פי תשמע בקול יהוה
 אלהך לשמר מצותיו והקתו הפתובה
 בספר התורה הזה פי תשוב אלי יהוה

ה

ג

ד

אלהך בכל לבבך ובכל נפשך: ארי
 תקביל. למימרא דיי אלהך. למטר
 פקודותי וקמוחי. דכתיבין. בספר
 אוריתא דין. ארי תתוב לדחלתא דיי
 אלהך. בכל לבך ובכל נפשך: אד תקבל
 אמר אלה רבך. לתהפין וצאיאה ורסומה.
 למכתובה פי הדא ספר אתורייה. אד
 תתוב אי אלה רבך. בכל קלבך וכל
 נפסך: ס פי המצוה הזאת אשר
 אנכי מצוך היום לא תפלא את הוא ממך
 ולא רתקה הוא: ארי תפקודתא הדא.
 דאנא מפקיד לך יומא דין. לא מפרשא
 היא מנה. ולא רחיקא היא: ואעלם יין
 הדה אצויה. ארי אמרך בהא איום. לים
 בכפיה ענך. ולא הי בעידה: לא בשמים
 הוא לאמר מי יעדה לנו השמימה
 ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: לא
 בשמיא היא למימר. מן יסק לנו
 לשמיא ויסבה לנו. וישמענא יתה
 ונעבדנה: לים הי פי אסמא פיקול קארי.
 מן דא יצעד לנו אי אסמא וינודהא לנו.
 ויסמענאהא ונעמל בהא: ולא מעבר
 לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר
 הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה:
 ולא מעברא ליפא היא למימר. מן יעבר
 לנו לעיבר יפא ויסבה לנו. וישמענא
 יתה ונעבדנה: ולים הי פי דאך גאנב
 אבה. פיקול קארי. מן דא יעבר לנו אי
 גאנב אבה ויאבדהא לנו. ויסמענאהא
 ונעמל בהא: פי קרוב אלה הדבר מאד
 בפך ובכלבך לעשותו: ארי קריב לך.
 פתגמא לחדא. בפופך ובכלבך למעבדיה:
 כל אמר קריב אך גרא. ימכנך בפאך
 וקלבך אין תעמל בה: ס ראה
 נתתי לפניך היום את החיים ואת
 הטוב ואת המוות ואת הרע: חזי דיהבית
 קדמך יומא דין ית חיי וית טבתא. וית
 מותא וית בשתא: אנצר אני קד געלת בין
 ידך איום. אחיאה ולכיר. ולמות ואשר:
 אשר אנכי מצוך היום לאהבה את יהוה

אלהיך ללכת בדרכיו ולשמר מצותיו
 וחקתיו ומשפטיו וחיות ורבית וברכה
 יהיה אלהיך בארץ אשר אתה בא שמה
 לרשתה: דאנא מפקיד לך יומא דין.
 למרחם. ית יי אלהך למהך באורחן
 דתקנן קדמוהי. ולמטר. פקודוהי וקדמוהי
 ודינוהי. ותתיו ותסגני. ויברכנך יי אלהך.
 בארעא. דאת עליך לתמן למירתה:
 עלי מא אמרך בה איום. אן תחבב אלה
 רבך ותסיר פי טרקה. ותחפץ וצאיאה
 ורסומה ואחבאמה. פתחיא ותכתר.
 ויבארך לך אלה רבך. פי אלבר. אריאנת
 צאיר איה לתחוזה: ואם יפנה לבבך
 ולא תשמע ונדחת והשתחית לאלהים
 אחרים ועבדתם: ואם יתפני לבך ולא
 תקביל. ותטעי. ותסגוד. לטעות עממיא
 ותפלהנן: ואן תולא קלבך ולם תקבל
 דאך. ומלת וסגרת. למעבודאת אבר
 ועברתהא: הגדתי לכם היום פי אבר
 האבדון האיריבן ימים עליהאדמה
 אשר אתה עבר אתהירדן לבוא שמה
 לרשתה: חיותי לבון יומא דין. ארי מיבד
 תיבדון. לא תירבון יומן על ארעא. דאת
 עבר ית ירדנא. למיעל לתמן למירתה:
 פקד אנברתכם מן איום. אנכם סתבירון.
 ולא תטור מדתכם. פי אלבר. ארי אנת
 גאיז לארדן איה לתחוזה: העדתי בכם
 היום את השמים ואת הארץ החיים
 והמות נתתי לפניך הברכה והקללה
 ובהרת בתים למען תהיה אתה וירעך:
 אסהידית בבון יומא דין ית שמיא וית
 ארעא. חי ומותא יהבית קדמך. ברבן
 ולוטין. ותתרעי בחיי. בריל דתיחי את
 ובנדך: קד אשהרת עליכם מן איום
 אסמאואת ולאריך. באני קד געלת בין
 ידיכם אחיאה ולמות. ולברכאת ואלענאת.
 וארא לך אן תכתאר אחיאה. לכי תחיא
 אנת ונסלך: לאהבה את יהוה אלהיך
 לשמע בקלו ולדבקהבו פי הוא תיך
 וארך ימך לשבת עליהאדמה אשר

נשבע יהוה לאבותיך לאברהם ליצחק
 וליעקב לתת להם: למרחם ית יי אלהך.
 לקבלא למימריה ולאתקרבא לדחלתיה.
 ארי הוא היך ואורכות יומך. למתב על
 ארעא. דקיים יי לאבהתך. לאברהם.
 ליצחק וליעקב למתן להון: ודאך יי באן
 תחבב אלה רבך. ותקבל אמרה ותרום
 טאעתה. אד הו היותך וטור מדתך. אן
 תקים פיאברד. ארי קסם אלה לאבאיך.
 לאברהים. ויצחק ויעקוב אן יעטיהם:

ס' פסוקים ס"א חל"ב. ומפטרין שוש אשיש בישעה סימן ס"א
 גנ"ו למנחת שבת וב' וה' : פ פ פ

וידך משה וידבר את הדברים האלה
 אל בני ישראל: ואז משה. ומליל. ית
 פתגמיא הארין עם בר ישראל: תם
 מצא מוס'. וכלם בני אסראי בגמיע
 הדא אלכאם: ויאמר אלהם בן מאה
 ועשרים שנה אנכי היום לא אובד עוד
 לצאת ולבוא ויהוה אמר אלי לא תעבר
 את הירדן הזה: ואמר להון. בר מאה
 ועשרין שנין אנא יומא דין. לית אנאיביד
 עוד למפק ולמיעל. ויי אמר לי. לא תעבר
 ית ירדנא הרין: פקא להם. אנא איום אבן
 מאה ועשרין סנה. לא אטיק זיארה
 עלי אברוג וארכור. ואלה פקד קא לי.
 לאתעבר הדא לארדן: יהוה אלהיך
 הוא עבר לפניך הוא ישמיד את הנגים
 האלה מלפניך וירשתם יהושע הוא עבר
 לפניך כאשר דבר יהוה: יי אלהך. הוא
 עבר קדמך. הוא ישיצי. ית עממיא
 הארין. מן קדמך ותירתנן. יהושע. הוא
 עבר קדמך. כמא דמליל יי: אלה רבך.
 ארי נורה יסיר בין ידיך. הו ינפר הולאי
 לאמם. מן בין ידיך ותרתהם. יהושע. הו
 יעבר בין ידיך. כמא קא אלה: ועשה ב
 יהוה להם כאשר עשה לסיחון ולעוג
 מלכי האמרי ולארצם אשר השמיד אתם:
 ויעביד יי להון. כמא דעבר. לסיחון
 ולעוג. מלכי אמוראה ולארעהון. דשיצי
 יתהון: פיענע אלה בהם. כמא צנע

בסיוחן ועיני מלכי אמורי ובאהר
בלדהם לדי אנפודהם : ונתנם יהוה
לפניכם ועשיתם להם ככל המצוה אשר
צויתי אתכם : ומסרנון יי קדמכון
ותעבדון להון ככל תפקידתא דפקידות
יתכון : פיסלמהם אלה בין ידיכם ותצנעון
בהם בגמיע אוציה לדי אוציתכם :
חזקו ואמנו אל-תיראו ואר-תערצו
מפניהם פי יהוה אלהיך הוא ההלך
עמך לא ירפך ולא יעזבך : תקפו ואילמו
(ג) ועילמו) לא תדהלון ולא תתברון
מן קדמיהון ארי יי אלהיך מימריה
מדבר קדמך לא ישבקך ולא ירחקך :
אשתרו ותאיירו לא תכאפוהם ולא
תרהבוהם פאן אלה רבך גורה אסאיר
גז מעך לא ידעך ולא יתרכך : ס ויקרא
משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כרי
ישראל חזק ואמץ פי אתה תבוא אתי
העם הזה אלה ארץ אשר נשבע יהוה
לאבתם לתת להם ואתה תנחילה אותם :
וקרא משה ליהושע ויאמר ליה לעיני
כל ישראל תקפו ועילים ארי את תיעזר
עם עמא הדין לארעא דקיים יי
לאכה תהון למתן להון ואת תחסנה להון :
הם דעא מוסי ביהושע וקא לה בחצרה
גמיע א אסראיר אשתר ותאייר פאנך
תדכל מע הולאי אקום אי אבדה לדי
קסם אלה לאבאיהם אן יעטיהם ואנת
תנחלה להם : ויהוה הוא ההלך לפניך
הוא יהוה עמך לא ירפך ולא יעזבך לא
תירא ולא תחת : יי הוא מדבר קדמך
מימריה יהו בסעך לא ישבקך ולא
ירחקך לא תדהל ולא תתבר : ואלה
אדי גורה סאיר בין ידיך הו יבון מעך לא
ידעך ולא יתרכך לא תכאף ולא תדער :
ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה
אליהכניהם בני לוי הנשאים את ארון
ברית יהוה ואל-בליקני ישראל : וכתב
משה ית אורייתא הדא ויהבה לקהניא
בני לוי דנמלין ית ארון קימא די ודכל

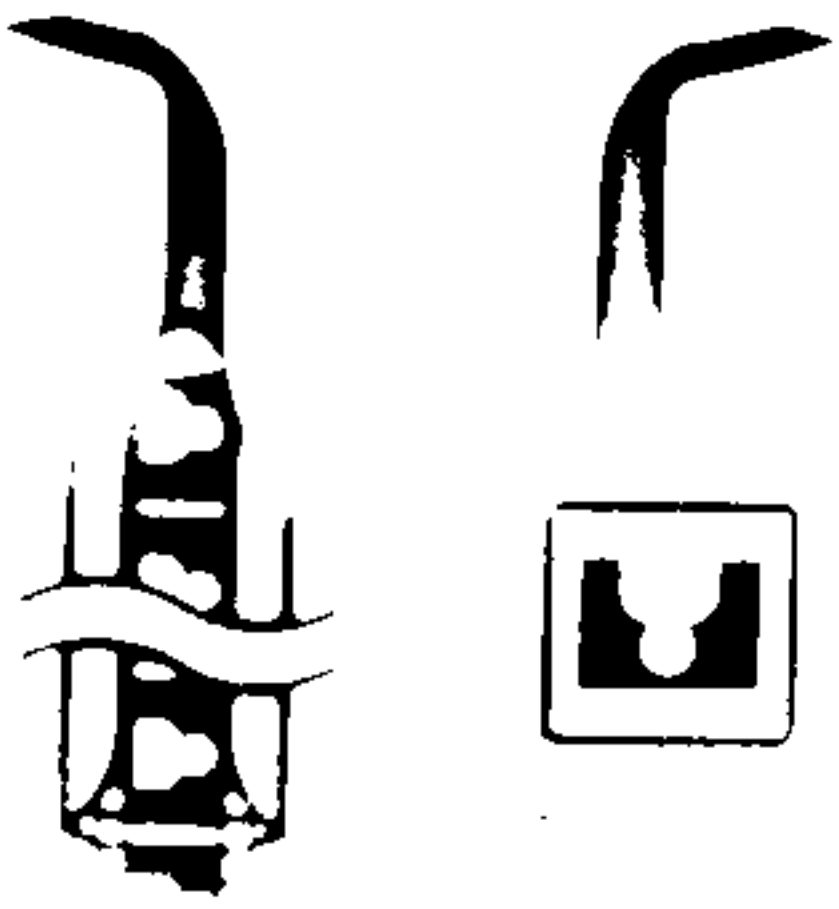
סבי ישראל : הם כתב מוסי הרה
אתורייה ודפעהא אי לאמה בני לוי
אהמלין צנדוק עהד ללה ולסאיר שיוך
א אסראיר : ויצו משה אותם לאמר מקין
שבע שנים כמעד שנת השמטה כהג
הסבות : ופקיד משה יתהון למימר מסוף
שבע שנים בזמן שתא דשמטתא כהנא
דמטליא : ואמרה סוקא להם פי כל מדה
סבע סנין ה) פי וקת סנה אתסייב ודאך
פי הג אמעא : כבוא כרי-ישראל לראות
את-פני יהוה אלהיך בפקום אשר יבחר
תקרא את-התורה הזאת נגד כרי-ישראל
באזניהם : במיתו כל ישראל לאתחזאה
קדם יי אלהיך באתרא דיתרעי תקרי
ית אורייתא הדא קדם כל ישראל
ותשמעונון : במני גמיע אל אסראיל
לאהצור ב) בין ידי אלה רבך פי אמוצע
לדי יכתאה תקרא עליהם הרה
אתורייה כהדאהם כהית יסמעוניהא :
הקהל את-העם האנשים והנשים והטף
וגרך אשר בשעריך למען ישמעו ולמען
ילמדו ויראו את-יהוה אלהיכם ושמרו
לעשות את-כרי-התורה הזאת :
כנוש ית עמא גובריא ונשיא ומפלא
וגיורך דבקרוך בריל דישמעון ובריל
דילפון וידחלון קדם יי אלהכון ויטרון
למעבר ית כל פתגמי אורייתא הדא :
ודאך באן תגזק אקום ארגל ולנסא
ולאמפאל ולגריב לדי פי מחאלך לבי
ילמעו ויתעלמו ויכאפו אלה רבכם
ויחפצו ויעמלו בגמיע כלאם הרה
אתורייה : ובניהם אשר לא ידעו ישמעו
ולמדו ליראה את-יהוה אלהיכם כרי-
המים אשר אתם חיים עליהאדמה אשר
אתם עברים את-הירדן שמה לרשתה :
ובניהון דלא ידעו ישמעון ויילפון למדחל
קדם יי אלהכון כל ומיא דאתון קיימין
על ארעא דאתון עברין ית ירדנא
לתמן למירתה : חתא בניהם לדי לס
יבלגו) יסמעו ויתעלמו ליכאפו אלה

רבכם. שור ומאנהם. ארזי הם אחיא
 ערזי ארזי. ארזי אנתם גאיוון ארזי.
 לתדכרון איה לתחווה: פ
 ויאמר יהוה אלי משה הן קרבו ימך למות
 קרא את יהושע והתיצבו באהל מועד
 ואצוננו וילך משה ויהושע ויתיצבו באהל
 מועד: ואמר יי למשה. הא קרבו ימך
 לממת. קרית יהושע. ואתעתדו במשכן
 זמנא ואפקדניה. ואזל משה ויהושע.
 ואתעתדו במשכן זמנא: פקא אלה
 למוסי. הודא קד קרבת אייאמך לאמות.
 ארע ביהושע. וקפא פי כבא למחצר
 חתא אסתכלפה. פמצא מוסי ויהושע.
 וקפא פי כבא למחצר: וירא יהוה באהל
 בעמוד ענן ויעמד עמוד הענן על פתח
 האהל: ואתגלי יי. במשכנא בעמודא
 דעננא. וקם. עמודא דעננא על תרע
 משכנא: פתגלא אלה. פי לכבא בעמוד
 מן גמאם. ווקף ערזי באכה: ויאמר יהוה
 אלי משה הנך שכב עם אבתך וקם העם
 הזה וזנה ואחריו אלהי נכרי הארץ אשר
 הוא בא שמה בקרבנו ועזבנו והפר את
 בריתי אשר פרתו אתו: ואמר יי למשה.
 הא את שכיב עם אבתך. ויקום עממי
 הדין. ויטעון בתר טעות עממי
 ארעא. דהוא עליל לתמן ביניהון. וישבקון
 דחלתו. וישנונית קימי דגזרית עמהון: פקא
 אלה אולא למוסי. אנךסתנצנעמע אבאך
 וסיקום הודא לשעב. ויטגון פי תבע
 מעבודאת אהל אלד. ארזי הו צאיר אי
 תם פי מא בינהם. ויתרכוני ויפסכו עהדי.
 ארזי עהדתה מעהם: וחרה אפי בו ביזם
 יהוה ועזבתים והסתרתו פני מהם והיה
 לאכל ומצאהו רעות רבות וצרות ואמר
 ביזם יהוה הלא על פי יאין אלהי בקרבי
 מצאונני הרעות האלה: ויתקף רוגזי
 בהון בעדנא יהוה. וארהוקבון.
 ואסליק שכניתי מנהון ויהון למבו.
 ויערען יתהון. ביזשן סניאן ועקון. ויאמר
 בעדנא יהוה. הלא. מדלית שכנית אלהי

כא (כתר תורה)

ביני. ערעני בישתא הארין: וישתד גצבי
 עליהם פידאך אזמאן. פאתרכהם. ואחגב
 רחמתי ענהם פיצירון מאבלא. ותציבהם.
 שרור כהורה ושדאיד. פיקולון פי ה' ז'
 דאך אזמאן. אלא אן ממא לים ענאיה
 רבי מעי. אצאבתני הדה אבראיה:
 ואנכי הסתר אסתיר פני פיוס יהוה
 על פל הרעה אשר עשה פי פנה ארזי
 אלהים אחרים: ואנא. סלקא אסליק
 שכניתי מנהון בעדנא יהוה. על פל
 בישתא דעבדו. ארזי אתפניאן. בתר
 טעות עממיא: ומע דאך. אנא מקים
 ערזי הנב רחמתי ענהם. פידאך אזמאן.
 בסבב אשר ארזי צנעוה. אד ודא. אי
 מעבודאת אכר: ועתה פתבו לבם אתי
 השירה הזאת ולמדה את בני ישראל
 שימה בפיהם למען תהיה ליל השירה
 הזאת לעד בבני ישראל: וכען. פתובו
 לבון ית תושבחתא הודא. ואלפה לבני
 ישראל שויה בפיוסיהון. בדיל דהיה קדמי.
 תושבחתא הודא. לסהיד בבני ישראל:
 ויאן. פאכתבו לבם הדה אתסבחה.
 ולקנהא בני אסראיל חתא תסתמדהא
 מן אפואהם. לכי תכון לי שאהדא
 עליהם: פיאביאנו ארזי האדמה אשר
 נשבעתי לאבתיו ונת חלב ודבש ואכל
 ושבע ודשן ופנה ארזי אלהים אחרים
 ועבדום ונאצוננו והפר את בריתי: ארזי
 אעידנן. לארעא דקיימית לאכהתהון.
 עבדא חלב ודבש. וייכלון וישבעון
 ויתפנקון. ויתפנן. בתר טעות עממיא
 ויפלהון להון. וירגזון קדמי. וישנון ית
 קימי: אד אדכלהם. אי אלד ארזי
 אקסמת לאבאיהם. והו יפיין אלבן
 ולעסל. פיאכל קומהם. וישבע וידסם.
 (וידה) פילוי אי מעבודאת אכר פיעבדהא.
 וירפצני ויפסך עהדי: והיה פיתמצאן
 אתו רעות רבות וצרות וענתה השירה
 הזאת לפניו לעד פי לא תשכה מפני
 זרעו פי ידעתי את יצורו אשר הוא עשה

היב

היום בטרם אביאנו אלהארץ אשר
 נשבעתי ויהי ארי יערען יתהון בישן
 סגיאן ועקן ותתוב תושבחתא הדא
 קדמוהי לסהיד ארי לא תתנשי מפום
 בניהון ארי גלי קדמי יצרהון דאנון
 עבדין יומא דין עד לא אעילנון לארעא
 דקיימית: פארא אצאבתהם בלאיא
 כתירה ושדאיד הצרת הדה אתסבחה
 בין ידיי כשאהד עליהם אד יגב אן לא
 תנסא מן אפואת נסרהם לאני אעלם
 בכאטרהם^(*) ובמא סיצנעוה^(*) מן איום
 מן קבל אן אדבלהם אי אברד לדי
 אקסמת: וכתב משה אתיהשירה
 הזאת ביזם ההוא וילמדה אתבני ישראל
 וכתב משה ית תושבחתא הדא ביזמא
 ההוא ואלפה לבני ישראל: פכתב
 מוסי הדה אתסבחה פי דאך איום
 ועלמהא לבני אסראיל: ויצו אתיהושע
 בןנון ויאמר חוק ואמין פי אלה תביא
 אתבני ישראל אלהארץ אשר נשבעתי
 להם ואנכי אהיה עמך: ופקיד ית יהושע
 בר נון ויאמר תקף ואילם^(*) ארי את תעיל
 ית בני ישראל לארעא דקיימית להון
 ומימרי יהי בסערך: תם אסתכלף יהושע
 אבן נון וקא לה אשתד ותאייד לאנך
 תדכל בני אסראיל אי אברד לדי
 אקסמת להם ויאנא אבון מעך: ויהיו
 בכלות משה לכתב אתדברי התורה
 הזאת על ספר עד תמם: והוה כד שיצי
 משה למכתב ית פתגמי אוריתא הדא
 על ספרא עד דשלימו: פלמא פרג
 מוסי מן כתב גמיע כלאם הדה אתוריה
 פי ספר אי אן כמלת: ויצו משה את
 הלויים נשאי ארון ברית יהוה לאמר:
 ופקיד משה ית ליואי נטלי ארון קומא
 דיי למימר: פאמר מוסי אליואנין
 האמלי צנרוק עהד אלה וקא להם:
 לקח את ספר התורה הזה ושמתם אתו
 מצד ארון ברית יהוה אלהיכם והיה
 שם בך לעד: סבו ית ספרא דאוריתא

הדין ותשונן יתיה מסטר ארון קומא
 דיי אלהבון ויהי תמן בך לסהיד: כדון
 הדא ספר אתוריה וציריה אי גאנב
 צנרוק עהד אלה רבכם יכון תם עדיך
 שאהרא: כי אנכי ידעתי את מריך
 ואת ערפך הקשה הן בעודני חי עמכם
 היום ממרים היתם עם יהוה ואף פי
 אחרי מותי: ארי אנא ידענא ית סרבנותך
 וית קדלך קשיא הא עד דאנא קיים
 עמכון יומא דין מסרבון הויתון קדם
 יי ואף בתר דאמות: לאני עצם בכלאפך
 וצעובה רקבתך הודא ואנא פי אחיאה
 מעכם איום לם תזאו מכלאפין לדה
 פכיף בעד מותי: הקהילו אלי אתי כד
 זקני שבטיכם ושטריכם ואדברה
 באזניהם את הדברים האלה^(*) ואעידה
 בם את השמים ואת הארץ: פנושו
 לותי ית כל סבי שבטיכון וסרכיכון
 ואמלי קדמיהון ית פתגמיא האלין
 ואסהיד בהון ית שמיא וית ארעא:
 גווקו אי גמיע שיוך אסנאטכסו וערפאכם
 התא אכלמהם בהדא אכלאם ואשהד
 עליהם אסמאואת ולארי: כי ידעתי
 אחרי מותי כי השחת תשחתון וסרתב
 מן הדרך אשר צויתי אתכם וקראת
 אתכם הרעה באחרית הימים פי תעשו
 את הרע בעיני יהוה להכעיסו במעשה
 ידיכם: ארי ידענא בתר דאמות ארי
 חבלא תחבלון ותסטון מן אורחא
 דפקידית יתכון ותערע יתכון בשתא
 פסוף יומיא ארי תעברון ית דביש
 קדם יי לארגזא קדמוהי בעובדי ידיכון:
 פאני אעלם בעד מותי אנכם סתפסדון
 ותזולון ען אטריק לדי אמרתכם בה
 פיואפיכם אברא פי אבר הדה לאיאם
 אד תצנעון אשר בין ידי אלה לתגיצוה
 בעמל ידיכם: וידבר משה באוני כד
 קהל ישראל את דברי השירה הזאת
 עד תמם: ומלי משה קדם כל קהלא
 דישראל ית פתגמי תושבחתא הדא

(*) נ"א ועלם. (**) בראש עמוד ביה שמו סימן

עד השלימו: תם כלמהם מוסי'. בגמיע
 כלאם הדה אתסבחה. א' אן כמלת: פ
 ע' פסוקים ס' אדניה ומפמורין שובה בהושע ס' י"ד: הוי"ו ל"ך
 למנחת שבת וב' זה ו"ש"ק: פ פ פ

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ
 אברייפי: אציתו שמיא ואמלד. ותשמע
 ארעא מימרי פומי: ינצת אהל אסמאואת
 התא אתכלם. ויסמע אהל ארץ אקול
 פאי: יערף כמטר לקחי תול פטר
 אמרתי בשעירם עדידשא וכרביבים
 עליי עשב: יבסם כמטרא אולפני. יתקבל
 כמטרא מימרי. פרוחי (כ"י פרוחי וכן עיקר)
 מטרא דנשבין על דתאה. וכרסיסי
 מלקוישא דער עשבא: וידר כלמטר
 בתי. ויהטר כלטר מקאתי. כלמש עדי
 אכלא. וכארדאד עלי לעשב: פ' שם
 יהוה אקרא הבו גדל לאלהינו: ארי.
 בשמא דיי אנא מצלי. הבו רבותא קדם
 אלהנא: לאני אדעוכם באסם אלה.
 פאעמו אכברייא דרבנא: הצור תמים
 פעלו פי כל דרכיו משפט אל אמונה
 ואין עול צדיק וישר הוא: תקיפא דשלמון
 עובדוהי. ארי כל אורחיה דינא. אלהא
 מהימנא דמן קדמוהי עוקא לא נפיק.
 מו קדם דזכאי וקשיט הוא: אכלק
 אצחיה פעלה. ארי גמיע סירה בלאחם.
 אטאיק דו אמאנה לא גור ענדה. הו
 לעדל אמסתקים: שחת לו לא בניו
 מומם דור עקש ופתלהל: הבילו דהון
 לא ליה בניא דפלחו לטעותא. דרא
 דאשני עובדוהי ואשתניו: אפסד
 אמאמה לא כאוריאה. לכן אמעובין
 אגיד לעסר אמנפלה: אהריהוה תגמלו
 זאת עם נבר ולא חכם הלואי הוא אביך
 קנה הוא עשה ניכנה: הא קדם יי אהון
 גמלין דא. עמא דקבילו אוריתא וזא
 חכימו. הלא הוא אבוך את דיליה. הוא
 עבדך ואתקנה: אלה תכאפון
 בהדה אפעא: יא שעב גאהל גיר חכים.

אלים הו מנשיך קאניך. הו צנעך פאתקנר:
 זכר ימות עולם בינו שנות דר ודר *
 שאר אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך:
 אדבר זמין זמן עמא. אסתפל בשני
 דר ודר. שאל אבוך ויהי קך. סבך וימרון
 קך: כל אדבר איאם אדהר. ותפדם
 סני גיל וגיל. אסא אביך יכברך.
 אשיאכך ויקולון לד: בהנחך עליון גוים
 בהפרידו בני אדם יצב גבלת עמים
 למספר בני ישראל: באחסנא עלאה
 עממיא. בפרשותיה בני אנשא קיים
 תחומי עממיא. למנין בני ישראל: אן
 לעלי מן הית אנחל לאמם. ופרק בני
 אדם. אוקף מן תכום לאמם. באחצא
 בני אסראיל: פי תקי יהוה עמו יעקב
 חבל נחלתו: ארי. חולקא (כ"י חולקיה)
 דיי עמיה. יעקב עדב אחסנתיה: לאנצפוח
 אלה שעבה. ואל יעקוב מפצלה ונאצתה:
 ימצאהו בארץ מדבר ובתחו ילד ישמן
 יסבנהו יבנהו יענהו פאישון עינו.
 סופיק צורכיהון בארע מדברא. ובית
 צהנא אתר דלית מיא. אשרינון סחור
 סחור לשכינתיה אליפנון פתגמי אוריתיה.
 נטרנון פבבת עינהון: כפאה * פי
 ארץ אבריה. ופי תיה פואה אסמאוא.
 אהאט בה ופהמה. וחפצה כננין עינה:
 פנשר יעיר קנו עד גוזלו ירחף יפרש
 פנפיו יקחהו ישאהו על אברתו: פנשרא
 דמחיש לקניה. על בנוהי מתחפף. פרים
 גרפוחי מקבילהון. מנפילהון על תקוף
 אברוהי: כלנסר יתיר עלי זכרה. ועלי
 גואולה ירפרף. פיכסט גנאחה פיאכדהם.
 ויהמדהם עלי רישה: יהוה בדר ינחנו
 ואין עמו אל נבר: יי בלחוריהון עתיד
 לאשריותהון בעלמא דהוא עתיד
 לחדתא. וזא יתקיים קדמוהי פולחן
 טעון: כדאך אלה סירה פרדא. וליס
 מעה מעבודאת אבר: ירפנהו עלי *
 במותי ארץ ויאכל תנובת ישרי וינקחו

דבש
 הלך הדקדוק: א) הלה' תנמלו זאת. הח"א מועמדת בנעיא וחלמ"ד בשוא נע טפני הנעיא שקדמה לו והו"ד נחה. ב) היא יוצאה עם
 הלמ"ד במבטא מפני השוא שבו וזו היפך שב' הדר"ק רובי' בחי' ול' ועיין כס' א"ת ואין לזנו סהרשום באוני

(* ל' דגש. * ה' רבתי. * ק' דגש. * יתיר וי. *) קמין בו"ק.
 הלך הדקדוק: א) הלה' תנמלו זאת. הח"א מועמדת בנעיא וחלמ"ד בשוא נע טפני הנעיא שקדמה לו והו"ד נחה. ב) היא יוצאה עם
 הלמ"ד במבטא מפני השוא שבו וזו היפך שב' הדר"ק רובי' בחי' ול' ועיין כס' א"ת ואין לזנו סהרשום באוני

ואטאק אמבתיך: וירא יהוה וינאץ
 מפעם בניו ונבנתיו: וגלי קדם יי ותקוף
 רוגזו. מדארגיו קדמוהי בניו ובניו:
 פלמא ראי דאך אלה פרפצוהם.
 ממא אנצבוה מנהם לבניו ולבנותם:
 ויאמר אסתירה פני מהם אראה
 מה אחריתם פי דור תהפכת הפה
 בנים לא-אמן בם: ואמר. אסליק
 שכינתי מנהון. גלי קדמי מא יהי
 בסופהון. ארי דרא דאשני אנון. פניא
 דלית בהון הימנו: בקל אהוב רחמתי
 ענהם אוריהם: מא עאקבתהם. לאנהם
 גיל מתקרב. בניו לא אמאנה פיהם:
 הם קנאוני בלא אל פעסוני בהבדלהם
 ואני אקניאם בלא-עם בניו נבל אכעיסם:
 אנון אקניאו קדמי פלא דחלא. ארגיו
 קדמי בטעותהון. ואנא אקנינון פלא עם.
 בעמא טפשא ארגיונון: וכמא אנהם
 אכארוני בגיר אלאה. ואנצבוני
 בגוראתהם. כדאך אנא: אנדהם בלא
 שעב. ובקביל גאהל אנצבהם (כ)
 אנצבהם: כדאך אנא: אנדהם בלא
 עד-שאול תחתית ותאכל ארץ ויבלה
 ותלהט מוסדי הרים: ארי קדום תקוף
 כאישא נפק מן קדמי ברנו. שיצי עד
 שאול ארעיתא. אסיף ארעא ועלדתה.
 שיצי עד סיפי טוריא: לאן נאר תנקדה
 מן גצבי. פתתוקד מן אספל אתרי.
 ותאכל ארץ ונבאתהא. התא תסטע
 אסאסה אנבל: אספה עלימו רעות חצי
 אכלהיבם: אסיף עליהון בישן. מכתשי
 אשיצי בהון: כדאך אויד עליהם שרורא.
 וסהאמי אפרקה פיהם (כ): מוז רעב
 ודחמי רשף וקטב מרירי ושן-בהמת
 אשלהיבם עסיחמת זחלי עפר: נפיתי
 כפן. ואכילי עוף ובתישי רוחין בישן.
 ושן חית ברא אנרי בהון. עם חמת
 תנינא דוחלין בעפרא: סגאר אנוע.
 וחמא אוהג וחתף אמר. ואסנאן אבהאים (כ)
 אמלקהא פיהם. מע חמייה זואחל

דניש מסרעו שמן מחלמיש צור: אשרינון
 על תוקפי ארעא. אוכלנון בות שניאיהון.
 יהב להון בות שלישי קרוין. ונכסי יתבי
 ברבין תקיפין: וארכבה עלי קמאקם
 אארץ. התא אכל מן נמו אריאץ. ובאנה
 ארצעה ארבן מן אצבר. ולעסר מן אצוואן
 אצדד: המאת בקר וחלב צאן עם
 חלב פרים ואילים בני-בשן ועתודים
 עם-חלב בליות הפה ודם-ענב תשתהי
 חמר: יהב להון בות מלכיהון ושליטיהון.
 עם עותר רברביהון ותקיפיהון. עמא
 דארעהון אהסנתהון. עם בות חיליהון
 ומשרתהון. ודם גפריהון אתאשר פמא:
 וסמן לבקר ולבן-אננס. מע שחם אכראף.
 וכבאש בני אבתנייה ועתדאן. מע לב
 דרמך אהנשה (כ). ובאן דם לענב ישרבה
 כמרא (כ): וישמן ישרון ויבעט שמנת
 עבית בשית ויפש אלוה עשהו וינבל
 צור ישעתו: עתר ישראל ובעט. אצלה
 חקוף קניא נכסין שבק פורחן אדהא
 דעבדיה. ארגיו קדם תקיפא פרקה:
 פלמא סמן אמוצוה (כ) כדאך בטר. או
 קיל לה (כ) קד סמנת וגלצת וגסות (כ)
 פודר (כ) פתרך) אלאה אדי צנעה.
 ואמתהון (כ) מעתמד גותה: יקנאהו פורים
 בתועבת יכעיסהו: אקניאו קדמוהי
 בפולחן טעון. פהועיבתא ארגיו קדמוהי:
 ואכרו אן יכאידונה (כ) פאנארוה (כ)
 באננכין. ובמכארה ינצבונה: ינפחו
 לשדים לא אלה אלהים לא ידעום
 חדשים מקרב באו לא שערום אבתיכם:
 דפחו. לשדן דלית בהון צרוף. דחקן
 דלא ידעונין. חרתן דמקריב אתעבידא.
 דלא אתעסקו בהון אבהתכון: ידכחון
 לאשיאטיווליסת באאהאתוהי מעבודאת
 לם יערפוהא. גדר גאת מן קריב. ולם יעב
 בהא כיאר אבאיכם (כ): צור ילדה תשי
 ותשכח אל מחלקה: דחלת תקיפא די
 ברך אתגשיתא. שבקתא פולחן אלהא
 דעבדה: פקיד לה לכאק אמנשיך תנסא (כ)

(*) וערא:

אתראב: מחוץ תשפלה חרב ומחדרים
אימה גם בחור גם בתולה יונק עם
איש שיבה: מפרא תתפיל חרבא.
זמתניא הרנת מותא. אף עולימיהון אף
עולימותהון. ינקיהון עם סביהון: וסוף
מתכל מן כארג. והיבה מן אכרור. התא
אשאב התא לעאתק. ולרציע מע דוי
אשיבה כאפה (כ): אמרתי אפאיהם
אשפיתה מאנוש זכרם: אמרית יהול
דוגי עליהון ואשיציון. אבטיל מפני
אנשא דוכרנהון: ולקד קלת אתקצאיהם
באסתחקאק. ואעטר מן בין אנאם
זכרהם (כ): לולי פעם אויב אגור פון נפרו
צרימו פון יאמרו ידנו רמה ולא יהיה פעל
פלזאת: אלו לא פון. רוגזא דשנאה פנייש.
דלמא יתורב בעיל דבבא. דלמא יימרון
ידנא תקיפת דנא. ולא מן קדם יי הות
פל דא: לולא אני אחרר להם כיד אעדו (כ).
ללא ינברו דלך אעדאיהם. כלא יקולו
ידנא קד עדת. וליס אלה פעל בהם
גמיע הדה לאמור: פריגוי אבד עצות
המה ואין בהם תכונה: ארי עם. מאפרי
עיצה אנון. פניא דלית בהון סוכלתנו:
לאנחם (כ): קביל מצייע אתכמה. וליס
פיהם פהם: לו חכמו ישפירו זאת יבנו
לאחריתם: אלו חכמו אסתפלו ברא.
סברו מא יהי בסופהון: ולו תחכמו
לעקלו כלה. יפהמון בהא עאקבתהם:
איכה ירדף אחר אלה ושנים יניסו רבבה
אסילא פייצורם מברם ויהיה הסגירם:
איכדון. ירדוף חר לאדפא. ותרין יערקון
לרבותא. אלהין תקיפהון מסרנון. ויי
אשלימנון: והו אין יקולו (כ). כיף יכרב
אזאחד אפא. ואתנין יהרבון רבוזה. לולא
אן מעתמדהם אסלמהם. וללה אמבן
מנהם: פי לא כצורנו צורם ואיבנו
פלילים: ארי. לא בתוקפניא תוקפהון.
זבעלי דבבנא הוו דייננא: אנה לים
כמעמדהם מעתמדהם. ולא אעדאנא
יפקהון: פיימנפן סדם גפנם ומשדמת
כב (בתר תורה)

עמרה ענבמו ענבי רזש אשפלת מורת
למו: ארי כפורענות עמא דסדום כס
פורענותהון. ולקויהון פעם עמורה.
מהתהון בישין פרישי חוין. ותושלמת
עובדיהון כמררהון: לאנחם יעאקבון (כ)
כאן מן גפן סדום גפנהם. ומן דולא עמורה.
כדאך ענבהם ענב אסם. וענאקודהם
מרה להם: חמת תנינם יינם וראש פתנים
אכור: הא כמרת תנינא כס פורענותהון.
וכריש פתני חוין אכוראין: וכחמייה
אתנאנין כמרהם. וסם ארקש מנהא
לאצאריה (כ): הלא הוא כמס עמדי חתום
באוצרתי: הלא כל עובדיהון גרן קדמי.
גניזין ליום דינא באוצרי: אלא אן גמיע
דלך (כ) מכנוז ענדי. ומכתום פי כזאיני:
לי נקם ושלם לעת תמוט הגלם פי קרוב
יום אידם וחש עתרת למו: קדמי
פורענותא ואנא אשלים. לעדן דיגרון
מארעהון. ארי קריב יום תכרהון. ומפע
דעתיד להון: ולי אאנתקאם ואתופייה.
פיוקת תזול אקדאמהם. אנה מאאקרוב (כ)
יום תעסהם. ואסרע למעדאת להם:
פיידין יהיה עמו ועל עבדיו יתנחם פי
יראה פייאולת יד ואפס עצור ועוזב: ארי
ידין יי דינא דעמיה. ופורענות עבדוהי *
צדיקיא יתפרע. ארי גלי קדמוהי דבעדן
דתתקף עליהון מחת שנאה. יהון
מטולטלין ושביקון: אד יהכס אלה
לשעבה. וען עבארה יצפת. אדא ראי אן
אמקדרהקד דהבת ענהם. וכלא אמחבום
ולמתרוך מן צגשהם (כ): ואמר אי אלהימו
צור חסיו בו: ויימר אן דחלתהון. תקיפא
דהון רחיצין ביה: וקלא אעדו (כ) אין לאההם.
למעתמד אדי אסתכנו ליה: אשר תרב
זכחימו יאכלו ישתו יין נסיכם יקומו
ויעזרכם יהי עליכם סתרה: דתרב
נכסתהון הוו אכלין. שתן חמר נספיהון.
יקומון בעז ויסעדונבון. יהון עליכון למגין:
אדין כאנו יאכלון שחום דבאיחהם.
וישרבון כמר מזאנהם. ימומן אאן

פיעטוכב

פיעינכם. ויבנו עליכם גנה (א) : ראוי
עלה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי
אני אמית ואמתיה מתצתי ואני ארפא ואין
מדי מעיל : חזו בען. האני אני הוא
ולית אלה בר מני. אני ממת ומתי
(ב) ומח. מחינא ואף מסנא. ולית מן
ידי משיוב : אנצרו אן. אני הו וחדו.
וליס איה מעי. אני אמית ואחי. כמא
טא מא קד אוהנת ולם אזל אשפי (ג).
וליס מן ידי מכלץ : פייאשא אר-שמים
ידיואמרתיו חו אנכי לעלם : אריאתקנית
בשמיא בית שכינת. ואמרות. קים אני
לעלמין : ואני אקסם בלסמא ואקור.
ובקאי אראים : אם שנותי בנק חרפי
ותאחו פמשפט ידי אשוב נקם לערי
ולמשנא אשגם : אם על חד תרין פחיו
ברקא. מסוף שמיא ועד סוף שמיא
תתגלי חרפי. ותתקף פדינא ידי. אתיב
פורענותא לשנאי. ולבעלי דבבי אשלים:
לאסנן בריק סיפי. ותמסך אהבם ידי. וארד
לאנתקאם לאעדאי. ולמכאפאה (ד) עלי
שאני : אשפיר חצי מדם וחרפי תאכל
בשר מדם. חלל ושביה מראש פרעות
אויב : ארוי גררי מדמא. וחרפי תקפיד
בעטמיא. מדם קטילין ושבו. לאעדאה
פתרין מריש שנאה ובעיל דבבא : פכאני
אסבר סהאמי מן דמאהם (ה) וסיפי יאבל
לחומהם. פירוא מן דם לצריע ולסבי. מן
רום פראענה לאעדא : הרנינו גוים עפו
כי דם עבריו יקום ונקם ישיב לעריו וכפר
אדמתו עפו : שפחו עממיא עפיה. ארוי
פורענות עבדוהי צדיקיא ותפרע.
ופורענותא יתיב לשנאוהי. ויכפר על
ארעיה ועל עפיה : אמדחו יא איהא
לאמם שעבה. לאנה ניתקסדמאעבדה.
פירד תוך אנקמה עלי אעדאיה. ויגפר
לבדרה ושעבה (ו) : פ

ואתא משה. ומליל. ית כל פתגמי
תושבחהתא דרא קדם עמא. הוא והושע
בר נון : תם גא מוסי. וכלם לקום בהדה
אתסבחה. הו והושע אכן נון : ויכל משה
לדבר אתיכלי הדברים האלה אליכלי
ישראל : ושיעי משה. למללא. ית כל
פתגמי האלין עם כל ישראל : פלמא
פרגמוסי. מן מכאטבתהם בהדא אלראם:
ויאמר אלהם שימו לבבכם לכל הדברים
אשר אנכי מעיד בכם היום אשר תצום
את בניכם לשמר לעשות אתי כל דברי
התורה הזאת : ואמר דהון שון לבכון.
לכל פתגמיא. דאנא מסהיד בכון יומא
דין. דתפקדונגון ית בניכון. למפר
למעבד. ית כל פתגמי אורייתא דרא :
פסא דהם רדו באבם. דנמיע אלראם.
אדי אנאשדכם בה ליום. לתאמרון בה
בניכם. ליהפצו ויעמלו. גמיע אמור הדה
אתורייה : כי לאידבר רק הוא מכס פיי
הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים עלי
האדמה אשר אתם עבדים אתי הירדן
שמה דרשתה : ארי. לא פתגם ריקן הוא
מנכון. ארי הוא חייכון. ובפתגמא דדין
תירכון יומין על ארעא. דאתון. עברין ית
ירדנא. לתמן למירתה : לאנה לים ככלאם
פארגהו ענכם. כל הו היותכם. ובה תמוד
מדתכם. פילכרד. אדי אנתם גאויין לארדן.
איה לתהוזה : פ

וידבר יהוה אלי משה בעצם היום הזה
לאמר : ומליל יי עם משה. בכרן. יומא
הדין למימר : תם כלם אלה מוסי. פידאת
דאך ליום קאילא : עלה אליהו העברים
הזה הרינכו אשר בארץ מואב אשר עלי
פני ירחו וראה את ארץ פנען אשר אני
נתן לבני ישראל לאחזה : סק. למורא
העבראי הדין טורא דנכו. דבארעא דמואב
דעל אפי ירחו. וחזי ית ארעא דבנען.
דאנא יהיב. לבני ישראל לאחסנא : אצעד.
אי גבל לעברין דרא גבל נכו. אדי פי

חלק הרקודק : (ב) לכל הרברים. אין כלמ"ד נעיא זה"א ברבן : (ג) את כל דברי התורה הזאת. תיבת את בתכור ותיבת
התורה כטפחה כתיבאן המדוקדקיה.

בדד מואב. אדי בהצרה יריחא. ואנצר
 בדד כנעאן. אדי אנא מעטיה. לבני
 אסראיל הווא: זמת בדר אשר אתה
 עליה שמה והאסף אל עמוך פאשר-מת
 אחרן אחיק בדר הדר ויאסף אל עמו:
 זמות. פמורא דאת סליק דתמן.
 ואתפניש לעמך. פמא דמת. אחרן
 אחוק בדר מורא. ואתפניש לעמיה:
 זמות. פי אנבל אדי אנת צאעד איה.
 ואנצם א' קומך. כמא מאת הרון
 איך פי גבל הור. ואנצם א' קומה:
 על אשר מעלתם פי בהוק בני ישראל
 פמי מריבת קדש מדבר צן על אשר
 לא יקדשתם אותי בהוק בני ישראל:
 על דשקרתון פמי מרי. בנו בני ישראל.
 פמי מצות רקם מדברא דצין. על דלא
 קדישתון יתי. בנו בני ישראל: עלי
 מא נכתתמא אמה ב. פי מא בין
 בני אסראיל. פי מא נצומה רקים
 בדיה צין. ודם תקראני פי מא בניהם:
 פי מנגד תראה את הארץ ושמה לא
 תבוא אלה הארץ אשר אני נתן לבני
 ישראל: ארי מקביל תחזי ית ארעא.
 ודתמן לא תיעזר. לארעא. האנא יהיב
 לבני ישראל: לדאך תנצר ארץ. אדי
 אעטיתהא לבני אסראיל מן אמקאבלה.
 ודא תדבל איהא: ג"ב פסוקים ס"י כלב. וספטרין
 מצמרת הארז ביחוקאל ס"י ו"ו. גר"הלמנחת שבת וכו' וה' פ פ פ
 וזאת הפרכה אשר פרך משה איש
 האלהים את בני ישראל לפני מותו:
 ודא ברכתא. דברוך משה. נביא דיי ית
 בני ישראל. קדם מותיה: והדה לכרכאת
 אדי בארך בהא * מוסי רסוד אלה בני
 אסראיל. קבל מותה: ויאמר יהוה
 מסיני בא וזרח משעיר למו הזפיע מהר
 פארן ואתה * מרבבת קדש מימינו אשדת
 למו: ואמר. יי. מסיני אתגלי וזהוד
 יקריה משעיר אתחזי לנא. אתגלי
 בגבורתיה על מורא דפארן. ועמיה

(*) אש דת קרי

רבות קדישין. פתב ופנייה. מנו אישתא
 אוריתא יהב לנא: וקא. אלהם אדי
 תגלא לנא מן טור סיני. ואשרק בנורה
 מן גבל שעיר. ולוח בה מן גבל פארן.
 ואתא רבואת אקדם. בשריעה נור מן
 ימינה להם: אף חבב עמים פליקדשו
 פידך והם תכו דרילך ישא מדברתך:
 אף תפיכפון לשבטיא. פל קדישוהי בית
 ישראל פנכורא אפיק מפצרים. ואנון
 מדברין תחזי ענך. נטלן על מימך:
 ואחתבא איצא שעבא. פנמיע מואצחם
 פי טאעתך. והם יקפון אתארך.
 ויתנאקדון בלמאתך: תורה צוה לנו
 משה מורשה קהלת יעקב: אוריתא
 יהב לנא משה. מסרה ירותא לכנשת
 יעקב: אלהם אדי אמר לנא מוסי
 בלהורייה. פנעדהא וראתה לגוקה
 יעקוב: ויהי בישרון מדך בהתאסף
 ראשי עם יחד שבטי ישראל: והוה
 בישראל מדכא. פאתפנשות ריש עמא.
 פחדא שבטיא דישראל: וכאן מדכא פי
 אמוצוף. חין תנתמע איה. רויסאה וסאר
 אסבאטה: יחי ראובן ואל ימת ויהי
 מתיו מספר: יחי ראובן פחי עלמא
 זמותא תנינא לא ימות. ויקבלון בנוהי
 אחסנתהון פמנינהון: אסאך אין יהיא אל
 ראובן ודא ימות. ודא יציר רהטה דו
 אהצא ב: ס וזאת ליהודה ויאמר
 שמע יהוה קול יהודה ואל עפו תביאנו
 ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה: ודא
 ליהודה ואמר. קביד יי צלותיה דיהודה
 פמפקיה דקרבא. ולעמיה תתיבניה
 בשלם. ידוהי יעברן ליה פורענותא
 משנאוהי. וסעיד מפעיד דבכא חוי ליה:
 והדא מא קא ליהודה. אלהם אסמע צות
 יהודה. ורדה א' קומה מן גזוה. ואנעד
 ידאה מנתצפתאן דה. וכן דה עונא
 עדי אעדאיה: פ

ב

ולדנו אמר תפיה ואוריה לאיש חסידך ב ג

חלק הדקדוק. א) מרבבות קדש. חס"ם בנעיא והשוא שבבית גה כי החוקק שבר"ש תנועה קטנה ופשוט ועיין בתהלים: אשר

אשר נפיתו במטה תריבתו עלימי
 מריבתו וקניו אמר. תומיא ואורי
 אל בישתא לגבר דאשתבה חסיד קדמך.
 הנפיתו הנפיתא ויהו שלים. בחנתה
 על מי מצותא ואשתבה מהימן: וקל
 לדוי. אלהם אדי אנתת צהאיך ואנוארך
 דנגל אדי הו בארך. וקר אמתנתה
 פי דאת אמתנה. ואכצמתה פי מא
 אנצומה: דאמר לאביו ולאמו לא ראיתו
 ואתיאתו לא חסיד ואתיבתו לא ידע
 פי שמתו אמרתך וברייתך יצרו: דעל
 אבותי ועל אמותי לא רחם בר חבו מן
 דינא. ואפי אחוהי ובנוהי לא נסיב. ארי
 נטרו מפרת מימרך. וקומך לא אשניאו:
 פוגדתאה אקאל ען אביה ואמה כאנה
 לם יראהם. ולם יתבת אכותה. ולם
 יעתרף בבניה. ממא הרסו מקאתך. והם
 יחפצו עהדך: יורו משפטך ליעקב
 ותורתך לישראל ישימו קטורה באפק
 זכריל עלימוזבתך: פשרין אפין דיפסון
 דינגך ליעקב. ואורייתך לישראל. ישון
 קטרת פוסמין קדמך. וגמיר דרעוא על
 מדפחך: פחם יפתון פי אחכאמך לאל
 יעקוב. ופי תוראתך לאל אסראל.
 ויצירון אכבור בין ידיך. ולבמל עלי
 מדבחך: בך יהוה חילו ופעל ידיו
 תרצה מחין מתנים קמיו ומשנאיו מך
 יקומון: בריך יי נכסוהי. וקורבן ידוהי
 קביל ברעוא. תפר הרעא דשנאוהי.
 ודבעלי דבבוהי דלא יקומון: אלהם
 פבארך פי גנדה. וארין מא תצנעה
 ידאה. ואוהן אחקא מקאומיה. ושאנייה
 מן אין קאומנה: ס לבנימן אמר
 ידיו יהוה ישפן לבטה עליו חפף עליו
 פל יהיום ובין כתפיו שכן: לבנימן אמר.
 רחמא דיי. ישרי דרוחצן עלוהי. יהו
 מנין עלוהי כל יומא. ובארעיה תשרי
 שבינתא: וקל לבנימן. אר הו וריד אדה.
 סיסכן ואתקא בה. והו ימוף בה טול
 אזמאן. ובין צהראניה יסכן: ס ודיוסף

אמר מברכת יהוה ארעו ממנר שמים
 מטל ומתהום רבצת תהת: ודיוסף אמר.
 מברכא מן קדם יי ארעיה. עבדא
 מנדנין מטלא דשמיא מלעילא. ומפפועי
 עינון ותהומין (י"א עינוות תהומין). דנגרין
 מפעמין ארעא מלרע: וקל דיוסף. אלהם
 פבארך פי בלדה. מן מלאך סמאואתך
 וטלהא. ומן אגמור אנאיצה אספרא:
 ומפנר תבואת שמש ומפנר גרשירחים:
 עבדא מנדנין ועלדן מיבור שמשא.
 עבדא מנדנין מריש ירה בירה: ומן
 מלאך אגלאת אשמסיה. ומלאך אהבוב
 אקמרייה: ומראש הרריקדם ומפנר
 נבעות עולם: ומריש טוריא בפיריא.
 ומטוב רמן דדא פסקן: ומן אצול אנבל
 אאווליה. ומן פרוע ליפאע אדהרייה:
 ומפנר ארין ומלאך ורעון שכן סנה
 תבואתה דראש יוסף וקדמך נזיר אחיו:
 ומטוב ארעא ומלאך רעי (כ"א רעי) ליה
 דשבינתיה בשמיא ועל משח אתגרי
 באסנא. יתין כל ארין דרישא דיוסף.
 עבדא פרישא דאחוהי: ומן נעמה
 ארין באסרהא. ורעא סאכן אסנא. יחל
 נמי עולך בראם יוסף. ובהאמה נאסך
 אכותה: בכור שורו דדר לו וקרני ראם
 קרני פהם עפים יגנה יחדו אפסי ארין
 והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה:
 רבא דבנוהי זיוא ליה. ונבורן אתעבידא
 ליה מן קדם דתוקפא ורומא דיליה.
 בנבורתיה. עממיא יקטיל פחדא עד
 סיפי ארעא. ואנן רבותא דבית אפרים.
 ואנן אלפיא דבית מנשה: וליכון לבהא
 לאממתל בבבר תורה. פתציר קרונה
 בקרון אכרכראן. חתא נטח בהא לאמם
 א" אקטאר ארין. ושרחהא אנהא רבואת
 אפרים ואף מנשה: ס ודובולן
 אמר שמח זבולן בעאתך ויששכר
 באהדיך: זבולון אמר. חדי זבולון
 במפקך לאנהא קרבא על פעלי דבך.
 ויששכר במהבך למעבד זמני מועדיא

וישב בשמן רגלו: ולאשר אמר. בריך
 מברכת בניא אשר. יהי רעוא לאחוזי.
 ויתרביא בתפנוקי מלכין: וקל לאשר.
 כן מבארבא מן אוריא יא אשר. אדי
 סיכורצא אכותה וגאמסא פיא אדהוקדמה:
 פרזל ונחשת מנערה ובימיה דבאך: תקוף
 כברזא ונחשא בית מותבך. וביזמי
 עזימותך תוקבך: תבון מן אהרד
 ולנחאס מנאקך. ולתבון כאיאמך הרה
 שנאעתך: אין פאל ישרון רבב שמים
 בעזרך ובנאותו שחקים: לית אלה אלא
 אלהא דישראל. דשכינתיה בשמיא
 בסערה. ותוקפיה בשמי שמיא: לים
 אלה אלא אלה אסראיל. אדי לים כמתלה.
 סאבן אסמא ולשואהק בקדרתה פי
 עונך: מענה אלהי קדם ומתחת זרעת
 עולם ויגרש מפניך אויב ויאמר השמר:
 מדור אלהא דמלקדמין. דבמימריה
 אתעביד עזמא. ותריך מן קדמך. שנאה
 ואמר שיצר. והו אטן אלהא אזלי. ומן
 דונה מרוך לעלם. כמא טרד מן בין ידיך
 לעדו. וקל דך אנפדה: וישבן ישראל
 בטח בך עין יעקב ארץ דגן ותירוש
 אף שמי יערפודיטל: ושרא ישראל
 לרוחצן בלחודיהון כעין ברכתא דבריכנון
 יעקב אבוהון. בארע עבדא עבוד
 וחמר. אף שמיא דעלויהון ישמשונונון
 במלא: חתא סבן בעץ אל אסראיל ואתקא
 מנפרדא נציר קוד יעקב: פי בלד
 די בר ועציר. ואישא סמאה תדר מלא:
 אשריך ישראל מי כמוך עם נושע
 ביהוה. מן עזרך ואשריך גאותך
 וכחשו איביך לך ואתה על במותימו
 תדרך: טובך ישראל לית דכותך. עמא
 דפורקניה מן קדם יי תקוף בסערה.
 ודמן קדמוהי נצחון גברותך. ויתכדבון
 שנאך לך. ואת על פרקת צורי מלכיהון
 תדרוך: פטובאך יא אל אסראיל מן
 מתרך. שעב מגאלת באלה. והו תרסך

בירו שלם: וקל לזכרון. אפרה יא זכרון
 פי אספארך. ואנת יא יששכר פי מנאזרך:
 עמים הר יקראו שם זבחו ובתי צדק
 פי שפע ימים ינקו ושפני טמוני חול:
 שבמיא דישראל לטור בית מקדשא
 יתבנשון. תמן יכסון נכסת קודשין
 דרעוא. ארי נכסי עממיא ייכרון. וסימא
 (לי וסימן) דמטמרן בחלא מתגלין להון:
 פאן לאמם אי נבלכמא תהצר. ותדבה
 פיה דכאיה עאדלה. פהם גרק אבהאר)
 ירצעון. ודפאין ארמל יכנווהא: ס ולגר
 אמר ברוך מרחיב גר פלביא שבן וטרף
 זרע אף קדקד: ולגר אמר. בריך דאפתי
 לגר. פליתא שרי. וקפיד שלטונין עם
 מלכין: וקל לגר. תבארך אמוסע לה
 בלדה. פהו כלבו יסכנהא. אדי ידך
 אוראע מע אהאמה: וירא ראשית לז בני
 שם הלכת מחקק ספונייתא ראשי עם
 צדקת יהוה עשה ומשפטיו עם ישראל:
 ויתקבל בקדמיהא דילה. אדי תמן.
 באחסנתיה משה ספרא רבא דישראל
 קביר. הוא נפק ועאל בריש עמא. זבון
 קדם יי עבר. ודינוהי עם ישראל: ואנה
 ראי פי אול בלדה. אן יבון גוקה אראסמין
 הנאך מכנווה. פאתא רויסא לקום
 פתלמדהם. וצנע בערד אלה. ואחכאמה
 מע סאיר אל אסראיל: ס ולרן
 אמר דן גור אריה יזנק מן הבשן: ולרן
 אמר. דן תקוף בגור אריון: ארעיה שתיה
 מן נחליא דנגדין מן מתנן: וקל רון. כון
 יא דן כשבד אסר בקווה. אדא יערך מן
 אבתנייה: ודנפתלי אמר נפתלי שבע
 רצון ומלא ברפת יהוה ים ודרום ירשה:
 ודנפתלי אמר. נפתלי שבע רעוא. ומלי
 ברכן מן קדם יי. מערב ים גניסר ודרמוהי
 יירת: וקל דנפתלי. יא נפתלי אסתבתר
 מן ארצא. וכן ממלווא מן ברכאת אלה
 וחז מן ארץ גרבא וגנובא: ס ולאשר
 אמר ברוך מפנים אשר יהי רצון אחיו

הו

חלק הרקדוק: ב) ויתא. יש חילוק בקריאת הויבא זו. לבן אשר מלעיל ולבן נפתלי מלרע וקצת ספרים כביא וקצת כבינ וחבותר יפתי:
 ג) ירשה. מלעיל. כג (כתר תורה)

ועונך וסיפך ואקתדארך (ט). פיכצע לך
 אעדארך. ואנת תמא עלי קמאקמהם:
 פ. ויעל משה מערבת מואב אלי
 הר נבו ראש הפכה אשר עלי פני ירחו
 ויראהו יהוה את כל הארץ את הגלעד
 עד דן: וסליק משה. ממישריא דמואב
 למורא הנבו. ריש רמתא. דעל אפי
 ירחו. ואחזייה יי' את כל ארעא. ית גלעד
 עד דן: תם צעד מוסי. מן ביראת מואב
 אי גבל נבו. ראס אקלעה. אתי בהצרה
 יריחא. פאוראה אלה גמיע אבדה. מן
 גרשאי באניאם (י): ואת כל נפתלי ואת
 ארץ אפרים ומנשה ואת כל ארץ יהודה
 עד הים האחרון: וית כל נפתלי. וית
 ארע אפרים ומנשה. וית כל ארע יהודה.
 עד ימא מערבאה: וגמיע בלד נפתלי.
 ואפרים ומנשה. וגמיע בלד יהודה. אי
 אבהר אגריבי (י): ואת הנגב ואת הכפר
 בקעת ירחו עיר התמרים עד צער: וית
 דרומא. וית מישרא. בקעת ירחו. קרית
 דקליא עד צוער: וארארום ואמרג. בקיע
 יריחא. קריה אנכל אי זגר: ויאמר יהוה
 אליו ואת הארץ אשר נשבעתי לאברהם
 ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה
 הראיתך בעיניך ושמה לא תעבר:
 ואמר יי' ליה. דא ארעא דקיימית.
 לאברהם ליצחק וליעקב למימר. לבנה
 אתננה אחותך בעיניך. ולתפן לא תעבר:
 פקא אלה לה. הדא אבדה אדי אקסמת.
 לאברהים ויצחק ויעקוב קאילא. לנסלכם
 אעטיה. קד אוריתך בעינאך. ואי תם
 לא תעבר: וימת שם משה עבדי יהוה
 בארץ מואב עלי פי יהוה: ומית תפן.
 משה עבדא דיי. בארעא דמואב על
 מימרא דיי: פמאת תם. מוסי רסול
 אלה. פי בלד מואב באמר אלה: ויקבר
 אתו בני בארץ מואב מול בית פעור
 ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה:
 וקבר יתיה בחלתא בארעא דמואב.
 למביל בית פעור. ולא ידע אנש ית

קבורתיה. עד יומא הדין: ודפנה (ט) פי
 אואר פי בלד מואב. ממא ילי בית
 פעור. ולם יעלם אחד בקברה. אי יומנא
 הדא: ומשה בן מאה ועשרים שנה
 במתו לא כהתה עינו ולא ינס לחה:
 ומשה. בר מאה ועשרין. שנין בר מית.
 לא כהת עיניה ולא שגא זיו יקרא
 דאפוהי: וכאן מוסי אבן מאה ועשרין
 סנה אד מאת. לם תדמס עיניה ולא תזול
 רטובתה: ויבכו בני ישראל את משה
 בערבת מואב שלשים יום ויתמו ימי
 בכי אבל משה: ויבכו בני ישראל ית משה.
 במישריא דמואב תלתין יומין. ושלימו.
 ימי בכיתא אבלא דמשה: פבכא בני
 אסראיל עלי מוסי. פי ביראת מואב
 תלאתין יומא. אי אן אנקצת (ט) אייאם חזונה:
 ויהושע בן נון מלא רוח חכמה פייסמך
 משה את ידיו עליו וישמעו אליו בני
 ישראל ויעשו כאשר צוה יהוה את משה:
 ויהושע בר נון. אתמלי רוח חכמה. ארי
 סמך משה. ית ידוהי עלוהי. וקבילו מניה
 בני ישראל ועברו. כמא דפקיד יי' ית
 משה: ויהושע אבן נון. מלי רוח אחכמה.
 ממא אסנד מוסי ידיה עליה. פקבל מנה
 בני אסראיל וצנעו. כמא אמר אלה מוסי:
 ולא יקם נביא עוד בישראל כמשה אשר
 ידעו יהוה פנים אל פנים: ולא קם נביא
 עוד. בישראל כמשה. דאתגלי ליה יי'.
 אפין באפין: ולא יקום בעד דאך נבי. לאל
 אסראיל כמוסי. לאן אלה נאגאה
 שפאהא (כ): לכל האלת והמופתים
 אשר שגחו יהוה לעשות בארץ מצרים
 לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו: לכל
 אתיא ומופתיא. דשלחיה יי'. למעבר
 בארעא דמצרים. לפרעה ולכל עבדוהי
 ולכל ארעיה: ולסאיר (כ) לאיאת ואבראהן
 אדי בעת אלה בה. ליענעהא פי בלד
 מצר. לפרעון וגמיע קואדה וסאיר אהל
 בלדה: ולכל היד החזקה ולכל המורא
 הגדול אשר עשה משה לעיני כלי ישראל:

חלק הרקרוק: ד) ואת הנגב ואת הכפר. הוין נעיא: (ה) הראיתך בעיניך. ה"א בסגול והאלף בחירק. (פ) הריב"ש: ולכל

וְלִבְל יָדָא הַקִּיפְתָּא. וְלִבְל הוֹנָא רַבָּא. | אֵתִי צַנְעָהָא מוֹסִי. בַּחצְרָה גַּמְיַע
 דְּעַבְדַּ מֹשֶׁה. לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל : וְלִסְאִיר | אֵל אִסְרָאֵל : מֵא. נֶאֱוָל סִימָן. אֵלֵי סִימָן. וּמַפְסִירִין
 אֵיד אִשְׁדִּירָה. וְלִסְאִיר אִמְכָּאוּף אֵעֲצִימָה. | וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה בַּיהוָשֶׁע סִימָן א' :

חוק

סכום פסוקי דכפר הדברים השע מאה וחמשים וחמשה הנץ סימן. וחציו ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך. ופרשיותיו י"א
 אסרו הג בעבותים סימן. וסדריו כ"ז יפח אמנה יגיד צדק סימן. ופרקיו ל"ד אודה ה' בכל לבב סימן מנין הפתוחות שלשים
 וארבעה. והסתומות מאה ועשרים וארבעה. הכל מאה וחמשים ושמונה פרשיות וכסא כבוד ינחילם סימן
 סכום הפסוקים של כל התורה ה' אלפים ושמונה מאות וארבעים וחמשה ואור התמ"ה יהיה שבעתים סימן :
 וחציו וישם עליו את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים :

נשלמו המשה חומשי תורה תהלה לאל גדול ונורא :

ברכות ההפטר

לפניה יבך ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים
 באמת ברוך אתה יהוה הבורח בתורה ובמשה עבדו וב ישראל עמו ובנביאי האמת והצדק :

לאחריה יבך : ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות האל הנאמן
 האומר ועושה מדבר ומקיים אשר כל דבריו האמת והצדק. נאמן אתה הוא יהוה אלהינו
 ונאמנים דבריו ודבר מדבריו אחר לא ישוב ריקם כי אל נאמן אתה ברוך אתה יהוה האל הנאמן
 בכל דבריו :

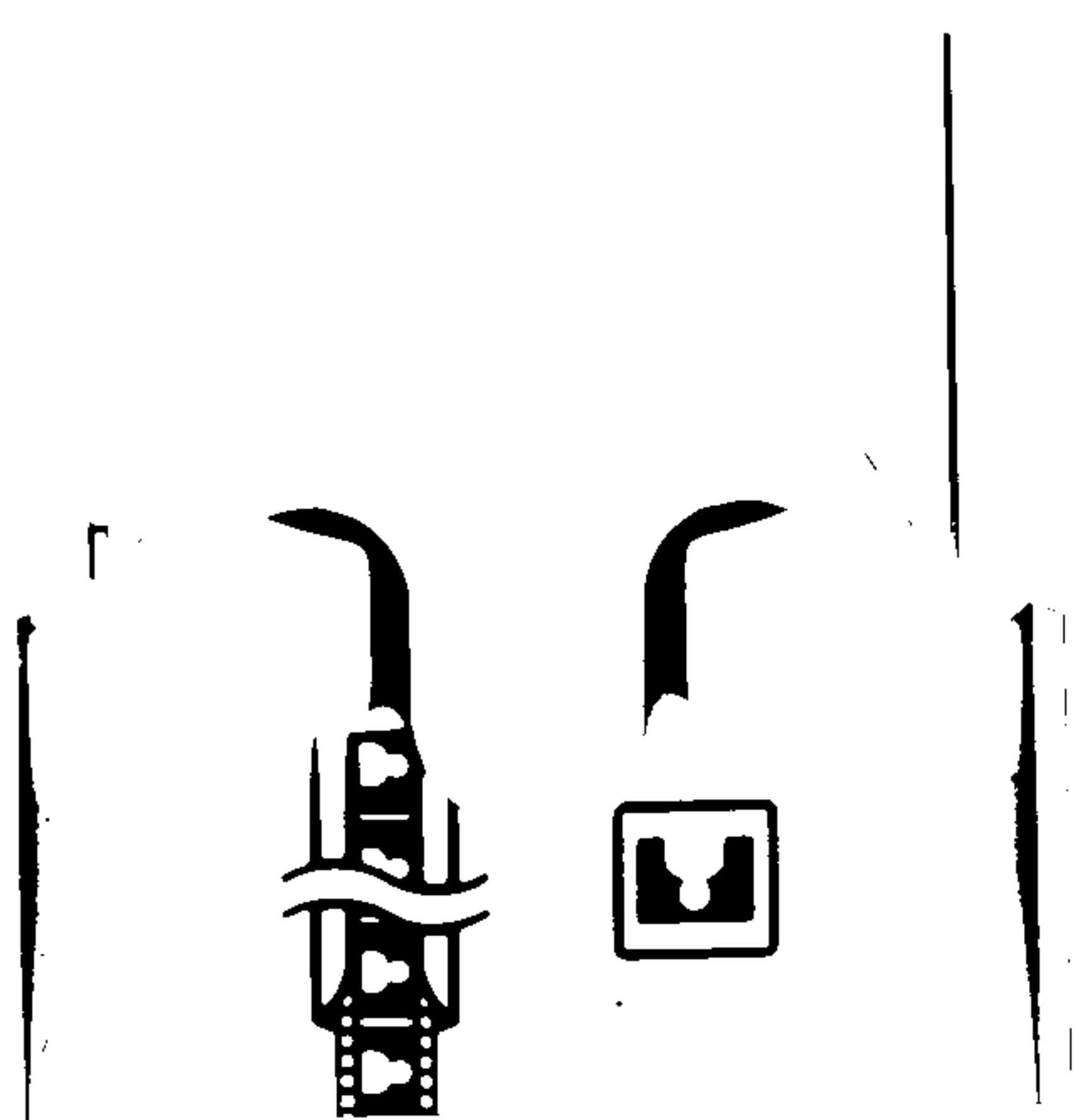
רחם על ציון כי היא בית חיינו ולענומת נפש תנקום נקם מהרה בימינו ותבנה מהרה ברוך אתה
 יהוה בונה ירושלים :

את צמח דוד מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך ברוך אתה יהוה מגן דוד :

עד התורה ועל הנביאים ועל יום המנוח הזה שנתת לנו יהוה אלהינו לקדושה ולמנוחה לכבוד ולתפארת
 עד הכל אנו מברכים את שמך ברוך אתה יהוה מקדש השבת. אמן : ואם חל ח"ה או ר"ח להיות בשבת
 מזכיר ענין היום בברכה זו (באמצע) כמו שמוזכר בתפלה.

לשלוש רגלים עד התורה ועל הנביאים (בשבת ועל יום המנוח הזה) ועל יום טוב מקרא קדש הזה (לפסח ועל
 יום חג המצות הזה) (לשבעה ועל יום חג השבועות הזה) (לסוכות ועל יום חג הסוכות הזה)
 (לשמיני עצרת ועל יום חג שמיני עצרת הזה) שנתת לנו יהוה אלהינו לקדושה (בשבת ולמנוחה) לששון
 ולשמחה לכבוד ולתפארת עד הכל אנו מברכים את שמך ברוך אתה יהוה מקדש (לשבת
 השבת ו) ישראל והמנים :

ליום כפור עד התורה ועל הנביאים (בשבת אומר ועל יום המנוח הזה) ועל יום מקרא קדש הזה
 יום הכפורים הזה שנתת לנו יהוה אלהינו למחילה ולסליחה לקדושה ולמנוחה לכבוד ולתפארת.
 עד הכל אנו מברכים את שמך ודברך אמת וקיים לעד ברוך אתה יהוה מלך על כל הארץ מוחל וסולח
 לעונות עמו בית ישראל מקדש (בשבת השבת ו) ישראל ויום הכפורים :

סרם האזינו תורת אלהינו עם עמרה: קפירו פתגמא
דיי. שלמוניא דעובדיהון פישין בשלמוני סרום.
אציתו לאוריתא דאלהנא. עמא דעובדיהון דמן
לעם עמורה: לפת לי רבזבחיכם יאמר יהוה
שבעתי עלות אילים וחלב מריאים ודם פרים
וכבשים ועתודים לא חפצתי: לא רעוא קדמי
בסגיאות נכסת קודשיכון אמר יי. מפת. עלות
דכרין ותרב פשימין. ודם תורין ואמרין. וגרין
דכאלין לא רעוא קדמי בהון: כי תבאו לראות
פני מייבקש זאת מידכם רמס חצרי: דאתון
אתן לאתחואה קדמי. מן תבע דא מידכון למיתי.
לא תדושון עורתי: לא תוסיפו הביא מנחת-שוא
קמרת תועבה היא לי חדש ושבת קרא מקרא
לא-אובד און ועצרה: לא תיספון. לאיתאה מנחא
אניסא. קורבן מרחק. הוא קדמי. ירחין ושבין
פנישא אתון מתפנשין. לא שבקן חוביכון
לקבלא עלותכון בעדן פנישתכון: חדשיכם
ומועדיכם שנאה נפשי היו עלי למרח נלאיתי
נשא: ירחיכון ומועדיכון רחיק מימרי. הוא קדמי
לרחוק. אסנית למשפך: ובפרשכם פפיקם
אעלים עיני מכם גם פיתרפו תפלה אינני שמע
ידיכם דמים מלאו: וכד פתניא פרסין ירהון
לצלאה עליכון. ססלקנא אפי שכניתי מנכון.
ואף כד אתון מסגן לצלאה. לא רעוא קדמי
לקבלא עלותכון. מדידיכון דם זכאי מלין: רחצו
הזפו הסירו רע מעלליכם מנגד עיני חדרו הרע:
תובו לאוריתי אדפו מחוביכון. אעדו. בישות
עובדיכון מקביר מימרי. אחמנעו מלאבאשא:
למדו היטב דרשו משפט אשרו חמוץ שפטו
יתום ריבו ארמנה: אילפו לאיטבא. תבעו דינא
זפו דאנים. דינו דין יתמא. עבידו קבילת
ארמלתא: לכודנא אונוכחה יאמר יהוה אסייהו
חמאיכם פשנים פשג ילפינו אסיאדימו כהולע
פצמר יהיו: בכין כד תתובו לאוריתא. תבעון מן
קדמי ואעביד בעותכון אמר יי. אם יהון חוביכון
פתימין פצבענין פתנא יחורון. אם יסמקון
פזחוריתא פעמר נקי יהון: אסתאבו ושמעתם
טוב הארץ תאכלו: אם תיבון ותקבלון למימרי.
טובא דארעא תיכלון: ואסיתמאנו ומריתם חרב
תאכלו פי פי יהוה דבר: ואם תסרבון ולא
תקבלון למימרי. פחרב שנאה תתקמלון. ארי
במימרא דיי גזיר פן: איכה היתה לזונה קריה
נאמנה מלאתי משפט צדק ילין בה ועתה
מרצחים: איכדן תבו עובדהא למהוי כמעיתא.
קרתא מהימנתא. דהות מליא עבדי דינא.

חזון ישעיהו בראמון אשר חזה על-יהודה
וירושלם בימי עזיהו יוחם אחו יחזקיהו מלכי
יהודה: נבואת ישעיה בר אמוץ. דאתנבי. על
אנש יהודה ויתבי ירושלם. ביומי עזיהו יוחם.
אחו יחזקיה מלכיא דבית יהודה: שמעו שמים
והאזינו ארץ פי יהוה דבר בנים גדלתי וזוממתי
והם פשעו בי: שמעו שמיא דועו כד יהבית
אוריתי לעמי. ואציתי ארעא דאתרגופת מן קדם
פתגמי. ארי יי מליך. עמי בית ישראל קריתי
להון בגין חביבתנין ויקרתנין. ואנון מרדו במימרי:
ידע שור קנהו וחמור אבוס בעליו ישראל לא ידע
עמי לא התבונן: ידע תורא זבניה. וחמרא אוריא
דמרוהי. ישראל לא איקר למדע דחלתי. עמי
לא אסתבל למתב לאוריתי: הוין גוי חמא עם
כבד עון זרע מרעים בנים משחיתים עובי את-די
יהוה נאצו את-קרוש ישראל נורו אחור: וי על
דאתקריאו עם קדיש וחמו. פנישא בחירא אסניאו
חובין. אתפניו בורעא רחמא ואבאישו. ואתאמר
להון בגין חביבין וחבירו אורחתהון. שבקו ית
פולחנא דיי. קצו בדחלת קדישא דישראל. בדיד
עובדיהון בישיא אסתחרו והוין לאחרא: עלמה
תבו עוד תוסיפו סרה פלדאש לחלי וכל-לבב
דיו: לא מסתפלין למימר על מא לקינא. עוד
מוספין למחמי. לא אמרין. מדין פל ריש מרע.
וכד לב דיו: מפפרנג ועדראש אינבו מתם
פצע וחבורה ומפה מריה לא-זורו ולא חפשו ולא
רפכה בשמן: משאר עמא ועד רישא לית בהון
דשלים בדחלתי. פלהון סרבין ומרדין. אתגערו
בחובין פמחא מרססא. לא שבקן מזדונתון ולא
מחפדין לתויבתא. ואף לא זכוון להון לאננא
עליהון: ארצכם שטמה עריכם שרפות אש
ארמתכם לנגדכם זדים אכלים אתה ושטמה
כמהפכת זים: ארעכון צדיא. קרובון יקידת
נור. ארעכון. לקבלכון עממיא מהסנין יתה.
ובחוביכון צדיאת מנכון. אתחלפתוהות לנוכראין:
ונותרה בת-ציון פספה בכרם כמלונה במקשה
פעיר נצורה: ואשתארת פנשתא דציון כממלתא
בכרמא פתר דקטפוהי. פערסל מבתותא במקשיא
בחר דאבעיוהי. פקרתא דצירין ערה:
לולי יהוה צבאות הותיר לנו שריד כמעט פסדם
היינו לעמרה דמינו: אלו לא פון מותר טוביה
דיי צבאות. אשר לנא. שויבא פרחמיה. אית
עמנא הוכין דכאנש סרום פון אבדנא. וכיתבי
עמורה אשתיצינא: שמעו דברי-יהוה קציני

(א) לכו נא. בהכיר גם בירושלמיסוכד גדול: (ב) קצת קדילות מספדין חזון כפ' מסעי ומסימין כאן וכפ' דברים מספדין איכה: קושטא

קושטא הוה מתעביד בה. וכען אנון קטורי נפשו :
 כספך היה לסיגים סבאך מחול בפנים : כספך
 הוה לפסולא. חמריך מערב במיא : שריך
 סוררים וחברי גנבים פלו אתב שחד ורדף שלמנים
 יתום לא ישפטו וריב אלמנה לא יבא אליהם :
 רברבך מרדין. ושותפין לגנבין. פולחון רחמין
 לקבלא שחדא. אמרין גבר לחבריה עביד לי בדיני
 דאשלים לך בדינך. דין יתמא לא דינין. וקבילת
 ארמלתא לא עלת לקדמיהון : לכן נאם הארון
 יהוה צבאות אביר ישראל הוי אנחם מצרי ואנקמה
 מאיבי : בכין. אמר רבון עלמא יי צבאות. תקיפא
 דישרא. קרתא ירושלם אנא עתיד לנחמותה. פרם
 וי רשיעיא פד אתגלי למעבד פורענות דין
 משנאי עמא. ואתיב נקמא לבעיר דבבא : ואשיבה
 ידי עליה ואצרך פבר סניך ואסירה בל בדי לך :
 ואתיב מחת גבורתי עלך. ואבריר פמא דמנאן
 בגוריתא פל רשיעך. ואעדי פל חייבך : ואשיבה
 שפטיך כבראשנה ויעצור פבת חלה אחריכון. יקרא
 לך עיר הצדק קריה נאמנה : ואמני ביד דיני
 קושטא תקנין פד בקדמיתא. ומלכי מלכך פד מן
 אולא. בתר פן. יתקרי לך קרתא דקושטא. קרתא
 מחימנתא : ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה :
 ציון פדית עביד בה דינא תתפריק. ודעבדו אזריתא
 יתוכון לה בזוכו. וישובר פשעים וחטאים יחדו ועזבי
 יהוה יכלו : ויתברון מרדין. וחייבין פחדא. ודשבכו
 אזריתא די ישתיצון : פי יבשו מאילים אשר
 חמדתם ותחפרו מהגנות אשר פחרתם : ארי
 תפתון. מאילני טעותא דחמידתון. ותתפנעון.
 מגניאך טעותא דאתון מסתייעין בהון : פי תהיו
 כאלה נבלת עלה וכגנה אשרמים אין לה : ארי
 תהון. כבוטמא דבמתר טרפוהי. וכגנת שקיא. דמין
 לית לה : והיה החסן לנערת ופעלו לניצוץ ובערו
 שניהם יחדו ואין מכבה : והי תוקפהון דרשיעיא
 פנעורת פתנא. ועובר ידיהון פניצוץ נורא. כמא
 דמקרבין דין לספר דין. ודלקן תרויהון פחדא.
 פן יסופון רשיעיא אנון ועובדיהון בישיא. ולא
 יהי עליהון חים :

הפטרת ואתחנן (בישעיה ס"ו מ')

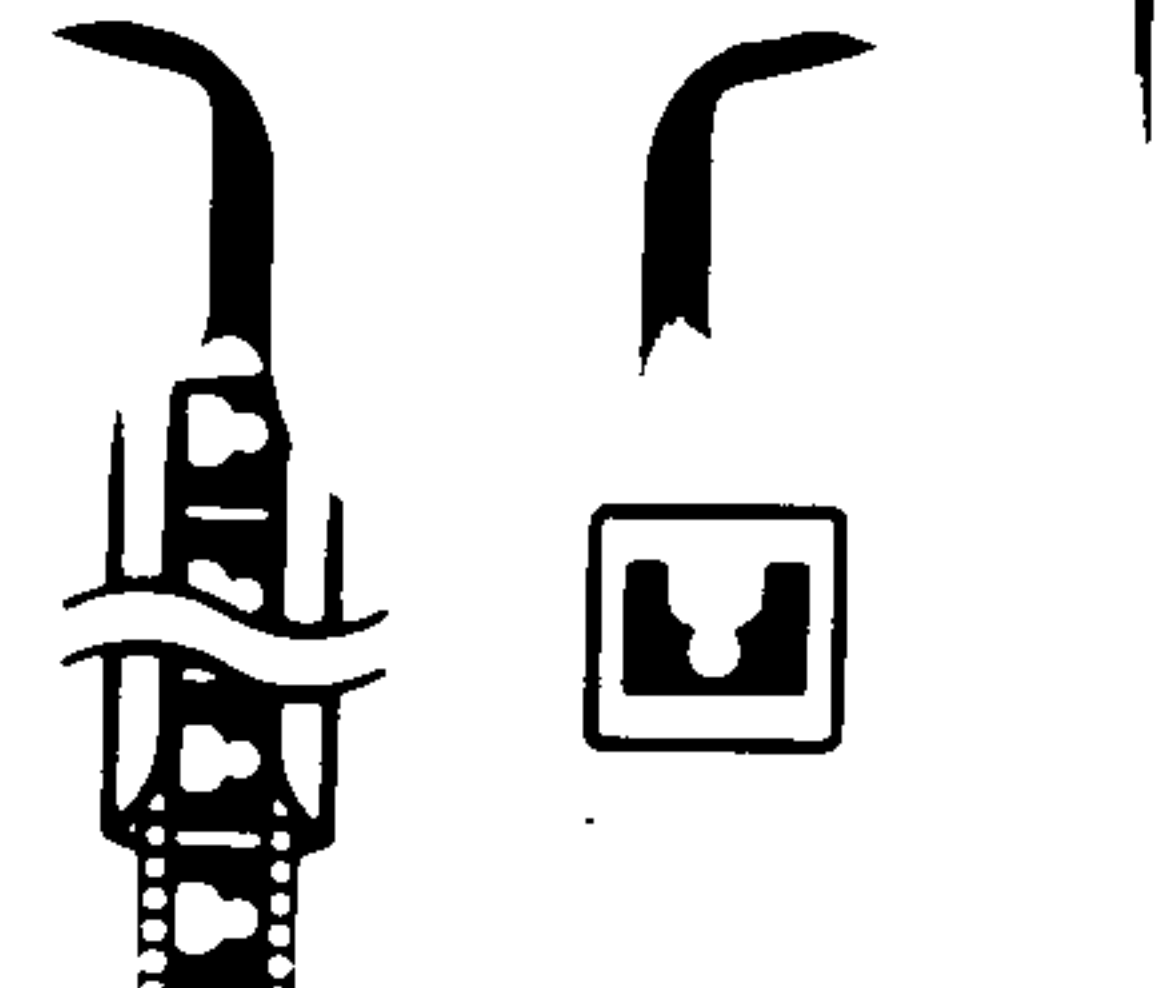
נחמו נחמו עמי יאמר אליהם: נבייא אתנבו
 תנחומין על עמי. יימר אלהכון : דברו אעל לב

ירושלם וקראו אליה פי מלאה צבאה פי גרצה
 עווה פי לקחה מיד יהוה בפלים בכל חטאתיה :
 מלו. על רפה דירושלם ואתנבו עליה. ארי
 עתידא דתתמלו מעם גלותהא. ארי אשתביקו
 לה חובהא. ארי קבילת פם תנחומין: מן קדם יי.
 פאלו לקת על חד תרין בכל חטאהא : קוד קורא
 במדבר פנו דרך יהוה ישרו בערבה מסלה
 לאלהינו : קל דמכלי. במדברא. פנו אודחא קדם
 עמא די. פבישו במישרא פבשין. קדם פנשתא
 דאלהנא : פריצא ינשא וכלהר וגבעה ישפלו
 והיה העקב למישור והרכסים לבקעה: פל חניא
 יראמון. וכל סור ודמא ימאכון. והי כפלא
 למישרא. ובית גדודין לבקעא : ונגלה פבוד יהוה
 וראו כל בשר יחדו פי פי יהוה דבר : ויתגלי יקרא
 די. ויחזון פל בני בשרא פחדא. ארי פמימרא
 די גזיר פן : קוד אמר קרא ואמר מה אקרא בל
 הפשר חציר וכל חסדו פציץ השדה : קל דאמר
 אתנפי. ומתיב ואמר מא אתנפי. פל רשיעיא
 פעשפא. וכל תוקפהון פמוצא דחקלא: יבש חציר
 נבל נציץ פי רוח יהוה נשבה פו אכני חציר העם:
 יביש עשפא נתרנציה. ארי רוחא מן קדם יי נשבת
 פיה. בכין פעשפא חשיבין רשיעיא פעמא : יבש
 חציר נבל ציץ ודבר אלהינו יקום לעולם : מית
 רשיעא אברו עשתונותי. ופתנמא דאלהנא קיים
 לעלמין : על הר גבה עלי לך מבשרת ציון הרימי
 בכח הקולך מבשרת ירושלם הרימי אל תיראי
 אמרי לערי יהודה הנה אלהיכם : על סור רם
 סקו לכון נבייא דמבשרין לציון. ארימו בחילא
 קלכון. דמבשרין לירושלם. ארימו לא תדחלון.
 אימרו לקרויא דבית יהודה. אתגליאת מלכותא
 דאלהכון : הנה אדני יהוה בתוק יבוא וזרעו
 משלה לזו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו : הא יי
 אלהים בתקוף מתגלי. ותקוף דרע גבורתיה
 שלטא קדמוהי. הא אגר עבדי מימריה עמיה.
 דכל עובדיהון גלן קדמוהי : פרעה עדרו ירעה
 בזרעו יקבץ טלאים ובחיקו ישא עדות ינהל :
 פרעיא דעדריה רעי. פדרעיה מכניש אמרין.
 ובחניה מסוכר רפיכון. מינקתא פניח מדבר: מיר
 מדר בשעלו מים ושמים בורת תפן וכך בשלש
 עפר הארץ ושקל בפלם הרים וגבעות במאזנים:
 מן אמר אלין קיים אמר ועבדי. דכל מי עקמא

חשיבין

(*) ק"ק ספסירין חזון וססימין כאן וקצתם ספסירין איכה ומוסיפין פסוקים אלו :

חלק הדקדוק: ב) ושבר. השי"ן בצירי בכל סתי' ופליגי אמסורתא דבתא דמני תלת בצירי ולא מני הרך בהדיהו: (ואתחנן) א) על
 לב ירושלם. בפשט א' והיא מלרע: ב) נבל. תרווייהו בינוניות לא לרע ולא לעיל כי יש ביניהן שני מעטים וכ"כ ע"ה פ' כ"ז: ג) נשכה בן.
 הבית דנושה כי ה"א נוספת לא שרשית: ד) אכן חציר. הטפחא בתיבת חציר וכ"ה בכ"ד גרול: ה) בכח. בפשטא גם בירושלמיים: ו) משלה
 לו. הלמ"ד רפה ובתאג מסיר עלה לחוד רפה וכ"ה בירושלמיים גם כם' לשון למודים בדין אתי מרחיק כ' שהלמ"ד רפה ויצאה מן הכלל
 ועין הרד"ק בשער אהר"י: ז) וכל בשליש. תיבת וכל בקמין רחב וטעם מארכה לא מקף:
 כד (בחר תורה)

קדמו ותשון. יומר קדושא: שאומרם עיניכם
 וראו מידברא אלה המוציא במספר צבאם לכלם
 בשם יקרא מרב אונים ואמין כח איש לא נעדר:
 וקופי להומא עיניכון ותוהו המרחל קדם מן דברא
 אלון. דאפיק במנון חילי שמיא. לכוהון בשמהן
 קרי. מסגי גבורין ותקופי חיל. חד מסדריה לא
 מתעצב: העניים והאביונים מבקשים מים ואין
 לשונם בצמא נשתה אני יהוה אענם אלהי
 ישראל לא אעזבם: ענותניא וחשיביא דמחמדון
 לארפנא דא כעיהא למיא ולא משבחין. רוחהון
 בסנפא משלהיא. אנא יי אקביד צלותהון. אהא
 דישאל לא ארחיקענן:

הפטרת עקב (ישעי' ס"ו מ"ט)

ותאמר ציון עובני יהוה ואדני שכתני:
 על דאמרת ציון סליק שכינתיה יי מני ויי רחמי:
 התשבה אשה עולה מרחם בן-בטנה בסאתה
 תשכחה ואנכי לא אשבחך: האפשר דתתנשי
 אתתא ברה מלרחמא על בר מעהא אף אם אין
 ותנשיין. ומימרי לא ירחקניך: הן על פנים
 חקתיך חומתיך אנגדי תמיד: הא כד על ידיך את
 ציבא קדמי שורך לקבר תדירא: מהרו בניך
 מהרסיך ומחריביך ממך יצאו יוחן ובנון חרבתיך
 מפניך ומחרבך מניך יגלון: שאי סביב עיניך וראי
 כלם נקבצו בארלך חייאני נאסיהיה כי כלם
 בעדי תלבשי ותקשרים בכלה: וקופי ירושלם
 סחור סחור עיניך ותוא. כל בני עם גלותיך
 מתפנשין ואתן לגייד קיים אנא אמר יי. ארי כוהן
 ליד כלבוש דיקר. ועובדיהון בגייד פקשוט פלתא:
 כי חרבתיך ושמתך וארין חרסתך כי עתה
 הצרי מיושב ורחקו מבלעיד: ארי חרבתיך
 וצדויתך. וארע מפנותיך. ארי כען תרחקן מיתיב.
 ותרחקון מסלעמד: עוד יאמרו באוניך בני
 שבלך צרלי המקום גשהילי ואשבה: מפען
 ימרון חד חד בגייד. בני עם גלותיך. עק לי
 אתרא רוח לי ואתיב: ואמרת בלבבך מי יודעי
 אתי אלה ואני שכולה וגלגודה גלה בסורה ואפה
 מי גדל הן אני נשאתי לבדי אפה איפה הם:
 ותמרין בלבבך. מן רבי לית ארין. ואנא תכלא
 ויחידא. גדיא וממוגטלא. וארין מן רבי. הא אנא
 אשתאדית ברחודי. ארין איכא חוה: כהאמר
 אדני יהוה הנה אשא אל-גוים ידי ואל-עמים
 ארום נפי והביאו בניך פהצן ובנתיך על-פתך
 תנשאנה: פדנן אמר יי אלהים. הא אנלי

השיבין קדמוהי כמפא בשעילא. ומשחת שמיא
 בארץ בורתא מתוקנן. ועפרא דארעא פאלו
 במנוליא אתבל. וסוריא פאלו מתקל תקילין.
 ורצתא הא כד במזוניא: מירתכן אתידיהו יהוה
 ואישת ענתו יודיענן: מן תקוית רוח קדשא
 בפום בר גבייא חלא יי. וצדיקיא עבדי מימריה
 פתגמי רעותיה הודיענן: אתמי נועין ובינהו
 וילמדוהו בארע משפט וילמדוהו דעת ודרך
 תבונות יודיענן: להון דבעו מן קדמוהי אספר
 חכמא. וארפנן אורה דדין. ויתב לכניהון אוריתא.
 ואורה דסוכלתנו לבני בניהון הודיענן: הן גוים
 כמר מדלי וכשחק מאזנים נחשבו הן איים כדק
 יטול: הא עממיא כמפא מדול. וכעיל מאזניא
 השיבין. הא נגותא פדוקא דפרה: ולבנון אין
 די בער ותיתו אין די עולה: ואילני לבנן. לא
 יספקון לארלקא. וחיותא דבית. לית היא כמסת
 לעלא: בליהגוים פאן נגרו מאפס ותוהו נחשבו
 לו: בר עממיא כלמא עובדיהון. גמירא ושיצאה
 אנון השיבין קדמוהי: ואלמי תדמיון אל ומדי
 דמות תערכו ללו: ולמן אתון מדמן למדן קדם
 אל. ומא דמות דאתון מסדרין קדמוהי: הפסל
 נסך חרש וצרף בזהב ירקענו וזרקות פספס צורה:
 הא כלמא נגדי עבדי. וקנאה בדתב מתפי ליה.
 ושישון דכסף קנאה מאהיד ליה: המסכן תרומה
 עין לא ירקב יבחר חרש חכם יבקש-לו להכין
 פסל לא ימוט: אורן ברי. אעא דלא אחיד ביה
 רקבא פתר. נגר אומן פעי ליה. לאתקנא צילם
 דלא יצטלי: הלוא תדעו הלוא תשמעו הלוא הגד
 מראש לכם הלוא הבינותם מוסדות הארץ: הא
 ידעתון חלא שמעתון. חלא. אתחוא מן אילא
 עובד סדרי בראשית לכוון. חלא תסתכלון למדחל.
 קדם מן דברא יסודי ארעא: הישב על-ההיג
 הארץ וישביה כהגבים הנוטה כדק שמים וימתחם
 באהל לשבת: דאשרי בתקופ רומא שכינת
 יקרית. וכל יתבי ארעא השיבין קדמוהי פקמציין.
 דמתח פועיר שמיא. ופרסנון כמטפן יקרא לבית
 שכינתיה: הנותן רוזנים לאין שפטי ארין פתרו
 עשה: דמסר שלטונין לחולשא. דיני ארעא
 ברמא עבדי: אף בלי נטעו אף בלי זרעו אף בלי
 שרש בארין גועם וגם נשף בהם ויכשו וסערה
 פקש תשאם: אפילו יפשוון. אפילו יסנון. אפילו
 יתרפון בארעא בניהון. ואף רוגזיה ישבת פתון
 ויפתתון. ומימריה פעלעולא לקשא יבדר יתהון:
 ואלמי תדמיוני ואשנה יאמר קדוש: ולמן תדמן

הלק הדקדוקי (ח) ואיש ענתו. תיבת ואיש כמפא ענתו במארכה וכן מוכח בהרמב"ם (ט) את מי נועין. העיין קמין בפשטא וכו' בירושלמי (י) ורחיקת. הקיף רפה גם בירושלמי (א) חומותך נגדי. תיבת חומותך במארכה ותיבת נגדי כמפא (ב) גולה וסורה. אין פסוק בס"י:

בעממיא

הפטרת עקב

אולפן: אדני יהוה פתח לי און ואנכי לא מריתי
אחור לא נסגתי: יי אלהים שלחני לאתנבא.
ואנא לא סריבית. לאחרא לא אסתחית: גוי
נתתי למפים ולחיי למרטים פני לא הסתרתני
מפלמות ורק: גפי יתבית למחן. וליסתי למרמון.
אפי לא סמרת. מאתפנעו ורוק: ואדני יהוה
יעזר לי על-כן לא נכלמתי על-כן שמתו פני
בחלמיש ואדע פילא אבוש: יי אלהים סעיד
לי. על פן לא אתפנעית. על פן. שויתי אפי
תקיפון כמנרא. וידענא ארי לא אפחית: קרוב
מצדיקי מיריב אתי נעמדה יחד מיבעל משפטי
יש אלי: קריבא זכותי. מן ידן עמי נקום כחדא.
מן פעיל דיני יתקרב לותי: הן אדני יהוה יעזר
לי מייחוא ירשיעני הן פלם בפגד יבלו עש
יאכלם: הא יי אלהים סעיד לי. מן הוא דיתבינני.
הא כולחון פלבושא דבלי. דעשא אכיל ליה:
מי בכס ירא יהוה שמע בקול עבדו אשר הלך
חשכים ואין נגה לו יבטח בשם יהוה וישען
פאלהיו: מן בכון מדחליא דיי. דשמע בקול
עבדוהי נבייא. דעבר אוריתא בעקא פגבר
דמחליך בקבלא ולית זיהור ליה. מתרחין בשמא
דיי. ומסתמיד על פורקנא דאלתיה: הן פלכס
קדחי אש מאורי זיקות רכו פאור אשכס
ובזיקות בערתם מידי היתה זאת לכם למעצבה
תשכבון: הא כולחון. מגרן פאישא מתקפי חרב.
איזילו פילו פאישא דגרותון. ובחרב דתקיפתון.
מפימרי הות דא לכון. לתקלתכון תתובון: שמעו
אלי דפני צדק מבקשי יהוה הביטו אלי צור
הצבתם ואל מקבת פור נקרתם: קפילו למימרי.
דפני קושטא דבען אולפן מן קדם יי. אסתפלו
דכחציבא משנרא אתחצבתון. וכפסולא דמנוב
ריקן אתפסילתון: הביטו אלי אברהם אביכם
ואלי שרה תחוללכם פיאחד קראתיו ואברכהו
וארבהו: אסתפלו פאברהם אבוכון. ובשרה
דעדיאתכון. ארי חד הוה אברהם יחידא בעלמא
קריבתיה לפולחני. ובכיבתיה ואסניתיה: פיינחם
יהוה ציון נחם פליחבתיה וישם מדברה פערן
וערבתה פגריהוה ששון ושמחה ימצא בה תודה
וקול זמרה: ארי עתיד יי לנחמא ציון. לנחמא
פל חרבתהא. וישו מדברה פערן. ומישרה
פגנתא דיי. פיע וחדוא ושתכח פה. מעלי
תודתא וקל דמשבחון: עדי

הפטרת ראה (בישעיל סי' כ"ד)

עניה סערה לא נחמה הנה אנכי מרפין

פעטמא גבורתי. ועל מלכותא ארים נפי. וייתון
פנד' בצבין. ובנתך על פירון יתגמלון: והיו
מלכים אמנד ושרותיהם מינקתך אפים ארין
ישתחוו לך ועפר בגליך ילכו וידעת פייאני
יהוה אשר לא יבשו קני: ויהון מלכיא תורפנך.
ומלכותהון ישמשוניך. על אפיהון. על ארעא
ישתפחין למבעי מניך. ועפר בגליך ילכו.
ותדעין ארי אנא יי. דלא יפתחון צדיקא
דמספרין לפורקני: תיקח מגבור מלקוח ואסי
שבי צדיק ימלט: האפשר דיתנסיב מגנרא
עדי. ואם דשבו זכאין ישתויב: פייכה ואמר יהוה
גם שבי גבור יקה ומלקוח עריין ימלט ואתי
יריבך אנכי אריב ואתינגיך אנכי אושיע: ארי
כדנן אמר יי. אף דשבו גדרין אתיב. ודעו
תקיפון אשייב. וית פורענותך אנא אתפרע.
וית פנד' אנא אפרוק: והאכלתי אתימוניך את
בשרם וכעסים דמם ישפרון וידעו כל בשר פי אני
יהוה מושיעך וגאלך אביר יעקב: ואתין ית בשר
דהון מונן לך מיכל לכל עופא דשמיא. וכמא
דמתרון מחמר מרית פן חית ברא מדמהון
תתרוי. וידעון כל פני בשרא. ארי אנא יי פרקך.
ומשיזביך תקיפא דיעקב: פה אמר יהוה אי זה
ספר בריתות אמכם אשר שלחתיה או מי מנושי
אשר מכרתי אתכם לו הן פעונתיכם נמפרתם
ובפשעיכם שחתה אמכם: כדנן אמר יי. אידא
היא אגרת פפורין דיהבית לכנישתכון ארי
אתרתקת. או מן גבר דליה חובא קדמי דופינית
יתכון ליה. הא פחוביכון אודפינתין. ובמרדיכון
אתרתקת פנישתכון: מדוע פאתי ואין איש
קראתי ואין עונה הקצור קצרה ידי מפרות ואם
אין פי כח להציל הן פגערתי אחריב ים אשים
נהרות מדפר תבאש דנתם מאין מים ותמת
בעמא: מדין שלחית גביי ולא תבו. אתנפלא
ולא קפילו. האתקפדא אתקפדת גבורתי
מלמפרק. ואם לית קדמי חיל לשויבא. הא
כמוזפיתי אחריב ימא. אשוו נהרין מדברא.
יסרון גוניהון מפלי מיא. וימותון פצהותא:
אלביש שמים קדרות ושק אשים פסותם: אנפי
שמיא פד פקבלא. וכשקא אשוו כסותהון: אדני
יהוה נתן לי לשון למודים לדעת לעות אתייעף
דבר יעיר פפקר פפקר יעיר לי און לשמע
פלמודים: יי אלהים. יהב לי לשון דמלפין.
להודעא. לאפא צדיקא דמשלתן לפתגמי
אורייתיה חכמה. פכן בעפר בעפר מקדים לשלחא
גביוהי. מאם יתפתחון אדני חייביא ויקבלון
כה (בתר תורה)

דישראל ארי שבחך : עד

הפטרת שופטים (ישעיה כ"ג)

אנכי אנכי הוא מנחמכם מראת ותיראי
מאניש ימות ומפן אדם חציר ינתן : אנא אנא .
הוא מנחמכון . מפן אתון דחלין מאנשא דכאית .
ומבר אנשא דכעשבא השיב : ותשבה יהוה עשה
נוטה שמים ויסד ארין ותפתח תמיד פליהיום
מפני חמת המציק כאשר בונן להשחית ואיה
חמת המציק : ואתנשיתא פולחנא דיי דעבדך .
דתלא שמיא ושכליל ארעא . ודחילתא תדירא פל
ימא . מן קדם חמת מעיקא . כמא דמתיקנן
לחבלא . וכען אן היא חמת מעיקא : מהר צעה
להפתח ולא ימות לשחת ולא יחסר לחמו : מוחי
פורענו לאתגלאה . ולא ימותין צדיקא לחבלא .
ולא יחסרון מזוניהון : ואנכי יהוה אלהיך הנע
הים ויהמו גליו יהוה צבאות שמו : ואנא יי
אלהך . דנוף בימא . והמן גלוהי יי צבאות שמייה :
ואשם דברי פפך ובצל ידי פסיתך לנטע שמים
וליסד ארין ולאמר לציון עמי אתה : ושוייתי
פתגמי נבואתי בפומך . ובטלל גבורתי אניגית
עלך . לקיימא עמא דאמיר עליהון יסגון ככוכבי
שמיא . ולשכללא פנשתא דאמיר עליהון יסגון
בעפרא דארעא . ולמימר לדדירין בציון עמי אתון :
התעוררי התעוררי קומי ירושלם אשר שתית
מיד יהוה אתיבוס חמתו אתי קבעת פוס
התרעלה שתית מצית : אתרפא אתרפא . קומי
ירושלם . דקבילת . מן קדם יי ית פסא דחמתיה .
ית פיילי . פסא דלוטא . שתית אערית : אינמנהל
לה מפל-בנים ילדה ואין מחזיק בידה מפל-בנים
גדלה : לית דמנחם לה . מפל בנין דיגידת . ולית
דמתקיף בידה . מפל בנין דרביאת : שתים הנה
קדאתיך מי יניד לך השד והשבר והרעב והחרב
מי אנחמך : תרתין עקן אתאה עקך ירושלם לא
יכילת למקם . פד ארבע ייתון עלך . בוא ותברא .
וכפנא וחרפא לית דינחמניך אלהין אנא : בניך
עלפו שכבו בראש פלי-הוצות פתוא מכמר
המלאים חמת-יהוה בערת אלהיך : בניך . יהון
מטרפין . רמן פריש פל שוקיא פמורקי מצדן .
מלן חמתא מן קדם יי . מזופיתא מן קדם אלהיך :
לכן שמעינא זאת עניה ושברת ולא מיין : בכן .
שמעי כען דא מטולטולתא . דרויא מן עקא ולא
מן חמר : פהיאמר אדניך יהוה ואלהיך יריב עמו
הנה לקחתי מידך אתיבוס התרעלה אתי קבעת
פוס חמתי לא-יתוסיפי לשחותה עוד : כדנן אמר

רבנו

בפוך אבניך ויסדתיך בפפירים : חשיכתא מקבלת
עולבן בריתא דאמרין עליה עממיא לא תתנהם .
הא אנא . פביש בעדידא יאבני רצפתוך .
ואשכללניך באבנין טבן : ושמתו פדכד שמשתיך
ושעריך לאבני אקדה וכל-גבולך לאבני-חפין :
ואשוי כמרגלין אעד . ותרעד לאבני גמר . וכל
תחומך לאבני צרוך : וכל-פניך למודי יהוה ורב
שלום בניך : וכל בניך יהון אלפין פאוריתא דיי .
וסני יהי שלם בניך : בעדקה תפונני רחמי מעשק
בילא תיראי ומפחתה פי לא-יתקרב אליך :
פזכותא תתקנין . אתרחקי מעושקא ארי לא
תדחלין . ומתברא . ארי לא ייעול עלך : הן גור
יגור אפס מאותי מ גר אתך עליך יפול : הא
אתנשא יתכנשון ליד . גלות עמיד בסופא .
מלכי עממיא דמתנשון לאעקא ליד ירושלם
בגניך יתרמין : הן אנכי בראתי חרש נפת באש
פתם ומוציא כלי למעשהו ואנכי בראתי משחית
לתבל : האנא ברית נפתא . נפת גור פשיחורין .
ומפיק מנא לצורפיה . ואנא . ברית מחבלא
לחבלא : פליכלי יוצר עליך לא יצלה וכל-לשון
תקום-אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי
יהוה וצדקתם מאתי נאסיהוה : פל זין . דיתקן
עלך ירושלם לא יצלת . וכל לישן . דיקום עמוך
לדינא תחיבניה . דא אחסנת עבדיא דיי וזכותהון
מן קדמי אמר יי : הוי פל-צמא לבו לפים ואשר
אינלו פסא לבו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא-
בסא ובלוא מחור יין וחלב : יי כל דצבי למילף
ייתי וייקה . ודלית ליה פסא . איתו שמעו ואילפו
איתו שמעו ואילפו . בקא בדמין ולא בממון .
אולפן דטב מחמר ומחלב : למה תשקלו-כסף
בלוא-לחם ויגיעכם בלוא לשבעה שמעו שמעו
אלי ואכלו טוב ותתענגו בדישן נפשכם : למא
תתקדון בספכון בלא למיכל . וליאותכון בלא
למשבע . קבידו קבלא למימרי ואכלו דטב .
ותתפנק בדרהין נפשכון : חטו אונכם ולכו אלי
שמעו ותחי נפשכם . ואכרתה לכם ברית עולם
חסדי דוד הנאמנים : ארפינו אודנכון וקבילו
למימרי . שמעו ותתקיים נפשכון . ואגור לכון קים
עלם . טבות דוד דמהימנין : הן עד לאימים
נתתיו נגיד ומצוה לאימים : הא . רב לעממיא
מניתיה . מלך ושליט על פל מלכותא : הן גוי לא
תדע תקרא וגוי לא-ידעך אלהיך ירוצו למען
יהוה אלהיך ולקדוש ישראל פי פארך : הא עם
דלא תדע יפלחונך . ועם דלא ידעוך ירהטון
לאסקא לך מסין . פדיל יי אלהך . ולקדישא

(הנה קרי

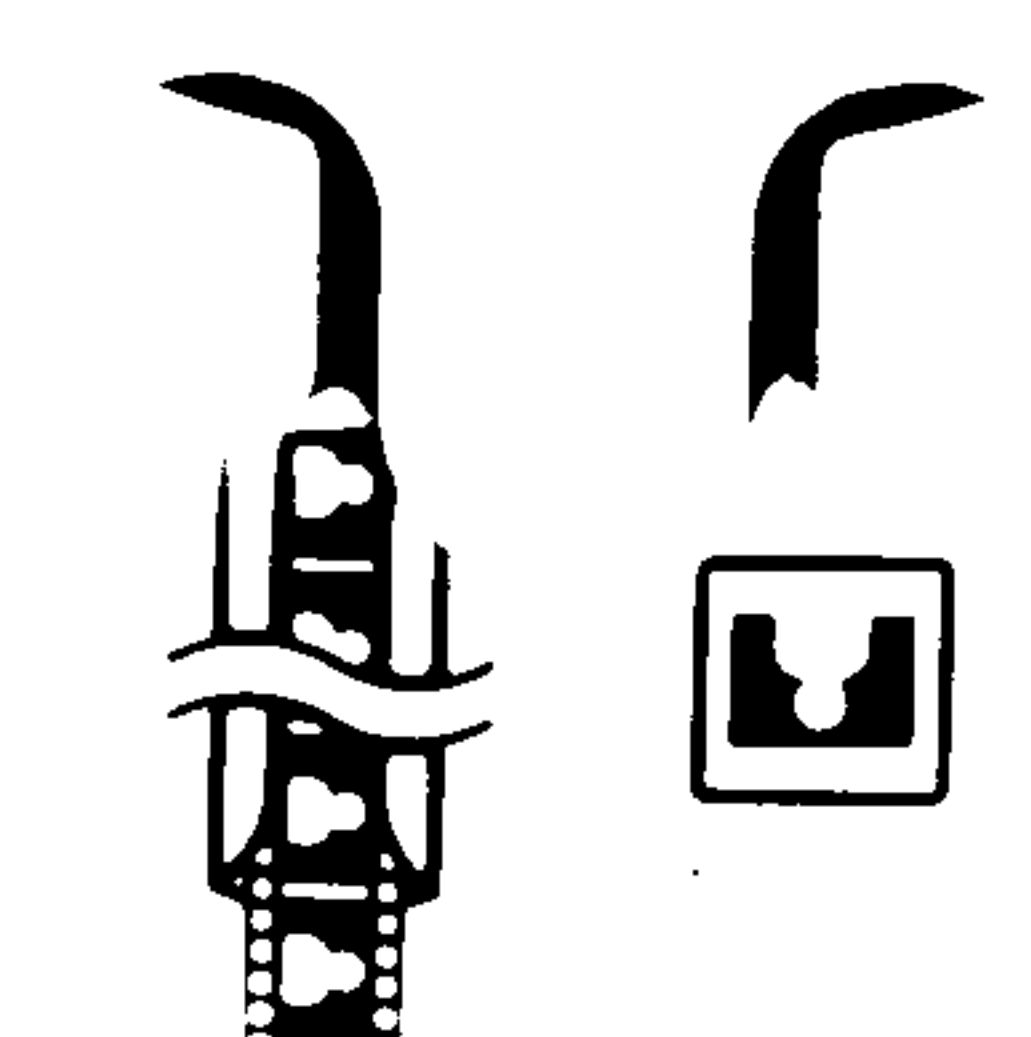
רבוניך יי. ואלהיך העתיד למעבד פורענות דין עמיה. הא קבילית מן ידיך ית פסא דלומא. ית פיילי פסא דחמת. לא תיספין למשתהי עוד : ושמתיה ביד מוניך אשר אמרו לנפשך שחי ונעברה ותשימי כארץ גוף וכחון לעברים : ואמסרנה ביד דהון מונן לך. דהון אמרין לנפשך אמאיכי ונעדי. ואמאיכת כארעא יקריך. והוית פשוך לעדן : עורי עורי לבשי עוד ציון לבשי בגדי תפארתך ירושלם אעיר הקדש פי לא יוסף יבא בך עוד ערל וטמא : אתגלא אתגלא לבשי תוקפיד ציון. לבשי לבושי תושבתתיך. ירושלם קרתא דקודשא. ארי לא ייספון. דיעדון ביד עוד ערלון ומסאבין : התנערי מעפר קומי לבשי ירושלם התפתחו מוסרי צוארך שביה פת ציון : אתנפצי מעפרא. קומי תיבי על פורסי יקריך ירושלם. אתפסקו חנקי צוריקון. שבוני פנשתא דציון : פייכה אמר יהוה חנם נמפרתם ולא בכסף תגאלו : ארי כדנן אמר יי. מנן אודפינתון. ולא בכסף תתפרקון : פי כה אמר אדני יהוה מצרים ירד עמי בראשנה לגור שם ואשור באפס עשקי : ארי כדנן אמר יי אלהים. למצרים. גחת עמי בקדמיתא לאתותבא תמן. ואתוראת. ברמא אנסיה : ועתה מהדליפה נאסיהוה בילקח עמי חנם משלן. יהילילו נאסיהוה ותמיד בלדיהום שמי מנאין : וכען עתידנא למפרק אמר יי. ארי אודפן עמי מנן. עממיא דשליטו בהון משתבחין אמר יי. ותדירא פל יומא על פולחן שמי מרגזין : לכן ידע עמי שמי לכן ביום ההוא פיאני הוא המדבר הנני : בכין. יתרבא בעממיא שמי. בכין בערנא הוא תדעון. ארי אנא הוא מילית ומימדי קיים : מהנאו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה אמר לציון מקד אלהיך : מא יאין על טורי ארעא דישראל רגלי מבשר. משמע שלם. מבשר טוב משמע פורקן. אמר לכנשתא דציון. אתגליאת מלכותא דאליך : קול צפיד נשאו קול יחדו ירננו פי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון : קל פרנסך. דמרימין קלהון פחדא משבחין. ארי בעיניהון יחזון גבורן דיעביד יי. פד יתיב יי שכינתיה לציון : פצחו רננו יחדו חרבות ירושלם פיינתם יהוה עמו גאל ירושלם : בועו ושפחו פחדא. חרבת ירושלם. ארי עתיד יי לנחמא עמיה. פרק ירושלם : חשף יהוה את ירוע קדשו לעיני פל הגוים וזראו פל אפסי ארץ את ישועת אלהינו :

גלי יי ית דרע קודשיה. לעיני פל עממיא. ויחזון פל דבסיפי ארעא. ית פורקנא דאל הנא : סורו סורו צאו משם טמא אל תגעו צאו מתוכה הפרו נשאי פלי יהוה : אתפרשו אתפרשו פוקו מתמן. במסאב לא תקרבון. פוקו מנוה. אתפחרו. גמלי מאני בית מקדשא דיי : פי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו ביהלך לפניכם יהוה ומאספכם אלהי ישראל : ארי לא בבחירו תפקון מפיני עממיא. ובעירוקי לא תתולכו לארעכון. ארי מדבר קדמיכון יי. ועתיד לכנשא גלותכון אלהי דישראל : עי

הפטרת כי תצא (נסעי) סימן ל"ד

רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי לא חלה ביי רבים בני שוממה מפני בעולה אמר יהוה : שפחי ירושלם דהות פאתא עקרא דלא ילדת. בועי תושבתא ודועי דהות פאתא דלא עדיאת. ארי סניאין יהון בני ירושלם צדיקא. מפני רומי יתיבתא אמר יי : הרתיבי מקום אהלך ויריעות משכנותיך יסו אל החשכי האריכי מיתריך ויתרתיך חוקי : אפתא אתר בית משךך. וקרוי ארעיק יתיבי לא תמנעין. אסנא עם משריתך. ושלמונה תקיפי : פרימין ושמאול הפרצי ורעד גוים יירש וערים נשמות יושיבו : ארי לדרומא ולצפונא התקפין. ובנדך עממין יירתון. וקרין דציון ייתפון : אל תיראי פי לא תבושי ואלי תפלמי פי לא תחפירי פי בשת עלומיך תשפחי וחרפת אלמנותיך לא תופרי עוד : לא תדחלין ארי לא תפחתין. ולא תחנעין ארי לא תתפלמן. ארי בהתת עליומיתך תתנשן. וחסודי ארמלותיך לא תדכרין עוד : פי בעליך עשיך יהוה צבאות שמו ונאלך קדוש ישראל אלהי בלדיה ארץ יקרא : ארי מריך דעבדיך. יי צבאות שמייה. ופרקיך קדישא דישראל אלהי פל ארעא יתקרי : פייכאשה עזובה ועצובת רוח קראך יהוה ואשת נעורים פי תמאס אמר אלהיך : ארי כאתא שביקא. ועיקת רוח ערעת שכינתא דיי. וכאתת עלומין. דאתרחקת אמר אלהיך : ברגע קמן עזבתך וברחמים גדולים אקבעך : ברנז ועיר רחיקתיך. וברחמין סניאין אקריב גלותיך : בשצף קצף הסתרתני פני רגע מן ובחסד עולם רחמתך אמר גאלך יהוה : בשעא ועירא. סליקת אפי שכינתי זמן מניך. ובמבנות עלם דלא פסקון ארחים עלך. אמר פרקיך יי : פיימי נחתא את לי

אשר חשין דגש כהנא מדוקדק וכן בירושלמיים וכהנא אחד אין דגש חלק הדקדוק : א) ירושלם. בפשטא אחת. ב) קומי שבי. והוא עיר החרות. ג) נשאו קול. הקוף דגש כסתי וזה ג"כ עיר החרות : ד) בית נעיא. ה) כימי נח בפשטא אחר בכל פתי. כו) (כתר תורה)

אשר גשפעתני מעבר מיינת עוד עליהאריץ כן
גשפעתני מקצף עליך ומגערךך: כיומי נח' דא
קדמי דקיימית במימרי. דלא יעדון מי טופנא
דחון כיומי נח. עוד על ארעא. פן קיימית. דלא
יחול רוגזי ערך ולא אזורך ביד: פי התרים ימישו
והגבעות תמוטינה וחסדי מאתך לא ימוש וכרית
שלומי לא תמוט אמר מרחמך יהוה: ארי מוריא
יעדון. ורמתא יתפרקן. וטובי מניך ירושלם לא
יעדי. וקום שלמי לא יתרחק. אמר דעתיד
לרחמא עליך יי: עדי

הפטרת כי תבוא (בישעי' סימן ס')

קומי אורי כייבא אורך וכבוד יהוה עליך
זרח: קומי אנהרי ירושלם ארי מטא זמן פורקניך.
ויקרא דיי ערך יתגלי: פייחנה החשך יכסה--
ארי וערפל גאמים ועליך יזרח יהוה וכבודו עליך
יראה: ארי הא השוכא יחפי ארעא. וקבלא
למלכותא. וביך ישרי שכינתיה יי. ויקריה ערך
יתגלי: והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרח: ויחכו
עממיא לניהורך. ומלביא לקביל ויהורך: שאי
סביב עיניך וראי כלם נקבצו באורך בניך מרחוק
יבאו ובנתיך על צד תאמנה: וקופי ירושלם סחור
כהור עיניך יהוה. כל בני עם גלותך מתכנשין
ואתן לגויך. בניך מרחיק יתון. ובנתך על גססין
יתנסבן: אז תראי ונהרת ופחד ורחב לבבך פי
יתפך עליך המון ים חיל גוים יבאו קד: בכין
תחון ותנהרין. ותרחלן ויפתי לבין פדחלת
הטאין. ארי אתחלף לך עותר מערבא. נכסי
עממיא ותעלון לגויך: שפעתא נמלים תכסף בכרי
מדון ועיפה כלם משכא יבאו זהב ולבונה ישאו
ותהלות יהוה יבשרו: שירת ערבאי תחפי סהרנך.
הוגני מדון וחולד. פוהחון משכא יתון. דהב
ולבונה יהון מעינין. ודאתן עמהון בהושפחתא
דיי יהון משתען: כל צאן קדר יקבצו לך אילו
גביות ישראל יעלו על צדון מופחי ובית
תפארתי אפאר: כל עאן ערבאי יתכנשו לגויך.
דכרי נבט ישמשוניך. יתסקון לרעוא על מדפחי.
ובית תושפחתי אשפה: מיראלה בעב תעופינה
וכיונים אל ארבותיהם: מן ארץ דאתן בגלאי
פענין קלילין ולא לאתעבבא. גלותא דישראל
דמתכנשו ואתן לארעהון. הא כיוני דתיבן לגו
שוכפיהון: פייגו איים יקו ונאיות תרשיש
בראשנה להביא בניך מרחוק כספם וזהבם אתם
לשם יהוה אלתיך ולקדוש ישראל פי פארך: ארי

חלק הדקדוק: א) שפעת. השי"ן כנעיא גם בירושלמים: וקצת דפוסים: ב) ולגנה. בטעם זקף גדול ככל סה"ו ובירושלמים וכ"ד גדול רבניך

למימרי נגון יספרון. ונחתי ספיני ימא אידא
פרסא קלעהא כקדמיתא. לאיתאה בנד מרחיק.
כספהון ודהבהון עמהון. לשמא דיי אהיך.
ולקדישא דישראל ארי שבתך: ונבנו בני נכר
חומתיך ומלכיהם ישראל ישרתונך פי בקצפינהפיתך
וברצוני רחמתיך: ויבנו בני עממיא שורך.
ומלכיהון ישמשוניך. ארי ברונזי אלקייתך וברעותי
ארחים עליך: ופתחו שעריך תמיד יומסו לילחלא
יסגרו להביא אליך חיל גוים ומלכיהם נהוגים:
ויפתחון תרעך תדירא. ימם ודילי לא יתאחרון.
לאעלא לגויך נכסי עממיא. ומלכיהון זקיין:
פיהגוי והממלכה אשר לא יעברוך יאבדו והגוים
חרב יחרבו: ארי עם ומלכו. דלא יפלחוניך
ירושלם יבדון. ועממיא אשתיצאה ישתיצון:
כבוד הלכנון אליך יבוא ברוש תדהר ותאשור
יחדו לפאר מקום מקדשי ומקום רגלי אכפד:
יקר לבנו לגויך יתעל. בירון. מורגין ואשפרעין
כחדא. לשבחא אתר בית מקדשי. ואתר בית
אשריות שכינתי אייקר: והלכו אליך שחוח בני
מענך והשתחוו על פפות רגליך כל מנאציק
וקראו לך עיר יהוה ציון קדוש ישראל: ויחכו
לגויך כפיפין בני משעבדך. וישתטחון למבעי
מניך. על פרסתך ורגלך כל חחו מרגין לך. ויקרון
ליך קרתא דיי. ציון דאתרעי בה קדישא דישראל:
תחת היותך עזובה ושנואה ואין עובר ושמתך
לגאון עולם משוש דור ודור: חלף דהוית.
שביקא ומטולטלא וקית דעדי. ואשוינך ליקר
עלם. בית דיין דר ודר: וינקת חלב גוים ושד
מלכים תינקי וידעת פייאני יהוה מושיעך וגאלך
אביר ועקב: ותשבועין נכסי עממיא. וכבות מלכיהון
תתפנקין. ותדעין. ארי אנא יי פרקך. ומשויבך
תקיפא היעקב: תחת הנחשת אביא זהב ותחת
הברזל אביא כסף ותחת העצים נחשת ותחת
האבנים ברזל ושמתי פקדתך שלום ונגשיך
צדקה: חלף נחשא דבזו מניך ירושלם איתי
דהפא. וחלף ברזלא איתי כספא. וחלף אעיא
נחשא. וחלף אבניא ברזלא. ואשוי פרנסך שלום.
ושלמונך בזכו: לא ישמע עוד חמס בארצך שד
ושבר בגבולך וקראת ישועה חומתיך ושעריך
תהלה: לא ישתמע עוד חמפא בארעיק. בזא
ותברא בתחומך. ויעדעון פורקן על שורך ועל
תרעך יהון משבחין: לא יתיהיך עוד השמש
לאור יומם כולגנה הירח לא יאיר לך. ותיהי לך
יהוה לאור עולם ואהיך לתפארתיך: לא תצטרכון

חלק הדקדוק: א) שפעת. השי"ן כנעיא גם בירושלמים: וקצת דפוסים: ב) ולגנה. בטעם זקף גדול ככל סה"ו ובירושלמים וכ"ד גדול רבניך

עוד לניהור שמושא ביממא. ואף לא לניהור סתרא
 בליליא. ויהי לך יי לניהור עלם. ואלהיך
 לתושבתיך: לא יבוא עוד שמשך וירחך לא
 יאסף פי יהוה ויהיךך לאור עולם ושלמו ימי
 אבליך: לא תבטל עוד מלכותיך. ויקריך לא יעדי.
 ארי יי יהי לך לניהור עים. וישלמו ימי אבליך:
 ושמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארין נצר מטעו
 מעשה ידי להתפאר: ועמיד כוהון זכאין. לעלם
 יחסנו ארעא. נצפא החדותי. עובר גבורתי
 לאשתפחא: הקמן יהיה לארף ותצער לגוי עצום
 אני יהוה בעתה אחישנה: דוער כהון יהי
 לאלפא. ידחש לעם תקיף. אנא יי בזמנה
 איתניה:

הפטרת נצבים (ישעיה ס"ו ס"ה)

ונודע פגום זרעם וצאצאתם בתוך העמים
 פלראיהם יפירום כי הם זרע ברך יהוה: ויתרפון
 בעממא בניהון. ובני בניהון פגו מלכותא. כל
 חזואיהון ישתמודעונון. ארי. אנון זרעא דברכיה
 יי: שוש אשיש ביהוה תגל נפשי בארתי פי
 הלפישני בגדיישע מעיל צדקה יעטני פחתן
 יכתן פאר וכפלה תעדה כליה: אמרת ורושלם
 מחדא אחדי במימרא די. תבוע נפשי פפורקנא
 דאלהי. ארי אלפישני לבושין דפורקן. מעיל דוכו
 עטפני. פחתנא דמצלה בגנוניה. וככהנא רבא
 דמתקן פלבשוהי. וככהנא דמתקשטא
 בתקונהא: פי כארין תוציא צמחה וכננה זרועיה
 תצמיח פן אדני יהוה יצמיח צדקה ותהיה נגד
 פלדגוים: ארי כארעא דמפקא צמחה. וכננת
 שקיא דזירועהא מרביא. פן יי אלהים. יגלו
 זכותה ותושבחה דירושלם. לקביל כל עממא:
 למען ציון לא אחשה ולמען ירושלם לא אשקוט
 עד יצא כננה צדקה וישועתה כפיד יבער: עד
 דאעביד פורקן לציון לא אניח לעממא. ועד
 דאיתי נחמא לירושלם לא אשקוט למלכותא.
 עד דיתגלי פשפרפרא נחורה. ופורקנה פבעור
 יבער: וראו גוים צדקה וכל מלכים פבונדך וקרא
 לך שם חדש אשר פי יהוה יקבנו: ויחזון עממא
 זכותיך. וכל מלכיא יקריך. ויקרון לך שמא
 חדתא. דבמימריה יי פרשניה: והיית עטרת
 תפארת ביד יהוה וצנוף מרובה ככף אלהיך:
 ותתן. כליל דחדוא קדם יי. וכתר דתושבחה
 קדם אלהיך: לא יאמר לך עוד עוובה ולא רצך
 לא יאמר עוד שממה פן לך יקרא הפעליבה

ולארצך פעולה ביהפין יהוה לך וארצך תפעל:
 לא יתאמר לך עוד שביקא. ולא רעיד לא יתאמר
 עוד צדיא. ארי לך. יתקרי עבדי רעיתי פת.
 ולא רעיד יתבא. ארי תהי רעוא מן קדם יי פוך.
 וארעיד תתיתב: פי יבעל כהון בתולה יבעלך
 בניך ומשוש חתן ערפלה ישיש עליך אלהיך:
 ארי כמא דמתיתב עולים עם פתיה. פן יתיתבן
 בגוין פנכי. וכמא דחדו חתנא עם כרתא. יחדו
 עלך אלהיך: עליהומתיך ירושלם תפקדתי
 שברים פלחיום ומלהלילה תמיד לא יתשו
 המזכירים את יהוה אלהיך לךם: הא עובדי
 אלהיך צדיקיא קרתא ורושלם. מתוקנין ונמירין
 קדמי. כל יממא וכל ליליא. תדירא לא פסקין.
 מתאמר דוכון מכותיך קדם יי. לא פסיק: ואל
 תתנו דמי לו עדיכונן ועדיישים אתירוושלם
 תהלה פארין: ולא יפסוק דוכנהון מן קדמוהי.
 עד דיתקון. ועד דישיי ית ורושלם. תושבחה
 בארעא: נשפע יהוה בימינו ובזרוע עזא אסיאתן
 אתידנגך עוד מאכל לאיביך ואסיישתו בני נכר
 תירושך אשר יגעת בו: קיים יי. בימיניה ובדרע
 תוקפיה. אם אתין ית עבוריך עוד מיכל לבעלי
 דבניך ואם ישחון פני עממא חמריה דרעות
 ביה: פי מאספיו יאכלהו והללו את יהוה
 ומקפציו ישתחו פחצרות קדשי: ארי דכנשוהי
 לעבורא יכלוניה. וישבחון קדם יי. ודעצרוהי
 לחמרא ישתוניה בדרת קודשי: עברו עברו
 בשערים פנו דרך העם סלו סלו. המסכה סקלו
 מאבן הרימו גם עליהעמים: נבייא עיברו ותיבו
 פתרעיא. אפנו לב עמא לאורח תקנא. פשרו
 פשרון מכן ונחמן לצדיקיא דסליקו תרהור יצרא
 דהוא פאבן תקלא. ארימו אתא על עממא: הנה
 יהוה השמיע אליקצה הארין אמרו לבתי ציון
 הנה ישעך בא הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו:
 הא יי. אשמע לסיפי ארעא. אימרו לכנשתא
 דציון. הא פרקיך מתגלי. הא אגר עבדי מימריה
 עמיה. דכל עובדיהון גלן קדמוהי: וקרא להם
 עסי הקדש גאולי יהוה ולך יקרא דרושת עיר לא
 נעובה: ויקרון להון. עמא דקודשא פריקיא די.
 וליך יתקרי תביעתא. קרתא דלא אתרתקת: מי
 זה פא מאדום חמוץ פגדים מפצרת זה הדור
 פלבשו צעה ברב כחו אני מדבר בצדקה רב
 להושיע: מן אמר ארין בעתיד לאיתאה מהא על
 אדום. פורענו תקופא על בצרה. למעבד פורענות
 דין עמיה. פמא דקיים להון פמימריה. אמר

האנא

הלך הרקוק: א) כי מאספיו הפ"א רפה: ב) ותללו. ה"א געי והלמיד רפה:
 פן ורבה חורה

(* מטעי קרי. * וצנוף קרי.

האנא מתגלי כמא דמליילית בזכוסני קדמי חיל
 למפרק: מדוע אדם ללבושה ובגדיה בדרך בנת:
 מדיו יסמקון טורין מדם קטילין. ומישרין ופיקון
 בחמר במעצרא: פורה דרנתי לבדי ומעמים
 אין איש אתי ואדרכם באפי וארמסם בחמתי וני
 נצחם עדי: גדי וכלי מלבושי אנאלתי: הא כבעיט
 דמתפעיט במעצרא. פן יסגי קטול במשרית
 עממיא. ולא יהי להון תקוף קדמי. ואקפילגון
 פרוגוי. ואדושישגון בחמתי. ואתפר תקוף
 תקפיהון קדמי. וכל חכימיהון אסלעים: כי יום
 נקם בלבי ושנת גאולי באה: ארי יום פורענותא
 קדמי. ושנת פורקן עמי ממת: ואפיט ואין עוד
 ואשתומם ואין סומך ותושע לי זרעי וחמתי היא
 סמכתני: וגלי קדמי ולית גבר דליה עובדן טבין.
 וידיע קדמי דלית אנש דיקום ויבעי עליהון.
 ופרקתגון בדרך תוקפי. ובמימר רעותי סעדתגון:
 ואבוס עמים באפי ואשפרם בחמתי ואוריד לארץ
 נצחם: ואקפיל עממיא פרוגוי. ואדושישגון
 בחמתי. וארמי לארעא ארעיתא קטילי גפריהון:
 חסדי יהוה אפיר תהלות יהוה פעל פל אשרי
 גמלנו יהוה ורבי טוב לבית ישראל אשר גמלם
 דרחמינו וברב חסדיו: אמר נביא טבותא דיי
 אנא מדכר תושפחתא דיי. פעל. פל דגמלנא יי.
 וסגי טוביה לבית ישראל. דגמלגון בחמתי
 וכסניאות טבותיה: ויאמר אדעמי חמה בנים
 לא ישקרו ויהי להם למושיע: ואמר פרס עמי
 אגון. בניא דלא ישקרון. וחוה מימריה להון
 לפריק: ה בכר צרתם לא צר ומלאך פניו
 הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא גאלם וינטלם
 וינשאם פלימי עולם: בכל עדן דחבו קדמתי
 לאיתאה עליהון עקא לא אעיק להון. ומלאך
 שליח מן קדמתי פרקנין. פרחמתייה ובמחסייה
 עליהון הוא שייובגון. ונפילגון וסוברגון פל יומי
 ערמא: ער

(*) קצת קהלות מסיימין כאן וק"ק מוסיפין מי וכו'. קדמך
 חלק הדקדוק: (ג) חסדיו יי. החיית געי והשווא נע והלית רפה: (ד) בחמתי חב"ף בנעיא: (ה) בכל צרתם. הבית בנעיא:

מדבחה: אשור לא יושיענו עליסוס לא נרפב
 ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידנו אשריפק
 ירחם יתום: מלכי אהיר לא יפרקוננא. על רכבי
 סיסון לא נתרהין. ולא נימר עוד. אלהנא לעובדי
 ידנא. דמן קדמך מתרחם על אבהתנא דהון
 במצרים הא כיתמין: ארפא משובתם אהבם
 נדבה פי שב אפי ממונו: אקפילגון פתיובתהון.
 אשבוך לחוביהון. ארחימנון פד יתובון בנדבא.
 ארי. תב רוגזי מנהון: אהיה כפל לישראל יפרח
 בשושנה ויך שרשי פלבגון: יהי מימרי כפלא
 לישראל. יחרון פשושניא. ויתבון על תקוף
 ארעהון. פאלין לבגן המשלח עוברתיה: ילכו
 ינקותיו ויהי כזית הודו ורית לו בלבגון: יסגון
 בגין ובגן. ויהי כזית קודשא ויהון. וריחיהון
 פריח קטורת פוסמיא: ישבו ישבי בצילו יחיו דגן
 ויפרחו בגפן זכרו פיין לבגון: יתבגשון מפיני
 גלותהון. ויתבון בטלל משיחהון. ויחון מיתיה
 וסגי טובא פארעא. יהי דוכרן טבותהון עליל
 ולא פסיק. פדוכרן יבבות חצוצרתא. על חמר
 עתיק דמתנסף בבית מקדשא: אפרים מתילי
 עוד בלעצפים אני עניתי ואשורנו אני פברוש רענן
 מפני פריה נמצא: ימרון בית ישראל מא גנא
 עוד למפלח לטעותא. אנא במימרי אקפיל
 צלותיה דישראל וארחים עלוהי. במימרי
 אעפדיניה בבירון שפיר. דמן קדמתי סלית
 לתיובתהון משתכחא: מי חכם ויבן אלה גבון
 וידעם פי ישרים דרכי יהוה וצדיקים ילכו בם
 ופשעים יפשלו בם: מן חפים ויספר אלין סוכלתן
 וידעגין. ארי תקנן אורחתא דיי. וצדיקיא דהליכו
 בהון ויחון בהון פחי עלמא. ורשיעיא יתמסרון
 לניהנם על דלא הליכו בהון: מי יאל פמוך נשא
 עון ועבר על פשע לשארית נחלתו לא יתחזיק
 לעד אפו פיחפין חסד הוא: לית בר מנד אפ
 הוא אלהא. שביק לעוין ומעפר על חובין
 לשאר אדחסנתיה. לא מוריד לעלמין רוגזיה.
 ארי רעי לאיטבא הוא: ישוב ירחמנו יכפוש
 עונתנו ותשלך במצלות ים פל הטאתם: יתוב
 מימריה דרחמא ערמא. יכפוש על חובנא
 פרחמתייה. וירמי לעומקי ימא פל חטאי ישראל:
 תתן אמת לעקב חסד לאברהם אשר נשבעת
 לאבותינו מימי קדם: תתן קושטי יעקב לבנוהי
 כמא דקיימתא ליה בבית אל. טבות אברהם
 לזרעיה פתרוהי כמא דקיימתא ליה בין בתריא.
 תדבר לנא עקידת יצחק דאתעקר על מדבחה

הפטרת וילך ומנחת השעה בלח (הושע סי' י"ד)

שובה ישראל עד יהוה אלהיך כי כשלת
 בעונך: תוב ישראל. לדחלתא דיי אלהך. ארי
 אתקילתא בחובך: קחו עמכם דברים ושובו אלי
 יהוה אמרו אליו פליתשא עון וקח טוב ונשלמה
 פרים שפתינו: קריבו עמכון פתגמון דאתודאה.
 ותובו לפולחנא דיי. ואימרו קדמתי. קריב קדמך
 למשבק על עוין מתקבל הא בטבין. ויהון מלי
 שפותנא מתקבלן קדמך. פתורין רעוא על
 ערמא: ער

(*) לוי קרי
 חלק הדקדוק: (ג) חסדיו יי. החיית געי והשווא נע והלית רפה: (ד) בחמתי חב"ף בנעיא: (ה) בכל צרתם. הבית בנעיא:

קדמיה. תעביד עמנא מבון. דקיימתא לאבתתנא
מיומי קדם: ע"י

הפטרת האזינו (יחזקאל ס"א י"ז) אם יתם אחד כסור
וקצת קרלות מפטירין ודבר דוד (שמואל ב' כ"ב)

כה אמר אדני יהוה ולקחתי אני מצמרת
הארז הרמה ונתתי מראש ינקותיו בך אקטף
ושתלתי אני על הרגבה ותלול: פדן אמר יי
אלהים. ואקריב אנא. מפלכותא דבית דוד.
דמתיל פארזא רמא ואקימניה. מני בנותי יניק
ארבי. ואקימניה במימרי. בטור רם ומנוטל:
בהר מרום ישראל אשתלנו ונשא ענף ועשה
פרי והיה לארז אדיר ושכנו תחתיו כל צפור כרי
פנף בצל דליותיו תשכנה: בטור קודשא דישראל
אקימניה. וכניש משריין ויעביד סומכון. והיו
למדך תקיף. ויסתמכון עלוהי. כל צדיקיא כל
ענותיא. בטלל מלכותיה ישרון: וידעו כל עמי
השדה כי אני יהוה השפלתני עין גבה הגבהתי
עין שפל הובשתי עין לח והפרחתי עין יבש אני
יהוה דברתי ועשיתי: וידעון כל מלכי עממא.
ארי אנא יי אמאיכית מלכות דהות תקיפא.
תקיפית מלכות דהות חלשא. אמאיכית מלכות
עממא דהות תקיפא פאע רשיב. ותקיפית
מלכות בית ישראל דהות חלשא פאע יביש.
אנא יי גזרית במימרי ואקיים: והיו דברי יהוה
אלי לאמר: והוה פתגם נבואה מן קדם יי עמי
למימר: מה דלגם אתם משלים אתיהמשל הוה
על אדמת ישראל לאמר אבות יאכלו בסר ושני
הבנים תקחינה: מא לבון. דאתון מתלין ית
מתלא הדין. על ארעא דישראל למימר. אבתתא
חפן. ובניא לקן: חייאני נאם אדני יהוה אסייהיה
לכם עוד משל המשל הוה בישראל: קיים אנא.
אמר יי אלהים. אם יהי לכון עוד. ממתל. מתלא
הדין בישראל: הן פלי הנפשות לי הנה פנפש
האב וכנפש הבן ליהנה הנפש החטאת היא
תמות: הא כל נפשתא דילי אנון. פנפש אפא.
וכנפש פרא דילי אנון. אנש דיהמי הוא ימות:
ואיש פרייהיה צדיק ועשה משפט וצדקה: וגבר
ארי יהי זכאי. ויעביד דין דקשומ וזכו: אל
החרים לא אכל ועיניו לא נשא ארגולוי בית
ישראל ואת אשת רעהו לא טמא ואל אשה נדה
לא יקרב: בטוריא לא פלח למעותא. ועינוהי
לא יקרי. לפולחן מעות בית ישראל. וית אמת
חבריה לא סאיב. וכות אתא טומאה לא עאר:
ואיש לא יונה חברתו חוב ישיב גזלה לא יגול

כה (כתר תורה)

לחמו לרעב יתן ועירם יכסה פנה: ואנש לא אזני.
משכון דחובתא אתיב. גזילא לא גול. מלהמיה
לכפנא יחב. וערטלאה פסי מפסותיה: בנשך לא
יתן ותרבית לא יקה מעול ישיב ידו משפט
אמת יעשה בין איש לאיש: בחובולא לא יחב.
ורביתא לא נסיב. משקרא אתיב ידיה. דיו
דקשומ עבד. בין גבר לגבר: בחקותי הלך
ומשפטו שמר לעשות אמת צדיק היא הנהיחיה
נאם אדני יהוה: בקומי הדין. ודיני נטר למעבד
קשומ. צדיקא הוא מיתא יחי. אמר יי אלהים:
והוליד בן יפריץ שפך דם ועשה את מאהד
מאה: ואוליד בר רשע אשיד דם. ויעביד
לאחיה. מחדא מאקין: והוה אתיבלי אלה לא
עשה כי גם אליהרים אכל ואת אשת רעהו
טמא: והוה ית כל אלין לא עבד. אלהין בטוריא
פלח למעותא. וית אמת חבריה סאיב: עני
ואביון הונה גולות גול הכל לא ישיב ואי הנלולים
נשא עיניו תועבה עשה: מספין והשך אזני.
גזילא גול. משפונא לא אתיב. לפולחן מעותא
וקרי עינוהי. תועיבא עבד: בנשך נתן ותרבית
לקח וחי לא יהיה את פליהתועבות האלה עשה
מות יומת דמיו בו יהיה: בחובולא יחב.
ורביתא נסיב היתקיים. לא יתקיים. ית כל
תועיבתא האלין עבד. ממת ימות. חובת קטוליה
פיה תחי: והנה הוליד בן וירא אתיבלי חטאת
אביו אשר עשה וירא. ולא יעשה פהן: והא
אוליד בר. והוה ית כל חובי אביו דעבד. והוה.
ולא עבד פותחון: עליהרים לא אכל ועיניו לא
נשא אל גלולי בית ישראל את אשת רעהו לא
טמא: על טוריא לא פלח למעותא. ועינוהי לא
יקרי. לפולחן מעות בית ישראל. וית אמת
חבריה לא סאיב: ואיש לא הונה חבר לא חבר
וגזלה לא גול לחמו לרעב נתן וערם פסהדגד:
ואנש לא אזני. משפונא לא נסיב. וגזילא לא גול.
מחמיה לכפנא יחב. וערטלאה פסי מפסותיה:
מעני השיב ידו נשך ותרבית לא לקח משפט
עשה בחקותי הלך הוא לא ימות בעון אביו
היה יחיה: מפספונא אתיב ידיה. חובולא
ורביתא לא נסיב. דיני עבד. בקומי הדין. הוא
לא ימות בחובי אביו מיתא יחי: אביו פרי
עשק עשק גול גול אה ואשר לא יטוב עשה
בתוך עמיו והנהימת בעונו: אביו ארי עשק
עשקא. גול גזילא לחד מאחיה. ודלא תקין.
עבד בגו עמיה. והא מית בחוביה: ואמרתם מדע

א (ידיאה קרי)

לא־נשא הַבֵּן בְּעֵינַי הָאֵב וְהַבֵּן מִשְׁפַּט וְצַדִּיקָה עָשָׂה אֶת פְּרִי־חַקוֹתַי שֹׁמֵר וַיַּעֲשֶׂה אִתָּם הִיחַ יְהִיָּה וְתִימְרוֹן . מִדִּין לֹא זָקַן בְּרָא בְּחוּבֵי אָבִיא . וּבְרָא דִּין דְּקִשּׁוּט וְזָכוּ עֶבֶד . יֵת פֶּל קִימֵי נְטֵר . וְעֶבֶד יִתְהוֹן מִיחָא יִיחִי : הַנֶּפֶשׁ הַחַטָּאת הִיא תְמוּת בֵּן לֹא־יִשָּׂא | בְּעֵינַי הָאֵב וְאֵב לֹא יִשָּׂא בְּעֵינַי הַבֵּן צַדִּיק הַצַּדִּיק עָלָיו תְּהִי וְרַשְׁעֵת רַשְׁעֵי עָלָיו תְּהִיָּה : אֲנִשׁ דִּיחֲטִי הוּא יְמוּת . פְּרָא . לֹא יִלְקִי בְּחוּבֵי אָבִיא . וְאָבִיא לֹא יִלְקִי בְּחוּבֵי בְרָא . זָכוּת וּפְאָה בֵּיה יִתְקִיִּים . וְחֹבֶת הִיבָא עֲלוּהִי תְהִי : וְהַרְשַׁע בִּי יִשׁוּב מִכָּל־חַטָּאתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה וְשֹׁמֵר אֶת־פְּרִי־חַקוֹתַי וְעָשָׂה מִשְׁפַּט וְצַדִּיקָה הִיחַ יְהִיָּה לֹא־יְמוּת : וְרַשִּׁיעָא . אֲרִי יִתּוּב מִכָּל חֹבוּהִי דְעֶבֶד . וַיִּפְרֵר יֵת פֶּל קִימֵי . וַיַּעֲבִיד דִּין דְּקִשּׁוּט וְזָכוּ . מִיחָא יִיחִי לֹא יְמוּת : כָּל־פְּשָׁעֵיו אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא יִזְכְּרוּ לוֹ בְּצַדִּיקְתּוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהִיָּה : כָּל חֹבוּהִי דְעֶבֶד . לֹא יִזְכְּרוּ לִיה . בְּזָכוּתֵיהּ דְעֶבֶד יִתְקִיִּים : הַחֲפִץ אַחֲפִץ מוּת רַשְׁעֵי נָאִם אֲדַנִּי יְהוּה הִלּוּא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכּוֹ וְהִיחַ : הַמְרַעָא הָעֵינָא מוּתִיָּה דְרַשִּׁיעָא . אָמַר יי אֱלֹהִים . הִלּוּא יִתּוּב מְאֹרְחִיָּה וְיִתְקִיִּים : וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצַּדִּיקְתּוֹ וְעָשָׂה עוֹל כָּכֵל הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה הַרְשַׁע יַעֲשֶׂה וְחִי כָּל־צַדִּיקְתּוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה לֹא תִזְכְּרוּנָהּ בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־מַעַל וּבְחַטָּאתָיו אֲשֶׁר־חַטָּא בָּם יְמוּת : וְכֵד יִתּוּב וּפְאָה מִזָּכוּתֵיהּ וַיַּעֲבִיד שֶׁקֶר . כָּכֵל הַתּוֹעִיבוֹתָא דְעֶבֶד רַשִּׁיעָא . יַעֲבִיד הִיִּתְקִיִּים . כָּל זָכוּתֵיהּ דְעֶבֶד לֹא יִזְכְּרוּ לִיה . בְּשֶׁקֶרִיָּה דְשֶׁקֶר . וּבְחֹבוּיָהּ דְחַב בְּהוֹן יְמוּת : וְאִמְרַתֶּם לֹא יִתְבֵּן דְרַךְ אֲדַנִּי שְׁמַעוּ נָא בֵּית יִשְׂרָאֵל הַדְרָכִי לֹא יִתְבֵּן הִלּוּא דְרָכִיכֶם לֹא יִתְכֵּנוּ : וְאִמְרַתּוֹן . לֹא מְפָרְשֵׁן לְנָא אֹרְחַת מוּבָא דִּי . שְׁמַעוּ כַּעַן בֵּית יִשְׂרָאֵל . הַאֹרְחַת מוּבָא לֹא מְפָרְשֵׁן לְכוּן . הִלּוּא אֹרְחַתְכוֹן דִּילְכוּן לֹא תִקְנוּ : בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצַּדִּיקְתּוֹ וְעָשָׂה עוֹל וּמַת עֲלֵיהֶם בְּעוֹלוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יְמוּת : כֵּד יִתּוּב וּפְאָה מִזָּכוּתֵיהּ . וַיַּעֲבִיד שֶׁקֶר וְיְמוּת עֲלֵיהוֹן . בְּשֶׁקֶרִיָּה דְעֶבֶד יְמוּת : וּבְשׁוּב רַשְׁעֵי מְרַשְׁעוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה וַיַּעַשׂ מִשְׁפַּט וְצַדִּיקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ יְחִיָּה : וְכֵד יִתּוּב רַשִּׁיעָא מְחֹבוּהִי דְעֶבֶד . וַיַּעֲבִיד דִּין דְּקִשּׁוּט וְזָכוּ . הוּא יֵת נַפְשִׁיָּהּ יִקְיִים : וַיִּרְאָה וַיִּשׁוּב מִכָּל־פְּשָׁעֵיו אֲשֶׁר עָשָׂה חִי וְיָחַד לֹא יְמוּת : וְהוּא וְתַב . מִכָּל חֹבוּהִי דְעֶבֶד . מִיחָא יִיחִי לֹא יְמוּת : וְאִמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתְבֵּן דְרַךְ אֲדַנִּי הַדְרָכִי לֹא יִתְכֵּנוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הִלּוּא דְרָכִיכֶם לֹא יִתְבֵּן : וְאִמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל . לֹא מְפָרְשֵׁן לְנָא אֹרְחַת מוּבָא דִּי . הַאֹרְחַת מוּבָא לֹא מְפָרְשֵׁן לְכוּן בֵּית יִשְׂרָאֵל .

הִלּוּא אֹרְחַתְכוֹן דִּילְכוּן לֹא תִקְנוּ : לְכוּן אִישׁ כְּדִרְכּוֹ אֲשַׁפֵּט אִתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נָאִם אֲדַנִּי יְהוּה שׁוּבוּ וְהִשִּׁיבוּ מִכָּל־פְּשָׁעֵיכֶם וְלֹא־יְהִיָּה לְכֶם לְמַכְשׁוֹל עוֹן : בְּכִין אֲנִשׁ פְּאֹרְחֵיהּ . אֶתְפָּרַע מִנְכוּן בֵּית יִשְׂרָאֵל . אָמַר יי אֱלֹהִים . תּוּבוּ לְפֹלְחָנִי וְאֶעֱדוּ מִנְכוּן פֹּלְחָן מְעוֹתְכוֹן . וְלֹא יְהִי לְכוּן לְתַקְלַת חוּבִין : הַשְּׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־פְּשָׁעֵיכֶם אֲשֶׁר פְּשַׁעְתֶּם בָּם וְעָשׂוּ לְכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלִמָּה תְמוּתוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל : אֶרְחִיקוּ מִנְכוּן . יֵת כָּל מְרַדִּיכוֹן דְחַבְתּוֹן בְּהוֹן . וְעֵבִידוּ לְכוּן . לֵב חֲחֹל וְרוּחַ דְחִלָּא . וְלִמָּה תְמוּתוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל : כִּי לֹא אַחֲפִץ בְּמוּת חַטָּאת נָאִם אֲדַנִּי יְהוּה וְהִשִּׁיבוּ וְחִי : אֲרִי לֹא רַעֲיָנָא בְּמוּתָא דְחִיִּיב לְמַמַּת . אָמַר יי אֱלֹהִים . תּוּבוּ לְפֹלְחָנִי וְאֶתְקַיְיְמוּ : עִי

הפטרת וזאת הברכה ושמחת תורה
(ביסוס סי' 16)

וַיְהִי אַחֲרַי מוּת מִשָּׁה עֶבֶד יְהוּה וַיֹּאמֶר יְהוּה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון מִשְׁרַת מֹשֶׁה לֵאמֹר : וְהוּה בְּתֵר . דְּמִית מֹשֶׁה עֶבֶד דִּי . וְאָמַר יי לְיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון . מְשׁוּמְשָׁנִיָּה דְּמֹשֶׁה לְמִימְרֵי : מֹשֶׁה עֶבְדִּי מַת וְעַתָּה קוּם עִבֵר אֶת־הִירְדֵן הוּה אִתָּה וְכָל־הָעָם הוּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נָתַן לְהֶם לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל : מֹשֶׁה עֶבְדִּי מִית . וְכַעַן קוּם עִבֵר יֵת יִרְדְנָא דְדִין . אִתְּ וְכֵר עֲמַא דְדִין . לְאַרְעָא . דְּאָנָּא . יְהִיב דְהוֹן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל : כָּל־מְקוּם אֲשֶׁר תְּדַרְךְ בְּהִירְדְנֶכֶם בּוֹ לְכֶם נָתַתִּיו וְפֹאֲשֵׁר דְּבִרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה : כָּל אֲתֵרָא . דְּתַדְרוּךְ פְּרַסְתִּי רַגְלִיכוֹן . בֵּיה לְכוּן יִהְבְּתִיָּה . כְּמָא דְּמִיָּלִית עִם מֹשֶׁה : מִהַמְדַּבֵּר וְהַלְבִּנוֹן הוּה וְעַד־הַנְּחֵר הַגְּדוֹל נְהַר־פְּרַת כָּל אֶרֶץ חַתְתִּים וְעַד־הֵימָן הַגְּדוֹל מְבֹוא הַשָּׁמֶשׁ יְהִיָּה גְבוּלְכֶם : מִן מְדַבְּרָא וְלְבָנֵן דְּדִין וְעַד נְהַרָא רַבָּא נְהַרָא פְרַת . כָּל אֶרֶץ חַתְתִּי . וְעַד יִמָּא רַבָּא מַעֲלָנִי שְׁמֵשָׁא . יְהִי תְחוּמְכוֹן : לֹא־יִתְצַב אִישׁ לְפָנֶיךָ כִּי יִמִּי חִיָּךְ פֹּאֲשֵׁר הִיִּיתִי עִם־מֹשֶׁה אִתִּיָּה עֲמִךָ לֹא אֶרְפָּךָ וְלֹא אֶעֱזָבְךָ : לֹא יִתְעַד אֲנִשׁ קְדָמְךָ . כָּל יוֹמֵי חִיָּךְ . כְּמָא דְהוּה מִימְרֵי בְּסַעֲדִיָּה דְּמֹשֶׁה בֵּן יְהִי מִימְרֵי בְּסַעֲדֵךָ . לֹא אֲשַׁבְּקֶנְךָ וְלֹא אֶרְחַקֶנְךָ : חוֹק וְאִמְץ בִּי אִתָּה תְנַחִיל אֶת־הָעָם הוּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְתָּם לְתַתִּי לְהֶם : תִּקַּף וְעִלְסִם . אֲרִי אִתָּה . תְחַסֵּן יֵת עֲמַא דְדִין . יֵת אֶרְעָא . דְּקִיִּימִית לְאַבְהַתְהוֹן לְמַתָּן לְהוֹן : רַק חוֹק וְאִמְץ מְאֹד לְשֹׁמֵר לְעֲשׂוֹת כָּכֵל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבְדִּי אֶל־חַסוֹר מִמְּנֵי יָמִין וְשְׂמֹאלוֹ לְמַעַן תִּשְׁפִּיל בְּכָל אֲשֶׁר תִּלְךְ : לְחוּד וְתִקַּף וְעִלְסִם

(*) הרשע קרי. (**) חטאתו קרי. (***) מרדכו קרי. (****) צדקתו קרי. (*) וישב קרי. לחדא

קומא יתקטפון ותקיפיא ימאכין : ונקף סככי
 היער פפרול והלכנון פאדיר יפול : ויקטיף .
 גברי עממא דמתגפרין פברזא . ועבדי קרביה
 על ארעא דישראל יתרכון : ויצא חטר מגזע ישי
 ונצר משרשיו יפרה : ויפוק מלפא מפגוהי דישן .
 ומשיחא מבני בנוהי יתרכין : ונחה עליו רוח יהיה
 רוח חכמה וכינה רוח עצה וגבורה רוח דעת
 ויראת יהוה : ותשרי עלוהי רוח נבואה מן קדם
 יי . רוח חכמה וסוכלתנו . רוח מילד וגבורא . רוח
 מדע ודחלתא דיי : והריחו ביראת יהוה ולא
 למראה עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח :
 ויקרבניה לדחלתיה יי . ולא לחיו עינוהי יהי
 דאין . ולא למשמע אודוהי יהי מוכח : ושפט
 בצדק דלים והוכיח במישור לענויארין והבהי
 ארין בשבט פיו וברוח שפתיו ימית רשע : וידין
 בקושטא מספנין . ויוכח בהימנותא לחשיכיארעא .
 וימחי חייבי ארעא במימר פומיה . ובממלל
 שפותיה יהי מאית רשעא : והיה צדק אזור
 מתניו והאמונה אזור חלציו : ויהון צדיקיא סחור
 סחור ליה . ועבדי הימנותא מקרבין ליה : וגר
 זאב עס־כבש ונמר עם גדי ירבין ועגל וכפיר
 ומריא יחדו ונער חטן נהג בס : פוימיהי דמשיחא
 דישראל יסני שלמא בארעא . וידור דיבא עם
 אמרא . ונמרא עם גדיא ישרי . ועגל ואריא ופטים
 פחדא . ויניק ועיר מדבר להון : ופרה ורב
 תרענה יחדו ירבצו ידדיהו ואריה פפקר יאכלי
 תבן : ותורתא דופא ירעין . פחדא ישרון פניהון .
 ואריא פתורא ייכול תבנא : ושעשע יונק על־חר
 פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הדה : ויחייך
 ינקא על חור חיו פתן . ועל חיו גלגלי עיני חיו
 חורמן . חסילא ידוהי יושיט : לא־ירעו ולא־
 ישחיתו בכל־חר קדשי פיימלאה הארץ דעה אתי
 יהוה פמים לים מכסים : לא יבאשון ולא יחבלון
 בכל טורא דקודשי . ארי תתמלי ארעא מדעית
 דחלתא דיי . פמיא דלימא חפן : והיה ביום ההוא
 שרש ישי אשר עמד לנס עמים אליו גוים ידרשו
 והיתה מנחתו פבוד : ויהי בעדנא ההוא . בר
 בריה דישי דעתיד דיקום את לעממא . ליה מלכון
 ישתמעון . ויהי אתר בית משרוהי ביקר : והיה
 ביום ההוא יוסף אדניו שנית ידו לקנות את־שאר
 עמו אשר־ישאר מאשור וממצרים ומפתרום
 ומפוש ומעילם ומשנער ומחמת ומאיי הים : ויהי
 בעדנא ההוא . יוסף יל תנינות גבורתיה . למפרק
 ית שארא דעמיה . דישתאר מאתור וממצרים

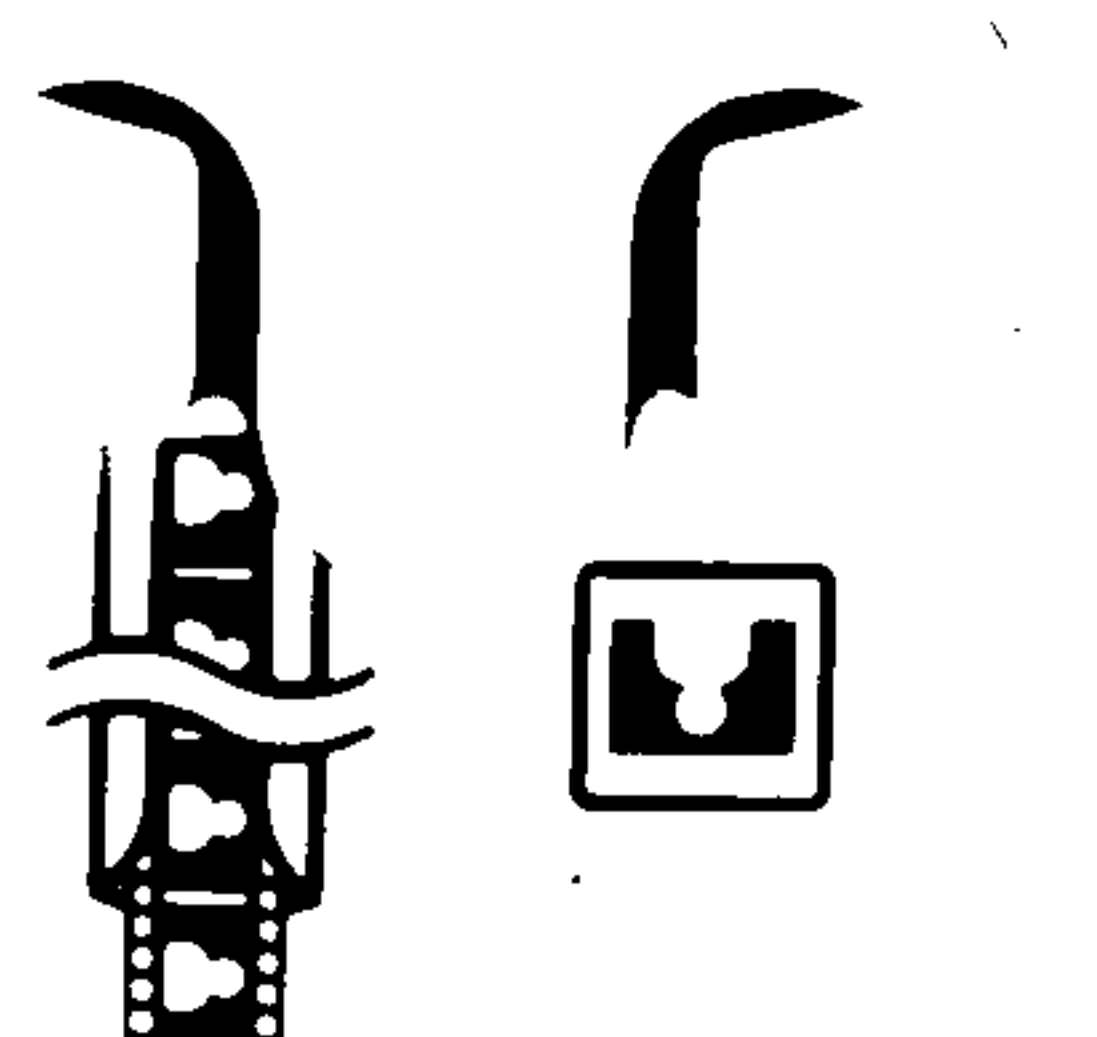
ומפתרום

לחודא . למטר למעבד בכל אוריתא . דפקדן משה
 עבדי . לא תסמי מניה לימינא ולשמאלא . פדיל
 דתצלה . בכל אתר דתהך : לא־ימויט ספר התורה
 הזה מפיד והגית בו יומם ולילה למען תשמר
 לעשות פכרי־הכתוב בו פייאו תצליח את־דרכיך
 ואז תשפיק : לא יעדי . ספרא דאוריתא הדין
 מפופך . ותהי הגי ביה יומם ולילי . פדיל דתטר
 למעבד . בכל דכתיב ביה . ארי בכין . תצלה ית
 אורחתך ובכין תכשיט : הלוא צויתיד חוק ואמין
 אל־תערין ואר־תחת פי עמך יהוה אלהיך בכל
 אשר תלך : הלא פקידתך תקף ועילם . לא תדחל
 ולא תתבר . ארי בסעדך מימרא דיי אלהך . בכל
 אתר דתהך : ויהי יהוה את־יהושע ויהי שמעו
 בכל־הארץ : והוה מימרא דיי בסעדיה דיהושע .
 והוה שמעיה סגי בכל ארעא : עדי

הפטרות שמיני של פסח (ביסעיה סימן י)

עוד היום פנב לעמד ינפף ידו הר פית־ציון
 גבעת ירושלים : עד פנן ימא רב וסני עדן ליה
 למיעל . והא סנחריב מלפא דאתור נטר ועבד
 תלת אונין . ודבר עמיה ארבעין אלפין גוזפנין
 דדהב דבני מלכין קטירי תנא יתבין פהון . ודבר
 עמיה מאתן אלפין מחצצי גרין . גוברין דרהטין
 קדמוהי מאה אלפין . אורכא דמשריתיה ארבע
 מאה פרסין . צואר סוסותיה ארבעין פרסין . מנין
 משריתיה מאתן ושתין אלפין רבוא חסר חד .
 וכן אתו על אברהם אבונא פד רמו יתיה לנו
 אתון גורא יקידתא . וכן עתידין למיתו עם גוג
 ומגוג פד ישלים מרי עלמא קציה למתפרקא .
 משריתא קמיותא פד עברו בירדנא שתו מיא
 דהו בירדנא . משריתא תנייתא פד עברו בירדנא
 דלו עקבי סוסותא ושתו מיא . משריתא תליתיתא
 פד עברו בירדנא לא אשפחו מיא למשתני . חפרו
 בירין ושתו מיא . אתא וקם פנב קרית פהניא
 לקביל שורא דירושלם . עני ואמר לחילותיה .
 הלא דא היא קרתא ירושלים דעלה ארגישית
 פל משריתו ועלה פבישית פל מדינתו . הא היא
 זעירא וחלשא מפל פרכי עממא דכבישית בתקוף
 ידי . עלה קם מגיד פרישיה מוכיב ומיתי בידיה .
 על טור בית מקדשא דבציון ועל עורתא
 דבירושלם : הנה האדון יהוה צבאות מסעף
 פארה במערצה ורמי הקומה גדעים והגבהים
 ישפלו : הא רבון עלמא יי צבאות . רמי קמול
 פמשריתיה פבעיט דמתפעיט פמעצרא . ורמי

(בת קרי . כט (כתר תורה)

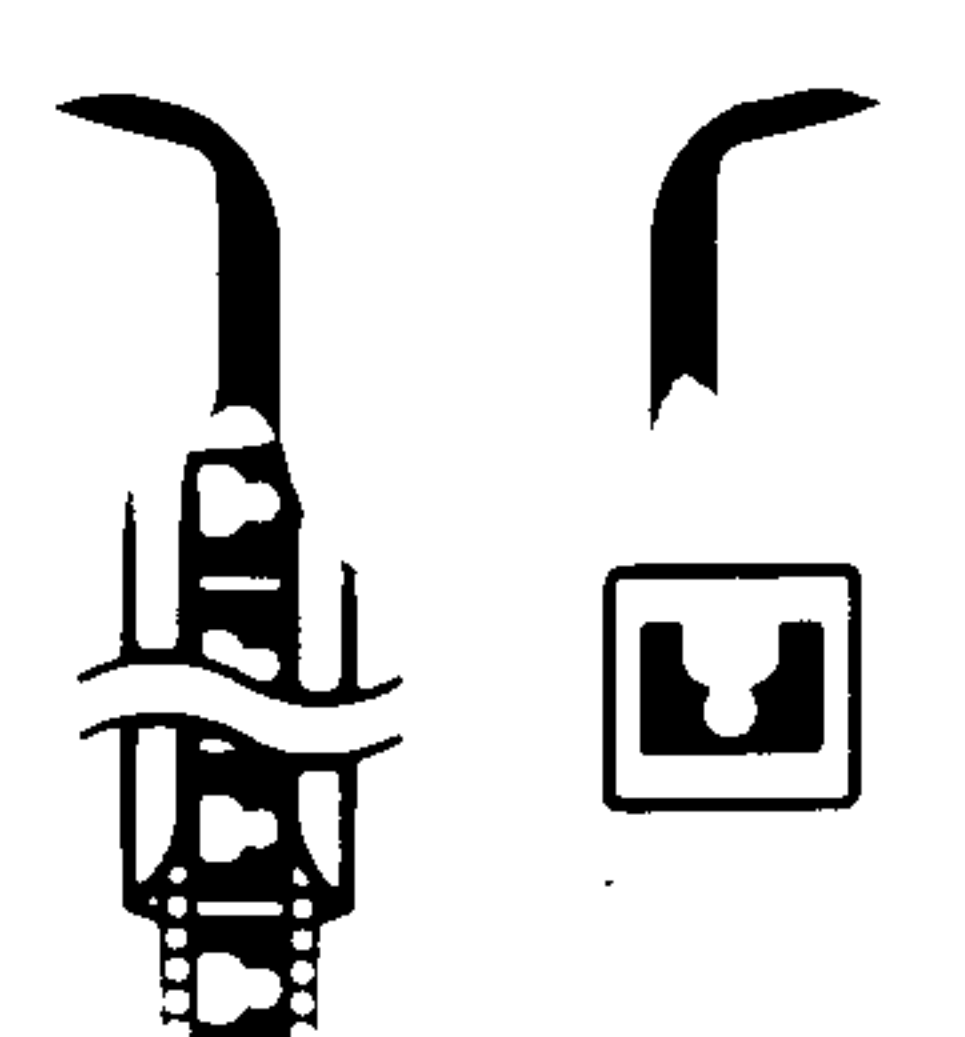
הפטרת שמיני של פסח

הפטרה ליום שני של שבועות (במקור ב'ג')

ויהוה בתיכל קדשו הם מפניו פליהארץ : וי' אתרעי לאשראה שכינתיה בתיכלא דקודשיה . יסופון מן קדמוהי פל דחלת ארעא : תפליה לחבקוק הנביא על שגיונת : צלותא דצלי חבקוק נביא . פד אתגלי ליה על ארפא דיהב לרשיעיא . דאם יתוכון לאוריתא בלבב שלים ישתביק להון . ויהון פל חוביהון דחבו קדמוהי הא כשלותא : יהוה שמעתי שמעך יראתי יהוה פעך בקרב שנים הייהו בקרב שנים תודיע ברגו רחם תזפור : יי . שמעית שימע גבורתך דחילית . יי רברבין עובדך . דאת יהיב ארפא לרשיעיא דאם יתוכון לאוריתך ולא תבו . ואנון מרגזין קדמך פגו שניא דיהבת להון חייא . פכן את עתיד להודעא גבורתך פגו שניא דאמרתיא דחדתא עלמא . לאתפרעא מרשיעיא דעברו על מימדך . וצדיקיא עבדי רעותך פגו רוגוך רחמין תדבר : אלוה מתימן יבוא וקדוש מהרפארן סלה פסה שמים הודו ותהלתו מלאה הארץ : במתן אוריתא לעמיה אלהא מדרומא אתגלי . וקדישא מטרא דפארן בגבורת עלמין . אתחפיוא שמיא זיו יקריה . ואמרי תושבחתיה מליא ארעא : וננה פאור תהיה קרנים מידו לו ושם חביון עוה : ויהור יקריה ביהור פראשית אתגלי . וקוקין ממרפבת יקריה נפקין תמן גלא ית שכינתיה . דחות מטמרא מפני אנשא בתקוף רומא : לפניו ילך דבר ויצא רשף לרגליו : מן קדמוהי משתגח מלאך מותא . ונפיק בשלהובית אישתא סמ שריה : עמד וימדד ארץ ראה ויתר גוים ויתפצצו הררי עד שחו גבעות עולם הליכות עולם לו : אתגלי ואזיע ארעא . ואיתי מפלא על עם דרא דעברו על מימריה . ואף בתנייתא פד תבו קדמוהי בחוביהון פן בליבלנון לעממיה . ואתפרקו טוריא דמיקדמין . מכא רמתא דמן עלמא . גבורת עלמא דיליה : תחת און ראיתי אהלי כושן רגזון יריעות ארץ מדין : פד פלחו ישראל לשעותא מסרתנון ביד פושן חייבא . וכד תבו למעבד אוריתא . עבדתא להון נסין וגבורין פרקתנון מיד מדינאי . על יד גדעון בר יואש : הבנהרים חרה יהוה אסיפנהרים אפך אסיפנים עברתך פי תרכב על סוסיה מרפבתיה ישועה : הא על מלכין ומשריתיהון דסניאין כמי נהרא הוה רגו מן קדמך יי . ועל מלכיא הוה רוגוך . ובימא הודעתא להון פורענות גבורתך . ארי

ומפתרום ומכוש . ומעילם ומבבל ומחמת . ומנגות ימא : ונשא גם לגוים ואסף נדהי ישראל ונפצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ : ויזקוף את לעממיה . ויכניש מבוהרי ישראל . ונגלות יהודה יקריב . מארבע רוחי ארעא : וסרה קנאת אפרים וצררי יהודה יפרתו אפרים לא יקנא את יהודה ויהודה לא יצר את אפרים : ותעדי קנאתא מדבית אפרים . ודמעיקון לדבית יהודה ישתיצון . דבית אפרים לא יקנן לדבית יהודה . ודבית יהודה לא יעיקון לדבית אפרים : ועפו בכתף פלשתים ימה יחדו יבזו את בני קדם אדום ומואב משלוח ידם ובני עמון משמעתם : ויתחפרון כתף חד לממחי ית פלשתאי דבמערבא . פחדא יבזון ית בני מדנחא . באדום ומואב יישטון ידהון . ובני עמון ישתמעון להון : והחרים יהוה את לשון ים מצרים והניף ידו עליהנהר בעים רוחו והכהו לשבעה נחלים והרריה בגעלים : ויביש יי . ית לישן ימא דמצראי . וירים מחת גבורתיה . על פרת במימר נביוהי . וימחיניה לשבעא נחלון . ויהכון ביה בסנדליו : והיתה מסלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלתו מארץ מצרים : ותהי אורח פבישא . לשאר דעמיה דישתאר מאתנראה . פמא דהות לישראל . ביום מסקהון מארעא דמצרים : ואמרת ביום ההוא אודך יהוה פי אנפתאפי ישב אפך ותנחמני : ותימר בעדנא ההיא . אודי קדמך יי . ארי על דחבית קדמך הוה רוגוך עלי . פדו יתוב רוגוך מני ותרחים עלי : הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד פי עזי וזמרת יה יהוה ויהיילי לישועה : הא על מימר אלה פורקני . אנא רחין וקא אודעוע . ארי תוקפי ותושבחתיה דחילא יי . אמר במימריה והוה לי לפריק : ושאבתסמים בששון מפעיני הישועה : ותקבלון אוגפן חדת בחדוא . מבחירי צדקא : ואמרתם ביום ההוא הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו הזכירו פי נשגב שמו : ותימרון בעדנא ההוא . אודו קדם יי צלו בשמיה . חזו בעממיה עובדוהי . אדכרו . ארי תקוה שמיה : זמרו יהוה פי גאות עשה מידעת זאת בכל הארץ : שפחו קדם יי . ארי גבורן עביר . גליא דא בכל ארעא : צהלי ורני ישבת ציון פי גדול בקרבך קדוש ישראל : בועי ושפחיל פנשתא דציון . ארי רבא אמר . לאשראה שכינתיה פגויה קדישא דישראל :

(*) טודעת קרי . חלק הרקדוק : א) כי אנפת בני הבית דגש רפה לא חזק ולא כהרד"ק שכנה אותו עם החוקים וכן הקריאה מקובלת בפי הכל : א) הררי עד . השוא שכריש נח כי אין געיא בהיא בכל הירושלמים ואפי' שיש געיא בקצת דפוסים אפ"ה לשיטתנו הוא נח מפני המקף :

רוֹמְאֵי. וְלֹא יִגְבֹּן קְסוּמָא מִירוּשָׁלַם : וְאֲנִי בִיהוּה
 אֶעֱלוֹתָהּ אֲגִלָּה בְּאֶהְיֵי יִשְׁעֵי : בְּכֵן עַל נִפְא
 וּפּוֹרְקָנָא דְתַעֲבִיד לְמִשְׁחָה וְלִשְׂאָרָא דְעַמְךָ
 דִּישְׁתְּאָרוּן יוֹדוּן לְמִימְרָא. אֲמַר נְבִיא. וְאֲנָא בְּמִימְרָא
 דִּיִּי אֲבוּעָא. אֲרוּן בְּאֵלֵהָא עֵבִיד פּוֹרְקָנִי : יְהוּה
 אֲדִנִי חִילִי וַיִּשְׁסַרְגְּלִי בְּאֵילוֹת וְעַל־בְּמוֹתַי יִדְרַכְנִי
 לְמַנְצָחָא בְּנִגְנִינּוֹתַי : אֱלֹהִים יִי דְסַעִיד לִי בְּחִילָא .
 וּמִשְׁנֵי רַגְלֵי קַלְיָדִין בְּאִיקְתָּא . וְעַל בֵּית תּוֹקְפִי
 יִקְוּמְנִי. לְדִדְלִיָּה נִצְחָנִין וְגִבּוֹרִין. קְדָמוּהִי אֲנָא
 מְנַגֵּן בְּתוֹשְׁבַחְתִּי :

הפטרות שמיני עצרת (מלכים א' ח')

וַיְהִי בְּכַתּוּבַת שְׁלֹמֹה לְהַתְּפִיל אֶל־יְהוָה אֵת
 פְּלִי־הַתְּפִלָּה וְהַתְּחַנָּה הַזֹּאת קִם מִלְּפָנָי מִזִּבְחַת יְהוָה
 מִכְּרַע עַל־בְּרַכּוֹי וּכְפָיו פִּרְשׁוֹת הַשָּׁמַיִם : וַהֲוֵה
 כִּד שִׁינֵי שְׁלֹמֹה. לְצִלָּהָ קָדָם יִי. יֵת כִּל צְלוֹתָא
 וּבְעוֹתָא הַדָּא. קָם. מִן קָדָם מְדַבְּחָא דִּיִּי מִדְּהוּה
 כְּרִיעַ עַל בְּרַכּוֹהִי. וַיְדוּהִי פְרִיסָן בְּצִדוֹ לְצִית שְׁמִיאָ:
 וַיַּעֲמֵד וַיְבָרַךְ אֵת בְּלִקְהֵל יִשְׂרָאֵל קוֹל גְּדוֹל
 לְאֹמַר : וְקָם. וּבְרִיךְ. יֵת כִּל קְהֵלָא דִּישְׂרָאֵל. קָל
 רַב לְמִימְרָא : בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ
 יִשְׂרָאֵל כִּכְל אֲשֶׁר דִּבֵּר לְאִנְפֵּל דְּבֵר אַחַד מִכְּל
 דְּבֵרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֵּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ : בְּרוּךְ יִי.
 דִּיהֵב נִיחָא לְעַמּוּהִי יִשְׂרָאֵל. כִּכְל דְּמַלְיֵי. לֹא בְּפִיל
 פְּתַגְמָא חַד. מִכְּל פְּתַגְמוּהִי תִקְנִיא. דְּמַלְיֵל. בִּידָא
 דְּמֹשֶׁה עַבְדֵּיהּ: יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר תִּיהַ
 עִסְדָּא בְּתִינוּ אֵלֵינוּ עֹבְדֵינוּ וְאֵלֵינוּ שְׁנֵנוּ : יְהִי מִימְרָא
 דִּיִּי אֱלֹהֵנָא בְּסַעֲדָנָא. כַּמָּא דְּהוּה בְּסַעֲדָא דְּאֲבַחְתָּנָא.
 לֹא יִשְׁבַּקְנָנָא וְלֹא יִרְחַקְנָנָא : לְהַטּוֹת לְבַבְנוּ אֵלֵינוּ
 לְלַכַּת בְּכַל־דְּרַכֵּינוּ וְלִשְׁמַר מְצוֹתֵינוּ וְחֻקֵּינוּ וּמִשְׁפָּטֵינוּ
 אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ : לְאִפְנָה לְבָנָא לְדַחֲלֵתִיהּ.
 לְמַחֵךְ בְּכַל אֲוֹרָחַן דְּתַקְנֵן קְדָמוּהִי. וְלִמְטַר פְּקוּדוּהִי
 וּקְדָמוּהִי וְדִינוּהִי. דְּפְקִידֵי אֲבַחְתָּנָא : וַיְהִי דְּבֵרִי
 אֱלֹהֵי אֲשֶׁר תַּחֲנַנְתִּי לְפָנֶי יְהוָה קְרִבִים אֶל־יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ יוֹמְסוּ לִלְהַל לְעִשׂוֹתָא מִשְׁפָּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפָּט
 עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבִרְיֹם בְּיוֹמוֹ : וַיְהוֹן פְּתַגְמֵי אֵלֵינוּ.
 דְּבַעֲיַתִּי מִן קָדָם יִי. מִתְּקַבְּלוּ. קָדָם יִי אֱלֹהֵנָא
 יִימָם וְלִילֵי. לְמַעַבְד דִּין עַבְדֵּיהּ. וְעוֹלָבָן. עַמּוּהִי
 יִשְׂרָאֵל פְּתַגְמֵי יוֹם בְּיוֹמֵיהּ : לְמַעַן דַּעַת פְּרִיעַמֵי
 הָאָרֶץ כִּי יְהוּה הוּא אֱלֹהִים אֵין עוֹד : בְּדִיל .

דִּדְעוֹן

חלק הדקדוק : ב) ראוי ויחולו אין דגש בוי"ו : ג) מוחצת ראש. הרי"ש דגש : ד) צללו. הקמין רחב והלמ"ד נע ואין געיא בצדי
 כתיבאן כי הקמין ת"ג ובמס' תלתי צללו כעופרת. צללו שפתי. כאשר צללו שערי ירושלם : ה) אשר אנוח ליום צרה. תרגומו ובאתר
 דשריינא כן ניקדוהו בכל הקדמוניות הוי"ו קמין כאלו אמר ובאתר בית משרנא שהוא מקום קבוע שאנו נח בו : ו) הפרח. הרי"ש קמין בוי"ו
 גם בירושלמיים : ז) ושדמית. השי"ן בשבולת ימנית : ח) אעלוהו. העין בשוא פשוט והוא נח גם בירושלמיים : ט) למנצח. המ"ם בשוא נח
 בכל התיגאן ובאלו קורא למנצח כב' תיבות : א) קם מלפני. הנון באולא לא כפשטא בכל סת"י גם בירושלמיים : ב) קם מלפני. הנון באולא לא
 כפשטא בכל סת"י גם בירושלמיים : ל) כתר תורה :

אֲתַגְלִיתָא עַל מַרְכַּבַּת יִקְרָךְ. שְׂכִינְתָךְ לְעַמְךָ תִּקְוָךְ
 וּפּוֹרְקָן : עֲרִיבָה תַעֲזוֹר קִשְׁתָּךְ שְׁבַעוֹת מַטּוֹת אֲמַר
 סֵלָה נְהַרּוֹת תְּבַקַּע־אֶרֶץ : אֲתַגְלִיָּה אֲתַגְלִיתָא
 בְּגִבּוֹרְתָךְ. כְּדִיל קִימָךְ דַּעַם שְׁבִטָא. מִימְרָךְ קִיִּים
 לְעַלְמִין. לְהוֹן בּוֹעֵתָא טַנְרִין תְּקִיפִין. נִפְקוּ נְהַרִין
 שְׁטַפִּין אֶרְעָא : רְאוּךְ־יִחִילוּ הַרִים וְדָם מַיִם עֵבֶר
 נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ רוּם יִדְהוּ נִשְׂא : בְּאֲתַגְלִיתָךְ עַל
 טוֹרָא דְסִינֵי. חַוּוֹ יִקְרָךְ וְעוֹ טוֹרָא. עֲנֵנִי מִטְרָא
 עֲדוּ. אֲרִים תְּהוּמָא קְלִיָּה. חִילֵי מְרוּמָא תַמְחוּ
 יִקְמוּ : שְׁמֵשׁ יִרְחַ עַמְד וּבִלְהָ לְאוֹר חֲצִיךְ יִהְלִכוּ
 לְנִגְהָ בְּרַק חֲנִיתָךְ : אִף בְּמַעַבְדְךָ נִסִּין לִיהוֹשִׁעַ
 בְּמִישַׁר וּבְעוֹן. שְׁמֵשׁא וּסִיְהָרָא קָמוּ בְּמִדּוּרֵיהוֹן .
 עַמְךָ בְּמִימְרָךְ אֲתַגְּבִרוּ. בְּתַקְוָךְ נִצְחָן בְּבוֹרְתָךְ :
 בּוֹעַם תַּצַּעַד־אֶרֶץ כַּאֲף תְּדוּשׁ גּוֹיִם : בְּאִיתוּתָךְ
 לְוַט עַל שְׁנַאי עַמְךָ. בְּאֲתַגְלִיתָךְ לְמַתְבַּר רְשִׁיעֵי
 אֶרְעָא. בְּרוּגְזָךְ קְפִידָתָא עִמָּמִיא : יִצְאָת לִישַׁע עַמְךָ
 לִישַׁע אֲתִיבִישִׁיחָךְ מִחֲצַת רֹאשׁ מִבֵּית רִשַׁע
 עֲרוֹת יִסוּד עַד־צוּאָר סֵלָה : אֲתַגְלִיתָא לְמַפְרַק
 יֵת עַמְךָ. לְמַפְרַק יֵת מִשְׁחָךְ. שִׁינֵיָתָא מִן קְדָמֵיהוֹן
 מְלַכִּיא. וְשִׁלְמוֹנִיא מִבְּתֵיהוֹן תְּרִיכָתָא. חִיבִיא תְּפִרַת
 חִילֵיהוֹן. רַגְלֵי עַמְךָ עַל צוּרֵי שְׁנַאיֵיהוֹן. מִימְרָךְ
 קִיִּים לְעַלְמִין : נִקְבַּת בְּמִטְוִי רֹאשׁ פְּרוּזִי יִסְעוּ
 לְהַפִּיצֵנִי עַל־צַחַתָם בְּמוֹדֵלְאֲכֵךְ עֲנִי בְּמִסְתָּר :
 בּוֹעֵתָא יִמָּא בְּהוּטְרָא דְּמֹשֶׁה. וּגְבַרֵי רִישֵׁי מִשְׁרֵית
 פְּרַעַה דְּחִשְׁבּוּ מַחֲשַׁבָן עַל עַמְךָ. דְּבַרְתַּנּוֹן בְּרוּחַ
 עַלְעוּלוֹן. טַפְעַתַּנּוֹן בִּימָא דְּסוּף. עַל דְּדַחְקוּ
 וְשַׁעֲבִידוּ יֵת עַמְךָ. וַיְהִיבּוּ עִיצָא בְּסַתְרָא לְאוּבוּדֵיהוֹן:
 דְּרַכַּת בַּיִם סוּסִידֵי חֲמַר מַיִם רַבִּים : אֲתַגְלִיתָא
 עַל יִמָּא בְּמַרְכַּבַּת יִקְרָךְ. בְּדַגּוֹר מִיִּין סְגִיאִין :
 שְׁמַעֲתִי וְתַרְגּוּ בְּטַנִּי לְקוֹל צִלְלוֹד־שַׁפְתִּי יִבּוּא רַקֵּב
 בְּעַצְמִי וְתַחֲתִי אֲרַגְזָא אֲשֶׁר אֲנוּחַ לְיוֹם צָרָה לְעִלוֹת
 לְעַם יְגוֹדְנִי : אֲמַרְתָּ בְּכָל שְׁמַעִית וְעוֹ מְלַכֵּי . מִן
 קָדָם דִּינָא דְאֲתַדְנּוּ מִצְרָאֵי. רַקֵּל מְלִיא אֵלֵיךְ צִלָּא
 שְׁפוּתִי. אַחַד זִיעָא לְחַכְמֵי. וּבְאֲתַר דְּשְׂרִינָא זַעִית.
 דְּשַׁבְּקִנִי לְיוֹם עָקָא. לְעַדן אִפְקָא גְלוּת עַמּוּהִי מִנִּי
 יִתְבַּרְנֵנִי : כִּי־תֵאנֶה לְאִתְּפָרְחוּ וְאֵין יִבּוּל בְּנַפְתִּים
 כַּחַשׁ מַעֲשֵׂה־זִוִּית וּשְׂדֵמוֹת : לֹא־עֲשֵׂה אֲכֵל גּוֹר
 מִמְכַּלְהָ צִאן וְאֵין בְּקַר בְּרַפְתִּים : אֲרִי מְלַכּוֹת בְּכָל
 לֹא תִתְקִיִים . וְלֹא תַעֲבִיד שׁוֹלְטָן עַל יִשְׂרָאֵל .
 יִתְקַטְלוּן מְלַכֵּי מְדִי. וּגְבַרֵי יוֹן לֹא יִצְלַחוּן. יִשְׁתַּיְצוּן

הפטרת שמיני עצרת

עליכון מלפני אצית למלי נבייא. ואמרו לא נקפיה:

מבאן מתחילין הספרדים והאשכנזים שם סי' ח'
 אסף אסיפם נאסיהוה אין ענבים כגפן ואין תאנים
 בתאנה והעלה גבל זאתן להם יעברום: שיצאה
 אשיציונן אמר יי. ויספון כמסך ענבין כגפן
 וכנבלא מתאנא. וכטרף מאילן. על דיהבית להון
 אזרתי מסיני ועברו עתה: עלמה אנהנו ישיבים
 האספו ונבוא אל ערי חובצר ונדמה שם פי
 יהוה אלהינו הרמנו וישקנו מיראש פי חטאנו
 ליהוה: על מא אנהנא יתבין. אתפגשו. וניעור.
 לקרוין פריבן ונשתוק תמן. ארי יי אלהנא איתי
 עלנא תברואכהתנא. ואשקנא פס דקוט פיש
 פרישי חוין ארי חבנא קדם יי: קנה לשלום ואין
 טוב לעת מרפה והנה בעתה: ספרנא לשלם ולית
 טב. לעקן סליחות חובין והא פורענות חטאין:
 מדן נשמע נחרת סוסיו מקור מצהלות אפיריו
 רעשה פליהארין ויבואו ויאבלו ארין ומלואה עיר
 וישיבי בה: על דפלוהו לעגליא דבדן. מלך
 במשריתיה יפק עליהון ויגלי יתהון. מקלמפסועית
 גפרוהי. יזועון כל יתבי ארעא. וייתון ויבזון ארעא
 ומלאה. קרויא ודייתבין פהון: פי הנני משלח בכם
 נחשים צפענים אשר אין להם לחש ונשכו אתכם
 נאסיהוה: ארי האנא מגרי בכון. עממין קטולין
 פהיוון הרמנין. דלית להון לחשא. ויקטולין יתכון
 אמר יי: מבליגיתי עלי יגון עלי לפי דני: על
 דהון מדעגין לקביל נבייא דמתנפן להון. דוונא
 ותינחמא איתי עליהון מן קדם חוביהון. עליהון
 אמר נביא לפי דני: הנה דקול שועת בת דעמי
 מארין מרחקים היהוה אין בציון אסימלפה אין בה
 מדוע הכעסוני בפסליהם פהבלי נכר: הא קי
 צוחת פגשתא דעמי. מארע דחיסא. נביא אוכה
 יתהון. השכינתא דיי לית בציון. אם מלפה לית
 פה: מדין מרגזין קדמי. בעלמניהון פפולחן
 טעונתא: עבר קציר פלה קיין ואנהנו לא נושענו:
 אמרת פגשתא דישראל. עדא זמנא שלים קצא.
 ואנהנא לא מתפרקין: עלי שבר בת דעמי
 השברתי קדרתי שמה החוקתני: אמרת ירושלם.
 על תבר פגשתא דעמי אודעזעית. אתחפיוא אפי
 אפרום אופמין פקדרא. אשתממו אחרתני: הצרי
 אין בגלעד אסירפא אין שם פי מדוע לא עלתה
 ארכת בת דעמי: אמר ירכיה נביא. דלמא לא
 אית לי עובדין טבין למבעי על בית ישראל. הלא
 מתמיד הויתי לאולפניה דאלית נביא דמגלעד.
 דפתגמוהי אנון אסותא. ארי על דקא תבו. ככין

דידעון כל עממי ארעא. ארי יי הוא אלהים. לית
 עויד: ויהי לכם שלום עם יהוה אלהינו ללכת
 בהקין ולשמר מצותיו פיום הוה: ויהי לפכון
 שלים. פדהלתא דיי אלהנא. למהך בקימוהי:
 ולמטר פקודוהי פיומא דדין: והמלך וכל ישראל
 עמו זכחים זכה לפני יהוה: ומלפא. וכל ישראל
 עמיה מנפסין נכסת קוד שין קדסי: ויזבח שלמה את
 זבח השלמים אשר זכה ליהוה בקר עשרים
 ושנים אלף וצאן מאה ועשרים אלף ויחנכוהי את
 בית יהוה המלך וכל בני ישראל: ונכס שלמה.
 ית נכסת קוד שא דנכס קדם יי. תורי. תרתי
 רבוא ותדין אלפין. וענא. תרתא עשרי רבוא.
 וחניכוהי בית מקדשא דיי. מלפא וכל בני ישראל:
 פיום יהוה קדש המלך את הך החצר אשר
 לפני בית יהוה פיעשה שם את העלה ואת
 המנחה ואת חלבי השלמים פימוצה הנחשת
 אשר לפני יהוה קטן מהביל את העלה ואת
 המנחה ואת חלבי השלמים: פיומא יהוה. קדיש
 מלפא ית נו דרתא. דקדם בית מקדשא דיי. ארי
 עבר תמן. ית עלתא וית תרפי נכסת קוד שא.
 ארי מדפחא דנחשא דקדם יי. דחוק. מלסוברא
 ית עלתא וית מנחתא. וית תרפי נכסת קוד שא:
 יעשה שרפה בעתה יהוה ואתה וכל ישראל
 עמו קהל גדול מלבוא חמת ועד נחל מצרים לפני
 יהוה אלהינו שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה
 עשר יום: ועד שלמה בעדנא יהוה ית חנא.
 וכל ישראל עמיה קהל רב. מפענא דחמת עד
 נחלא דמצרים. קדם יי אלהנא. טבעא זמין חנופת
 ביתא וטבעא זמין חנא. ארבעת עשר זמין:
 פיום השמיני שלח אתיהעם ויברכו אתיהמלה
 וילכו לאחליהם שמחים וטובי לב על בליהטובה
 אשר עשה יהוה לדוד עבדו ולישראל עמו:
 פיומא תמינאה שלח ית עמא. ובריכו ית מלפא.
 ואורו לקרויהון. פד חדן ושפיר לפהון. על פד
 טבתא. דעבר יי לדוד עבדיה. ולישראל עמיה:

הפטרת תשעה באב (כמעט סי' ו')

בה ואמר יהוה עמדו על דרכים וראו ושאלו
 לנתבות עולם איזה דרך הטוב ולכו בה ומצאו
 מרגוע לנפשכם ויאמרו לא נלך: פדנן אמר יי.
 קומו על אורחן וחזו ושאלו לשבילין דמן עלמא.
 אידיא אורחא דתקנא ודליכו בה. ואשפתו גיח
 לנפשכון. ואמרו לא ניוז: והקמתו עליכם צפים
 הקשיבו לקול שופר ויאמרו לא נקשיב: ואקימית

לא (ה' במקום א') חלק הרקדוק: (ב) והמלך. הויו געי: (ג) את זכה. בצירו ושופר: (ד) ויחנכו. הויו געי: (ה) בעה הויו. הבית געי:

לא סליקת אסו. למחת פנשתא דעמי: מיי
 יהן ראשי מים ועיני מקור דמעה ואכפה יומם
 ולילה את הללי בתעמי: מן יתין רישי פנחל
 דמיון. ועיני כמפוע דמען. ואבכי יומם ולילו. על
 קטילי פנשתא דעמי: מייתגני במדבר מלון
 ארחים ואעובה אתעמי ואלכה מאתם כי כים
 כנאפים עצרת בגדים: מן יתגני במדברא.
 בית מבתות עדי אורחן. ואשבוק ית פנשתא
 דעמי. ואהך מלוחהון. ארי כולחון ונאין. סיעת
 שקרון: וידרכו את לשונם קשתם שקר ולא
 לאמונה גברו בארין כי מרעה ארדעה יצאו
 ואתי לא ידעו נאסיהוה: ואליפו ית לישנהון
 פתגמי שקר. דמן אנון בקשת נכילא. ולא
 להימנותא תקיפו בארעא. ארי מבשתא לבשתא
 נפקו. ומדע דחלתי לא אילפו אמר יי: איש
 מרעהו השמרו ועל כליאח אליהבטחו כי כליאח
 עקוב יעקב וכלדע רכיל יחקך: גבר מחבריה
 אסתמרו. ועל כל אחא לא תתרחצון. ארי כל אחא
 מכמן פמין. וכל רוזים בנכילו מהלך: ואיש
 ברעהו יתללו ואמת לא ידברו למדו לשונם דברי
 שקר העוה גלאו: ויבר בחבריה משקרין. וקושטא
 לא ממללין. אליפו לישנהון. פתגמי שקר אטפשו
 מעי: שבתך בתוך מרמה במרמה מאנו דעדי
 אותי נאסיהוה: יתבין פבתי בנישתהון ומשתען
 על עויתהון. בנכלין מסרבין למדע דחלתי אמר
 יי: לכן פה אמר יהוה צבאות הנני צורפם
 ובחנתים כיי איה אעשה מפני פתעמי: בכין.
 כדנן אמר יי צבאות. האנא מיתי עליהון עקא
 וצריך להון ובחר להון. ארי איכדין אעביד. מן
 קדם חובי פנשתא דעמי: חין שוחט לשונם
 מרמה דבר בפיו שלום אתירעהו: ידבר ובקרבו
 ישים ארבו: פגיר דמחרף. לישנהון נכלין מחשיב.
 בפומיהון. שלמא גבר עם חבריה ממללין. ובמעוהי
 משוי כמינתיה: העליאפה לא אפקד פם נאס
 יהוה אם פגוי אשריבוה לא תתנקם נפשי: הער
 ארין לא אסער לאיתאח עליהון בישא אמר יי.
 אם מן עמא דכדין עובדיהון. לא אתפרע מנהון
 פרעותי: עליההרים אשא בני ונהי ועדינאות
 מדבר קינה כי נצתו מפלי איש עובר ולא שמעו
 קול מקנה מעוף השמים ועדי בהמה נדדו הלכו:
 על טוריא אנא מרים קלי בני ומצוח. ועל דירות
 מדברא אריא. ארי צדיאו מפלי אנש דעדי. ולא
 אשתמע קל בעירא בארעהון. מעופא דשמיא ועד
 בעירא. אטליטלו גלוי: ונתתי את ירושלים לגדים
 מעון תנים ואת עירי יהודה אתן שממה מפלי

יושב: ואתין ית ירושלים. לגרין מדור ודורין. וית
 קדווא דבית יהודה. אתין לצדו מפלי יתוב: מיי
 האיש החכם ויכן אתיואת ואשר דבר פיייהוה
 אליו ויגדה עלימה אברה הארין נצתה כמדבר
 מפלי עבר: מן גבר דחכים ויספר יתדא. ודאתמלך
 מן קדם יי. עמיה ויהונת. על מא הרובת ארעא.
 צדיאת כמדברא מפלי עדי: ויאמר יהוה על יעוכם
 אתיתורתי אשר נתתי לפניכם ולא שמעו בקולי
 ולא יהלכו בה: ואמר יי. על דשבקו ית אוריתי.
 דיהבית קדמיהון. ולא קפידו למימרי ולא הריכו
 בה: וילכו אחרי שררות לבם ואחרי הבעלים
 אשר למדום אבותם: ואולו. פתר הרחור לפהון.
 ובתר בעליא. דאליפונן אבהתהון: לכן פה
 אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני מאכילם
 את העם הזה לענה והשקותים מייראש: בכין.
 כדנן אמר יי צבאות אלהי ישראל. האנא מיתי
 עליהון עקא. על עמא הדין מרר כגדין. ואשקינן
 פם דלוט ביש פרישי חוין: והפיוצותים פגוים
 אשר לא ידעו המה ואבותם ושלחתי אחריהם
 את יי הרב עד פלותי אותם: ואכדנן ביני
 עממיא. דלא ידעו. אנון ואבהתהון. ואגרי בתריהון
 דקטלין בחרפא. עד דאשיצי יתהון: פה אמר
 יהוה צבאות התבוננו וקראו למקוננות ותבואנה
 ואל החכמות שחקו ותבואנה: כדנן אמר יי
 צבאות. אסתכלו. וקרו לאיתא וייתין. ולהפימתא
 שלחו וייתון: ותמהרנה ותשנה עלינו נהי ותדרנה
 עינינו דמעה ועפעפינו יזורמים: ויזחן. ויטלן
 עקנא אריא. וישגרו. עיננא דמעין. ונגלגי עיננא
 יגרון מיא: כי קול נהי נשמע מציון איה שרדנו
 בשנו מאד כיי עזבנו ארין כי השליכו משפנותינו:
 ארי קל אריא. אשתמע מציון איכדין אתבוינא.
 בהיתנא לחדא ארי הרובת ארענא. ארי צדיאה
 בירגיתנא: כיי שמענה נשים דברייהוה ותקה
 אזנכם דבריפיו ולמדנה בנתיכם נהי ואשה
 רעותה קינה: ארי שמעא נשיא פתגמא דיי.
 ותצית אודנכון למלי נביוהי. ואליפא לבנתכון
 אריא. ואתתא לחברתה ענויא: כיי עלה מות
 בחלונינו פא פארמנותינו להכרית עולל מחוין
 בחורים מרחבות: ארי סליק מותא פתרכנא.
 עאל בבירגיתנא. לשיצאה ינוקן משוקא. עולימין
 מרחובין: דבר פה נאסיהוה ונפלה נבלת האדם
 כדמן על פני השדה וכעמיר מאחרי הקוצר ואין
 מאסף: אתנפי. כדנן אמר יי. ותתרכי נבילתא
 דאנשא. פויבל מבודר על אפי חקלא. וכעמירא.
 מבתר חצודא ולית דמכניש: כה אמר יהוה

אל קמין ב"ק. שחיש קדי

הפטרת תשעה באב

כי אני יהוה עשה הסד נישפט וצדקה בארץ כי
באלה הפצתי נאם יהוה : אלהין בדא ישתבח
דמשתבח דחכים ואוליף למדע דחלתי. ארי אנא
י. עבידנא חסדא. ודין הקשומט וזכו בארעא ארי
באלין רעוא קדמי אמר יי : עד

אליהלל חכם בהכמתו ואל יהלל הגבור
בגבורתו אליהלל עשיר בעשרו : בדנן אמר
יי לא ישתבח (שלמה בר דוד) חביבא בהכמתיה.
ולא ישתבח (שמשון בר מנחם) גברא בגבורתיה.
לא ישתבח (אחאב בר עמר) עתירא בעותריה :
כי אם בזאת יהלל המתהלל השכל וידע אותי

תמו ונשלמו הפטרות. בעזרת יוצר מאורות :

ברכות ההפטרה

כחם על הנייר ולהפיק רצון כל שואל הדפסנו ברכות הפטרות של ט"ב שהרית ומנהה

לפניה מברך

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. אשר בחר בנביאים טובים. ורצה ברכיהם
הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה הבוחר בתורה ובמישה עבדו וכישראלי
עמו ובנביאי האמת והצדק :

ולאחריה מברך

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור פלי העולמים צדיק בכל הדורות. האל
הנאמן. האומר ועושה. מדבר ומקים. אשר בלדבריו האמת והצדק. נאמן אתה
הוא יהוה אלהינו ונאמנים הבריה. ודבר מדבריה אהור לא ישוב ריקם כי יאר
נאמן אתה. ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל דבריו :

רחם יהוה אלהינו עלינו ועל ישראל עמו ועל ירושלים עיר העיר האבדה החריבה
השוממה הנתונה ביד זרים היושבת וראש לה הפוי פאשה עקרה שלא יקרה
ויבלענה לגיונים ויירשנה עובדי פסידים. ויתנו את נבלת עבדיך מאכל לעוף
השמים ולבהמת הארץ. על פן ציון במרר תכבה. וירושלים תתן קולה. לבי לבי עלי
חלדיהם מעי מעי על הרוגיהם. ראה יהוה והביטה ורחם שוממותיה ונחמה כי אתה
יהוה באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה ככתוב ואני אהיה לה נאם יהוה חומת
אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה. ברוך אתה יהוה בונה ירושלים :

את צמח דוד מהרה תצמיה וקרנו תרום בישועתך. ברוך אתה יהוה מגן דוד :

